

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Jaarrekening 2022

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	3
Bestemming resultaat	7
Jaarverslag	8
Samenvatting activiteiten	10
Jaarverslag	13
Programma's	14
Fysieke Leefomgeving	15
Sociale Leefbaarheid	34
Economische Ontwikkeling	46
Dienstverlening en Besturen	60
Financiën	71
Krachtig Noordoostpolder	77
Programmadedkking vanuit algemene middelen	94
Paragrafen	98
Lokale heffingen	99
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	103
Indicatoren	116
Onderhoud kapitaalgoederen	118
Financiering	123
Bedrijfsvoering	127
Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)	135
Verbonden partijen	136
Grondbeleid	152
Financiële positie	160
Jaarrekening	165
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	166
Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	166
Balans	167
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	171
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022	172
Balans per 31 december 2022	190
Toelichting op de balans per 31 december 2022	192
Single Information Single Audit 2022	221
Gebeurtenissen na balansdatum	238
Incidentele baten en lasten	239
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	246
Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 2022	248
Wet Normering Topinkomens	251
Taakveldenoverzicht	252
Vaststelling	254
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	255
Bijlagen	260
Investeringsoverzicht	262
Kasstromenoverzicht	264
GewaARBorgde geldleningen	265
Subsidieverleningen	269
Verplichte indicatoren	275

Aanbiedingsbrief

Geachte gemeenteraad,

Het college van burgemeester en wethouders biedt u hierbij de jaarstukken 2022 aan. Wij vertrouwen erop dat u deze vaststelt en ons decharge verleent. Decharge dient tot het verlenen van ontslag van interne aansprakelijkheid (de aansprakelijkheid van het college tegenover de gemeente) voor informatie verkregen uit de jaarstukken.

Het boekjaar 2022 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 10.395.252, op een totale omzet exclusief de mutaties in de reserves van € 181.243.964.

Dit resultaat is op de volgende wijze tot stand gekomen:

Bedragen x € 1.000

Programma	Raming begroting na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Begrotingsafwijkingen
1 Fysieke leefomgeving	-23.614	-17.996	-5.618
2 Sociale leefbaarheid	-12.601	-11.623	-978
3 Economische ontwikkeling	-2.333	-1.546	-787
4 Dienstverlening en besturen	-3.561	-3.231	-330
5 Financiën	-406	-537	131
6 Krachtig Noordoostpolder	-47.670	-43.281	-4.390
Saldo van de programma's	-90.185	-78.214	-11.972
Lokale heffingen	13.003	13.150	-147
Saldo financieringsfuctie	78	129	-51
Dividend	154	154	-
Algemene uitkeringen	99.335	100.685	-1.350
Overhead	-17.874	-15.753	-2.121
Onvoorzien lasten	-25	-	-25
Vennootschapsbelasting	-378	-387	9
Saldo voor mutaties reserves	4.108	19.764	-15.657
Toevoegingen aan reserves	-40.147	-42.819	2.672
Onttrekking aan reserves	36.145	33.450	2.695
Resultaat voor bestemming	106	10.395	-10.290

Het totale resultaat van € 10.395.252 wordt voor het grootste deel veroorzaakt door incidentele zaken. Het is voor een aantal verschillen nog niet te schatten welk effect deze hebben op de begrotingsuitvoering 2023 en verder.

De grootste afwijkingen tussen begroting na wijziging en de realisatie zijn (op duizendtallen afgerond) als volgt:

Programma 1 Fysieke Leefomgeving

Er zijn hogere baten voor omgevingsvergunningen gerealiseerd dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds meer vergunningsaanvragen en anderzijds hogere bouwlasten. Dit zorgt voor een incidenteel voordeel van € 1.025.000.

De bijdrage aan de veiligheidsregio was € 107.000 lager dan geraamd, onder andere vanwege een aantal taken welke zijn doorgeschoven. Op het product afval ontstaat een voordeel van € 251.000, onder andere door hogere prijzen voor de opbrengst van grondstoffen dan geraamd.

Grondexploitaties

De totale opbrengst uit grondverkoop in 2022 bedroeg circa € 14,4 miljoen. Hiervan is circa € 10,0 miljoen afkomstig uit de verkoop van woningbouwkavels, circa € 4,4 miljoen uit de verkoop van bedrijfskavels. Er zijn geen gronden ten behoeve van commerciële ruimtes verkocht in 2022. Ten opzichte van 2021 is de grondverkoop met circa 35% gedaald. Dit komt doordat er minder aanbod was en de vraag naar kavels afneemt. In 2022 zijn vooral in Emmeloord (Emmelhage Fase 2B en het Centrumplan) en Bant (fase 2) veel woningbouwkavels verkocht. Verder zijn in Wellerwaard de laatste

2 woningbouwkwavels en 2 landgoederen verkocht. De verkoop van bedrijfskwavels loopt achter op de planning, doordat de verkoop van bedrijfskwavels op De Munt B enige vertraging opgelopen heeft. Met circa 4,4 hectare ligt de verkoop in 2022 nog wel op het jaarlijkse gemiddelde.

Grondexploitatieresultaat en grondverkoop hebben conform vastgesteld beleid geen invloed op het rekeningresultaat. Verlies- en winstnemingen op een grondexploitatie en mutaties op verliesvoorzieningen hebben daarentegen wel invloed op de financiële positie (de balans). Deze resultaten gaan via de mutaties in de reserves.

In 2022 is voor € 2,3 miljoen aan tussentijdse winst genomen, die is toegevoegd aan de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG). Door het toepassen van de verplichte Percentage Of Completion-methode (POC-methode) wordt tijdens de realisatie van een grondexploitatie naar rato van de realisatie winst genomen. Deze methodiek voorkomt dat grote bedragen, die kunnen oplopen tot miljoenen, pas bij het afsluiten van het complex tot uiting komen.

De in voorgaande jaren getroffen verliesvoorzieningen voor de grondexploitaties waren lager dan benodigd in 2022 door bijgestelde prognoses. De gevormde verliesvoorziening geeft per saldo een negatief effect van ongeveer € 0,8 miljoen.

Meer informatie over de grondexploitaties, de verliesvoorzieningen en de Algemene Reserve Grondexploitatie is terug te vinden in de paragraaf grondbeleid.

Programma 2 Sociale Leefbaarheid

Op het taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken zijn lagere lasten ontstaan van in totaal € 281.000 ten opzichte van de begroting. Dit wordt onder andere veroorzaakt door lagere lasten inzake onderwijsachterstandenbeleid en verzuimbeperving, vanwege minder gemaakte uren dan geraamd hiervoor. Ook lagere lasten voor leerlingenvervoer levert een voordeel op, doordat er minder gebruik is gemaakt van het leerlingenvervoer dan geraamd.

Het taakveld Sportbeleid en activering is onder andere voordelig met € 101.000 vanwege het feit dat er minder subsidies voor sportstimulering zijn aangevraagd dan geraamd.

Hogere huurinkomsten voor het gebruik van gymlokalen en sporthallen levert een voordeel op van € 83.000, doordat er meer gebruik is gemaakt van deze accommodaties dan geraamd. Een voordeel van € 107.000 op taakveld Sportaccommodaties wordt veroorzaakt doordat de renovatie van de top laag van een natuurgrasveld is doorgeschoven naar 2023.

Een nadeel op taakveld Kunst is aanwezig, door een extra storting in de voorziening groot onderhoud Museum Schokland van € 49.000. De oorzaak hiervan is hogere bouwkosten vanwege de inflatie.

Programma 3 Economische ontwikkeling

Taakveld economische promotie valt voordeliger uit door hogere opbrengsten toeristenbelasting (welke nog betrekking hadden op het boekjaar 2021) en de terugbetaling van een subsidie uit 2021. Dit levert een voordeel op van € 209.000.

Programma 4 Dienstverlening en besturen

Inzake pensioenvoorziening (oud-)wethouders zorgde een stijging in de rekenrente voor de berekening van de standen van deze voorziening per 31 december 2022, voor een incidenteel voordeel van € 531.000. Hogere legesopbrengsten en minder uitgaven aan verkiezingen zorgen voor een voordeel van € 180.000 en opzichte van de begroting. Daarnaast is conform de BBV-voorschriften een voorziening gevormd voor de wachtgeld van ex-wethouders. De eenmalige storting levert een incidenteel nadeel op van € 438.000.

Programma 5 Financiën

Een éénmalige extra storting in de voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen was nodig om de voorziening op peil te brengen. Dit zorgde voor een incidenteel nadeel van € 448.000.

Programma 6 Krachtig Noordoostpolder

Voor een uitgebreide toelichting op de resultaten van programma 6 wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten - programma 6. Hieronder zijn de grootste verschillen per taakveld toegelicht:

Maatwerk dienstverlening 18+

Ten opzichte van de begroting zijn er minder lasten voor vervoersdiensten gemaakt van in totaal € 139.000,

doordat er minder reisbewegingen waren dan geraamd. Verder levert een afname van de vraag voor schuldhelpverlening lagere lasten van € 436.000 op.

Ook op zijn er, als gevolg van de nieuwe contracten voor ondersteuning bij de WMO, scherpere resultaatafspraken gemaakt en is er kritisch gekeken naar de afgegeven indicaties. En dat heeft er toe geleid dat er minder en lagere indicaties zijn verstrekt. Dit levert een voordeel op van € 300.000. Hier staat een overschrijding tegenover op het gebied van huishoudelijke hulp van € 527.000, door een groei van de vraag hiernaar.

Maatwerk dienstverlening 18-

Het resultaatgericht werken en de extra aandacht om kritisch te kijken welke hulp nodig en passend is hebben voor een positieve afwijking ten opzichte van het budget gezorgd. Dit zorgt voor in totaal € 585.000 minder lasten ten opzichte van de begroting. Ook de uitgaven aan jeugdhulp met verblijf liggen lager dan vooraf begroot, in totaal € 467.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de effecten van het woonplaatsbeginsel. Per saldo hebben we minder jongeren van andere gemeenten ontvangen, dan het aantal jongeren dat is verschoven naar andere gemeenten.

Het risicodossier voor de jaren 2021 en 2022, welke door een uitvoerende partij is ingediend, zijn afgehandeld. Het totale bedrag van de claims is meegenomen in de financiële verwerking van deze jaarrekening. Dit levert een nadeel op van € 714.000.

Inkomensregelingen

Inzake de bijzondere bijstand worden de terugvorderingen niet opgenomen in de begroting, dit levert lagere lasten van € 516.000. Ook zijn er weinig bedrijfskredieten verstrekt in 2022 doordat er minder aanvragen waren, dit levert een onderschrijding op van € 365.000. De uitgaven van bijzondere bijstand waren € 261.000 lager dan geraamd en er is minder gebruik gemaakt van kwijtscheldingen (lagere lasten ten opzichte van de begroting van € 122.000). Hiertegenover staan een aantal nadelen, zoals hogere uitkeringen (€ 120.000) en hogere personele lasten voor de uitvoering van extra taken (€ 375.000).

Geëscaleerde zorg 18+

Het resultaat voor beschermd wonen, vanuit de centrumgemeente, is ook dit jaar een derde hoger dan vooraf is gebudgetteerd. Samen met de inkomsten van het transitiefonds leidt dit tot bijna een verdubbeling van inkomsten ten opzichte van de begroting (€ 447.000).

Het budget ten behoeve van innovatie in het lokale zorglandschap is door gebrek aan capaciteit niet volledig besteed.

Begeleide participatie

Het gebruik van dagactiviteiten lag lager dan het historisch perspectief, waarop het budget gebaseerd is. Voor arbeidsmatige dagactiviteiten is er bij herindicatie scherper gekeken naar wat passend is. Beschut Werk is in ontwikkeling, de ontwikkeling van het aantal plaatsen en daaraan verbonden uitgaven lopen niet altijd gelijk op met het budget. Per saldo levert dit een lagere last op van € 374.000.

Samenkracht en burgerparticipatie

De opvang van Oekraïners levert, naast de reeds eerder genomen resultaten, een voordeel op van € 780.000, doordat de werkelijke lasten lager zijn dan de ontvangen vergoedingen vanuit het Rijk. De verwachting is dat we ook in 2023 en 2024 Oekraïners blijven opvangen en dat de lasten hiervoor omhoog gaan. Het resultaat van 2022 kan worden ingezet om tekorten te dekken.

Een ander significant deel is het gevolg van de realisatie van de maatregelen vanuit Grip op Sociaal Domein, die eerder dan begroot geëffectueerd zijn, een voordeel van € 108.000.

Verder zijn er voor de algemene voorzieningen, onder andere voor welzijn, lagere lasten ten opzichte van de begroting van € 342.000.

De werkelijke onttrekkingen uit de reserves voor programma 6 voor Covid-19 zijn lager dan geraamd, doordat het virus in 2022 is afgenomen. Dit is een nadeel van € 851.000 voor programma 6. De lasten die hier tegenover zouden staan zouden worden verantwoord op de diverse overige programma's. Per saldo over de gehele programmarekening heeft dit minimale impact het resultaat.

Algemene uitkeringen

Een voordelige decembercirculaire zorgde voor hogere inkomsten inzake de algemene uitkering van € 1.351.000 dan geraamd.

Overhead

Er is een incidenteel voordeel behaald op het taakveld overhead van € 2.121.000 ten opzichte van de begroting. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat veel vacatures zijn ingevuld door tijdelijk personeel dat wordt ingehuurd. De lasten hiervoor worden vaak doorbelast naar de taakvelden, omdat ze voor een specifieke taak worden ingehuurd. Deze lasten worden dan niet verantwoord op het taakveld overhead, terwijl hier in de begroting wel rekening mee is gehouden. Dit levert in totaal een voordeel op van € 1.866.000 op het taakveld overhead. Doordat deze lasten elders in de programmarekening worden verantwoord levert dit op andere onderdelen nadelen op. Deze nadelen zijn niet altijd direct zichtbaar op de diverse taakvelden doordat deze weg vallen in de totale lasten op het taakveld.

Een ander voordeel is dat er meer overheadkosten worden toegerekend aan grondexploitaties dan begroot. Dit levert op het taakveld overhead een voordeel op van € 570.000. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel Algemeen overhead.

Financiële positie

Het totale eigen vermogen van de gemeente is per 31-12-2022 gestegen met € 19,8 miljoen (15,1%) naar € 150,9 miljoen ten opzichte van de stand per 31-12-2021. Ook de financiële kengetallen geven een positief beeld van de financiële positie van de gemeente. Echter moet vermeld worden dat dit een momentopname betreft en dat er in de komende jaren forse investeringen begroot zijn (zwembad het Bosbad, scholencampus, etc.), welke invloed hebben op de financiële positie van de gemeente. Het ratio weerstandsvermogen, het vermogen waarmee risico's opgevangen kunnen worden, is ten opzichte van de stand ultimo 2021 gestegen van 2,2 naar 3,4. Al met al kan geconcludeerd worden dat boekjaar 2022 financieel gezien positief wordt afgesloten.

Bestemming resultaat

Het resultaat van de jaarrekening over 2022 is conform voorschriften mede tot stand gekomen door toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

De bestemming van het rekeningsaldo van € 10.395.252, vindt gelijktijdig plaats met het vaststellen van de jaarrekening 2022.

Wij stellen u voor:

1. Het positieve rekeningresultaat van 2022 conform de geldende gedragslijn en beleid op de volgende wijze te bestemmen:

- Een bedrag van € 1.054.389 te storten in de reserve beleidsplan - oormerk energietoeslag 2023. Het betreft hier gelden welke zijn ontvangen in december via de Algemene Uitkering om de energietoeslag 2023 uit te keren. De gemeenteraad heeft op 30 januari 2023 deze gelden reeds toegekend om te besteden voor de energietoeslag 2023.
- Een bedrag van € 136.000 te storten in de reserve beleidsplan - oormerk Wet inburgering 2021. Het betreft hier gelden welke zijn ontvangen via een integratie-uitkering van het rijk in 2022 ten behoeve van de uitvoering van de Wet inburgering 2021. Deze middelen zijn in 2022 niet volledig besteed en kunnen op deze wijze worden ingezet in 2023 en verder.
- Momenteel maken we gebruik van vier locaties om ontheemden te huisvesten: Dr. Jansen centrum, Kerk Marknesse, Schoenerstraat en Meldestraat. De gebouwen zijn getransformeerd en ingericht, zodat woonruimte gecreëerd. Het Rijk vergoedt de kosten die we maken voor de transitie van gebouwen naar opvanggelegenheden. Daarnaast geeft het Rijk een normbedrag voor de kosten die gemaakt worden per gerealiseerde slaapplek gemeentelijke opvang (GOO) en voor de kosten voor leefgeld en bedrijfsvoering voor personen in de particulieren opvang (POO). Het ziet er helaas nog niet naar uit dat de oorlog in de Oekraïne binnen korte termijn stopt en we houden daarom rekening met een langer verblijf van de ontheemden. Het Rijk heeft de normbedragen voor gemeentelijke opvang sinds 15 oktober 2022 naar beneden bijgesteld. Gelet op de inflatie, gestegen lasten voor energie en de aanstaande herontwikkeling van de dr. Jansenlocatie, wordt voorgesteld het niet aangewende bedrag voor opvang van ontheemden ad € 780.000 toe te voegen aan de reserve beleidsplan, met het oormerk 'bekostiging opvang ontheemden', om daarmee toekomstige lasten te kunnen dekken.
- Een bedrag van € 2.252.000 te storten in de reserve beleidsplan - oormerk groot onderhoud gemeentelijke gebouwen. Dit bedrag is bedoeld om het groot onderhoud gemeentelijke gebouwen te borgen.
- Een bedrag van € 251.000 te storten in de reserve beleidsplan - oormerk groot onderhoud Museum Schokland. Dit bedrag is bedoeld om het groot onderhoud van het museum Schokland te borgen.
- Een bedrag van € 475.000 te storten in de reserve beleidsplan - oormerk groot onderhoud wegen, straten en pleinen. Dit bedrag is bedoeld om het groot onderhoud van de wegen, straten en pleinen te borgen.
- Het restant van € 5.446.863 toe te voegen aan de reserve beleidsplan.

2. Het oormerk risicoreserve onzekerheden sociaal domein binnen de reserve beleidsplan te laten vervallen. Bij het bestemmen van het jaarrekeningresultaat van 2021 is er een bedrag van € 500.000 gestort in de reserve beleidsplan met het oormerk risicoreserve onzekerheden sociaal domein. Tijdens het opstellen van de jaarstukken is het risicodossier omtrent deze onzekerheden voor de jaren 2021 en 2022 afgehandeld. Dit heeft geresulteerd in een totale last van € 550.000. Deze last is volledig in het resultaat van 2022 verantwoord.

Jaarverslag

Jaarverslag

In 2022 is het gelukt om 77 van de 99 geformuleerde activiteiten van de ambities binnen de programma's te realiseren of binnen de gestelde termijn te realiseren. Een verkorte samenvatting van de voortgang van de activiteiten is als bijlage opgenomen aan het einde van deze aanbiedingsbrief.

Overhevelingen

In 2022 is via de decemberrapportage voor een bedrag van ruim € 24 miljoen overgeheveld naar 2023.

De volgende projecten/investeringen waarvan budgetten werden overgeheveld, zijn de grootste qua omvang:

Omschrijving	Bedrag
Voorzien in vastgoed	€ 8.436.242
Regio Deal (MITC, Maritieme Cluster Urk)	€ 3.083.000
Werelderfgoed	€ 1.000.000
Omgevingswet (NOP de Ruimte)	€ 900.000
Verkeersveiligheidsprojecten (SPV)	€ 657.000
Instandhouding Poldertoren	€ 651.282
Recreatief fietspad Zwartemeerdijk	€ 507.655
Infrastructuur Espelerlaan	€ 500.000
Erfgoeddeal	€ 467.155
Renovatie Atletiekbaan	€ 425.000
Onderwijshuisvesting	€ 417.822
Overig (per saldo)	€ 7.451.004

De voorgestelde overhevelingen kennen in hoofdzaak drie oorzaken:

1. door interne en/of externe omstandigheden kon het doel niet (volledig) worden gerealiseerd;
2. door interne en/of externe omstandigheden is er voor gekozen realisatie van andere doelstellingen een hogere prioriteit te geven;
3. de doelrealisatie loopt over meerdere jaren en het budget wordt omwille van de pragmatiek in één keer voor het volledige bedrag aangevraagd.

Covid-19

Begin 2022 hadden we nog te maken met de afbouw van de maatregelen omtrent Covid-19. Eind april waren deze maatregelen zo goed als opgeheven. Een aantal ontwikkelingen die verder in 2022 aanwezig waren zijn:

- Cultuur en sportsector: Het herstel van de cultuur- en sportsector. Het beeld is dat in 2022 weer meer activiteiten werden georganiseerd.
- Tozo: inmiddels vinden er terugbetalingen van ondernemers plaats van de verstrekte Tozo-vergoedingen.
- Intern: Er wordt in verhouding meer thuis gewerkt dan vóór Covid-19. Dit wordt ook zodanig geaccepteerd in de organisatie. Een gezonde balans lijkt hierin gevonden.
- Sociaal Domein: Binnen het Sociaal Domein hebben de zorg en ondersteuning zoveel mogelijk doorgang gevonden en waar de zorg tijdelijk onderbroken was, is dit weer ingehaald. Dit heeft bijvoorbeeld betrekking op de huishoudelijke hulp en ambulante zorg.

De financiële effecten van Covid-19 zijn verantwoord onder de programmadekking vanuit de algemene middelen.

Energiecrisis

De huidige energiecrisis heeft er toe geleid dat inwoners en ondernemers moeite hebben om de lasten voor gas en elektra te kunnen dragen. In 2022 heeft het Rijk, via de gemeenten, geld beschikbaar gesteld ter bestrijding van energiearmoede. Het betrof de éénmalige compensatie voor inwoners met lage inkomens en middelen voor inwoners om te besteden aan energiebesparende isolatiemaatregelen.

Oekraïne

Begin 2022 brak de oorlog in Oekraïne uit. Alle gemeenten kregen de opdracht om huisvesting te organiseren. In de loop van 2022 raakten onze opvangplekken vol en moesten we op zoek naar extra opvangplekken. Daarnaast moesten de ontheemden ingeschreven worden, uitkering van leefgeld moest geregeld worden en ook onderwijs(huisvesting) voor de kinderen. Door het Rijk zijn verschillende regelingen opgesteld voor compensatie van de kosten van het realiseren en beheren van de gemeentelijke opvang, onderwijs en het uitkeren van leefgeld aan alle ontheemden. Via deze regeling worden de door ons gemaakte kosten gecompenseerd. De opvang is langduriger dan gehoopt.

Inflatie

Ook in 2022 was er sprake van een hoge inflatie. Dit heeft effect op de bedrijfsvoering van de gemeente, maar ook op de ondernemers en inwoners.

De prijzen van grondstoffen en bouwmaterialen zijn afgelopen jaar in recordtempo gestegen. Dit heeft te maken met de situatie op de wereldmarkt. De vraag naar bouwgrondstoffen en -materiaal is zo groot, dat er schaarste is ontstaan. Dit leidde ook tot vertraging van leveringen. Daarnaast is er sprake van een beperkt aanbod; producenten kunnen de vraag niet bijbenen. Onzekerheid mede vanwege de oorlog in Oekraïne, handelsconflicten, leveringsproblemen en loonstijgingen stuwden de prijzen flink op. Door de hoge olie- en energieprijzen vragen verschillende opdrachtnemers om compensatie op basis van de indexatie.

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt was ook in 2022 krap, landelijk en ook voor de gemeente. Dit maakte dat het werven van personeel veel tijd en aandacht vroeg en we niet alle vacatures (direct) hebben kunnen vervullen. Dit heeft geleid tot verminderde capaciteit en verhoging van de werkdruk. Ook is er in 2022 nog steeds, daar waar nodig en mogelijk, gebruik gemaakt van externe inhuur.

We hebben ingezet op training en opleiding van onze medewerkers en op strategische personeelsplanning (de juiste mens op de juiste plek). Vanuit de strategische personeelsplanning wordt ook ingezet op kwetsbaarheid van de bemensing. Hiervoor is een werkgroep ingericht die zich bezig houdt met de arbeidsmarktcommunicatie, evalueren van de arbeidsvoorwaarden en het ontwikkelen van loopbaanpaden binnen onze organisatie. Op deze manier zetten we continu in op het binden en boeien van onze medewerkers.

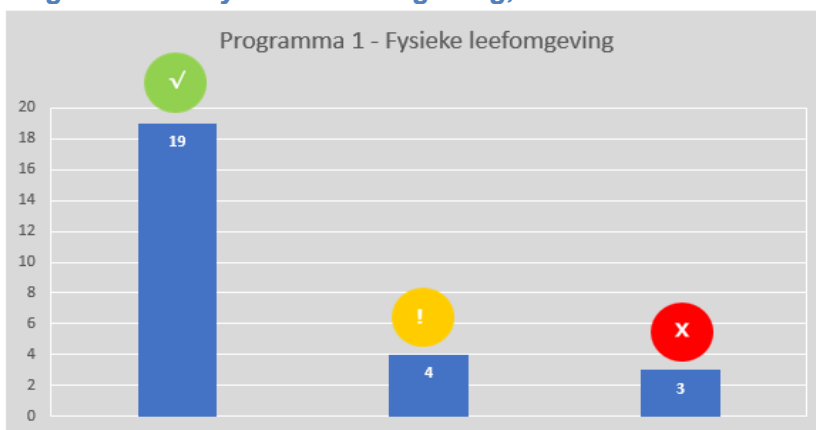
Samenvatting activiteiten

Ten behoeve van een globale beeldvorming hebben wij van de programma- activiteiten de voortgang in 2022 opgenomen.

In het programmaplan is bij de verschillende programma's, onder de ambities en speerpunten, met behulp van symbolen het volgende aangegeven:

de activiteit is volgens planning gehaald	✓
bijsturing was vereist de om activiteit te kunnen halen	!
de activiteit is niet gehaald	✗

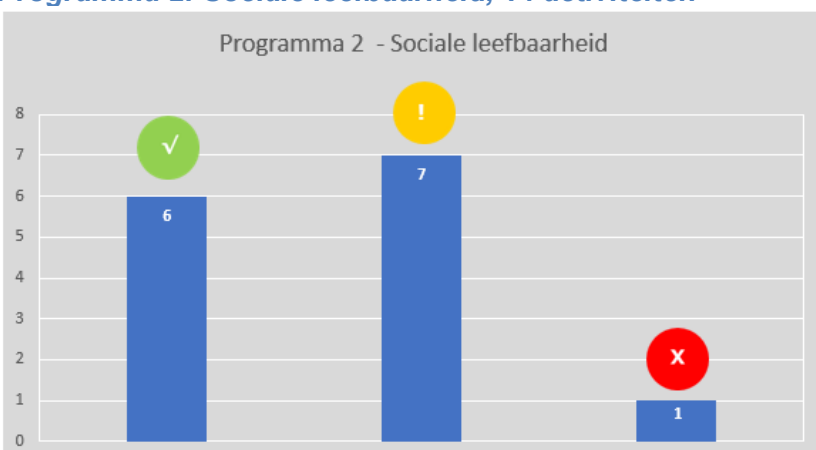
Programma 1: Fysieke leefomgeving, 26 activiteiten

De volgende activiteiten zijn per jaareinde nog niet volledig gehaald:

- Wij nemen onze verantwoordelijkheid voor circulaire economie en afvalbeheer. De reden dat we deze activiteit nog niet behaald hebben is omdat we voorrang hebben gegeven aan andere werkzaamheden, zoals de financiële hulp voor bewoners en organisaties met hoge energiekosten.
- In 2022 leggen wij de Gemeenteraad een aantal scenario's voor hoe we deze vervangingsopgave voor wegen en bruggen kunnen oppakken. Dit is vastgelegd in het Mobiliteitsplan, welke is doorgeschoven naar 2023.
- Wij ontwikkelen onze buitenwegen met respect voor alle opgaven die daar spelen. Dit is gekoppeld aan het mobiliteitsplan, welke is doorgeschoven naar 2023.

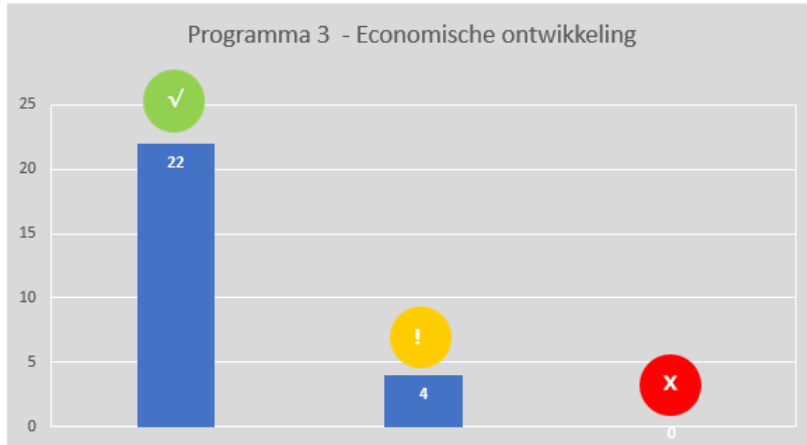
Programma 2: Sociale leefbaarheid, 14 activiteiten

De volgende activiteiten zijn per jaareinde nog niet volledig gehaald:

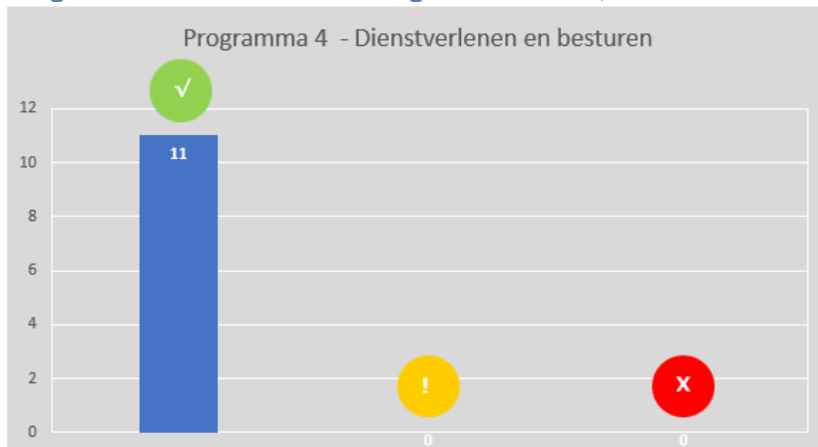
- Wij stellen een nieuwe periode Brede Regeling Combinatiefuncties voor. Deze activiteit is nog niet behaald omdat de Brede Regeling Combinatiefuncties vanaf 2023 valt onder het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Uitwerking hiervan volgt in 2023.

Programma 3: Economische ontwikkeling, 26 activiteiten

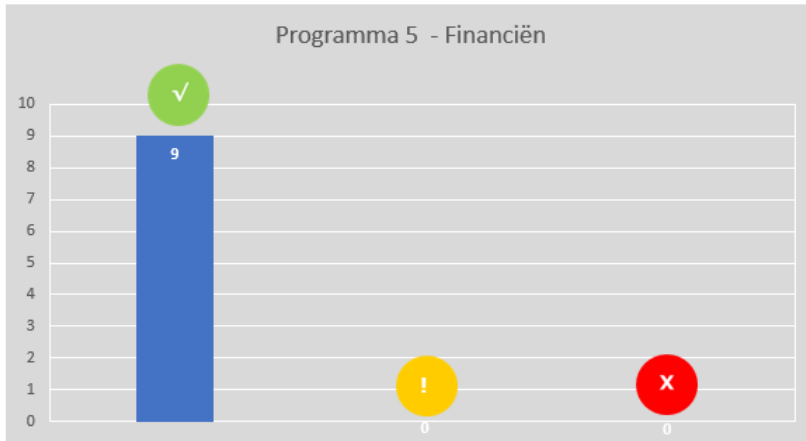
Alle activiteiten zijn gehaald volgens planning of na bijsturing.

Programma 4: Dienstverlening en besturen, 11 activiteiten

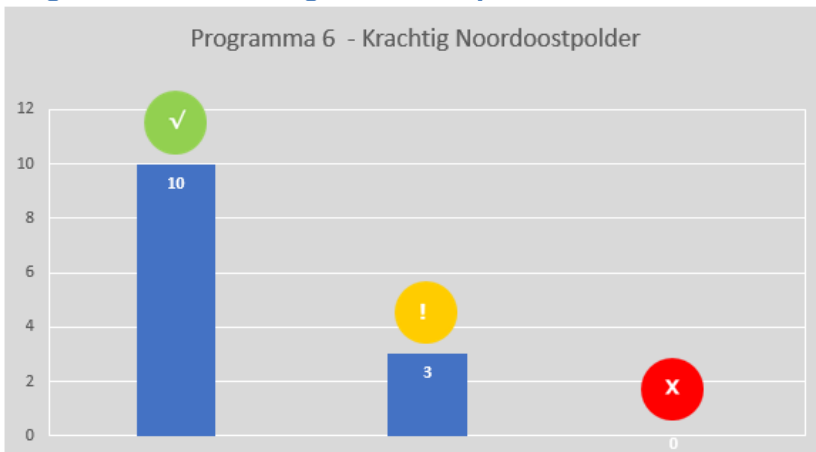
Alle activiteiten zijn gehaald volgens planning.

Programma 5: Financiën, 9 activiteiten

Alle activiteiten zijn gehaald volgens planning.

Programma 6: Krachtig Noordoostpolder, 13 activiteiten

Alle activiteiten zijn gehaald volgens planning of na bijsturing.

Jaarverslag

Programma's

Fysieke Leefomgeving

Programma omschrijving

Dit programma gaat over de zorg voor de fysieke leefomgeving.

Programma doelstelling

Noordoostpolder heeft een prettige, veilige en duurzame leefomgeving.

Ambitie 1 - Energieneutraal en klaar voor klimaatverandering

Doelstelling

Noordoostpolder is energieneutraal in 2030 en is voorbereid op klimaatverandering.

Portefeuillehouder(s)

René van Amersfoort

Reguliere bedrijfsvoering

Inzameling huishoudelijk afval

Afval van bewoners wordt huis-aan-huis opgehaald. Daarnaast kunnen inwoners hun afval wegbrengen naar de milieustraat. De gemeente biedt deze voorzieningen aan. Dat is een wettelijke taak. Vanzelfsprekend werken wij ook in de komende jaren door aan het verminderen van restafval en aan het verbeteren van de afvalscheiding.

Inrichting en beheer openbare ruimte

Groenvoorzieningen, waterpartijen, bossen en riolering zijn onderdelen van de openbare ruimte. De gemeente zorgt voor het beheer daarvan en past de infrastructuur aan als dat nodig is.

Verbonden partij(en)

Huisvuilcentrale Noord-Holland N.V.

Beleidskaders

- Beeldkwaliteitplan stedelijk water (2009)
- Bestuursakkoord Water (2011)
- Maatwerk overeenkomst stedelijk water met waterschap (2011)
- Afvalbeleidsplan (2011-2021)
- Beleidsplan Openbare Ruimte 2014-2024 (2014, met aanpassing in 2021)
- RES Flevoland 1.0 (2021)
- Transitievisie Warmte (2021)
- Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (2018)
- Doelen overige wateren: Stedelijk Water Noordoostpolder (2018)
- Watertakenplan Noordoostpolder (2019-2024)
- Stresstesten Gemeente Noordoostpolder (2020)
- Factsheet Stedelijk Water Noordoostpolder (2020)
- Op naar 60 kilo restafval 2019-2025 (2019)

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 - Noordoostpolder energieneutraal	In 2030 willen wij energieneutraal zijn. Dit hebben wij gekozen in onze 'Visienota Noordoostpolder Energieneutraal'.
2 - Toekomstbestendig voor water en natuur	In 2050 moet Nederland klimaatbestendig en waterrobuust zijn ingericht. Die afspraak ligt landelijk verankerd in het 'Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie 2018'. Jaarlijks wordt een Deltaprogramma vastgesteld. Dit programma is een handreiking om daadwerkelijk stappen voorwaarts te zetten. Daarnaast willen wij de biodiversiteit in onze woon- en leefomgeving te versterken. Deze ambitie staat in ons Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 - Noordoostpolder energieneutraal
1.1 We werken aan energiereductie en -opwekking	We werken (samen met de andere gemeenten en provincies) aan de regionale energiestrategie 2.0 en geven voorlichting aan inwoners.
<u>Toelichting status activiteit</u>	
In 2022 werkten wij samen met de andere Flevolandse gemeenten aan de actualisatie van de Regionale Energie Strategie (RES). Daarnaast zorgden wij voor informatie aan bewoners over energiebesparing. Bijvoorbeeld via het energieloket en door publicaties op de gemeentenieuwspagina en de gemeentelijke social media accounts.	
1.2 We gaan verder met de warmtetransitie	In de Transitievisie Warmte beschreven we een aantal onderzoeken die nodig zijn om aardgasvrij te kunnen worden. Verder ondersteunen we de proeftuin Nagele en andere initiatieven.
<u>Toelichting status activiteit</u>	
In 2022 onderzochten we de haalbaarheid van aquathermie (warmte opwekken uit water) en geothermie (warmte opwekken uit de bodem), als warmtebron voor het verwarmen van gebouwen. Deze onderzoeken worden in 2023 afgerond.	
'Proeftuin Nagele in Balans' heeft in 2022 proefgedraaid op het warmtenet met seizoensopslag. Hiermee worden nu acht woningen en het voormalige schoolgebouw 'De Acht' aardgasvrij verwarmd. De resultaten van de proef geven input voor het vervolg van het project.	
1.3 We werken samen met stakeholders en inwoners	We ondersteunen het Netwerk Energieneutraal.
<u>Toelichting status activiteit</u>	
In 2022 werkten wij samen op met Netwerk Energieneutraal. We organiseerden verschillende bijeenkomsten zoals de 'Themadag isolatie' op 26 november.	
1.4 We herijken het duurzaamheidsbeleid en verankeren duurzaamheid nog meer in de organisatie	Hiermee geven we uitvoering aan de aanbevelingen van het rekenkamerrapport Energiek Vooruit (2020).

Toelichting status activiteit

We werken aan een Duurzaamheidsprogramma. In 2022 hebben we hiervoor input opgehaald bij de raadsfracties. In het programma komen ambities en prestatie-indicatoren.

1.5 Wij nemen onze verantwoordelijkheid voor circulaire economie en afvalbeheer

In 2022 kiezen wij onze ambitie voor het thema 'circulaire economie'. Het is een natuurlijk moment omdat ook ons 'Afvalbeleidsplan 2011-2021' afloopt. Bij onze eigen inkoop geven we in 2022 in ieder geval uitvoering aan de Intentieverklaring circulair inkopen.

Toelichting status activiteit

De ambitie voor het thema 'circulaire economie' is dit jaar nog niet gekozen. Ook de uitvoering van de 'intentieverklaring Circulair Inkopen' is nog niet gestart. Dit komt doordat we voorrang hebben gegeven aan andere werkzaamheden, zoals de financiële hulp voor bewoners en organisaties met hoge energiekosten (zie programma 6, ambitie 1). De uitvoering van de 'intentieverklaring Circulair inkopen' hangt samen met het nieuwe inkoopbeleid.

Speerpunt

2 - Toekomstbestendig voor water en natuur

2.1 Wij gaan door met het ontvlechten van het gemengde rioolstelsel

In de afgelopen jaren hebben wij gefaseerd de oude gemengde rioleringsstelsels in Centrum oost in Emmeloord vervangen door gescheiden stelsels. Dezelfde werkmethode krijgt de komende jaren een vervolg in de woonwijk Espelervaart. Wij beginnen in het oostelijk deel (Rivierenbuurt) van deze wijk. Bij deze aanpak nemen wij gelijktijdig het klimaatbestendig herinrichten van deze wijk mee. Dezelfde aanpak geldt ook voor het uitvoeren van maatregelen in Marknesse in het gebied Oudeweg, Hoogzijde en Breesstraat. De aanpak is drieledig in de vorm van omgevingsparticipatie, de klimaatdoelen en wijkvernieuwing. Hierin wordt het commitment gezocht voor een basis waarin alle facetten zijn belicht.

Toelichting status activiteit

De werkzaamheden in de Rivierenbuurt in Emmeloord en aan de Oudeweg in Marknesse zijn nog niet uitgevoerd. Beide projecten liepen vertraging op doordat de materialen (zoals rioolputten) niet geleverd konden worden. Naar verwachting zijn de projecten medio 2023 klaar.

2.2 Wij gaan met het KAF aan de slag met de uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Flevoland

Binnen het regionaal samenwerkingsverband Klimaatadaptief Flevoland (KAF), werken de zes Flevolandse gemeenten, het Waterschap Zuiderzeeland, provincie Flevoland, GGD Flevoland en Rijkswaterstaat samen aan het klimaatbestendig maken van Flevoland. Het KAF fungeert als netwerkorganisatie. Bedoeling is de activiteiten gezamenlijk te bundelen door:

- inspiratie en kennisdeling;
- platform voor klimaatadaptatie, bijvoorbeeld door het organiseren van masterclasses;
- samenwerken in beleid door het samen opstellen van een visie en strategie, standaardisatie, monitoring, stresstest 2.0 en verbinding houden met andere samenwerkingsverbanden;
- samenwerken in uitvoering door een gezamenlijke aanvraag voor de Impulsregeling ruimtelijke adaptatie, bouwconvenant en prestatieafspraken afsluiten, procesondersteuning bij gebiedsgerichte projecten.

Toelichting status activiteit

Net als in 2021, hebben wij in 2022 geld aangevraagd vanuit de Impulsregeling. Het ging om een gezamenlijke aanvraag van de Werkregio Flevoland. Ons deel van de aanvraag bevat vier projecten met maatregelen om schade door wateroverlast en droogte te voorkomen (klimaatadaptieve maatregelen). Deze projecten worden in de periode 2023-2027 uitgevoerd.

Daarnaast hebben we dit jaar in het samenwerkingsverband gewerkt aan een 'Regionale Adaptatie Strategie' (RAS) voor Flevoland. In de RAS komen de opgaven en ambities voor Flevoland. Het gaat daarbij om ambities voor het beperken van negatieve effecten van klimaatverandering en om het benutten van kansen. Het doel van de RAS is om de opgaven en ambities bestuurlijk op de agenda te zetten.

2.3 Wij gaan ons inzetten voor het behouden en versterken van de biodiversiteit

In de komende jaren varen wij de koers uit de aanvulling op het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR). Denk bijvoorbeeld aan aandacht voor natuur bij aanleg en renovatie van woonwijken, bedrijventerreinen of andere gebieden. En ook aan initiatieven van bewoners en andere organisaties om op hun terrein aandacht te besteden aan behoud van de biodiversiteit.

Toelichting status activiteit

De (openbare) buitenruimte is in 2022 vergroend om de biodiversiteit te vergroten. We deden dit vaak samen met bewoners of andere organisaties. Zo hebben we, samen met Staatsbosbeheer, gezorgd voor een faunatunnel onder de Schoterweg. Verder kwamen er vaste planten rond de flats van Mercatus aan de Urkerweg, zowel op gemeentegrond als op grond van Mercatus. Ook hebben we de parken aangepast. Hier zijn verschillende soorten struiken en bomen geplant die gelaagdheid in beplanting opleveren. Ook hebben we gras in parken en bermten ingezaaid met bloemrijke grasmengsels. Dit deden we in verschillende parken in Emmeloord en ook aan de Zwartemeerweg. Het inzaaien van bermten aan de buitenwegen was een initiatief van de aanwonenden. Zij willen graag bijdragen aan de biodiversiteit en gaan de berm ecologisch beheren.

Ambitie 2 - Veilige wegen met vlotte doorstroming

Doelstelling

Noordoostpolder blijft een veilige en bereikbare leefomgeving.

Portefeuillehouder(s)

René van Amersfoort
Roger de Groot

Reguliere bedrijfsvoering

Inrichting en beheer openbare ruimte

Wegen, bruggen en alles wat daarbij hoort (straatverlichting, verkeersborden etc.) zijn onderdelen van de openbare ruimte. Wij zorgen voor het beheer daarvan. Als het nodig is, leggen we nieuwe voorzieningen aan. Bijvoorbeeld voor de verkeersveiligheid.

Maatregelen treffen om het verkeer vlot en veilig te houden

Samen met andere partijen maken we verkeersdeelnemers bewuster van veiligheid in het verkeer. Bijvoorbeeld door verkeerseexamens voor scholieren met Veilig Verkeer Nederland en overleg met de ouderenbonden.

Verbonden partij(en)

-

Beleidskaders

- Beleidsplan openbare ruimte 2014-2024 (2014, met aanpassingen in 2021)
- Mobiliteitsvisie (2021)

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 – Noordoostpolder beter bereikbaar	'Een goede bereikbaarheid voor nu en in de toekomst', dat willen wij graag. Het is onze ambitie die wij in de Mobiliteitsvisie en het Mobiliteitsplan (voorheen het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan) kozen. Want een goede bereikbaarheid helpt om (economische) kansen te benutten. Wij willen dat onze dorpen én ons gebied als geheel beter bereikbaar is.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting	
Speerpunt	1 – Noordoostpolder beter bereikbaar	
1.1 In 2022 leggen wij de Gemeenteraad een aantal scenario's voor hoe we deze vervangingsopgave voor wegen en bruggen kunnen oppakken	Er is een voorziening voor het groot onderhoud van wegen. Daarin worden middelen gereserveerd voor onderhoud. Voor vervangingen en rehabilitatie van wegen zijn geen middelen in de programmabegroting opgenomen. De jaarlijkse storting in de voorziening is ongeveer gelijk aan de jaarlijkse uitgave voor onderhoud. Voor vervangingen zal apart geld aangevraagd moeten worden.	
<u>Toelichting status activiteit</u>		
De oorspronkelijke planning is niet gehaald. De vervangingsscenario's voor wegen en bruggen volgen op de keuzes die gemaakt worden in het Mobiliteitsplan. Dat plan wordt begin 2023 behandeld in de gemeenteraad. Daarin komen keuzes over wegcategorisering, verlagen van de maximumsnelheid, toepasbaarheid van de superblocks en dergelijke. En dat zijn punten die kaderstellend zijn voor de vervangingsscenario's. In 2023 leggen wij de scenario's aan de gemeenteraad voor ter beeld- en besluitvorming.		
1.2 Wij maken een uitvoeringsprogramma mobiliteit	Op basis van het mobiliteitsplan wat begin 2022 vastgesteld wordt, maken wij een uitvoeringsprogramma.	
<u>Toelichting status activiteit</u>		
In het Mobiliteitsplan 2030 komt ook een uitvoeringsprogramma tot 2030. Hierin worden de projecten en het daarbij benodigde budget weggezet in de tijd. Het Mobiliteitsplan wordt begin 2023 behandeld in de gemeenteraad.		
1.3 Wij stimuleren andere overheden tot nieuwe initiatieven voor weg- en spoorverbindingen.	We gaan verder met de lobby voor de Lelylijn en de lobby voor het verbeteren van de verkeersveiligheid en doorstroming van de N50 in Overijssel.	
<u>Toelichting status activiteit</u>		
Het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)-onderzoek naar de haalbaarheid van de Lelylijn is gestart. En in december 2022 is besloten dat de Lelylijn zal worden opgenomen in het Trans-Europese Netwerk Transport (TEN-T netwerk). Dit was een unaniem besluit van de Europese ministers van Transport van de 27 lidstaten van de EU. Hierdoor komt de Lelylijn in aanmerking voor Europese subsidies. Naar verwachting neemt het Rijk in het najaar van 2024 een GO/NO-GO beslissing over de Lelylijn. Als gemeente doen wij mee in de projectorganisatie vanuit Rijk/Regio. In het voorjaar 2023 geeft Stijn Lechner (programmadirecteur) toelichting en informatie over het proces aan de gemeenteraden van Noordoostpolder, Urk, Dronten en Lelystad en aan provinciale staten Flevoland.		

Ambitie 3 - Een veilige Noordoostpolder

Doelstelling

Noordoostpolder blijft veilig.

Portefeuillehouder(s)

Roger de Groot

Reguliere bedrijfsvoering

Veiligheid en zorg

Op het snijvlak van veiligheid en zorg hebben we te maken met veelal complexe casuïstiek. Interventies vanuit verschillende ketens zijn nodig om overlast gevend, gevaarlijk en/of crimineel gedrag te stoppen. We gaan verder op de ingeslagen weg en maken de verbinding tussen veiligheid en zorg sterker. Lokale Persoonsgerichte Aanpak (L-PGA) is daar onderdeel van. Waar nodig en mogelijk zetten we de specifieke bevoegdheden van de burgemeester in.

Ondermijning

We blijven onverminderd inzetten op een integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit. Door als Flevolandse gemeenten gezamenlijk op te trekken in de aanpak van ondermijning, vervat in de *Flevolandse Norm*, krijgen criminelen in iedere Flevolandse gemeente dezelfde behandeling. De Flevolandse Norm is een product van de zes Flevolandse gemeenten en de provincie Flevoland en in nauwe samenwerking met politie, Openbaar Ministerie, belastingdienst en het RIEC. Waar mogelijk zetten we het bestuurlijk instrumentarium in, zoals Wet Bibob en artikel 13b Opiumwet (sluiting drugspanden).

Crisisbeheersing

Onder regie van de veiligheidsregio bevorderen we de fysieke veiligheid van onze inwoners. De veiligheidsregio zet met het regionale beleidsplan 2021-2024 de koers van de afgelopen jaren voort. Dit is het eerste gezamenlijke beleidsplan met veiligheidsregio G&V. Extra aandacht is er voor kwaliteitsverbetering van de hulpverlening en risicobeheersing. Lokaal investeren we in een adequate crisisorganisatie met goed opgeleide en getrainde functionarissen.

Vergunningen, toezicht en handhaving openbare orde en veiligheid

Wij verlenen vergunningen en houden toezicht op naleving van regels die de openbare orde en veiligheid beschermen. Onze APV houden we actueel, waarbij we in beginsel telkens de modelverordening van de VNG volgen.

Verbonden partij(en)

GR Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek

GR Veiligheidsregio Flevoland

GR GGD Flevoland

Beleidskaders

- Integraal Veiligheidsbeleid Dronten, Noordoostpolder, Urk 2020-2023
- Regionaal Beleidsplan veiligheidsregio's Flevoland en Gooi & Vechtstreek 2021-2024

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 – Noordoostpolder blijft veilig	Noordoostpolder is een veilige gemeente en dat willen wij graag zo houden. Wij willen een gemeente zijn waarin bewoners zich veilig voelen. Dat is onze ambitie uit het 'Integraal Veiligheidsplan 2018-2021'.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
------------	-------------

Speerpunt	1 – Noordoostpolder blijft veilig
-----------	-----------------------------------

1.1 Wij gaan door met integrale veiligheidszorg	We geven uitvoering aan het integraal veiligheidsbeleid dat we gezamenlijk met Dronten en Urk hebben opgesteld. Veelal betreft het hier “going concern”. In 2022 ontvangen we de uitkomsten van het onderzoek “Integrale Veiligheidsmonitor”, die in het najaar van 2021 wordt uitgevoerd.
--	--

Toelichting status activiteit

In 2022 is een behoorlijk aantal activiteiten uit het uitvoeringsplan veiligheid 2021-2022 uitgevoerd. Zo hebben er op het gebied van ondermijning allerlei activiteiten plaatsgevonden. Daarnaast hebben we een lokale werkwijze voor de Persoonsgerichte Aanpak (PGA) opgezet. Ook hebben we acties uitgevoerd tegen radicalisering en mensenhandel. Verder hebben we de eerste acties uitgevoerd om het Digitaal Opkopers Register (DOR) te implementeren. Dat is een actie voor de aanpak van woninginbraken.

De resultaten van de Veiligheidsmonitor 2021 zijn ontvangen, geanalyseerd, besproken en gedeeld met het college en de gemeenteraad. De resultaten geven geen aanleiding tot directe acties of aanpassingen van het veiligheidsbeleid. Wel worden ze gebruikt voor het nieuwe meerjarige veiligheidsbeleid, dat we in 2023 maken.

1.2 We bestrijden actief ondermijnende criminaliteit	De aanpak van ondermijning heeft prioriteit. We geven uitvoering aan het plan van aanpak ondermijnende criminaliteit. Onze focus ligt daarbij op de bedrijventerreinen en het buitengebied. De bestuurlijke aanpak, als onderdeel daarvan, geven we verder vorm. We doen dit in nauwe samenwerking met de gemeenten Dronten en Urk en het RIEC-MNL.
---	---

Toelichting status activiteit

Ook in 2022 heeft ondermijning de nodige aandacht gekregen. We hebben ons daarbij gebaseerd op de intentieverklaring van de 'Flevolandse norm'. Dat is een verklaring met 21 gezamenlijke ambities voor bestuurlijke weerbaarheid. Ook zijn zowel integrale controles als interne bewustwordingsactiviteiten en trainingen georganiseerd. Verder hebben we enkele beleidsregels opgesteld (Beleidsregel last onder dwangsom bij drugshandel op straat) of geactualiseerd (Beleidsregel BIBOB). Op grond van ons Damocles-beleid sloot de burgemeester dit jaar diverse woningen en bedrijfspanden. We hebben vanwege capaciteitsgebrek in 2022 geen tussentijdse evaluatie van onze ondermijningsaanpak kunnen uitvoeren. In het eerste kwartaal van 2023 voert de Rekenkamer een onderzoek uit naar dit onderwerp.

1.3 We vergroten de bewustwording van en weerbaarheid tegen cybercriminaliteit

Ook de aanpak van cybercriminaliteit is een prioriteit in het veiligheidsbeleid. Met het project Hackshield, een online game, maken we de jeugd en via hen ouders, "spelenderwijs" (meer) bewust van en weerbaar tegen de gevaren van de digitale wereld.

Toelichting status activiteit

In het begin van 2022 hebben we een aantal activiteiten georganiseerd rondom cybercriminaliteit, waaronder een bezoek van het 'Mobiël Media Lab' van de politie. Hierin is ook het cybersecurityspel 'Hackshield' met jonge kinderen gespeeld. Wegens capaciteitsgebrek heeft het thema de rest van het jaar onvoldoende aandacht gekregen.

1.4 We voorkomen en bestrijden incidenten, crises en rampen

We werken nauw samen met de Veiligheidsregio om incidenten, crises en rampen in onze gemeente te voorkomen en bestrijden. Nadrukkelijk besteden we aandacht aan opleiding, training en oefening van de gemeentelijke crisisorganisatie.

Toelichting status activiteit

Het voorkomen van rampen is een on-going proces. In 2022 is gestart met de actualisatie van de gemeentelijke crisisorganisatie. Van daaruit kijken we opnieuw wat nodig is aan opleiding, training en oefening. Daarbij besteden we ook aandacht aan de actualisatie van lokale draaiboeken. Er hebben zich het afgelopen jaar diverse (GRIP)incidenten in de gemeente voorgedaan. Hier is goed op geacteerd vanuit de gemeente. Ook zijn de cruciale functies in de rampenbestrijding nog steeds goed geborgd.

Ambitie 4 - Een aantrekkelijke woon- en leefomgeving

Doelstelling

Een aantrekkelijke woon- en leefomgeving in Emmeloord en de dorpen.

Portefeuillehouder(s)

Toon van Steen
René van Amersfoort

Reguliere bedrijfsvoering

Inrichting en beheer openbare ruimte

Groenvoorzieningen, waterpartijen, bossen, speelplaatsen, begraafplaatsen en riolering zijn onderdelen van de openbare ruimte. De gemeente zorgt voor de aanleg en het beheer daarvan en past infrastructuur aan als dat nodig is.

Het (laten) opstellen en actueel houden van bestemmingplannen (Wet ruimtelijke ordening) en vanaf medio 2022 het werken aan de transitie van het tijdelijke omgevingsplan naar een gemeentedeckend, actueel omgevingsplan in de geest en volgens de eisen van de Omgevingswet

Daarnaast het leveren van een bijdrage aan de totstandkoming van omgevingsvergunningen voor (buitenplanse) omgevingsplanactiviteiten (besluiten om af te wijken van het tijdelijk omgevingsplan ten behoeve van concrete projecten en ontwikkelingen). Gezien de vele verschillende wensen van bijvoorbeeld inwoners en bedrijven maken we flexibele ruimtelijke plannen. Ook kunnen zij zelf een plan opstellen. Wij begeleiden en toetsen het dan. Zo kunnen we goed inspelen op de vraag vanuit de samenleving. We stellen plannen op voor bijvoorbeeld woningbouwlocaties en uitbreiding van bedrijventerreinen.

Vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en Wet vergunningverlening, toezicht en handhaving)

Voor het bouwen van een bouwwerk en/of voor bedrijfsactiviteiten die hinder voor mens en milieu kunnen veroorzaken is een vergunning nodig. De omgevingsvergunning is een vergunning voor bouwen, milieu, natuur en ruimte. Verleende vergunningen controleren wij. Ook houden wij toezicht op bijvoorbeeld bouwactiviteiten en handhaven wij waar dat nodig is.

Prestatieafspraken maken met woningcorporaties (Woningwet)

Wij maken afspraken met woningcorporaties over de uitvoering van het woonbeleid. Woningcorporaties richten zich vooral op hun kerntaak: mensen met een laag inkomen goed en betaalbaar kunnen laten wonen. De afspraken gaan over kwaliteit, kwantiteit, betaalbaarheid, duurzaamheid, bijzondere doelgroepen en leefbaarheid.

Geografische informatie op orde houden (Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) en Wet Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT))

Wij houden geografische informatie bij. Die informatie gebruiken we voor besluiten en andere activiteiten. Dat doen wij met digitale plattegronden en luchtfoto's.

Verstrekken van leningen

We geven verschillende leningen om bewoners op de woningmarkt te helpen. Zo biedt de starterslening starters op de koopwoningmarkt de mogelijkheid om op een verantwoorde manier extra geld te lenen. De starterslening overbrugt het verschil tussen de prijs van het huis en de (eerste) hypotheek bij de bank. De blijverslening is bedoeld voor eigenaren die hun woning bijvoorbeeld levensloopgeschikt willen maken.

Dorpen ondersteunen bij de uitvoering van hun dorpsvisies

Met de dorpen zijn dorpsvisies opgesteld. Wij ondersteunen de dorpen bij de uitvoering daarvan.

Bouw- en woonrijp maken van woningbouwgronden en bedrijventerreinen

Nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen in ons eigendom maken wij klaar om te gebruiken. Dat betekent: grondwerk, (bouw)wegen aanleggen e.d. en in een latere fase: bestrating, verlichting en groen aanleggen.

Gronduitgifte

Wij voeren waar mogelijk en wenselijk actief grondbeleid. Bij actief grondbeleid doen we zelf de gronduitgifte van de kavels. Wanneer de grond van een ontwikkelaar is, maken we afspraken door het sluiten van een anterieure overeenkomst. In de overeenkomst staan afspraken over onder andere woningbouwprogrammering, beheer en openbare ruimte.

Verbonden partij(en)

GR Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek

Beleidskaders

- Beleidsplan openbare ruimte 2014-2024 (2014, met aanpassing in 2021)
- Beleidsplan begraafplaatsen gemeente Noordoostpolder 2012-2022 (2012)
- Nota Grondbeleid (2020)
- DNA voor de dorpen (2009)
- Beleid Arbeidsmigranten Noordoostpolder (2012)
- Structuurvisie Noordoostpolder 2025 (2013)
- DNA Emmeloord (2013)
- Uitvoeringslab Nagele (2013)
- Woonvisie Noordoostpolder: kansen grijpen (2020)
- Programma LEADER 3 in Noordoostpolder (2016, verlengd in 2020)
- Beleidsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving Noordoostpolder 2020-2023 (2020)
- Prestatieafspraken met Mercatus, Stichting Huurdersbelang Mercatus, Woonzorg Nederland, bewonerscommissies Toutenburgh en Wijdeneshof

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 - Noordoostpolder klaar voor de invoering van de Omgevingswet	We willen op 1 juli 2023 conform de Omgevingswet werken. Het programma richt zich op een tijdige en soepele implementatie van de Omgevingswet en op het bevorderen van de benodigde (gedrags)veranderingen. We sluiten aan op de door de VNG aangereikte methoden en maken deze specifiek voor onze gemeente. Dit in lijn met de bedoeling van de Omgevingswet en de leidende principes van Noordoostpolder.
2 - Een woonomgeving die past bij de veranderende woonwensen	De woningmarkt is constant in beweging en de woonwensen van mensen veranderen. In de Woonvisie Noordoostpolder 2020 (Kansen grijpen) bieden wij meer ruimte voor zelfstandig wonen, beschermd wonen en nieuwe woonvormen.
3 - Een schone, nette en veilige openbare ruimte	In Noordoostpolder hebben wij veel groen, goede infrastructuur en een veilige speel- en leefomgeving. Dat willen wij zo houden en het liefst verbeteren. Dit spraken wij met elkaar af in ons 'Beleidsplan Openbare Ruimte 2014-2024'.
4 - Stadshart Emmeloord is aantrekkelijk voor bewoners en ondernemers	Wij gaan de komende jaren van Stadshart Emmeloord een compact, gezellig, levendig en 'eigen' centrum maken. Onze bewoners kozen dit in het Open Planproces en wij zetten nu onze schouders eronder om dat te realiseren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 - Noordoostpolder klaar voor de invoering van de Omgevingswet

1.1 We zijn aan de slag met de juridisch instrumenten voor de Omgevingswet

In 2022 ronden wij de Omgevingsvisie af. De besluitvorming door de raad ligt naar verwachting medio 2022. Dit is ruim voor de verplichte datum. Elke gemeente moet namelijk uiterlijk in 2024 haar omgevingsvisie hebben vastgesteld. Bij de totstandkoming van de visie wordt de samenleving betrokken.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikt iedere gemeente op 1 juli 2022 automatisch over een (tijdelijk) omgevingsplan. Alle bestaande bestemmingsplannen en beheersverordeningen worden op dat moment het tijdelijke omgevingsplan. Vanaf dat moment moet er dus ook met dat omgevingsplan en in overeenstemming met de Omgevingswet gewerkt worden. We treffen tijdig de juiste voorbereidingen voor deze overgang. Dat wil zeggen dat onze werkafspraken (zie ook 1.3), systemen (zie ook 1.4), beleid, en regelgeving afgestemd worden op de nieuwe werkwijze en de Omgevingswet.

In 2022 wordt een start gemaakt met de omzetting van het tijdelijke omgevingsplan naar het definitieve plan. Het plan van aanpak om te komen tot het definitieve omgevingsplan wordt medio 2022 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Gemeenten krijgen tot 31 december 2029 de tijd om het definitieve Omgevingsplan op te stellen.

Toelichting status activiteit

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld. De inwerkingtreding is nu gepland op 1 januari 2024. Hierdoor kunnen we meer tijd voor de Omgevingsvisie nemen. En omdat kwaliteit boven snelheid gaat, doen we dat ook. De Omgevingsvisie is dan waarschijnlijk eind 2023, begin 2024 klaar. Dit is nog ruim voor de verplichte datum. Met de werkafspraken, systemen, beleid en regelgeving liggen we op schema.

Eind 2022 stelde het college een plan van aanpak vast voor het definitieve omgevingsplan. Begin 2023 gaat dat plan van aanpak naar de gemeenteraad.

1.2 We bieden opleidingen en trainingen aan

De Omgevingswet heeft gevolgen voor de manier van werken voor de raad, bestuur, management en medewerkers. In 2020 en 2021 zijn er opleidingen en trainingen aangeboden. Deze trainingen zijn niet alleen gericht op de kennis van de Omgevingswet, maar ook op de veranderende manier van denken. Waar nodig bieden wij in de komende jaren aanvullend hierop verdiepende opleidingen en trainingen aan.

Toelichting status activiteit

In 2022 hebben de volgende opleidingen en trainingen plaatsgevonden:

- Relevant Gesprek (training over participatie)
- GemeenteDSO (training voor het maken van het (digitale) omgevingsplan)
- RxMission (softwaretraining voor vergunningverlening en handhaving)
- Maand van de Omgevingswet (campagne over inhoud en cultuur van de Omgevingswet)

1.3 We verbeteren onze dienstverlening en geven invulling aan onze Visie op Samenspel

In de nieuwe Omgevingswet staat de initiatiefnemer centraal. Dat vraagt om andere manieren van werken. Onze dienstverlening wordt nog belangrijker, waarbij we bij afwijkende en complexe initiatieven werken met een intake- en omgevingstafel. Onze leidende principes, visie op Samenspel (participatie) en herijkte samenwerkingsafspraken met onze ketenpartners krijgen hierbij uitvoering in de praktijk. We optimaliseren waar nodig.

Toelichting status activiteit

Alle benodigde producten zijn opgeleverd (een participatieverordening en de handboeken voor participatie en het integraal werkproces). We werken volgens 'het integraal werkproces' en met de intaketafel.

1.4 We oefenen met het digitaal stelsel Omgevingswet

Eind 2021 zijn we aangesloten op de landelijke voorziening van het digitaal stelsel (DSO). Het eerste half jaar van 2022 oefenen we met het digitaal stelsel zodat we op tijd klaar zijn voor de inwerkingtreding van de wet.

Toelichting status activiteit

Sinds eind 2022 werken we met de software voor vergunningverlening & handhaving. Door het uitstel van de wet hebben we extra tijd om ervaring op te doen met die nieuwe software.

Ook met het programma voor het maken van het Omgevingsplan hebben we ervaring opgedaan. Dat was door de training 'GemeenteDSO' (zie 4.3). Die ervaring gebruiken we voor het maken van het 'tijdelijk Omgevingsplan' en voor het 'handboek Omgevingsplan'.

Speerpunt

2 - Een woonomgeving die past bij de veranderende woonwensen

2.1 We voeren de Woonvisie 2020 (Kansen grijpen) uit

De woonvisie is bewust niet in beton gegoten. We houden vanuit de grondgedachte "kansen grijpen" een vinger aan de pols bij de ontwikkeling van nieuwe woonprojecten in Emmeloord en de dorpen. In 2022 pakken wij ook de motie erfpacht op.

Toelichting status activiteit

Nieuwe woonprojecten toetsen we aan de uitgangspunten van de woonvisie. Ook hebben we in 2022 beleid gemaakt voor 'Collectief Particulier Opdrachtgeverschap' (CPO). Hierdoor ontstaat ruimte voor particulieren om hun eigen woonwensen te verwezenlijken. Verder hebben we uitzoekwerk gedaan voor de uitvoering van de motie erfpacht. De uitkomsten hiervan delen we met de raadscommissie Woonomgeving tijdens een beeldvormende sessie over woningmarktinstrumenten.

2.2 We monitoren de ontwikkelingen op de woningmarkt

Juist om de woonvisie flexibel om te kunnen voeren is het jaarlijks monitoren van de woningmarktontwikkeling noodzakelijk.

Toelichting status activiteit

In oktober 2022 stelde de raad de 'Verkenning Groeiambitie' vast. Dit is een update van de verwachte autonome groei van de woningmarkt tot 2050. De verkenning geeft ook aan welke groeiambitie voor Noordoostpolder realistisch is (onder een aantal randvoorwaarden, waaronder de realisatie van de Lelylijn). Tot slot is er een kernvoorraadonderzoek gestart.

2.3 We leveren actieve bijdragen aan regionale ontwikkelingen op het gebied van wonen

In 2022 leveren wij onze bijdrage aan provinciale en regionale woningbouwtrajecten (Flevoland bouwt voor Nederland, Regio Zwolle en Flevolandse Woonagenda). Dronten is namens Flevoland afgevaardigd voor de gemeenten Dronten, Urk en Noordoostpolder bij de tafel leefomgeving van de Regio Zwolle. Verder zijn wij vertegenwoordigd in het bestuurlijk overleg MIRT.

Toelichting status activiteit

In 2022 gaven we bij de Provincie Flevoland aan wat Noordoostpolder redelijkerwijs kan bijdragen aan de landelijke bouwopgave. Dit bod was gebaseerd op de 'Verkenning Groeiambitie' die de raad vaststelde (zie 4.6). Ook richting Regio Zwolle hebben we onze groeiambitie kenbaar gemaakt. Daarnaast hebben we gereageerd op de 'Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle'. Hierin hebben we aandacht gevraagd voor de Lelylijn en voor de bijzondere positie van Flevoland.

Speerpunt

3 - Een schone, nette en veilige openbare ruimte

3.1 Wij zorgen voor een nette en groene openbare ruimte

Beheer, onderhoud en inrichting van de openbare ruimte blijven wij zo goed mogelijk uitvoeren. Uitdaging voor 2022 en de komende jaren is daarbij om de besluiten over de onderhoudsniveaus en de budgetten uit te voeren. De onderhoudsniveaus zijn in 2021 opnieuw vastgesteld (bij de actualisatie van het Beleidsplan Openbare Ruimte). Ook over de budgetten werden besluiten genomen (o.a. in de Perspectiefnota 2021-2024). Daarnaast geven we uitvoering aan de nieuwe ambities voor de openbare ruimte, zoals biodiversiteit en klimaatadaptatie (zie speerpunt 2 van ambitie 1).

Toelichting status activiteit

Beheer, onderhoud en inrichting van de openbare ruimte is in 2022 uitgevoerd volgens de afspraken, het beleid en het onderhoudsprogramma.

Speerpunt

4 - Stadshart Emmeloord is aantrekkelijk voor bewoners en ondernemers

4.1 Wij voeren het centrumplan Emmeloord uit

De (her)inrichting van de Deel is afgerond. Na de bouw van de gebouwen aan De Deel (Rondeel, de Kroon) kan het groen bij de Koningin Julianastraat als park ingericht worden.

We ontwikkelen en realiseren met marktpartijen en Mercatus plannen voor de oostkant van het centrum. Er worden gebouwen als de Schout, het Stadsbaken en Smedingplein gerealiseerd. Op de Paardenmarkt komen 3 gebouwen. In 2022 wordt de openbare ruimte tussen deze gebouwen aangelegd (inclusief solitaire toiletvoorziening).

We proberen de openbare ruimte van de Korte Achterzijde functioneel aan te passen in overleg met de eigenaren/winkeliers. Hiervoor is een plan gemaakt. Dit wordt uitgevoerd mits zij ook investeren in hun panden.

De samenwerking tussen de gemeente, winkeliers en vastgoedeigenaren vertegenwoordigd in de organisatie centrummanagement Emmeloord (CME) verloopt goed. De BIZ wordt in 2022 opnieuw bekrachtigd. De activiteiten in het centrum worden op de website gastvrijemmeloord.nl gepubliceerd.

Toelichting status activiteit

- De bouw van de gebouwen 'Rondeel' en 'de Kroon' heeft vertraging opgelopen wegens juridische procedures. Na de bouw van beide gebouwen kan het park bij de Koningin Julianastraat ingericht worden.
- De ontwikkeling van de oostkant ligt op schema. In 2023 worden alle gebouwen opgeleverd, inclusief de openbare ruimte.
- Met de eigenaren en huurders van de winkels van de Korte Achterzijde hebben we een actieplan besproken. Dit actieplan gaat over het aanpassen van (delen van) de openbare ruimte en de winkelpanden.
- Het besluit is in 2022 genomen om de BIZ te vervangen door een reclamebelasting. Dit deden we in overleg met CME (Centrum Management Emmeloord).

Ambitie 5 - Een vitaal landelijk gebied

Doelstelling

Een leefbaar en vitaal landelijk gebied.

Portefeuillehouder(s)

René van Amersfoort
Toon van Steen

Reguliere bedrijfsvoering

Vrijkomende agrarische erven

Wij bieden ruimte voor nieuwe functies op vrijkomende agrarische erven. Wij bieden maatwerk voor concrete initiatieven. We stimuleren het behoud van oorspronkelijke schuren. Voor wonen zien we kansen om met VAB's een nieuwe doelgroep aan te trekken.

Verbonden partij(en)

GR Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek

Beleidskaders

- Beleid Arbeidsmigranten Noordoostpolder (2012)
- Beleidsplan openbare ruimte 2014-2024 (2014, met aanpassing in 2021)
- Structuurvisie Noordoostpolder 2025 (2013)
- Woonvisie Noordoostpolder: kansen grijpen (2020)
- Visie buitenwegen (2021)
- Beleidsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving Noordoostpolder 2020-2023
- Programma LEADER 3 in Noordoostpolder (2016, verlengd in 2020)

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt

1 - Een vitaal buitengebied

Toelichting

In ons buitengebied doen zich uitdagingen voor die om een antwoord vragen. Om de leefbaarheid te behouden, geven wij ruimte voor die antwoorden. Tegelijk houden wij rekening met de unieke kwaliteit van het gebied.

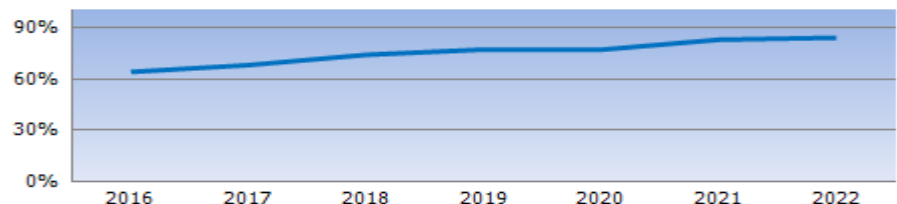
Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 - Een vitaal buitengebied
<p>1.1 Wij ontwikkelen onze buitenwegen met respect voor alle opgaven die daar spelen</p> <p>De buitenwegen zijn belangrijk vanwege hun verkeersfunctie, maar ook door hun landschappelijke en ecologische waarde. In de Mobiliteitsvisie en de Visie Buitenwegen kiezen wij in 2021 hoe we principiële met die opgaven omgaan en welke keuzes we daarin maken. Vanaf 2022 volgt de toepassing en uitvoering daarvan.</p> <p><u>Toelichting status activiteit</u></p> <p>De vaststelling van de Visie Buitenwegen is gekoppeld aan het Mobiliteitsplan. De vaststelling van deze stukken is uitgesteld naar 2023. Vanzelfsprekend zorgden we in 2022, ook zonder de visie, goed voor onze buitenwegen. Er zijn dit jaar geen gemeentelijke bomen gekapt langs de buitenwegen.</p>	
<p>1.2 Wij evalueren ons beleid huisvesting arbeidsmigranten</p> <p>Arbeidsmigranten zijn belangrijk voor de economie van Noordoostpolder. Daarom vinden we het belangrijk dat zij goed kunnen wonen. In 2018 heeft de laatste evaluatie van onze beleidsregels plaatsgevonden. In 2022 evalueren we opnieuw.</p> <p><u>Toelichting status activiteit</u></p> <p>In 2022 evalueerden wij ons beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten. De conclusies en aanbevelingen zijn met de Commissie Woonomgeving gedeeld. In 2023 werken we de conclusies en aanbevelingen uit in een nieuwe beleidsregel voor de huisvesting van arbeidsmigranten.</p>	

Overige indicatoren

Onderstaande indicatoren worden opgevoerd op basis van het voorafgaande programma en bijbehorende pijlers, voor zover beschikbaar en al dan niet deel uitmakend bij de onderliggende visies.

Per indicator worden realisatiewaarden weergegeven. De bron van deze waarden zijn per indicator vermeld.

Gescheiden huishoudelijk afval						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
64,0%	68,0%	74,0%	77,1%	77,0%	82,8%	84,0%
Bron:	HVC					
Omschrijving:	Gescheiden huishoudelijk afval ten opzichte van het totale huishoudelijk afval uitgedrukt in een percentage.					
Toelichting:	Dit is overeenkomstig met de beleidsdoelstelling van het afgelopen jaar en de VANG-doelstelling van 75% gescheiden van het huishoudelijk afval. Door invoering van recycletarief is in 2021 de mate van gescheiden inzameling gestegen. In 2022 is de mate van scheiding van huishoudelijk licht gestegen. Dit is deels een post-corona effect. In coronatijd (2021) werd er veel thuis gewerkt en kwam er ook relatief veel afval vrij. De hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval is in vergelijking met 2021 nagenoeg gelijk gebleven. Het gescheiden aangeboden grof vuil en PBD zijn licht gestegen. Voor GFT, papier en glas zien we een lichte daling.					
						

Aantal opgeleverde woningen																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
72	214	169	164	146	204	285																
Bron:	WOZ Gemeente																					
Omschrijving:	Aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in de gemeente Noordoostpolder.																					
Toelichting:	Dit aantal is in lijn met het bouwtempo van de Woonvisie (2019), 1000 woningen voor de komende 10 jaar. Waarbij in de eerste jaren meer woningen gebouwd kunnen worden dan gemiddeld 100 woningen per jaar, gezien de druk op de woningmarkt.																					
<table border="1"> <caption>Aantal opgeleverde woningen</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Aantal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>72</td></tr> <tr><td>2017</td><td>214</td></tr> <tr><td>2018</td><td>169</td></tr> <tr><td>2019</td><td>164</td></tr> <tr><td>2020</td><td>146</td></tr> <tr><td>2021</td><td>204</td></tr> <tr><td>2022</td><td>285</td></tr> </tbody> </table>							Jaar	Aantal	2016	72	2017	214	2018	169	2019	164	2020	146	2021	204	2022	285
Jaar	Aantal																					
2016	72																					
2017	214																					
2018	169																					
2019	164																					
2020	146																					
2021	204																					
2022	285																					

Zoektijd woningzoekenden Emmeloord																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
20	24	23	30	28	34	25																
Bron:	Mercatus, geen update gekregen over 2023																					
Omschrijving:	De gemiddelde zoektijd uitgedrukt in maanden voor een woningzoekende in Emmeloord.																					
Toelichting:	De zoektijd is wat gedaald, ondanks de krapte op de woningmarkt en is nog altijd vergelijkbaar met de ons omringende gemeenten.																					
<table border="1"> <caption>Zoektijd woningzoekenden Emmeloord</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Zoektijd (maanden)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>20</td></tr> <tr><td>2017</td><td>24</td></tr> <tr><td>2018</td><td>23</td></tr> <tr><td>2019</td><td>30</td></tr> <tr><td>2020</td><td>28</td></tr> <tr><td>2021</td><td>34</td></tr> <tr><td>2022</td><td>25</td></tr> </tbody> </table>							Jaar	Zoektijd (maanden)	2016	20	2017	24	2018	23	2019	30	2020	28	2021	34	2022	25
Jaar	Zoektijd (maanden)																					
2016	20																					
2017	24																					
2018	23																					
2019	30																					
2020	28																					
2021	34																					
2022	25																					

Zoektijd woningzoekenden Dorpen																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
14	15	16	18	24	27	27																
Bron:	Mercatus, geen update gekregen over 2023																					
Omschrijving:	De gemiddelde zoektijd uitgedrukt in maanden voor een woningzoekende in de dorpen.																					
Toelichting:	De zoektijd is gestabiliseerd, maar is nog altijd goed vergelijkbaar met de ons omringende gemeenten. Een van de oorzaken voor deze toename is dat er in 2020 minder huuropzeggingen zijn geweest dan in 2019. Hierdoor was het aanbod van huurwoningen lager. Daarnaast worden zoektijden beïnvloed door zogenoemde 'kwaliteitszoekers'. Zij zijn op zoek naar specifieke woningen en reageren sporadisch. Dit verhoogt het gemiddelde.																					
	<table border="1"> <caption>Data for Zoektijd woningzoekenden Dorpen</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Search Time (Months)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>27</td> </tr> </tbody> </table>						Year	Search Time (Months)	2016	14	2017	15	2018	16	2019	18	2020	24	2021	27	2022	27
Year	Search Time (Months)																					
2016	14																					
2017	15																					
2018	16																					
2019	18																					
2020	24																					
2021	27																					
2022	27																					

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Fysieke Leefomgeving		bedragen x € 1.000			
Taakveld	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.807	3.176	3.228	3.066
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.214	1.366	1.400	1.362
2.1	Verkeer en vervoer	7.984	8.640	9.668	8.314
2.2	Parkeren	52	50	-	-
2.4	Economische havens en waterwegen	294	375	387	387
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	14.061	3.106	3.585	5.018
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.265	4.566	5.513	4.809
7.2	Riolering	2.141	2.221	2.338	2.280
7.3	Afval	4.468	5.200	5.224	5.432
7.4	Milieubeheer	1.928	2.203	2.234	2.121
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	521	522	530	507
8.1	Ruimtelijke Ordening	1.500	1.509	1.713	1.709
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	20.510	5.233	8.299	18.281
8.3	Wonen en bouwen	3.183	2.833	6.071	3.881
Totale lasten		64.928	41.001	50.189	57.167

Baten Fysieke Leefomgeving		bedragen x € 1.000			
Taakveld	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	80	23	23	43
2.1	Verkeer en vervoer	547	423	923	552
2.2	Parkeren	-	-	-	-
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	15.428	3.102	3.234	6.513
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	123	11	768	204
7.2	Riolering	3.244	3.304	3.304	3.310
7.3	Afval	6.430	6.602	6.602	6.945
7.4	Milieubeheer	72	72	72	72
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	500	510	510	491
8.1	Ruimtelijke Ordening	547	181	196	236
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	23.511	5.233	8.299	18.093
8.3	Wonen en bouwen	2.644	946	2.645	2.717
Totale baten		53.128	20.406	26.576	39.177

Sociale Leefbaarheid

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onderwijs, sport, cultuur en cultureel erfgoed. Het gaat ook over het project 'Voorzien in Vastgoed'.

Programma doelstelling

Onze inwoners zijn in de gelegenheid om zich een leven lang te ontwikkelen.

Ambitie 1 - Aantrekkelijk vastgoed voor maatschappelijk gebruik

Doelstelling

Zorgen voor huisvesting van onderwijs en maatschappelijke functies zoals ontmoeting, sport, welzijn, recreatie en cultuur.

Portefeuillehouder(s)

Linda Verduin
René van Amersfoort
Sacha Werkman

Reguliere bedrijfsvoering

Bouwen, aanpassen of uitbreiden van schoolgebouwen en gymnastieklokalen

Het verzorgen van onderwijs is in Nederland primair de verantwoordelijkheid van schoolbesturen. Als gemeente faciliteren we het onderwijs en hebben we een wettelijke taak om te zorgen voor huisvesting. Dat betekent dat de gemeente zorgdraagt voor nieuwbouw, renoveren of uitbreiding van schoolgebouwen. In het Integraal Onderwijshuisvestingsplan hebben we met het onderwijs hier afspraken over gemaakt.

Beheren van gemeentelijke voorzieningen

De gemeente beheert sporthallen, gymzalen, sportvelden, buurthuizen en culturele gebouwen. Dit betekent onderhoud en verhuur ervan. Het onderhoud doen wij met meerjarige onderhoudsplannen. We maken met de gebruikers/ huurders afspraken over het beheer en onderhoud.

Verbonden partij(en)

-

Beleidskaders

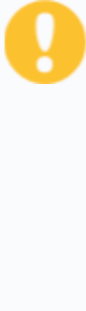
- Beleidsvisie Voorzien in Vastgoed (2017)
- Uitvoeringsprogramma Voorzien in Vastgoed 2018-2029
- Integraal Huisvestingplan Onderwijs Noordoostpolder 2018-2029
- Raadsbesluit Zwembad Bosbad (mei 2020)
- Raadsbesluit VO-Campus (juni 2021)

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 - Ons vastgoed sluit aan op de behoeften	De behoefte aan huisvesting voor onderwijs, sport en cultuur verandert. Dit vraagt om bewuste keuzes bij investeringen in gebouwen. Die keuzes maken wij in het project 'Voorzien in Vastgoed' (VIV) op basis van de Beleidsvisie Voorzien in Vastgoed (2017).
2 - Ons vastgoed draagt bij aan een aantrekkelijke Noordoostpolder	In 2021 en de daaropvolgende jaren werken we aan het Uitvoeringsprogramma VIV 2018-2029. Onder ambitie 4 Aandacht voor cultuur en erfgoed van dit programma wordt nader aandacht besteed aan de projecten Werelderfgoedcentrum en huisvesting Cultuurbedrijf (VIV).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 - Ons vastgoed sluit aan op de behoeften
1.1 - Wij voeren het Uitvoeringsprogramma Voorzien in Vastgoed uit	<p>In 2021 en de daaropvolgende jaren wordt het uitvoeringsprogramma VIV uitgevoerd. Hierbij is een constant aandachtspunt de stijgende bouwkosten. We blijven hiervoor richting Rijk een lobby voeren om de normvergoedingen voor onderwijshuisvesting te verhogen. Op projectniveau zal er meer aandacht komen voor planning. Zodat mogelijk a-cyclisch gebouwd kan worden en kosten bespaard.</p>
<u>Toelichting status activiteit</u>	
<p>In 2022 hebben we verder gewerkt aan de uitvoering van het programma van VIV. Groot aandachtspunt was ook dit jaar de sterke stijging van de bouwkosten. Deze stijging heeft effecten voor alle projecten. Daarom is er gewerkt aan een herijking van VIV die in de eerste helft van 2023 aan de raad zal worden voorgelegd. Hierin zullen we voorstellen doen hoe we hier mee om kunnen gaan en wat dat betekent voor de projecten die komende jaren in het programma zitten.</p>	

Speerpunt	2 - Ons vastgoed draagt bij aan een aantrekkelijke Noordoostpolder	
<p>2.1 - Wij geven uitvoering aan projecten uit VIV</p>	<p>In 2022 worden de renovatie aan OEC De Ark (Espel) en de Barak in Emmeloord afgerond en we zullen starten met de nieuwbouw van de brandweerkazernes in de dorpen. De nieuwbouw voor Dorpshuis De Marke (Marknesse), die gekoppeld zal worden aan de sporthal, zullen we op basis van een definitief ontwerp de bouwwerkzaamheden starten. Voor de drie basisscholen in Marknesse CBS DE Zeester, OBS De Driesprong en RKBS Mariabasisschool wordt verder gewerkt aan de planvorming. OBS Roderick van Voorst (Emmeloord) is toe aan renovatie van het oudste deel en ook hiervoor zullen voorbereidingen worden getroffen.</p> <p>Tenslotte is in het Uitvoeringsprogramma VIV opgenomen dat in deze fase Jongerencentrum De Klos vernieuwd zou worden. Dit willen we bekijken vanuit een breder perspectief zodat dit centrum goed tot zijn recht kan komen. In het Jaarplan VIV zullen we hiervoor met plannen komen.</p>	
<p><u>Toelichting status activiteit</u></p> <p>De renovatie van de barak in Emmeloord is afgerond en die van De Ark is in de afrondende fase. Gezamenlijk met de brandweer is gewerkt aan de ontwerpen voor de brandweerkazernes in de dorpen. Voor een tweetal kazernes zijn de aanbestedingen uitgezet en verwachten we binnen een jaar de bouwactiviteiten te kunnen beginnen. Ook voor dorps huis Marknesse was meer tijd nodig om met het bestuur van het dorps huis en Dorpsbelang tot een goede afweging te komen. Hierbij is gekozen voor een kleiner dorps huis waardoor de eigen bijdrage vanuit het dorp realistisch en haalbaar is. Het ontwerp wordt nu verder uitgewerkt. Met betrekking tot de toekomst van De Klos is het belangrijk hierbij ook de keuzes en afwegingen in een bredere context van jeugd, welzijn en cultuur te betrekking. Dit heeft nog niet tot een voorstel geleid.</p>		
<p>2.2 - Wij bereiden de verbouwing van het Bosbad voor</p>	<p>In 2022 zullen we op basis van een definitief ontwerp een aannemer selecteren. Ook zullen we een gedetailleerd stappenplan uitwerken zodat het zwembad gedurende de verbouwing door draait.</p>	
<p><u>Toelichting status activiteit</u></p> <p>In 2022 is het ontwerp verder uitgewerkt en zijn er nieuwe kostenramingen gemaakt. Dit was nodig in verband met de stijgende bouwkosten. Dit heeft in november 2022 geleid tot nieuw raadsbesluit voor een verhoogd investeringsbudget. Eind van het jaar zijn we gestart met de aanbesteding van de installateur die in een bouwteam meewerkt aan het Defintief Ontwerp. Later volgt de aanbesteding van de aannemer. Het ontwerp is besproken met de medewerkers van het Bosbad en sporthallen en de sportverenigingen die gebruik maken van het zwembad en de sporthallen.</p>		
<p>2.3 - Wij werken door aan de realisatie van de VO-Campus</p>	<p>In 2022 zullen de ontwerpende partijen (architect en adviseurs) komen met ontwerp voorstellen. Hierbij zal aandacht zijn voor de wensen van het onderwijs en duurzaamheidsdoelstellingen. Verder onderzoeken we de inbreng van activiteiten van derden in de VO-Campus. Hierbij denken we aan zorgactiviteiten, cultuur en sport. We werken er naar toe dat we eind 2022 de voorbereidingen kunnen treffen voor de aanbesteding van de aannemer.</p>	
<p><u>Toelichting status activiteit</u></p>		

Medio 2022 werd de aanbesteding voor de ontwerpende partijen afgerond. Op basis van het geselecteerde ontwerp is een kostenraming gemaakt waaruit bleek dat het eerder geraamde investeringsbudget ontoereikend was. Dit had alles te maken met de sterk stijgende bouwkosten. Opnieuw is toen gekeken naar verschillende scenario's, welke in november in een nieuw raadsvoorstel aan de raad zijn voorgelegd. De gemeenteraad heeft gekozen om door te gaan met het realiseren van de VO-Campus en heeft extra middelen beschikbaar gesteld. Eind van het jaar zijn de gesprekken met gebruikersgroepen gestart over het ontwerp. Ook is op verzoek van de gemeenteraad gestart met een onderzoek of en hoe het Speciaal Voortgezet Onderwijs ook een plek kan krijgen op de VO-Campus.

Ambitie 2 - Een breed onderwijsaanbod

Doelstelling

Alle kinderen volgen passend en kwalitatief goed onderwijs. We voorkomen onderwijsachterstanden en bestrijden laaggeletterdheid. Ook zorgen we ervoor dat zo weinig mogelijk kinderen voortijdig de school verlaten en dat ze zoveel mogelijk hun startkwalificatie behalen.

Portefeuillehouder(s)

Linda Verduin

Reguliere bedrijfsvoering

Subsidiering peuteropvang en voorschoolse educatie

Ter voorbereiding op de basisschool stimuleren wij peuteropvang voor kinderen van 2 tot 4 jaar. Hierbij is de groep peuters met een taal en/of ontwikkelingsachterstand een groep die recht heeft op meer aanbod om de achterstanden te verhelpen.

Zorgen voor leerlingenvervoer

Wij zorgen dat leerlingen die door een beperking niet zelfstandig naar school kunnen reizen, van en naar school worden vervoerd. Dit is een wettelijke taak.

Handhaven en toezien op leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten

Kinderen gaan naar school. Dat is een wettelijke verplichting. Als gemeente stimuleren en controleren wij dat. Zo bevorderen we dat leerlingen een startkwalificatie halen.

Verbonden partij(en)

-

Beleidskaders

- Verordening Leerlingenvervoer 2016
- Subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie 2020
- Ambtsinstructie leerplicht 2020
- Raadsbesluit Principe besluit Onderwijsexpertisecentrum Noordoostpolder (juni 2021)

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 - Een leven lang leren	Een doorgaande lijn van onderwijs naar werk helpt om achterstanden of uitval te voorkomen. (Taal)onderwijs is belangrijk voor onze maatschappij. Dat begint al op jonge leeftijd in de peuteropvang en op voorschoolse voorzieningen. De school is daarna een plek waar leerlingen zich ontplooiën, waar geleerd en geoefend wordt en waar kinderen leren omgaan met verschillen. Kinderen en jongeren kunnen er hun talenten ontwikkelen en een passend opleidingsniveau behalen en uiteindelijk hun weg vinden op de arbeidsmarkt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 - Een leven lang leren
1.1 - Wij stimuleren de doorgaande (zorg)leerlijn van kinderopvang, basisonderwijs en voortgezet onderwijs	<p>Wij streven er naar kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt. Wij stimuleren een afgestemd onderwijs- en zorgaanbod. Hierover maken wij afspraken met de kinderopvangorganisaties, onderwijs- en zorgpartijen.</p>
<u>Toelichting status activiteit</u>	
	<p>Het stimuleren van de doorgaande (zorg)leerlijn is een continu proces. Afgelopen jaar voerden we onder andere gesprekken met de kinderopvang en het onderwijs over resultaten en aanvullende behoeften. Voor het voorschoolse aanbod zijn we bezig met een evaluatie van het Onderwijsachterstandenbeleid. Deze evaluatie zal in 2023 ook ter info met de raad gedeeld worden. Deze evaluatie is de basis voor de afspraken die we de komende jaren met de partners gaan maken. Ook ontwikkelden we een VVE+ en BSO+ voorziening (algemene voorziening voor kinderen waarbij het reguliere aanbod net niet passend is, maar geïndiceerde hulp te zwaar). In het basisonderwijs gaven we uitvoering aan de afspraken over de samenwerking tussen klantmanagers, jeugdgezondheidszorg en intern begeleiders vanuit het onderwijs. Hierdoor is de zorgstructuur beter ingericht en kunnen alle hulpvragen van ouders en leerlingen adequaat worden opgepakt. Een vast aanspreekpunt voor het onderwijs binnen onze gemeente zorgt voor korte lijnen. Binnen het voortgezet onderwijs en het middelbaarberoepsonderwijs gaven we uitvoering aan de aanpak jeugdwerkloosheid en het voorkomen van voortijdig schoolverlaters. De WerkCorporatie en ROC Friese Poort werken samen om jongeren goed voor te bereiden op de arbeidsmarkt, zodat de kans op jeugdwerkloosheid verkleint. Daarnaast werkt het voortgezet onderwijs met verschillende projecten die preventief bijdragen aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaters. Er wordt taalondersteuning gegeven aan anderstaligen zodat ze niet uitvallen in het reguliere voortgezet onderwijs, maar ook maatschappelijke ondersteuning voor leerlingen. Dit draagt zichtbaar bij aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaters.</p>
1.2 - Wij werken verder aan de realisatie van een expertisecentrum	<p>We treffen voorbereidingen voor het realiseren van een Onderwijsexpertisecentrum in het huidige gebouw van de Bonifatiusmavo. Dit doen we op basis van het principe besluit. We onderzoeken hoe we de druk op de ruimte voor bewegingsonderwijs in het centrum van Emmeloord het beste kunnen opvangen. Met de betrokken scholen onderzoeken we hoe we hun samenwerking in één gebouw het beste vorm kunnen geven.</p>
<u>Toelichting status activiteit</u>	

Het Onderwijsexpertisecentrum kan pas gerealiseerd worden nadat de VO-Campus is gerealiseerd. De Bonifatius MAVO moet eerst verhuisd zijn naar de VO-Campus voor het gebouw ingezet kan worden voor het Expertisecentrum. Afgelopen jaar heeft de focus met name gelegen op de vraag of de VO-Campus wel gerealiseerd zou kunnen worden en zijn er geen verdere stappen gezet voor het Expertisecentrum. In 2022 werd steeds duidelijker dat de druk op de gymzalen in Emmeloord groot is en dat dit nader onderzoek behoeft. Een onderzoek is uitgezet naar de reeds beschikbare en benodigde gymzalencapaciteit van heel Emmeloord.

Ambitie 3 - Meer sporten en bewegen

Doelstelling

Een sportieve gemeente, waar alle bewoners in de breedte kunnen sporten en bewegen en hun sportieve talent kunnen ontwikkelen. Het doel is: iedereen in beweging. Daar hoort ook bij dat we investeren in het bevorderen van een gezonde leefstijl en het creëren van een sportieve en beweegvriendelijke omgeving.

Portefeuillehouder(s)

René van Amersfoort

Reguliere bedrijfsvoering

Beheren van gemeentelijke sportvoorzieningen

We beheren voorzieningen zoals sporthallen, gymzalen en sportvelden. Dit betekent onderhoud en verhuur ervan. Het onderhoud doen wij met meerjarige onderhoudsplannen.

Ondersteunen en stimuleren recreatieve sportbeoefening

We ondersteunen en stimuleren recreatief sporten. Bijvoorbeeld door de beweegcoaches in te zetten en door incidentele subsidies voor sportinitiatieven of sportevenementen te verstrekken. Via JOGG werken we aan een gezonde leefstijl en door de Meedoenregeling is sportdeelname voor alle kinderen mogelijk.

Subsidie verstrekken zwembad

Wij verstrekken subsidie aan het Bosbad voor het exploiteren van het zwembad. Onze gemeente heeft gekozen voor een functioneel zwembad, dat zich richt op drie functionaliteiten. Te weten veiligheid/ zwemvaardigheid, gezondheid, sport en bewegen en zwemmen om te recreëren. Vanaf 2022 is er een oplopend taakstelling voor het Bosbad opgenomen.

Verbonden partij(en)

-

Beleidskaders

- Uitvoeringsplan combinatiefuncties 2018
- Lokaal Sport- en beweegakkoord 2020
- Kadernotitie sport en bewegen 2021

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt

1 - Meer inwoners sporten en bewegen

Toelichting

Bewegen is gezond. Het kan de sociale cohesie verbeteren en voorkomen dat jongeren in verkeerd gedrag vervallen. Daarom dagen wij jongeren uit om gezonder te leven en meer te bewegen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 - Meer inwoners sporten en bewegen
1.1 - Wij stimuleren een gezonde leefstijl en meer bewegen onder jeugd	<p>We gaan in 2022 door met de JOGG-aanpak. Wij hebben hiermee aandacht voor een gezonde leefstijl in de thuis-, school-, sport- en buurtomgeving van het kind. Met de JOGG-aanpak zijn de afgelopen jaren veel resultaten geboekt. Er is meer aandacht voor een gezonde leefstijl op scholen en ook de samenwerking tussen ketenpartners (preventie/zorg/welzijn) is versterkt. We onderzoeken in 2022 of we de JOGG-aanpak verlengen met drie jaar. Deze periode loopt gelijk met de nieuwe periode Brede Regeling Combinatiefuncties</p>
<u>Toelichting status activiteit</u>	
<p>De JOGG-aanpak is in 2022 doorgezet. De factsheet met resultaten ontving u begin 2023. Daarin kunt u lezen dat we met de JOGG-aanpak aan diverse activiteiten gewerkt hebben, die hebben bijgedragen aan een gezonde omgeving voor jeugd. We verlengden voor 2023 de JOGG-overeenkomst met een periode van in principe drie jaar, waarvan een jaar zeker is. De afweging om wel of niet door te gaan met JOGG nemen we mee bij de uitwerking van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) in 2023. Zie hiervoor ook de toelichting bij 3.2.</p>	
1.2 – Wij stellen een nieuwe periode Brede Regeling Combinatiefuncties voor	<p>In het laatste kwartaal van 2022 ontvangt u een raadsvoorstel voor een nieuwe periode. Hierin willen we inzetten op beweegcoaches die toeleiden naar sportverenigingen, aandacht hebben voor de motorische ontwikkeling bij jongeren, gezonde leefstijl onder de aandacht brengen en aandacht hebben voor aangepaste sporten.</p>
<u>Toelichting status activiteit</u>	
<p>Eind 2022 werd duidelijk dat de Brede Regeling Combinatiefuncties vanaf 2023 komt te vallen onder het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De publicatie van het GALA vond plaats in februari 2023. Daardoor is tot op heden nog geen raadsvoorstel aan u voorgelegd over de Brede Regeling Combinatiefuncties. Het GALA wordt in 2023 verder uitgewerkt en opgepakt door het College. De nieuwe periode voor de Brede Regeling Combinatiefuncties krijgt hierin een plek.</p>	
1.3 – We stimuleren sportvernieuwing	<p>Dit doen we door het stimuleren van sportactiviteiten voor verschillende (kwetsbare) doelgroepen, sportevenementen, sportinitiatieven in de openbare ruimte en het ondersteunen van sportverenigingen. We creëren beweegvriendelijke omgevingen en zoeken nadrukkelijker aansluiting bij het fysiek domein. Denk hierbij aan het Outdoor Park in Emmelhage.</p>
<u>Toelichting status activiteit</u>	
<p>In samenwerking met partners van het Lokaal Sportakkoord en de Beweegcoaches zijn het afgelopen jaar diverse sportactiviteiten georganiseerd en sportinitiatieven ontwikkeld. We daagden dorpsbelangen en wijkplatforms uit om ideeën voor sportstimulering in de openbare ruimte (beweegvriendelijke omgeving) met ons te delen. De verdere uitwerking vindt plaats in 2023.</p>	

Ambitie 4 - Aandacht voor cultuur en erfgoed

Doelstelling

Een cultureel aantrekkelijke gemeente waarin inwoners en bezoekers genieten van een gevarieerd, breed en laagdrempelig cultuuraanbod waarin zij de kans krijgen om hun creativiteit te ontwikkelen. Want deelname aan culturele activiteiten bevordert de sociale cohesie en de persoonlijke ontplooiing.

Portefeuillehouder(s)

Toon van Steen
Roger de Groot

Reguliere bedrijfsvoering

Subsidies verstrekken voor culturele activiteiten

Wij verstrekken subsidie aan het Cultuurbedrijf voor podiumkunsten, talentontwikkeling, kunstzinnige vorming en cultuureducatie. Daarnaast verstrekken wij subsidie aan de bibliotheek, poppodium en de lokale omroep. Ook bevorderen wij amateurkunst met een extra subsidiebudget.

Siteholder Werelderfgoed Schokland en omgeving

Wij zijn siteholder van het Werelderfgoed Schokland. In die rol zorgen wij voor afstemming met alle gebiedspartners in de gebiedscommissie en in de siteholdersgroep. Samen met hen voeren wij het managementplan uit. Daarnaast zorgen wij voor afstemming met UNESCO en met de andere werelderfgoederen in de stichting Werelderfgoed Nederland.

Verbonden partij(en)

-

Beleidskaders

- Integrale Gebiedsontwikkeling Schokland 2018
- Managementplan Schokland 2020-2025
- Uitvoeringsagenda Cultuur 2020

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 - Archeologische waarden Schokland beschermen	Nieuwe natuur beschermt de archeologische waarden van Schokland. Nieuwe Natuur komt aan de zuidkant van Schokland.
2 - Een Werelderfgoedcentrum	Bij Schokland hoort een toekomstbestendig Werelderfgoedcentrum. Daar vertellen wij het verhaal van dit gebied aan nieuwe toeristen en recreanten.
3 - Behoud van ons cultureel erfgoed	Cultureel erfgoed vergroot de bewustwording van de historie van onze polder. Ons Werelderfgoed Schokland en monumenten in de gemeente maken die cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar. Daarna wordt het proces voor het aanwijzen van nieuwe monumenten weer opgepakt.
4 - Behoud culturele voorzieningen	Zoals verwoord in de (kaders voor de) Cultuuragenda is het belangrijk om culturele voorzieningen in stand te houden omdat cultuur bijdraagt aan talentontwikkeling, vrijetijdsbesteding en sociale samenhang. Cultuurbedrijf Noordoostpolder en FlevoMeer Bibliotheek zijn de grootste uitvoerders van het cultuurbeleid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting	
Speerpunt	1 - Archeologische waarden Schokland beschermen	
1.1 - Wij geven uitvoering aan het project Nieuwe Natuur Schokland	Het jaar 2022 zal in het teken staan van het opstellen van een inrichtingsplan. De resultaten van de veldproef voor vernatting van het gebied zal bepalend zijn. Ook zal er dan duidelijkheid moeten zijn over de verwerving van het projectgebied. Verwachting is dat dit in de tweede helft van 2022 zal leiden tot een raadsvoorstel tot aanpassing van het bestemmingsplan. Hierin wordt opgenomen welke mitigerende maatregelen getroffen zullen moeten worden om de archeologische vondsten te beschermen en ongewenste uitstralingseffecten te voorkomen.	
<u>Toelichting status activiteit</u>		
<p>Afgelopen jaar is het voorlopig inrichtingsplan uitgewerkt. Deze is gebaseerd op de resultaten van de infiltratieproef die begin 2022 bekend werden. Op basis van de proef is er nu een werkwijze gekozen waarvan gesteld kan worden dat hiermee het erfgoed beschermd zal zijn en de uitstraling naar andere kavels zeer beperkt zal zijn. Op basis van deze resultaten is de realisatie van Nieuwe Natuur Schokland een stap dichterbij gekomen. De resultaten van de infiltratieproef zijn besproken met betrokken agrariërs in het gebied. In december was er een inspraakavond voor omwonenden georganiseerd om het voorlopig ontwerp voor te leggen. De opbrengsten hiervan worden meegenomen in het verder ontwerpproces. De planning dat dit al in 2022 tot een bestemmingsplanwijziging zou leiden is te optimistisch gebleken omdat het inrichtingsontwerp pas in eerste helft 2023 gereed zal zijn.</p>		
Speerpunt	2 - Een Werelderfgoedcentrum	
2.1 - We werken aan een definitief besluit Werelderfgoedcentrum	In 2022 zal afhankelijk van de voortgang van project Nieuwe Natuur Schokland een besluit over opzet van een nieuw Werelderfgoedcentrum aan de raad worden voorgelegd.	
<u>Toelichting status activiteit</u>		
<p>In 2021 is de locatie aan de Schokkeringweg 25 door de gemeente aangekocht als mogelijke locatie voor een nieuw Werelderfgoedcentrum. Medio 2022 is deze aan de gemeente overgedragen en het Cultuurbedrijf voert daar de exploitatie van uit. Met het Cultuurbedrijf is gekeken hoe we de locatie nu al kunnen inzetten en is een start gemaakt met de planvorming voor een Werelderfgoedcentrum.</p>		
Speerpunt	3 - Behoud van ons cultureel erfgoed	
3.1 - We geven uitvoering aan het Managementplan Schokland	Samen met alle betrokken partijen werken we aan de onderdelen vanuit het Managementplan Schokland.	
<u>Toelichting status activiteit</u>		

Het Rijk heeft samen met gemeente Noordoostpolder en provincie Flevoland besloten dat de door het Rijk gewenste status van Beschermd Dorpsgezicht op een andere wijze vorm zal krijgen. Besloten is dat de bescherming van de werelderfgoedwaarden nu via de Omgevingswet zal verlopen. Daarvoor wordt een Besluit Kwaliteit Leefomgeving genomen, die de komende jaren uitgewerkt zal worden via de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Dit zorgt voor een meer specifieke bescherming daar waar nodig en minder regels waar het kan. Er zijn afgelopen jaar verder geen bijzonderheden voorgevallen. De geplande acties liggen op schema.

Speerpunt **4 - Behoud culturele voorzieningen**

4.1 – We stellen nieuwe prestatieafspraken met Cultuurbedrijf vast

De lockdowns en de beperkende maatregelen ter voorkoming van verspreiding van COVID-19 hebben grote gevolgen voor het Cultuurbedrijf met name het theater en Muzisch Centrum zullen hier langdurig de effecten van ondervinden. Met het Cultuurbedrijf blijven we in gesprek welke prestatieafspraken passen bij deze herstelfase.

Toelichting status activiteit

We zien dat COVID-19 ook in 2022 grote effecten heeft gehad op de bedrijfsvoering van het Cultuurbedrijf. Voor het theater geldt dat de bezoekersaantallen nog niet terug zijn naar het niveau van voor COVID en dit heeft effect op de omzet. Voor amateurkunst, cultuureducatie en het museum zijn de aantallen cursisten en bezoekers goed. In 2022 is een tweede tranche voor compensatie aan het Cultuurbedrijf uitbetaald. Desondanks blijven de financiën een aandachtspunt. Hierover vinden regelmatig overleggen plaats met het Cultuurbedrijf. Het Cultuurbedrijf werkt aan een nieuw meerjarig beleidsplan die een duidelijk beeld voor de komende jaren zal geven.

4.2 - We werken aan een definitief besluit cultuurhuisvesting

Eind 2022 leggen we een definitief besluit voor met betrekking tot realisatie van nieuwe cultuurhuisvesting. Dit doen we op basis van een principe besluit dat in het najaar van 2021 voorligt. Hierbij kijken we of naast het Cultuurbedrijf ook andere culturele instellingen een bijdrage kunnen leveren aan een Cultuurgebouw.

Toelichting status activiteit

Begin 2022 was er nog geen principe besluit voorgelegd aan de gemeenteraad over nieuwe cultuurhuisvesting. De gemeenteraad heeft na de gemeenteraadsverkiezingen in maart Cultuurhuisvesting op de Strategische raadsagenda gezet. In overleg met de griffie zullen in 2023 activiteiten uitgezet worden die zullen leiden tot een raadsbesluit over de huisvesting van het Cultuurbedrijf.

Overige indicatoren

Onderstaande indicatoren worden opgevoerd op basis van het voorafgaande programma en bijbehorende pijlers, voor zover beschikbaar en al dan niet deel uitmakend bij de onderliggende visies.

Per indicator worden realisatiewaarden weergegeven. De bron van deze waarden zijn per indicator vermeld.

Bewegen is gezond																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
49,2%	49,2%	49,2%	49,2%	48,0%	48,0%	48,0%																
Bron:	GGD																					
Omschrijving:	Hoeveel % van de volwassen inwoners voldoet aan de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad (2017).																					
Toelichting:	<p>Vanuit Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en het Sportakkoord wordt ingezet op het stimuleren van bewegen door onze inwoners.</p> <p>Adviezen voor beweegrichtlijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bewegen is goed, meer bewegen is beter - Doe minstens 150 minuten per week aan matig intensieve inspanning, zoals wandelen en fietsen, verspreid over diverse dagen. Langer, vaker en/of intensiever bewegen geeft extra gezondheidsvoordeel - Doe minstens tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten, voor ouderen gecombineerd met balansoefeningen - En: voorkom veel stilzitten <p>Deze cijfers worden om de vier jaar gemeten door de GGD.</p>																					
	<table border="1"> <caption>Data for 'Bewegen is gezond' chart</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>49,2%</td></tr> <tr><td>2017</td><td>49,2%</td></tr> <tr><td>2018</td><td>49,2%</td></tr> <tr><td>2019</td><td>49,2%</td></tr> <tr><td>2020</td><td>48,0%</td></tr> <tr><td>2021</td><td>48,0%</td></tr> <tr><td>2022</td><td>48,0%</td></tr> </tbody> </table>						Year	Percentage	2016	49,2%	2017	49,2%	2018	49,2%	2019	49,2%	2020	48,0%	2021	48,0%	2022	48,0%
Year	Percentage																					
2016	49,2%																					
2017	49,2%																					
2018	49,2%																					
2019	49,2%																					
2020	48,0%																					
2021	48,0%																					
2022	48,0%																					

Gebruik voorschoolse voorziening																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
0	81%	69%	68%	71%	80%	80%														
Bron:	GGD																			
Omschrijving:	Het percentage van het aantal geïndiceerde kinderen (2 tot 4 jarigen met een dreigende taal-/ontwikkelingsachterstand) dat gebruik maakt van een voorschoolse voorziening.																			
Toelichting:	Meten is gestart in 2017.																			
	<table border="1"> <caption>Data for 'Gebruik voorschoolse voorziening' chart</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2017</td><td>81%</td></tr> <tr><td>2018</td><td>69%</td></tr> <tr><td>2019</td><td>68%</td></tr> <tr><td>2020</td><td>71%</td></tr> <tr><td>2021</td><td>80%</td></tr> <tr><td>2022</td><td>80%</td></tr> </tbody> </table>						Year	Percentage	2017	81%	2018	69%	2019	68%	2020	71%	2021	80%	2022	80%
Year	Percentage																			
2017	81%																			
2018	69%																			
2019	68%																			
2020	71%																			
2021	80%																			
2022	80%																			

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Sociale leefbaarheid		bedragen x € 1.000			
Taakveld	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	
4.2	Onderwijshuisvesting	3.067	3.184	3.391	3.109
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.129	3.553	4.332	4.074
5.1	Sportbeleid en activering	361	323	543	286
5.2	Sportaccommodaties	3.354	3.019	3.273	3.201
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.640	2.592	2.692	2.678
5.4	Kunst	362	337	337	368
5.5	Cultureel erfgoed	241	377	405	367
5.6	Media	1.173	1.236	1.236	1.240
Totale lasten		14.328	14.622	16.209	15.325

Baten Sociale leefbaarheid		bedragen x € 1.000			
Taakveld	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	
4.2	Onderwijshuisvesting	97	113	113	224
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.008	1.795	2.655	2.537
5.1	Sportbeleid en activering	78	-	95	107
5.2	Sportaccommodaties	819	582	612	692
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	53	55	55	54
5.4	Kunst	35	36	36	35
5.5	Cultureel erfgoed	34	33	43	52
5.6	Media	-	-	-	-
Totale baten		3.125	2.613	3.608	3.702

Economische Ontwikkeling

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze betrokkenheid bij economische ontwikkeling, werkgelegenheid en recreatie & toerisme.

Programma doelstelling

Meer werkgelegenheid, mensen naar vermogen aan het werk en meer (toeristische) bestedingen in Noordoostpolder.

Ambitie 1 - Aantrekkelijk voor ondernemers

Doelstelling

Economische groei in balans.

Portefeuillehouder(s)

Linda Verduin
Roger de Groot

Reguliere bedrijfsvoering

Hoogwaardig accountmanagement en gerichte acquisitie

De bestaande bedrijven in Noordoostpolder zijn verantwoordelijk voor een belangrijk deel van de economische ontwikkeling. De accountmanagers van de gemeente zijn hét aanspreekpunt voor de ondernemers bij het realiseren van hun ambities. Zij adviseren, verbinden, verkopen en stimuleren. Ook voor nieuwe bedrijven ligt de rode loper uit. Door netwerken en onze clusterorganisaties (Stichting Nieuwland, Agrofoodcluster en Innovatiecluster Noordoostpolder) komen we in contact met ondernemers die Noordoostpolder interessant vinden. De focus ligt op sterke sectoren: Agro & Food (en dan vooral smart farming en de verwerkende bedrijven), maakindustrie en zorg. Met de komst van het MITC voegen we daar bedrijven op het gebied van smart mobility aan toe.

Verbonden partij(en)

-

Beleidskaders

- Visie op werklocaties Noordelijk Flevoland (2018-2022)
- Sociaal Economisch Beleid (2020-2024)

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 - Noordoostpolder heeft een prettig ondernemersklimaat	Noordoostpolder biedt ruimte aan groei en ondernemerschap. Dat willen we optimaal benutten, juist in tijden dat ondernemers het moeilijker hebben. Bijvoorbeeld door te investeren in sterke sectortafels en clusters.
2 - Innovatie wordt bevorderd en benut	Noordoostpolder biedt ruimte aan innovatie. Dit is een kracht die wij verder willen uitbreiden.

3 - Regionale kansen worden benut

We werken op allerlei manieren samen met andere overheden, bedrijven en organisaties. Samenwerken doen we graag, zo bereik je resultaten die je als gemeente niet alleen kunt bereiken.

4 - Op naar Duurzaam Ondernemen (inclusief een circulaire economie)

In veel sectoren speelt duurzaam ondernemen (waaronder de energietransitie en circulaire economie) al een rol. Maar die rol is nog niet groot genoeg. Het Klimaatakkoord vergt grote stappen van de overheid, maar ook van ondernemers. De gemeente heeft hierin een faciliterende en stimulerende rol.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
------------	-------------

Speerpunt	1 - Noordoostpolder heeft een prettig ondernemersklimaat
-----------	--

1.1 - Wij voeren het Sociaal Economisch Beleid uit op basis van een dynamische agenda

De sectortafels krijgen in 2022 een vervolg, als dragers van de Sociaal Economische Agenda van Noordoostpolder. Het wordt het eerste jaar waarin de tafels in de volle breedte gaan draaien en hun toegevoegde waarde kunnen laten zien.

Toelichting status activiteit

De sectortafels zijn in 2022 opnieuw gestructureerd en beter op elkaar afgestemd. In alle sectoren zijn relevante thema's besproken, zoals arbeidsmarktproblematiek, huisvesting arbeidsmigranten, energietransitie en mobiliteit. Overkoepelend is een regiegroep gevormd met vertegenwoordigers uit de sectoren en de ondernemersvereniging. De regiegroep heeft clusteroverstijgende opgaven en cross-overs opgepakt. Er zijn vier concrete opgaven afgesproken die door de gemeente, de onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven gezamenlijk uitgewerkt worden. De opgaven betreffen versterking aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, het verbeteren van de bereikbaarheid via deelmobiliteit, het verbeteren van huisvestingsmogelijkheden voor arbeidsmigranten en expats die spilfuncties vervullen binnen bedrijven en beter overzicht verkrijgen van alle regelingen en ondersteuningsmaatregelen via Kennispoort Regio Zwolle, Horizon Flevoland en/of het MKB-schakelteam.

1.2 - Wij denken, samen met bedrijven, na over verdere uitbreiding en revitalisering van bedrijventerreinen

De belangstelling voor het in ontwikkeling te nemen bedrijventerrein De Munt B is groot. Dit maakt dat we in 2022 moeten nadenken over de verdere ontwikkeling van bedrijventerreinen en revitaliseren van bestaande terreinen in de komende jaren.

Toelichting status activiteit

De uitgifte van bedrijventerrein De Munt B in Emmeloord is gestart. Er hebben zich 9 bedrijven ingeschreven binnen de formele inschrijfstermijn. Het college heeft selectiecriteria vastgesteld om te kunnen toetsen op ruimtelijke en sociaaleconomische criteria. Met deze bedrijven worden gesprekken gevoerd over het vastleggen van een reservering voor een bedrijfskavel. Er zijn ook bedrijven die belangstelling getoond hebben voor uitbreiding van hun bedrijf nabij hun huidige locatie, bijv. op bedrijventerrein Ens en Nagelerweg in Emmeloord. Hiervoor wordt een maatwerkoplossing gezocht. Samen met gemeente Urk is een aanzet gemaakt voor een nieuwe Visie Werklocaties Noordelijk Flevoland. Hierin worden ook de bestaande bedrijventerreinen meegenomen.

1.3 - We gaan van start met het uitvoeringsprogramma voor de detailhandel

Eind 2021 is de actualisatie van de Detailhandelsvisie vastgesteld. In 2022 gaan we aan de slag met het uitvoeringsprogramma.

Toelichting status activiteit

De Visie op de Detailhandelsstructuur is vastgesteld en geeft ondernemers en marktpartijen inzicht waar wel of geen detailhandel is toegestaan. De visie geeft in de uitvoering handvatten voor het afwegen van ruimtelijk beleid en het toetsen van initiatieven.

1.4 – We onderzoeken het draagvlak voor de verlenging van de BIZ (BedrijvenInvesteringsZone) in het centrum van Emmeloord

De huidige BIZ-periode loopt af in 2022. Daarom moet in 2022, samen met de Stichting Centrum Management Emmeloord, worden onderzocht of er voldoende draagvlak is onder de ondernemers in het centrum om een nieuwe BIZ-periode in te gaan. Met ingang van 2023 zou de nieuwe BIZ-periode moeten starten (zie ook programma 1, ambitie 4, speerpunt 1.4).

Toelichting status activiteit

Om de zekerheid van het ondernemersfonds in Emmeloord-centrum te waarborgen heeft de gemeente samen met SCME ervoor gekozen om geen nieuwe BIZ-periode op te starten, maar over te stappen op het heffen van reclamebelasting. Besluitvorming hieromtrent door de gemeenteraad heeft plaatsgevonden in december 2022.

1.5 - Samen met stakeholders werken we aan een breed programma voor de gebiedsmarketing

Op basis van het Strategisch Marketing Plan werken gemeente en stakeholders samen aan de marketing van ons mooie gebied. Daarbij sluiten we aan bij de koers voor de Omgevingsvisie, zodat beide elkaar versterken.

Toelichting status activiteit

De keuzenota voor de organisatievorm van de gebiedsmarketing is door de gemeenteraad vastgesteld. Er is gekozen voor een stichting met een onafhankelijk bestuur. In een bijeenkomst met de stakeholders is een werkgroep geformeerd die de oprichting van de entiteit vanaf 2023 zal oppakken.

1.6 - We blijven inzetten op ons imago als hét aardappelgebied van de wereld

Samen met het Agrofoodcluster wordt Emmeloord als World Potato City gepromoot.

Toelichting status activiteit

Er is een campagne uitgevoerd in de internationale media ten behoeve het promoten van World Potato City. Met het Agrofoodcluster is het project 'Innovatie-hub Gezonde Bodem met Smart Farming' opgestart, waarbij innovatie bijdraagt aan een gezondere bodem.

Speerpunt

2 - Innovatie wordt bevorderd en benut

2.1 - Wij dragen door onze goede contacten bij aan innovaties en onderzoek

In 2022 reiken we de Smart Farming Award uit. De organisatie ligt in handen van het Agrofoodcluster. Startende ondernemers met een innovatief product brengen we in contact met financierings- en begeleidingsmogelijkheden, bijvoorbeeld via Horizon en Kennispoort. Deze organisaties zijn daartoe uitgerust.

Toelichting status activiteit

In 2022 is de Smart Farming Award uitgereikt aan GeJo Grading Services vanwege hun innovatieve aardappelsortermachine Smartgrader.

Diverse ondernemers zijn doorverwezen naar Horizon Flevoland en Kennispoort Regio Zwolle, maar ook naar het MKB-schakelteam van provincie Flevoland. Het MKB-schakelteam richt zich voornamelijk op kleine bedrijven tot 10 fte. Horizon Flevoland en Kennispoort Regio Zwolle richten zich met name op innovatie, digitalisering, financiering en circulair zakendoen.

2.2 - Wij investeren in de vorming én het voortbestaan van sterke clusters

Met het Innovatiecluster Noordoostpolder maken we afspraken voor de opdracht in 2022. Voor het Agrofoodcluster geldt dat we actieve deelnemer zijn. Verder ontdekken we in 2022 of er voldoende draagvlak is voor het oprichten van een Vrijtijdscluster. In de sectortafel Gezondheidszorg werken we aan het gezondheidsplein en het positioneren van de zorg als aantrekkelijke werkgever.

Toelichting status activiteit

Er is goede samenwerking gerealiseerd met het Innovatiecluster en het Agrofoodcluster. De bedrijvenclusters zijn ook actief betrokken bij de gemeentelijke sectortafels. Voor de haalbaarheid van een vrijetijdscluster is opdracht gegeven voor een onderzoek. De eerste resultaten van het onderzoek zijn positief en de verwachting is dat er voor het toeristisch seizoen van 2023 een samenwerkingsverband gerealiseerd is. In de sectortafel Zorg en Welzijn zijn stappen gezet om de gezondheidszorg te positioneren als aantrekkelijke werkgever.

2.3 - Het stimuleren van innovatieve bedrijvigheid (MITC)

In 2022 wordt de ruimtelijke procedure voor het MITC hopelijk afgerond. Met de verschillende partijen gaan we in 2022 de plannen voor het Mobiliteits- en Infrastructuur Test Centrum concreet uitwerken. We kijken daarbij naar de samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid.

Toelichting status activiteit

De ruimtelijke procedure voor het MITC is nog niet volledig afgerond. Er is door een aantal belanghebbenden zienswijzen ingediend. Deze worden behandeld. Er zijn gesprekken met diverse instanties en onderwijsinstellingen voor vestiging in het MITC.

Speerpunt

3 - Regionale kansen worden benut

3.1 - We investeren in kansen voor regionale samenwerking

We gaan met de ondernemersvereniging en het Agrofoodcluster de bedrijven uit Noordoostpolder voorbereiden op hun deelname aan het Foodforum op Floriade 2022.

We kijken samen met ondernemers naar de kansen die de verdere ontwikkeling van (toeristische) mobiliteit in Steenwijkerland biedt.

Toelichting status activiteit

De Floriade Expo 2022 heeft plaatsgevonden in Almere. Vanuit de Noordoostpolder hebben twee bedrijven en de ondernemersvereniging een bijeenkomst georganiseerd op de Floriade. Gemeente Noordoostpolder heeft bijgedragen aan het B2B-programma van Horizon Flevoland.

Er zijn gesprekken gevoerd met gemeente Steenwijkerland om deel te nemen aan de pilot voor (toeristische) deelmobiliteit. In eerste instantie met elektrische deelfietsen.

3.2 - Deelname aan Regio Zwolle, met Provincie Flevoland

Regio Zwolle wil de vierde economische regio van Nederland worden. Als deelnemer profiteren we mee van het groeiend belang van de regio voor Nederland. Bijvoorbeeld de status van Regio Zwolle als NOVI-gebied in de Nationale Omgevingsvisie en de verdere uitvoering van de Human Capital Agenda. In 2021 is Flevoland ook deelnemer geworden aan de Regio Zwolle. In 2022 werken we aan een gezamenlijke agenda.

De samenwerking in de regio gaat verder dan het beleidsveld economie. We gaan op meer terreinen samenwerken en van elkaar leren. Voorbeelden zijn circulair inkopen, bereikbaarheid en mobiliteit en de klimaatadaptatie.

Toelichting status activiteit

Provincie Flevoland is aangesloten bij de Regio Zwolle, door menskracht toe te voegen aan het Regio Zwolle bureau. Er is inbreng geleverd aan de verstedelijkingsstrategie. Ondernemers zijn in contact gebracht met Kennispoort. En werknemers/werkzoekenden maken gebruik van het Ontwikkelfonds Regio Zwolle.

3.3 - Samen optrekken met Dronten en Urk

Dat doen we op economisch gebied zowel richting Provincie Flevoland als in de Regio Zwolle. De samenwerking is praktisch (elkaar vervangen in regionale overleggen) en inhoudelijk (samen standpunten voorbereiden).

Toelichting status activiteit

We zorgen samen met gemeenten Urk en Dronten voor meer gedeelde verantwoordelijkheid binnen Regio Zwolle en provincie Flevoland. Samen met gemeente Urk nemen we deel aan de werkgroep Kracht van Samen, voor meer structurele samenwerking.

Speerpunt

4 - Op naar Duurzaam Ondernemen (inclusief een circulaire economie)

4.1 - Aan de slag met Duurzaam Ondernemen (inclusief het streven naar een circulaire economie) in de zes sectortafels en in het Netwerk Noordoostpolder Energie Neutraal

We pakken in 2022 een aantal activiteiten op in samenhang met Noordoostpolder Energie Neutraal. Per sectortafel pakken we een aantal activiteiten op die bijdragen aan Duurzaam Ondernemen, waarbij we letten op de samenwerking met Noordoostpolder Energie Neutraal.

In gesprekken met ondernemers over bedrijfsuitbreiding of -vestiging is de duurzaamheid van hun plannen standaard onderwerp van gesprek.

Toelichting status activiteit

In de sectortafels is duurzaamheid, energieproblematiek en energietransitie onderwerp van gesprek. Met de bedrijven die interesse hebben voor vestiging is de duurzaamheid van hun pand en klimaatadaptatie van de kavel onderwerp van gesprek. Bij het realiseren van die ambitie is het tekort aan netcapaciteit bij Liander reden tot zorg. Het plaatsen van zonnepanelen op daken en het elektrificeren van het wagenpark staan onder druk. Netbeheerder Liander is bezig met het upgraden van het netwerk, met een looptijd tot en met 2026.

Ambitie 2 - Werk maken van werk

Doelstelling

Meer mensen aan het werk.

Portefeuillehouder(s)

Linda Verduin

Reguliere bedrijfsvoering

Stimuleren dat inwoners een baan vinden en houden

We verwachten dat meer inwoners een beroep gaan doen op de Participatiewet. Ook inwoners met een beperkte afstand tot de arbeidsmarkt. Voor deze groep zal het belangrijk zijn om te kijken of ze de juiste competenties hebben om in groeisectoren (weer) aan het werk te gaan. Het belang van scholing en goede samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs groeit.

Verbonden partij(en)

WerkCorporatie B.V.

GR IJsselmeergroep

Beleidskaders

- Sociale Structuurvisie (2013)
- Deelplan Participatie (2021)
- Beleidsplan sociaal domein (2021-2025)
- Sociaal Economisch Beleid (2020-2024)

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 - Onderwijs en arbeidsmarkt sluiten goed op elkaar aan	<p>Wij blijven investeren in een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Voor iedere sector is arbeidsmarkt een belangrijk thema. In de sectortafels zoeken we met ondernemers en onderwijs naar arrangementen die zorgen voor een goede aansluiting van nieuw personeel, maar ook van het huidige personeel.</p> <p>We kijken lokaal en regionaal naar de kansen. We bundelen de krachten van zowel de Human Capital Agenda Regio Zwolle en het Regionaal Werkbedrijf Flevoland (RWF).</p>
2 - Een inclusieve arbeidsmarkt	<p>We streven naar een inclusieve arbeidsmarkt, waarin iedereen gelijke kansen heeft. De WerkCorporatie heeft hierin nu een belangrijke rol. De kracht van Concern voor Werk blijven we inzetten voor de doelgroep banenafpraak en de inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Daarbij kijken we vooral naar de groep die binnen 4 jaar naar werk kan en de groep die meer kan participeren in de samenleving (de groepen A en B uit de screening van 2020).</p>

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 - Onderwijs en arbeidsmarkt sluiten goed op elkaar aan
1.1 - Talenten vasthouden	We maken een programma voor schoolverlaters. Daarbij willen we hen volgen tijdens de studie buiten Noordoostpolder. We willen deze jongeren in contact brengen met organisaties in Noordoostpolder die stages en onderzoeksopdrachten kunnen bieden.
<u>Toelichting status activiteit</u> We sluiten aan op de ontwikkelingen binnen het MBO zoals MBO Next! en het monitoringssysteem dat wordt opgezet binnen de regionale aanpak Jeugdwerkloosheid. De opdracht om een programma op te stellen, is nog niet opgepakt vanwege tekort aan capaciteit. Dit is de rol van de vacature onderwijs-arbeidsmarkt.	
1.2 - Stimuleren dat medewerkers klaar zijn voor de toekomst	We formuleren in de sectortafels concrete samenwerkingsprojecten die de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt verbeteren. Of die inzetten op een Leven Lang Leren. Waar extra geld nodig is worden de projecten ingediend bij de provincie Flevoland of in het Ontwikkefonds Regio Zwolle.
<u>Toelichting status activiteit</u> In de sectortafels is de aansluiting tussen het onderwijs en het bedrijfsleven besproken. Er is medio 2022 een vacature ontstaan op het taakveld aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, Deze vacature is januari 2023 ingevuld, hierdoor konden geen nieuwe projecten opgepakt worden.	
1.3 - Vormgeven lokaal arbeidsmarktberaad met onderwijs en bedrijfsleven	In 2021 is een analyse gemaakt van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in Noordoostpolder. Op basis van de analyse gaan we als gemeente stimuleren dat werkgevers en onderwijs elkaar aanvullen, in de sectoren waar we als overheid toegevoegde waarde kunnen brengen.
<u>Toelichting status activiteit</u> Voorjaar 2022 is een tijdelijke opdracht uitgevoerd om arbeidsmarktinformatie inzichtelijk te maken. De openstaande vacature is per 1 januari 2023 ingevuld, waardoor de activiteiten nog niet opgepakt zijn.	
Speerpunt	2 - Een inclusieve arbeidsmarkt
2.1 - We stimuleren inwoners om (weer) maximaal mee te doen in de samenleving	Zoveel mogelijk inwoners doen maximaal mee in de samenleving. Werk staat voorop, maar niet voor iedereen is werk (al) haalbaar. Daarom zijn er allerlei manieren om te participeren naar vermogen. Onze ondersteuning is erop gericht dat die mogelijkheden benut worden.
<u>Toelichting status activiteit</u> De dienstverlening wordt uitgevoerd naar de afspraken uit het deelplan participatie waarbij maximaal meedoen in de samenleving vooropstaat. De doelen uit het deelplan worden gemonitord. Zo heeft de WerkCorporatie al een geslaagde enquête onder werkgevers en werknemers uitgezet. De arbeidsmarkt blijft krap en daarom blijven kandidaten kansen krijgen. Er zijn weinig inwoners die een beroep doen op de bijstand. De inwoners die via de WerkCorporatie werk zoeken, zijn steeds kwetsbaarder.	

2.2 - Wij starten trajecten voor werkzoekenden aan de hand van de vraag van werkgevers

Voor het naar werk begeleiden van inwoners met een bijstandsuitkering en arbeidsbeperking, is het belangrijk dat er een goede samenwerking is met het onderwijs, werkgevers en maatschappelijke partners. We vragen de WerkCorporatie hierop in te zetten.

Toelichting status activiteit

De WerkCorporatie heeft een sterk netwerk en werkt veel samen met het onderwijs en de werkgevers. We blijven werken aan projecten in groeisectoren waar we werkzoekenden matchen met de juiste werkgevers. In de regio wordt nauw samengewerkt met de schakelteams zorg, techniek en logistiek. Ook het Leerwerkloket Flevoland en het UWV zijn belangrijke partners in het matchen. Voor kwetsbare jongeren hebben we een samenwerking opgestart met ROC Friese Poort zodat jongeren gemakkelijker met hun vragen terecht kunnen bij de WerkCorporatie.

2.3 - We bieden re-integratie op maat

Dat doen we op tal van manieren, samen met de WerkCorporatie waar het gaat om werk. We zetten in op een persoonlijke en intensieve begeleiding van kandidaten richting werk, waarbij op maat trajecten worden ingezet. Soms is dat sport, een ander keer zijn dat werknemersvaardigheden en weer een andere keer is dat taal. We intensiveren de ondersteuning richting statushouders en we zetten in op een snelle kennismaking met de bedrijvigheid in Noordoostpolder.

Toelichting status activiteit

Er worden duurzame plaatsingen gerealiseerd. Het contact met kandidaten is goed en we gebruiken verschillende voorzieningen om de weg richting werk gemakkelijker te maken. Daarnaast begeleiden we statushouders richting werk die volgens de nieuwe wet inburgering moeten inburgeren. Daarvoor werken we goed samen met Vluchtelingenwerk, ROC, Mercatus en de WerkCorporatie om de aanpak sluitend te maken. Werkwijzen en signalen worden besproken in een casuïstiekoverleg. Een nauwe afstemming rond de statushouders is vereist. We zorgen daarom voor korte lijnen en één aanspreekpunt voor de statushouder.

2.4 - We zorgen er blijvend voor dat er een duurzame relatie bestaat met voldoende werkgevers

We proberen via de WerkCorporatie zo veel mogelijk inwoners te begeleiden naar werk en zijn daarbij afhankelijk van werkgevers. Er is een zeer betrokken groep Buitengewone Werkgevers die hun bijdrage hierin leveren. Het is nodig om hiervoor blijvend te investeren in de relatie. Dit doen we lokaal waar kan en regionaal waar wij de werkgevers-dienstverlening als regio oppakken. Dat betekent dat we nauw gaan samenwerken met UWV in het WPS Flevoland. Omdat we tegelijkertijd ook deel uitmaken van Regio Zwolle, zorgen we ervoor dat we ook naar kansen binnen de Regio Zwolle kijken.

Toelichting status activiteit

De dienstverlening van de WerkCorporatie aan werkgevers krijgt een goede beoordeling. Er is een Raad van Advies ingesteld die zich richt op de werkgeversdienstverlening van de WerkCorporatie. De regionale samenwerking is gericht op het vergroten van kansen voor werkzoekenden en het realiseren van een optimale dienstverlening richting werkgevers. We dragen, in samenwerking met de WerkCorporatie, zorg voor de uitvoering van de vier regionale bestuurlijke themagroepen:

- Iedereen doet mee;
- Beschikbaarheid personeel;
- Krachtige regio;
- Leven lang ontwikkelen.

Ambitie 3 - Aantrekkelijk voor toeristen en recreanten

Doelstelling

Meer bezoekers in Noordoostpolder die langer verblijven.

Portefeuillehouder(s)

Linda Verduin

Reguliere bedrijfsvoering

Recreatieondernemers stimuleren om samen te werken

Wij blijven onze meest belangrijke trekkers positioneren, zowel nationaal als internationaal. Dat zijn bijvoorbeeld Werelderfgoed Schokland, Waterloopbos, tulpenroute en de Orchideeënhoeve. We nemen onze rol als overheid om initiatieven en ondernemers aan elkaar te verbinden.

Promoten van toerisme en recreatie in de Noordoostpolder

We promoten Noordoostpolder in samenwerking met uitvoeringsorganisatie Visit Flevoland. Belangrijke onderdelen daarbij zijn het unieke verhaal van de Noordoostpolder. We werken de gebiedsmarketing uit naar een programma gericht op de bezoekers van Noordoostpolder.

Verbonden partij(en)

-

Beleidskaders

- Nota Toeristische Verblijfsaccommodaties (2013)
- Sociaal Economisch Beleid (2020-2024)
- Strategisch Marketing Plan (2021)

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 - Meer toerisme in Noordoostpolder	Noordoostpolder is het waard om ontdekt te worden. We willen meer recreanten en toeristen naar Noordoostpolder trekken.
2 - Vraag en aanbod van toerisme en recreatie sluiten goed op elkaar aan	We willen een zodanig programma in Noordoostpolder dat bezoekers langer in ons gebied verblijven en meer besteden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 - Meer toerisme in Noordoostpolder
1.1 - Wij brengen de tulpen onder de aandacht en zetten de promotiecampagne 'Nederland Waterland' voort	Dit doen we onder andere door deel te nemen aan de internationale promotiecampagnes van het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC).

Toelichting status activiteit

Visit Flevoland is de uitvoerende marketingorganisatie voor promotie van de Noordoostpolder. Er zijn meerdere campagnes uitgevoerd, bijv. Voel je thuis in de Noordoostpolder. We zijn aangehaakt op de promotiecampagne Nederland Waterland van het NBTC en eveneens aangesloten bij de LF- iconenroute Zuiderzeeroute van het Nationaal Fietsplatform.

1.2 - Wij stimuleren ondernemers tot productontwikkeling

We stimuleren ondernemers in het beter beleefbaar maken van het unieke en onderscheidende karakter van Noordoostpolder: nieuw land op de zeebodem. Wij doen hierbij een beroep op de creativiteit van de ondernemers. We verbinden ondernemers met elkaar.

We zetten het Cluster Kuinderbos beter op de kaart. Dit doen we door de ondernemers in het gebied te faciliteren in de uitvoering van de gebiedsverkenning die opgesteld is. Het ZZL-project 'Basiskamp Kuinderbos' wordt in 2022 afgerond.

We werken aan de ontwikkelingen in het kader van Perspectief Flevoland 2030 en stimuleren productontwikkeling op basis van de gekozen storylines: agro & food, vernieuwend ontwerp en watererfgoed.

Toelichting status activiteit

Het verhaal van de Noordoostpolder is meer zichtbaar en beleefbaar gemaakt door het plaatsen van doorkijkpanelen en het accentueren van voormalige luchtwachtorens uit de koude oorlog.

We stimuleren meer structurele samenwerking binnen de recreatiesector via een haalbaarheidsonderzoek naar vorming van een vrijetijdscluster. Cluster Kuinderbos is hier een onderdeel van. Het ZZL-project Basiskamp Kuinderbos bevindt zich in de afrondende fase.

Perspectief 2030 is vastgesteld, Noordoostpolder maakt onderdeel uit van meerdere storylines.

1.3 - Wij maken het verhaal van Flevoland beter bekend bij ondernemers en verbijzonderen dit naar het verhaal van Noordoostpolder

In het kader van de gebiedsmarketing is onderzoek gedaan naar ons identiteit en imago. De resultaten gebruiken we in het programma voor gebiedsmarketing.

In 2022 onderzoeken we met alle Flevolandse gemeenten of er kansen zijn om de verhalen van de scheepswrakken beter beleefbaar te maken door het realiseren van zogenaamde verhalenmasten.

Toelichting status activiteit

In december is de keuzenota in het kader van de externe organisatie van de gebiedsmarketing door de gemeenteraad vastgesteld. Er is gekozen voor een zelfstandige stichting met onafhankelijk bestuur.

Er is door de provincie onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van de verhalenmasten m.b.t. scheepswrakken. Drie van de zes Flevolandse gemeenten zijn uit het project gestapt, waardoor de provincie het project on hold gezet heeft en gaat heroverwegen.

Speerpunt	2 - Vraag en aanbod van toerisme en recreatie sluiten goed op elkaar aan
-----------	--

2.1 - Wij houden en ontwikkelen recreatieve routes, met aandacht voor het verhaal van Noordoostpolder	<p>In 2022 worden de drie routeprojecten vanuit ZZL afgerond: vaarroute, fietspad Nagele Schokland en verbinding van bestaande fietsroutes.</p> <p>Deze investeringen in het routenetwerk zijn goed voor zowel bezoekers als inwoners.</p> <p>In 2022 gaan we samen met Steenwijkerland kijken naar slimme verbindingen tussen 'het oude en het nieuwe land'.</p>	
--	---	---

Toelichting status activiteit

De drie programmaonderdelen van het ZZL-project recreatieve routeontwikkeling zijn in 2022 grotendeels uitgevoerd. Het budget voor projectonderdeel fietspad Nagele-Schokland heeft een alternatieve invulling gekregen, in verband met de deadline voor realisatie van projecten binnen het ZZL-programma. Het deelproject vaarroute is nog niet afgerond. Dit is geen probleem omdat het ZZL-programma is verlengd tot 15 maart 2023.

Met gemeente Steenwijkerland zijn gesprekken gevoerd over deelname aan een pilot voor fietsdeelhubs in het Waterloopbos en omgeving, waarbij gemeente Noordoostpolder aanhaakt op het deelfietsnetwerk in Steenwijkerland.

2.2 - Wij gaan aan de slag met de resultaten van het doelgroepenonderzoek van de Tulpenroute	<p>Er komen jaarlijks meer bezoekers naar de bollenvelden. In 2020 en 2021 is de Tulpenroute vanwege de coronamaatregelen niet in volle omvang doorgegaan. Op basis van een doelgroepenonderzoek gaan we arrangementen/programma's ontwikkelen waarmee we bezoekers meer spreiden over het gebied.</p>	
---	--	--

Toelichting status activiteit

Tulpenroute 2022 is een succes geweest. Na 2 jaar met coronamaatregelen heeft de tulpenroute weer in volle omvang plaatsgevonden. De Tulpenfestival app is vernieuwd en er is een koppeling gemaakt met de gebiedsmarketingcampagne 'Gemaakt in dé Noordoostpolder'.

De toeristische kaart is doorontwikkeld, met minder verhalen en meer inspiratie en concrete tips. Meer gericht op bezoekers die al in de Noordoostpolder zijn. Om zo het maximale uit hun bezoek te halen en bezoekers te verleiden tot een volgend bezoek. De toeristische kaart is uitgedeeld tijdens het Tulpenfestival en beschikbaar bij de recreatiebedrijven.

2.3 – Wij stellen nieuw evenementenbeleid op	<p>Op basis van de plannen voor gebiedsmarketing maken we een integraal beleid voor evenementen.</p>	
---	--	---

Toelichting status activiteit

Er is onvoldoende capaciteit geweest om dit op te pakken.

Overige indicatoren

Onderstaande indicatoren worden opgevoerd op basis van het voorafgaande programma en bijbehorende pijlers, voor zover beschikbaar en al dan niet deel uitmakend bij de onderliggende visies.

Per indicator worden realisatiewaarden weergegeven. De bron van deze waarden zijn per indicator vermeld.

Aantal hectare uitgegeven bedrijfsgrond																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
4,4	6,9	4,12	3,53	3,16	4,4	5,6																
Bron	Gemeente Noordoostpolder																					
Omschrijving:	-																					
Toelichting:	<p>O.b.v. de vastgestelde Visie werklocaties noordelijk Flevoland (2017) is de behoefte voor de periode 2017-2030 gemiddeld 4,4 ha per jaar.</p> <p>Bij bedrijventerreinen is de verkoop niet (zoals bij woningbouw) per jaar af te meten, maar deint de verkoop mee op de golven van de economie, waarbij het ene jaar meer bedrijfskavels verkocht worden dan in het andere jaar. De verkoop is ook afhankelijk van externe factoren, zoals de beperkte stroomcapaciteit door Liander. Gezien deze beperkte stroomcapaciteit verwachten we voor 2023 een lager aantal ha uitgegeven bedrijfsgrond.</p>																					
	<table border="1"> <caption>Aantal hectare uitgegeven bedrijfsgrond</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Aantal hectare</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>4,4</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>6,9</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>4,12</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>3,53</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>3,16</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>4,4</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>5,6</td> </tr> </tbody> </table>						Jaar	Aantal hectare	2016	4,4	2017	6,9	2018	4,12	2019	3,53	2020	3,16	2021	4,4	2022	5,6
Jaar	Aantal hectare																					
2016	4,4																					
2017	6,9																					
2018	4,12																					
2019	3,53																					
2020	3,16																					
2021	4,4																					
2022	5,6																					

Aantal buitengewone werkgevers																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
185	225	260	250	260	300	350																
Bron	WerkCorporatie																					
Omschrijving:	-																					
Toelichting:	<p>Buitengewone Werkgevers zetten hun deuren open voor wie het lastig vindt zelf een baan te vinden. Zij investeren in de begeleiding nemen kandidaten op in hun bedrijf en vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Zij bieden een werkervaringsplaats, creëren een baan op stellen op een andere manier hun bedrijf open.</p> <p>Ons doel is om werkgevers te hebben met wie we goede relaties hebben, zodat onze kandidaten er een plek vinden. Door faillissementen, overnames en andere zaken gaan er bedrijven weg, maar doordat de Werkcorporatie inzet op nieuwe contacten is er de laatste jaren een groei te zien.</p>																					
	<table border="1"> <caption>Aantal buitengewone werkgevers</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Aantal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>185</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>225</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>260</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>250</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>260</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>300</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>350</td> </tr> </tbody> </table>						Jaar	Aantal	2016	185	2017	225	2018	260	2019	250	2020	260	2021	300	2022	350
Jaar	Aantal																					
2016	185																					
2017	225																					
2018	260																					
2019	250																					
2020	260																					
2021	300																					
2022	350																					

Banen recreatie en toerisme (per 1.000 inwoners)																		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022												
	1030	1060	1150	1090	1120	NNB												
Bron:	LISA																	
Omschrijving:	Het aantal banen heeft betrekking op het totaal aantal fulltimers, parttimers en uitzendkrachten.																	
Toelichting:	Het aantal banen vertoont een langzame groei in de afgelopen jaren, met uitzondering van het coronajaar 2020. Gezien de huidige arbeidsmarkt problematiek verwachten we stabiel te blijven.																	
	<table border="1"> <caption>Data for Banen recreatie en toerisme (per 1.000 inwoners)</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Aantal banen (per 1.000 inwoners)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>1030</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>1060</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>1150</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>1090</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>1120</td> </tr> </tbody> </table>					Jaar	Aantal banen (per 1.000 inwoners)	2017	1030	2018	1060	2019	1150	2020	1090	2021	1120	
Jaar	Aantal banen (per 1.000 inwoners)																	
2017	1030																	
2018	1060																	
2019	1150																	
2020	1090																	
2021	1120																	

Aantal overnachtingen																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
110.000	125.000	144.000	167.100	157.461	150.000	NNB														
Bron:	Gemeente Noordoostpolder																			
Omschrijving:	-																			
Toelichting:	Het aantal overnachtingen in Noordoostpolder. De seizoenarbeiders worden hier niet in meegenomen. In de corona jaren was er een piek van het aantal binnenlandse overnachtingen. De trend is om vaker, korter en luxer binnenlands te verblijven. De verwachting is dat het aantal overnachtingen in 2023 iets zal afnemen, omdat de coronamaatregelen opgeheven zijn. Maar door nieuwe overnachtingsplaatsen (opening Fletcher Hotel, uitbreiding Netl Park) is er wel sprake van groei ten opzichte van de overnachting pre corona.																			
	<table border="1"> <caption>Data for Aantal overnachtingen</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Aantal overnachtingen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>110.000</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>125.000</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>144.000</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>167.100</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>157.461</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>150.000</td> </tr> </tbody> </table>					Jaar	Aantal overnachtingen	2016	110.000	2017	125.000	2018	144.000	2019	167.100	2020	157.461	2021	150.000	
Jaar	Aantal overnachtingen																			
2016	110.000																			
2017	125.000																			
2018	144.000																			
2019	167.100																			
2020	157.461																			
2021	150.000																			

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Economische ontwikkeling		bedragen x € 1.000			
Taakveld	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	2.494	1.754	2.434	2.264
2.3	Recreatieve havens	9	24	23	11
3.1	Economische ontwikkeling	151	86	246	82
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	759	1.038	1.041	866
3.4	Economische promotie	422	441	571	396
Totale lasten		3.834	3.342	4.315	3.620

Baten Economische ontwikkeling		bedragen x € 1.000			
Taakveld	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.843	1.409	1.814	1.902
2.3	Recreatieve havens	-	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	15	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	175	120	153	172
3.4	Economische promotie	427	406	406	526
Totale baten		2.445	1.936	2.389	2.600

Dienstverlening en Besturen

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze dienstverlening aan inwoners, instellingen en ondernemers. En over het functioneren van ons bestuur en onze organisatie.

Programma doelstelling

Waardering van onze inwoners, bedrijven en instellingen voor de kwaliteit van ons bestuur en voor onze dienstverlening.

Ambitie 1 - Goede dienstverlening voor inwoners en ondernemers

Doelstelling

Een (digitale) dienstverlening die past bij onze inwoners, ondernemers en organisaties.

Portefeuillehouder(s)

Roger de Groot

Reguliere bedrijfsvoering

De reguliere bedrijfsvoering bevat vier pijlers:

1. Vragen en verzoeken aannemen en beantwoorden

Inwoners en ondernemers bellen of mailen ons, of komen persoonlijk aan de balie. Zij hebben vragen of verzoeken over bijvoorbeeld burgerzaken, het sociaal domein en de woonomgeving. Deze vragen en verzoeken worden aangenomen en zoveel mogelijk direct beantwoord. Vragen en verzoeken waarbij dat niet kan, gaan via het KCC naar specialistische afdelingen.

2. Verstrekken van persoonsdocumenten en -diensten

De gemeente geeft persoonsdocumenten, zoals paspoorten, identiteitskaarten, rijbewijzen, Verklaringen Omtrent Gedrag en andere uittreksels uit. Ook regelt de gemeente persoonsgebonden diensten, zoals huwelijken en naturalisatie.

3. Actueel houden van de Basisregistratie Personen

De gemeente houdt persoonsgegevens bij, zoals geboorte of overlijden en woonplaats.

4. Coördineren van verkiezingen

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de organisatie van referenda en alle verkiezingen (Tweede Kamer, Provinciale Staten, Europees Parlement en gemeenteraad). De gemeente zorgt onder andere voor stembureaus zodat kiezers hun stem kunnen uitbrengen bij verkiezingen.

Verbonden partij(en)

-

Beleidskaders

- Visie op (e)- dienstverlening
- Programma(jaar)plan dienstverlening

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 - Een toegankelijke en gastvrije dienstverlening, waar inwoners en ondernemers tevreden over zijn	Inwoners en ondernemers willen een snelle en betrouwbare dienstverlening. Daarom blijven wij onze dienstverlening verbeteren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
------------	-------------

Speerpunt	1 - Een toegankelijke en gastvrije dienstverlening, waar inwoners en ondernemers tevreden over zijn
-----------	---

1.1 We versterken onze digitale dienstverlening	Inwoners en ondernemers verwachten dat zij digitaal zaken met ons kunnen doen. We breiden onze digitale dienstverlening steeds verder uit volgens het principe 'online waar het kan en persoonlijk wanneer het moet'. Dit doen we altijd vanuit een gastvrije benadering. We maken stapsgewijs relevante overheidsgegevens actief openbaar en toegankelijk. Verder sluiten we aan bij nieuwe mogelijkheden voor het veilig en betrouwbaar inloggen voor Nederlandse burgers en bedrijven. Bij dit alles houden we de informatieveiligheid en privacy in acht.	
--	---	---

Toelichting status activiteit

In 2022 hebben we de nieuwe website in gebruik genomen. Dit is een moderne open source oplossing ontwikkeld samen met andere gemeenten. De principes van Common Ground zijn hierbij meegenomen. Met Common Ground zijn gemeenten collectief bezig de informatievoorziening eenvoudiger, flexibeler en slimmer in te richten. Daar kunnen we dus van profiteren.

Verder is het aantal formulieren op de website uitgebreid. De formulieren maken het makkelijker om aanvragen en meldingen te doen waarmee we inwoners en ondernemers nog beter van dienst zijn. De aanvraag energietoeslag, interesseformulieren bouw kavels, aanvraag studietoeslag, melding onveilige verkeerssituaties, aankondigingsborden en melding fraude bijstandsuitkering zijn in 2022 toegevoegd. Verder hebben inmiddels alle E-herkenning formulieren een betrouwbaarheidsniveau EH2+.

1.2 We houden onze informatiehuishouding op orde	We willen een toegankelijke en begrijpelijke overheid voor iedereen zijn. Dat is een basisvoorwaarde en onze digitale dienstverlening verder verbeteren is een ambitie van de gehele gemeentelijke organisatie. We richten onze dienstverleningsprocessen in vanuit het perspectief van inwoners en ondernemers en passen informatiesystemen hier voortdurend op aan.	
---	---	---

Toelichting status activiteit

Met de nieuwe website die we in 2022 in gebruik hebben genomen kunnen we de teksten op onze website makkelijker toegankelijk maken en houden. Daarnaast hebben we iedereen in de organisatie bewust gemaakt van het belang van toegankelijkheid en dit bekend gemaakt.

Naast de website hebben we ook diverse standaardbrieven en mailberichten vereenvoudigd en begrijpelijker gemaakt. Bijvoorbeeld bij een aangifte voor een verhuizing of een huwelijk. We maken daarbij gebruik van de input van inwoners en ondernemers door hen telefonisch of direct aan de balie feedback te vragen op berichten die zij hebben ontvangen.

1.3 - Wij maken meer en slim gebruik van beschikbare data om onze dienstverlening te verbeteren

Meten is weten. Om proactief op te treden en goede dienstverlening te leveren is kennis nodig. We vergroten onze kennis over de leefwereld van inwoners en ondernemers door data te verzamelen, te analyseren en te gebruiken. De resultaten van deze metingen en andere beschikbare data zoals die van klanttevredenheid gebruiken wij om onze dienstverlening te verbeteren.

Toelichting status activiteit

We maken gebruik van diverse gegevens om onze dienstverlening continu te verbeteren. We monitoren doorlopend de bezoekersstatistieken van de website en meten bezoekersaantallen en tevredenheid. Op basis daarvan worden informatie op de website, toptaken en zoekingen aangepast.

Voor het telefonisch contact hebben we in 2022 een dashboard in gebruik genomen. Hiermee monitoren we of inwoners en ondernemers binnen de norm van twee dagen worden teruggebeld en verbeteren we waar nodig.

Via het burgerpanel hebben we in 2022 geïnventariseerd hoe inwoners aankijken tegen de openingstijden van het gemeentehuis. Samen met feedback die we ophalen aan de balie gebruiken we de resultaten om te onderzoeken of we de openingstijden kunnen aanpassen.

Naast data gebruiken we procesgericht werken en klantreizen om onze dienstverlening te verbeteren. Sinds 2022 zijn we als gemeente verplicht arbeidsmigranten die hier langer dan 4 maanden verblijven in te schrijven in de BRP. Dat vraagt een specifieke aanpak. De ervaring die we in 2022 hebben opgedaan met het in- en uitschrijven van arbeidsmigranten gebruiken we om de dienstverlening definitief goed in te richten.

Ambitie 2 - In verbinding met de samenleving

Doelstelling

Een kleinere afstand tussen inwoners en bestuur.

Portefeuillehouder(s)

Roger de Groot

Reguliere bedrijfsvoering

Ondersteunen en adviseren van burgemeester en wethouders

Het college voert de gemeentelijke taken uit. De medewerkers van de gemeente helpen en adviseren het college.

De raad, raadscommissies en ondersteuning daarvan door de griffie

De gemeenteraad stelt de kaders vast voor het beleid. En zij controleert de uitvoering daarvan. Dat doet zij als volksvertegenwoordiging. De griffie helpt daarbij.

Rekenkamercommissie en de accountantscontrole

De rekenkamercommissie en de accountant doen onderzoek voor de gemeenteraad. De rekenkamercommissie onderzoekt of de activiteiten van de gemeente:

1. opleveren wat de bedoeling is;
2. voldoen aan de regels;
3. niet tegen onnodige kosten gedaan worden.

De accountant controleert of de financiële stukken, en de besluiten daarover, juist zijn.

Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW)

De gemeente heeft gebiedsregisseurs. Zij zorgen voor korte lijnen tussen de inwoners en de gemeente. Signalen, vragen en klachten over de leefbaarheid en veiligheid in de dorpen en wijken, geven zij door aan collega's en andere IGW-partners (zoals Mercatus en Carrefour). Zo kan dan samen met de inwoners naar een oplossing gezocht worden.

Behandelen van klachten en bezwaren

Mensen en organisaties kunnen bezwaar maken tegen besluiten. Ook kunnen zij een klacht indienen tegen de manier waarop de gemeente hen behandelt. Deze bezwaren en klachten worden behandeld door een gespreksbegeleider (mediator), een klachtencoördinator of een onafhankelijke commissie (bezwaarschriftencommissie).

Inkopen van goederen en diensten

De gemeente is niet alleen overheid, maar ook een marktpartij die goederen en diensten inkoop. Ons doel is het verkrijgen van een zo goed mogelijk product tegen een zo laag mogelijke prijs en kosten, waarbij we ons houden aan de (Europese) aanbestedingsregels. We zijn bezig met nieuw inkoopbeleid. In dit nieuwe inkoopbeleid komt circulaire economie aan de orde. We gaan daarbij na wat voor onze gemeente een haalbare doelstelling is. Waar het kan en mag, kopen wij lokaal in.

Verbonden partij(en)

-

Beleidskaders

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 - Een goede samenwerking met inwoners, bedrijven, organisaties en andere overheden	Door samen te werken met inwoners, ondernemers, andere overheden of instellingen bereiken we meer. Bijvoorbeeld via IGW en via het strategisch overleg met bestuurders van samenwerkingsorganisatie in het sociale domein. Maar ook in regionale netwerken, zoals Regio Zwolle en SWiF (Samen Werken in Flevoland).

2 - Flexibel inzetbaar gemeentelijk personeel

Goed inzetbare medewerkers kunnen beter inspelen op aanpassingen in hun takenpakket, veranderingen in hun loopbaan en ontwikkelingen in en buiten de organisatie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 - Een goede samenwerking met inwoners, bedrijven, organisaties en andere overheden
1.1 Integraal gebiedsgericht werken	We halen samen met de Politie, Carrefour en Mercatus bewonersvragen en bewonersinitiatieven op. Deze worden waar nodig in samenwerking met de netwerkpartners en inwoners opgepakt.
<u>Toelichting status activiteit</u>	
De bovenstaande werkwijze is ook in 2022 gehanteerd. Er zijn al veel initiatieven tot stand gekomen. Bewoners voelen zich daardoor verantwoordelijk voor hun eigen leefomgeving. Een aansprekend voorbeeld is de rol van IGW bij het vinden van een ontmoetingsruimte voor centrumbewoners. Na overleg met diverse partijen (IGW, inwoners, de wethouder, ondernemers, woningbouwstichting, etc.) wordt een toekomstbestendige ontmoetingsruimte gecreëerd in de Golfslag. Een plek die bij gaat dragen aan fijn wonen en hiermee de leefbaarheid van de wijk. Ook is samen met dorpsbelang Luttelgeest, verschillende instellingen en verenigingen een mooie voorziening voor sport en spel aan de Sportlaan in Luttelgeest gerealiseerd. Het gaat om een groen speelplein met toestellen en een amfitheater. Tussen de school en de gymzaal komt een multifunctionele sportkooi (pannakooi). Achter de school komt een beweegbos met toestellen.	
1.2 Informele afhandeling van bezwaren	We bieden inwoners en ondernemers die niet tevreden zijn met een besluit van de gemeente actief de mogelijkheid om onder leiding van een neutrale gespreksbegeleider daarover in gesprek te gaan met verschillende partijen en belanghebbenden. Dit voorkomt in veel gevallen lange, juridische procedures en zorgt voor meer begrip over en weer.
<u>Toelichting status activiteit</u>	
70-75 % van alle bezwaarschriften wordt op dit moment informeel afgehandeld, hetgeen zorgt voor snellere doorlooptijden en meer tevreden inwoners.	
1.3 Inzet mediation bij conflicten	We zetten mediation in bij conflicten tussen inwoners onderling, tussen ondernemers en inwoners of tussen inwoners/ondernemers en de gemeente. Waardoor de verschillende partijen weer tot elkaar kunnen komen en escalaties voorkomen worden.
<u>Toelichting status activiteit</u>	
In 2022 zijn de mediators ingezet om klachtgesprekken te begeleiden en conflicten tussen inwoners onderling en inwoners/ondernemers en gemeente tot een oplossing te brengen. In 75% van de gevallen met een positief resultaat. Daarnaast werden zij door het Ministerie van justitie en veiligheid gevraagd om presentaties te geven aan diverse gemeenten in het land met betrekking tot de inzet van mediation en de informele afhandeling van bezwaren.	

1.4 Samen optrekken met Urk en Dronten

We geven de samenwerking met de gemeenten Urk en Dronten een concreet vervolg. Bijvoorbeeld door samen op te trekken richting de provincie en binnen Regio Zwolle. Maar ook door te onderzoeken er ambtelijk meer samengewerkt kan worden, zoals de personeels- en salarisadministratie

Toelichting status activiteit

Onze medewerkers leren steeds beter om verbinding te zoeken. Dit geldt ook voor de samenwerking met omliggende gemeenten zoals Urk en Dronten. Concreet voorbeeld hiervan is de samenvoeging van de HR-administratie van de gemeente Noordoostpolder met de gemeente Dronten en Urk met ingang van 1 januari 2022. Daar waar mogelijk proberen we de samenwerking te zoeken.

1.5 We stellen een (geactualiseerde) visie op over (overheids)participatie

Op steeds meer vlakken is participatie met inwoners, ondernemers en instellingen gewenst. Hoe we daar inhoud en vorm aan geven wordt onder andere aan de hand van de ontwikkelingen van de Omgevingswet opgepakt. Zo zal naast een participatievisie een (digitaal) handboek samenspel ontwikkeld worden als leidraad om bij iedere situatie een passend participatieproces op te kunnen zetten.

Toelichting status activiteit

In december 2022 stelde het college twee handboeken vast. Een intern handboek voor participatie en een extern handboek voor participatie. Intern zijn inmiddels ongeveer 50 medewerkers getraind in deze werkwijze.

Speerpunt

2 - Flexibel inzetbaar gemeentelijk personeel

2.1 Strategisch personeelsmanagement

Door middel van het in 2020 geïntroduceerde strategisch personeelsmanagement beoordelen we via een jaarcyclus op welke gebieden opleiding en training nodig is om slagvaardig te blijven. En zorgen we voor duurzaam inzetbare medewerkers. Ieder jaar is 2,5% van de loonsom beschikbaar voor de ontwikkeling van onze medewerkers. Naast gerichte opleiding en training organiseren we interne bijeenkomsten om kennis te delen en vaardigheden te trainen.

Toelichting status activiteit

SPP (Strategische Personeels Planning) is in 2020 ingevoerd en deze wordt nu ieder jaar conform de cyclus doorlopen.

2.2 Arbeidsmarktcommunicatie

De arbeidsmarkt blijft krap en het aantal vacatures blijft hoog. We zetten in op arbeidsmarktcommunicatie en het bundelen van krachten met onze Flevolandse samenwerkingspartners om vacatures snel en goed in te vullen.

Toelichting status activiteit

De huidige krapte op de arbeidsmarkt betekent dat andere strategieën en acties ingezet moeten worden om de juiste kandidaten te zoeken, werven en selecteren. In september 2022 is een recruitmentteam gevormd dat inzet op het verleiden van latent werkzoekenden of zelfs kandidaten die niet op zoek zijn naar een andere baan om bij onze gemeente te komen werken. Hierdoor zijn inmiddels meerdere vacatures succesvol ingevuld. Daarnaast is een werkgroep "Kwetsbaarheid bemensing" gevormd. Zij zijn aan de slag met de thema's arbeidsmarktcommunicatie, arbeidsvoorwaarden en loopbaanontwikkeling. Dit alles om vacatures zo snel en goed mogelijk in te vullen.

2.3 Veilig en gezond werken

Veilig en gezond werken is van belang, ook wanneer medewerkers (deels) thuis werken. We besteden op verschillende manieren en op verschillende momenten aandacht aan arbo-proof werken en ook is er periodiek aandacht voor vitaliteit.

Toelichting status activiteit

Hier is continu aandacht voor. In 2022 zijn er bijvoorbeeld trainingen agressie & geweld georganiseerd voor medewerkers. Ook wordt in het MedewerkerstevredenheidOnderzoek (MTO) dat in het najaar van 2022 is gehouden aandacht besteed aan veilig en gezond werken.

Overige indicatoren

Onderstaande indicatoren worden opgevoerd op basis van het voorafgaande programma en bijbehorende pijlers, voor zover beschikbaar en al dan niet deel uitmakend bij de onderliggende visies.

Per indicator worden realisatiewaarden weergegeven. De bron van deze waarden zijn per indicator vermeld.

Communicatie en voorlichting																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
6,66	6,66	6,66	6,50	6,70	6,58	6,21																
Bron:	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl																					
Omschrijving:	Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoner geven voor de communicatie en voorlichting van de gemeente.																					
Toelichting:	We zitten dichtbij het landelijke gemiddelde van 6,32. We doen steeds meer digitaal, in 2020 en 2021 ook vanwege Covid-19. Ons beeld is dat dit niet ten koste gaat van onze communicatie en digitale dienstverlening.																					
<table border="1"> <caption>Data for Communicatie en voorlichting chart</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Score</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>6,66</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>6,66</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>6,66</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>6,50</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>6,70</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>6,58</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>6,21</td> </tr> </tbody> </table>							Year	Score	2016	6,66	2017	6,66	2018	6,66	2019	6,50	2020	6,70	2021	6,58	2022	6,21
Year	Score																					
2016	6,66																					
2017	6,66																					
2018	6,66																					
2019	6,50																					
2020	6,70																					
2021	6,58																					
2022	6,21																					

Tevredenheid algehele dienstverlening																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
6,72	6,72	6,72	6,50	6,80	6,69	6,65																
Bron:	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl																					
Omschrijving:	Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de dienstverlening van de gemeente.																					
Toelichting:	Deze indicator uit de burgerpeiling 'waar staat je gemeente' meet meer het imago van de gemeente dan de kwaliteit van onze dienstverlening. Na een dip in 2019 zijn we nu weer terug op het oude niveau en zitten we rond het landelijke niveau. Omdat de meeste inwoners en ondernemers weinig frequent contact met de gemeente hebben, is de verwachting dat rapportcijfer de komende jaren niet veel verandert.																					
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Score</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>6,72</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>6,72</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>6,72</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>6,50</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>6,80</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>6,69</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>6,65</td> </tr> </tbody> </table>							Jaar	Score	2016	6,72	2017	6,72	2018	6,72	2019	6,50	2020	6,80	2021	6,69	2022	6,65
Jaar	Score																					
2016	6,72																					
2017	6,72																					
2018	6,72																					
2019	6,50																					
2020	6,80																					
2021	6,69																					
2022	6,65																					

Tevredenheid digitale dienstverlening																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
6,78	6,78	6,78	6,70	6,90	6,70	6,80																
Bron:	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl																					
Omschrijving:	Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente.																					
Toelichting:	Deze indicator uit de burgerpeiling waar staat je gemeente meet meer het imago van de gemeente dan de kwaliteit van onze dienstverlening. Na een dip in 2019 zijn we nu weer terug op het oude niveau en zitten we rond het landelijke niveau. Omdat de meeste inwoners en ondernemers weinig frequent contact met de gemeente hebben, is de verwachting dat rapportcijfer de komende jaren niet veel verandert.																					
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Score</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>6,78</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>6,78</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>6,78</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>6,70</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>6,90</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>6,70</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>6,80</td> </tr> </tbody> </table>							Jaar	Score	2016	6,78	2017	6,78	2018	6,78	2019	6,70	2020	6,90	2021	6,70	2022	6,80
Jaar	Score																					
2016	6,78																					
2017	6,78																					
2018	6,78																					
2019	6,70																					
2020	6,90																					
2021	6,70																					
2022	6,80																					

Aantal klachten																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
27	27	26	33	35	44	33																
Bron:	Gemeente Noordoostpolder																					
Omschrijving:	Het totaal aantal ontvangen formele klachten																					
Toelichting:	Specifieke oorzaken van een daling of stijging van het aantal klachten is echter niet of nauwelijks aan te geven. Elk jaar wordt door het college een klachtenjaарverslag vastgesteld en vervolgens op de gemeentelijke website gezet.																					
<table border="1"> <caption>Aantal klachten (2016-2022)</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Aantal klachten</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>27</td></tr> <tr><td>2017</td><td>27</td></tr> <tr><td>2018</td><td>26</td></tr> <tr><td>2019</td><td>33</td></tr> <tr><td>2020</td><td>35</td></tr> <tr><td>2021</td><td>44</td></tr> <tr><td>2022</td><td>33</td></tr> </tbody> </table>							Jaar	Aantal klachten	2016	27	2017	27	2018	26	2019	33	2020	35	2021	44	2022	33
Jaar	Aantal klachten																					
2016	27																					
2017	27																					
2018	26																					
2019	33																					
2020	35																					
2021	44																					
2022	33																					

Aantal bezwaarschriften																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
159	157	152	125	132,5	110	131																
Bron:	Gemeente Noordoostpolder																					
Omschrijving:	Het totaal aantal ontvangen bezwaarschriften.																					
Toelichting:	Het aantal bezwaarschriften schommelt al 10 jaar tussen de 110 en 160. Een toename van 21 op jaarbasis is niet ongebruikelijk. Toen we zijn gestart met de informele afhandeling van bezwaren was de doelstelling dat 25% van alle bezwaren informeel zou moeten worden afgehandeld (is nu 60-70%).																					
<table border="1"> <caption>Aantal bezwaarschriften (2016-2022)</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Aantal bezwaarschriften</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>159</td></tr> <tr><td>2017</td><td>157</td></tr> <tr><td>2018</td><td>152</td></tr> <tr><td>2019</td><td>125</td></tr> <tr><td>2020</td><td>132,5</td></tr> <tr><td>2021</td><td>110</td></tr> <tr><td>2022</td><td>131</td></tr> </tbody> </table>							Jaar	Aantal bezwaarschriften	2016	159	2017	157	2018	152	2019	125	2020	132,5	2021	110	2022	131
Jaar	Aantal bezwaarschriften																					
2016	159																					
2017	157																					
2018	152																					
2019	125																					
2020	132,5																					
2021	110																					
2022	131																					

Percentage bezwaarschriften dat geleid heeft tot een gewijzigd besluit																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
39%	15%	21%	31%	45%	32%	30%																
Bron:	Gemeente Noordoostpolder																					
Omschrijving:	Percentage van het totaal aantal bezwaarschriften wat heeft geleid tot een (deels) gegrond verklaring en/of een gewijzigd besluit.																					
Toelichting:	In 2019 lag dit percentage op het meerjarengemiddelde. In 2020 komt de toename voornamelijk door een tiental bezwaarschriften tegen de plaatsing van openbare laadpalen. In overleg met de buurt is de locatie van de laadpalen aangepast, waardoor er sprake is van een gewijzigd besluit. In 2021 en 2022 is het percentage gestabiliseerd.																					
	<table border="1"> <caption>Data for Percentage bezwaarschriften dat geleid heeft tot een gewijzigd besluit</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>39%</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>21%</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>31%</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>32%</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>30%</td> </tr> </tbody> </table>						Year	Percentage	2016	39%	2017	15%	2018	21%	2019	31%	2020	45%	2021	32%	2022	30%
Year	Percentage																					
2016	39%																					
2017	15%																					
2018	21%																					
2019	31%																					
2020	45%																					
2021	32%																					
2022	30%																					

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Dienstverlening en besturen		bedragen x € 1.000			
Taakveld		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
0.1	Bestuur	2.139	2.559	2.782	2.632
0.2	Burgerzaken	1.295	1.132	1.252	1.264
Totale lasten		3.434	3.691	4.034	3.896

Baten Dienstverlening en besturen		bedragen x € 1.000			
Taakveld		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
0.1	Bestuur	149	-	-	-
0.2	Burgerzaken	585	473	473	665
Totale baten		735	473	473	665

Financiën

Programma omschrijving

Dit programma gaat over de financiële dekkingsmiddelen van onze gemeente, dit zijn onder andere de belastingen, uitkeringen van het Rijk en de post onvoorziene uitgaven.

Programma doelstelling

Een gezond en evenwichtig financieel (meerjaren)beleid. Een programmabegroting waarin de beleidsmatige en financiële aspecten zo éénvoudig en transparant mogelijk worden gepresenteerd.

Ambitie 1 - Gezonde gemeentefinanciën

Doelstelling

Een solide financieringsstructuur tegen zo laag mogelijke kosten en een begrijpelijke digitale presentatie van onze financiële documenten.

Portefeuillehouder(s)

Sacha Werkman

Reguliere bedrijfsvoering

Treasuryfunctie

Treasury is het bewaken van geldstromen, beleggingen, uitstaande middelen, aangetrokken middelen (leningen), waarborgen en garanties. Hier wordt meer in detail op ingegaan in de paragraaf financiering.

De komende jaren worden omvangrijke investeringen gedaan, waarvan de vernieuwbouw van het zwembad en de nieuwe campus de grootste investeringen zijn. Daardoor wijzigt de structuur van de balans, doordat bezittingen toenemen en de liquiditeits- en solvabiliteitspositie afnemen. Vanwege de goede grondverkoop in de afgelopen jaren en de verwachtingen hiervoor voor de komende jaren, valt het niet uit te sluiten dat ondanks de substantiële bedragen voor investeringen niet of beperkt hoeft te worden geleend. Voor de voorzieningen die wij duurzaam willen garanderen en waarvan de lasten structureel in de begroting gedekt moeten zijn. Dus mochten er leningen aangetrokken moeten worden, dan zullen deze worden aangetrokken in de vorm van projectfinanciering.

Inning van gemeentelijke belastingen en heffingen

Wij innen belastingen en retributies op bepaalde voorzieningen. Er zijn drie verschillende typen te onderscheiden, namelijk: de algemene belasting, bestemmingsbelasting en retributies. De algemene belasting wordt in dit programma verantwoord en kan vrij worden ingezet voor de gemeentelijke taken. De belangrijkste algemene belasting is de OZB. Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarbij de opbrengsten zijn bestemd voor een specifieke taak of voorziening. Deze mogen niet meer dan kostendekkend zijn. Dit zijn bijvoorbeeld de rioolheffing en afvalstoffenheffing. Deze inkomsten zijn verantwoord in het programma Fysieke leefomgeving. De retributie is een vergoeding voor een dienst en mag niet meer dan kostendekkend zijn. Deze inkomsten zijn verdeeld over de verschillende programma's. Meer informatie over gemeentelijke belastingen is te vinden in de paragraaf lokale heffingen.

Een sluitende meerjarenprogrammabegroting

De (meerjaren)begroting is duurzaam materieel sluitend. Dit betekent dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Jaarlijks wordt met de Perspectiefnota het bestaande beleid samen met de voorgestane wijzigingen, nieuwe inzichten en wet- en regelgeving tegen elkaar afgewogen. De komende jaren wordt gekoerst op een houdbaar evenwicht tussen de investeringen enerzijds en schuldafhankelijkheid en begrotingsflexibiliteit anderzijds. Wij streven naar een vermogens- en begrotingssamenstelling die een weerspiegeling is van het karakter van inwoners en bedrijven in relatie tot het gewenste voorzieningenniveau en de lokale lastendruk. Dat moet uiteraard passen binnen het beleid en wet- en regelgeving. In de begroting is een adequaat budget opgenomen voor onvoorziene lasten. Actuele ontwikkelingen kunnen binnen zekere grenzen nog relatief laat (september) worden opgenomen in de primitieve begroting.

Verbonden partij(en)

-

Beleidskaders

- Treasurystatuut 2011
- Nota Weerstandsvermogen en risicomangement 2013
- Financiële beheersverordening 2017
- Controleprotocol 2017
- Nota Reserves en Voorzieningen 2017
- Nota Waardering, activerings- en afschrijvingsbeleid 2017
- Nota Geldleningen en garantstellingen 2018

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 - De gemeentelijke financiën op orde	We houden de begroting en meerjarenraming sluitend.
2 - Op een efficiënte manier gemeentelijke heffingen innen	We voeren de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) en het heffen en innen van belastingen zo efficiënt mogelijk uit.
3 - Planning & control producten digitaal presenteren	Onze planning & control producten op een eigentijdse wijze presenteren en toegankelijker maken voor inwoners en andere belanghebbenden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 - De gemeentelijke financiën op orde
1.1 - De saldi van de meerjarenprogrammabegroting zijn voor alle vier de jaren positief en duurzaam structureel sluitend	Onder duurzaam sluitend wordt ook verstaan dat in de twee tussenjaren van de meerjarenbegroting een negatieve fluctuatie wordt geëffend door een beperkte onttrekking uit één of meerdere reserves.
<u>Toelichting status activiteit</u>	
Gemeente Noordoostpolder had voor 2022 een duurzaam sluitende meerjarenbegroting. Bij de begrotingsuitvoering 2022 zijn alle mutaties voor de begroting 2022 verwerkt, waarbij het principe van een duurzaam sluitende begroting gevolgd is.	
1.2 - De meicirculaire wordt gebruikt voor het opstellen van de (meerjaren) programmabegroting	De meicirculaire wordt gebruikt voor het opstellen van de begroting, tenzij substantiële verlagingen of verhogingen in de september-circulaire worden gepresenteerd die het geheel aan gemeentelijke beleidsdoelen in een ander daglicht stelt. In de programmabegroting 2022-2025 is de septembercirculaire 2021 verwerkt.
<u>Toelichting status activiteit</u>	
De werkwijze van het Rijk resulteert er in dat de effecten van de septembercirculaire van dien aard zijn dat de raad de begroting vast wil stellen op basis van de septembercirculaire in plaats van op de meicirculaire. Ook voor 2022 was dat het geval. Voor de jaarstukken zijn alle relevante vervolgcirculaires van 2022 verwerkt.	

1.3 - In de (meerjaren)programma-begroting worden geen stelposten opgenomen

In de begroting worden geen stelposten opgenomen, tenzij deze in voldoende mate zijn gemotiveerd en onderbouwd.

Toelichting status activiteit

Gemeente Noordoostpolder werkt niet met stelposten in de begroting. Bezuinigingen zijn direct op de betreffende budgetten in mindering gebracht.

1.4 - Jaarlijks wordt gezien hoe de lasten en baten worden geraamd die door de omgevingswet worden geraakt

In de begroting 2022-2025 wordt de begroting structureel nog niet definitief aangepast. Op het moment dat helder is dat er structurele effecten zijn voor de baten en of lasten en wat de bijdrage van het Rijk hierin is in de algemene uitkering, wordt dit meegenomen in de eerstvolgende perspectiefnota, of zoveel eerder als noodzakelijk, via een voorstel aan de raad.

Toelichting status activiteit

In 2022 heeft het kabinet opnieuw uitstel gegeven voor invoering van de Omgevingswet. In de begroting en in het begrotingsproces was daar rekening mee gehouden. Voor de jaarrekening 2022 zijn om die reden geen onverwachte effecten opgetreden.

Speerpunt

2 - Op een efficiënte manier gemeentelijke heffingen innen

2.1 - Migratie van waardering van de inhoud van woningen naar oppervlakte

Per belastingjaar 2022 zijn de woningen gewaardeerd op basis van m2 in plaats van een combinatie van m3 en m2. Voor de waarderingsresultaten worden geen grote wijzigingen verwacht.

Toelichting status activiteit

Per belastingjaar 2022 zijn de woningen gewaardeerd op basis van m2 in plaats van een combinatie van m3 en m2 en de waarderingsresultaten hebben geen significante wijzigingen laten zien.

2.2 - Toewerken naar meer samenhang in de objectenadministratie

Dat betreft BAG (basisregistratie Adressen en Gebouwen), WOZ en BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie).

Toelichting status activiteit

Het jaar 2022 was het jaar van de migratie van de Belastingenapplicatie. Alle activiteiten waren daarop afgestemd met als prioriteit dat alle gegevens in de nieuwe applicatie, zoals dat is de ICT-wereld genoemd wordt, 'as is' (één op één) zijn overgezet. Dat betekent dat de data juist, tijdig en volledig zijn en de verwerkingen voor de producten en diensten die in de oude applicatie gegenereerd werden ook in de nieuwe applicatie gegenereerd kunnen worden. Verder moesten alle koppelingen met afhankelijke applicatie opnieuw aangesloten worden en de BAG maakt daar onderdeel van uit. De activiteiten worden aangemerkt als op schema voor het uitvoeren van de taken voor de wet WOZ. De bestanden zijn op orde en gemeente Noordoostpolder heeft daarmee de basis voor het kunnen beschikken in januari 2023 en voor het kunnen leveren van informatie aan afhankelijke instanties. Voor ontwikkeling en beleid is rekening gehouden met de tijdsinvestering voor de migratie.

2.3 - Onderzoek naar beleid en lasten en baten van afval in relatie tot de kostendekkendheid en tarieven

Voor de begroting 2022 en verder zijn de lasten en baten op basis van het bestaande beleid volgens kostendekkendheid benaderd. In 2021 is gestart met een nieuwe manier van heffen van afvalstoffenheffing volgens een vast bedrag en een bedrag per lediging. De resultaten zijn meegenomen bij de tarief bepaling.

Toelichting status activiteit

In de begrotingsrealisatie van 2022 hebben zich geen opmerkelijke ontwikkelingen voorgedaan.

2.4 - We laten de lokale lasten niet meer stijgen dan de inflatie

De door het Rijk ingevoerde benchmark woonlasten vervangt de macronorm onroerende zaakbelasting (OZB). Ons beleid is om de OZB maximaal met de inflatie te laten stijgen, voor zover dat de macronorm van het Rijk niet overstijgt. Was de macronorm lager dan de inflatie dan werd de macronorm toegepast. Het Rijk past voor 2022 een inflatiecorrectie-percentage van +2,1% toe voor de opbrengsten van de OZB, wat resulteert in een grotere aftrek op de algemene uitkering door het Rijk. Het onverkort vasthouden aan het toepassen van de inflatiecorrectie van +1,6% op de OZB-tarieven zou een negatief effect hebben op de meerjarenbegroting. Om deze reden verhogen we de OZB-tarieven met + 2,1%.

Toelichting status activiteit

De OZB tarieven zijn gecorrigeerd met 2,1% voor de inflatiecorrectie die het Rijk hanteert voor het bepalen van het rekkentarieff WOZ 2022. Voor 2022 is het vaste deel van het tarief van de afvalstoffenheffing voor een meerpersoonshuishouden verhoogd met 10% naar € 233,80 (was € 212,50). Het vaste deel van het tarief voor de afvalstoffenheffing voor een éénpersoonshuishouden is verhoogd met 10,5% naar € 223,80 (was € 202,50). Het uiteindelijke tarief voor een huishouden wordt mede bepaald door het afvalscheidings- en aanbodgedrag voor afval. Het basistarief voor de rioolheffing is niet gewijzigd en bedraagt € 174. De tarieven voor afvalinzameling en verwerking en voor riolering zijn vastgesteld in relatie met kostendekkendheid.

Speerpunt

3 - Planning & control producten digitaal presenteren

3.1 - Wij presenteren de planning & control documenten 2022 interactief op onze website <https://noordoostpolder.pcportal.nl>

We presenteren alle planning & Control documenten op de website. De website is via een portal interactief toegankelijk op alle devices voor alle producten van de begrotingscyclus. In 2022 zullen de producten en het portal verder worden ontwikkeld.

Toelichting status activiteit

Op de jaarstukken 2022 na, zijn de producten van de planning- en controlcyclus 2022 middel van de portal op de website geplaatst. Voor 2022 zijn dat de perspectiefnota 2022 - 2025, de meerjarenprogrammabegroting 2022 - 2025, de eerste clusterkwartaalbegrotingswijziging 2022, de tweede clusterkwartaalbegrotingswijziging 2022, de derde clusterkwartaalbegrotingswijziging 2022 en de decemberrapportage 2022. Verder zijn de jaarstukken 2021 op de portal geplaatst. De jaarstukken 2022 worden medio 2023 op de portal geplaatst, na dat de raad deze heeft vastgesteld.

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Financiën		bedragen x € 1.000			
Taakveld		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
0.5	Treasury	216	185	192	208
0.61	OZB woningen	83	79	79	53
0.62	OZB niet-woningen	378	365	458	463
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	6	3	3	3
0.8	Overige baten en lasten	805	203	403	716
Totale lasten		1.489	835	1.135	1.442

Baten Financiën		bedragen x € 1.000			
Taakveld		Rekening2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging2022	Rekening2022
0.5	Treasury	509	268	697	742
0.61	OZB woningen	5.908	6.049	6.126	6.135
0.62	OZB niet-woningen	6.147	6.342	6.471	6.490
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	87.932	89.212	99.338	100.689
0.8	Overige baten en lasten	126	35	261	438
Totale baten		100.621	101.906	112.893	114.493

Krachtig Noordoostpolder

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze inspanningen om iedereen naar vermogen mee te laten doen aan de samenleving.

Programma doelstelling

Inwoners doen mee naar vermogen. Indien nodig met passende (preventieve) oplossingen, die aanvullend zijn op dat wat mensen wel kunnen.

Ambitie 1 – Iedereen doet mee

Doelstelling

Inwoners doen - zelfstandig of met de hulp van anderen – actief mee aan de samenleving en de arbeidsmarkt. Zij zijn financieel gezond, hebben (vrijwilligers) werk of dagbesteding, gaan naar school, hebben een sociaal netwerk en zijn voldoende zelfredzaam.

Portefeuillehouder(s)

Linda Verduin
René van Amersfoort
Sacha Werkman

Reguliere bedrijfsvoering

Uitvoeren van de inkomensvoorzieningen, bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies

Dit doen we op grond van de Participatiewet, Besluit bijstandverlening zelfstandigen, bijzondere bijstand, kwijtscheldingsbeleid, armoedebeleid en schulddienstverlening.

Er is in 2022 een nieuwe taak aan ons toegewezen door het Rijk: het bestrijden van energiearmoede. In 2022 keerden wij een energietoeslag uit aan huishoudens met een laag inkomen. Daarnaast zetten wij energiecoaches in om bewoners te helpen met energiebesparende maatregelen. Ook werkten wij aan een regeling om maatschappelijke organisaties, zoals buurthuizen en sportclubs, te helpen met hun energielasten. Deze regeling is begin 2023 opengesteld.

Participatiewet

Inwoners die zich maximaal ontwikkelen en participeren in de samenleving, daar is de uitvoering van de Participatiewet op gericht. Werken is een belangrijke vorm van participeren en zorgt ervoor dat inwoners een eigen inkomen verdienen. Wij ondersteunen inwoners bij het vinden en houden van werk. Werken is niet voor iedereen mogelijk. Voor alle inwoners geldt dat begeleiding gericht is op zo maximaal mogelijk meedoen in de samenleving. Daarin werken gemeente en WerkCorporatie nauw samen met Concern voor Werk, werkgevers, re-integratiebedrijven, onderwijs- en maatschappelijke instellingen.

Zorglandschap transformeren

De transformatie vraagt een nieuwe manier van werken. Dat geldt voor professionals uit het hele veld: gemeenten, zorg- en welzijnsinstellingen, onderwijs en werkgevers. De transformatie is een cultuurverandering en daarmee een uitdagend proces wat nog lange tijd in beslag zal nemen.

Verbonden partij(en)

GR IJsselmeergroep
WerkCorporatie B.V.

Beleidskaders

- Beleidsplan sociaal domein (2021)
- Deelplan Wmo & Volksgezondheid (2021)
- Deelplan Participatiewet (2021)
- Deelplan Minimabeleid (2021)
- Geactualiseerd beleidsplan Jeugd 2019
- Beleidsplan Schulddienstverlening 2019
- Besluit bijstandverlening zelfstandigen (BBZ) (2019)

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 – Minder mensen in armoede	Wij willen voorkomen dat mensen in armoede terecht komen. Daarom nemen wij maatregelen die gericht zijn op financiële ondersteuning, het voorkomen van sociale uitsluiting onder kinderen en bieden we schuldhulpverlening.
2 – Een samenleving waarin iedereen meedoet	Meedoen in de samenleving zorgt voor eigenwaarde en zingeving. Dat vergroot het welzijn en helpt om zorgvragen te voorkomen. Dit is opgenomen in de deelplannen Participatie, Wmo en Volksgezondheid.
3 – Snelle integratie van nieuwe Nederlanders	Het is belangrijk dat nieuwkomers snel meedoen in de samenleving. De kennis van praktische leefgewoonten en het spreken van de taal zijn daarbij voorwaarden. Daarom gaan wij daarmee aan de slag.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 – Minder mensen in armoede
1.1 - We richten vroegsignalering bij schulden verder in	De inrichting van het proces van vroegsignalering is in 2021 gestart. In 2022 geven we de implementatie vorm. Daarvoor gelden enkele randvoorwaarden, zoals de aanschaf en inrichting van een applicatie voor het ontvangen en oppakken van signalen, een ondertekend convenant, het goed regelen van overdracht van privacygevoelige gegevens en capaciteit om de signalen op te pakken. Zodat we het proces van vroegsignalering op een adequate en veilige manier uitvoeren.
<u>Toelichting status activiteit</u>	
Het proces van vroegsignalering is ingericht. En de signalen over betalingsachterstanden bij inwoners van convenantpartners worden ontvangen en krijgen opvolging. Hiermee is de focus verlegd van implementatie naar uitvoering, waarbij leren en verbeteren centraal staan, welke aanpak c.q. benaderingswijze werkt en wat niet. Want het primaire doel is dat inwoners tijdig, zonodig daarbij worden ondersteund, in actie komen om verder oplopende problemen te voorkomen. De start van de uitvoering is echter nog te recent om al te kunnen rapporteren over de uitkomsteffecten ervan.	

1.2 - We onderzoeken de mogelijkheden bewindvoering anders vorm te geven

In het beleidsplan schulddienstverlening is een van de doelstellingen dat door de sluitende ketenaanpak de schuldenproblematiek afneemt en daardoor de kosten voor schuldhulpverlening en bewindvoering evenzo. Voor de inwoner is de kwaliteit van bewindvoering van belang. Ook voor ons staat kwaliteit voorop. Daarom willen we onderzoeken op welke manier we meer regie krijgen op bewindvoering. Een voorbeeld kan zijn het werken met een convenant waar bewindvoerders zich voor kunnen aanmelden en waar inwoners dan gebruik van kunnen maken. Wat de kwaliteit van dienstverlening borgt. Uiteraard onderzoeken en kijken we met een open blik ook naar andere denkbare oplossingen.

Toelichting status activiteit

De mogelijkheden om de gemeentelijke regie op en de kwaliteit van bewindvoering te verhogen zijn in kaart gebracht. Op basis van een eerste verkenning biedt een convenant met bewindvoerders goede mogelijkheden tot verbetering van de dienstverlening aan inwoners. In 2023 wordt in samenwerking met lokale bewindvoerders gewerkt aan een convenant en wordt deze zo mogelijk al geïmplementeerd.

Speerpunt

2 – Een samenleving waarin iedereen meedoet

2.1 - We geven uitvoering aan het deelplan participatie

In het deelplan participatie zijn diverse ontwikkelingen opgenomen. Met deze ontwikkelingen beogen wij een klimaat te scheppen waarin het mogelijk is om iedereen naar vermogen mee te laten doen. Daarin maken we onze omgeving en vooral de werkgevers bewust van bepaalde mogelijkheden, instrumenten en projecten. Maar vooral van het feit dat iedereen iets te bieden heeft. In 2022 starten we met de uitvoering van het deelplan en geven we vorm en inhoud aan de noodzakelijke acties en zetten ontwikkelingen in gang.

Toelichting status activiteit

De afspraken uit het deelplan worden uitgevoerd en gemonitord. Er is een werkgevers- en werknemerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd door de WerkCorporatie waaruit blijkt dat de dienstverlening goed beoordeeld wordt. De monitoring voor de andere doelen uit het deelplan worden in 2023 verder door het bedrijfsbureau ingeregeld. De arbeidsmarkt trekt aan en daarom krijgen kandidaten kansen. Veel kandidaten stromen duurzaam uit naar een betaalde baan.

2.2 - We benutten meer de kracht en mogelijkheden van de buurtwerkers

Het sociaal loket heeft een belangrijke rol bij het verwijzen naar een algemene voorziening en/of het voorliggend veld. Maar een kwetsbare inwoner heeft vaak meer nodig om bij de activiteit aan te komen. De buurtwerker speelt een rol voor daadwerkelijke toeleiding van de inwoner naar een activiteit in het voorveld die aansluit bij de behoefte van de inwoner. We maken afspraken over de rol die het buurtwerk hierin heeft en monitoren de effecten hiervan.

Toelichting status activiteit

Met welzijnspartner Carrefour zijn resultaatafspraken gemaakt over de rol die het buurtwerk voor deze inwoners kan spelen. Zowel als antwoord op verwijzingen door het loket, als afbouw vanuit de maatwerkvoorzieningen.

Speerpunt 3 – Snelle integratie van nieuwe Nederlanders

3.1 - We geven uitvoering aan de wet inburgering

Per 1 januari 2022 gaat de nieuwe Wet Inburgering van start, waarbij onze eerste prioriteit het ondersteunen van de inburgeraar is. De middelen voor deze decentralisatie staan op gespannen voet met de beoogde resultaten. De implementatie is voorbereid, waarbij er keuzes zijn gemaakt ten aanzien van de inkoop van onderdelen van de wet. Daarnaast is er formatieruimte gecreëerd voor de uitvoering. In 2022 monitoren we de eerste ontwikkelingen en sturen daarop zo nodig bij. Dit doen we o.a. op basis van ervaringen die we op hebben gedaan in de pilots en de ervaringen gedurende het eerste uitvoeringsjaar. Met partners maken we afspraken over wijzigingen ten aanzien van de contracten die benodigd zijn om te komen tot langdurige duurzame resultaten. In 2022 zullen we dus nog regelmatig evalueren en bijstellen en nieuwe contracten voor de jaren er na voorbereiden.

Toelichting status activiteit

Wij voeren de Wet Inburgering uit en laten nieuwkomers integreren via een duale leerroute waarin taal en participatie voorop staan. We hebben nauw contact met de uitvoerende partijen: Vluchtelingenwerk, ROC, Mercatus en de WerkCorporatie. Samen zorgen we ervoor dat de inburgeringsplichtige een passend traject krijgt. Indien maatwerk vereist is, zorgen we voor een nauwe afstemming met de betrokkenen. We werken met één aanspreekpunt voor de statushouder.

Ambitie 2 – Voorkomen staat voorop

Doelstelling

Er is een preventieve infrastructuur van vrijwilligers, mantelzorgers en oplossingen aanwezig die het beroep op geïndiceerde voorzieningen vermindert en/of waar naar terugverwezen kan worden.

Portefeuillehouder(s)

Sacha Werkman
Linda Verduin
René van Amersfoort

Reguliere bedrijfsvoering

Faciliteren van welzijn en zorg infrastructuur

Dit doen we door subsidiëren/contracteren van diverse maatschappelijke organisaties op het gebied van welzijn, jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg met als doel het versterken van de sociale infrastructuur.

Uitvoeren volksgezondheid

De algemene gezondheidszorg wordt uitgevoerd door de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD). Zij neemt ook de jeugdgezondheidszorg (JGZ) van 4 – 19 jaar, infectieziektebestrijding, uitvoering technisch/hygiënisch toezicht, hulpverlening bij rampen, het Regionaal Ambulance Vervoer (RAV) voor haar rekening. Zorggroep Oude en Nieuweland verzorgt de Jeugdgezondheidszorg van 0 - 4 jaar.

Zorglandschap transformeren

De transformatie vraagt een nieuwe manier van werken van professionals uit het hele veld: gemeenten, zorg- en welzijnsinstellingen, onderwijs en werkgevers. De transformatie is een cultuurverandering en daarmee een uitdagend proces wat nog lange tijd in beslag zal nemen.

Verbonden partij(en)

GR GGD Flevoland

Beleidskaders

- Beleidsplan sociaal domein (2021)
- Deelplan Volksgezondheid (2015-2018 - Na vaststelling; Deelplan Wmo & Volksgezondheid 2021)
- Deelplan Wmo (2015-2018 - Na vaststelling; Deelplan Wmo & Volksgezondheid 2021)
- Geactualiseerd beleidsplan Jeugd 2019
- Beleidsplan Schulddienstverlening 2019

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 – Eenvoudige toegang tot zorg	Het is belangrijk dat mensen gemakkelijk en snel zorg krijgen als ze dat nodig hebben. Daarnaast moeten zorgvragen voorkómen worden. Want dat voorkomt (complexere) zorgvragen.
2 – Een beter welzijn van ouderen	Met de vergrijzing neemt ook het risico op eenzaamheid en de vraag naar ondersteuning toe. Daarom willen wij bewustzijn, ontmoeting, contacten en meedoen onder ouderen vergroten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 – Eenvoudige toegang tot zorg
1.1 - Met strategische partners richten we het voorveld opnieuw in	<p>Om te komen tot een samenhangend preventief ondersteuningsaanbod voor onze inwoners, gaan we samen met de betrokken maatschappelijke partners aan de slag met het hervormen van de welzijnstaken. Het doel hiervan is dat we met een (beperkt) aantal maatschappelijk partners een adequaat voorveld realiseren. Dit draagt bij aan het versterken van de eigen kracht van onze inwoners. We richten ons op effectieve interventies, die complementair zijn aan onze maatwerkvoorzieningen. Deze activiteiten dienen uitgevoerd te worden binnen de financiële kaders van de gemeente.</p>
<u>Toelichting status activiteit</u>	
<p>In het eerste halfjaar van 2022 is met maatschappelijke partners de hervorming van het voorveld onderzocht. In het derde kwartaal is op basis van de opbrengsten en de beleidsuitgangspunten geschreven aan de aanpak voor deze hervorming. Deze (concept) aanpak is in het vierde kwartaal getoetst bij maatschappelijke partners. Besluitvorming vindt plaats in het eerste kwartaal van 2023. Hierna start de uitvoering van de aanpak, waarvoor een uitvoeringsplan wordt geschreven. Ook hierbij worden maatschappelijke partners aangehaakt. Door enerzijds corona en anderzijds het zorgvuldig doorlopen van dit traject, samen met alle relevante betrokkenen, is de doorlooptijd langer dan aanvankelijk verwacht. Daarnaast is er sprake van een verandertraject, waardoor er ook in de uitvoeringsfase nog knelpunten kunnen ontstaan.</p>	

1.2 - We onderzoeken een betere aansluiting tussen algemene en maatwerkvoorzieningen

We onderzoeken welke (veel) voorkomende taken binnen maatwerkvoorzieningen geschikt zijn om uit te voeren door (zorg)vrijwilligers. We delen de uitkomsten met de partner(s) van de algemene voorziening, zodat zij hier gericht op kunnen werven en trainen. Hierdoor realiseren we een betere aansluiting tussen maatwerkvoorzieningen en benodigde inzet (zorg)vrijwilligers.

Toelichting status activiteit

Als gevolg van de aanbesteding en de implementatie van resultaatgericht werken, o.a. door de inrichting van onze systemen en het doen van herindicaties, heeft dit onderzoek nog niet plaatsgevonden. Voorgenoemde heeft meer inspanning gekost dan vooraf voorzien. We hebben er voor gekozen de prioriteit te leggen bij het verstrekken van de juiste zorg aan onze inwoners. De herindicaties en inrichting van systemen zijn inmiddels afgerond, waardoor de ruimte ontstaat te onderzoeken waar de inzet van o.a. vrijwilligers een goed alternatief kan zijn voor maatwerk.

Speerpunt

2 – Een beter welzijn van ouderen

2.1 - Wij stimuleren (jongere) ouderen op een positieve manier om zich voor te bereiden op het ouder worden.

Ouderen kunnen bij het sociaal loket terecht met hun vragen over wonen, welzijn en zorg. De oudere en zijn/haar hulpvraag staan hierbij centraal. Daarbij stimuleren wij (jongere) ouderen op een positieve manier om zich voor te bereiden op het ouder worden. Met het lokaal preventieakkoord voeren wij de komende jaren regie op lokale initiatieven die een gezonde leefstijl onder ouderen stimuleren. Er is daarbij ook extra aandacht voor de mentale gezondheid: denk aan sociale eenzaamheid, maar ook inwoners met dementie. We zorgen dat het plan van aanpak voor een dementievriendelijke samenleving deel wordt van het lokaal preventieakkoord. Ook onderzoeken we in het verlengde van langer gezond thuis kunnen blijven wonen of we aan kunnen sluiten bij de landelijke campagne “Lang zult u wonen”.

Toelichting status activiteit

Ouderen konden in 2022 bij het sociaal loket terecht met hun vragen over wonen, welzijn en zorg. Het lokaal preventieakkoord is op verschillende manieren uitgevoerd. Er was daarbij ook extra aandacht voor de mentale gezondheid: denk aan sociale eenzaamheid, maar ook inwoners met dementie. Afgelopen jaar is het plan van aanpak voor een dementievriendelijke samenleving uitgevoerd, er zijn bijvoorbeeld campagnes gevoerd over positieve gezondheid van ouderen en er is een theatershow georganiseerd.

2.2 - We streven naar een passend lokaal aanbod van wonen en zorg

Het onderzoek van Companen naar vraag en aanbod van wonen en zorg in Noordoostpolder brengt gedetailleerd in beeld wat per doelgroep vandaag de verhouding tussen vraag en aanbod is en hoe de ontwikkeling is in de periode tot 2040. Hierin is ook aandacht voor het gebruik van eHealth en domotica door ouderen. Aansluitend hierop is het aanbod passende levensloopgeschikte en seniorenwoningen onderdeel van de prestatieafspraken met de woningcorporatie Mercatus. Deze worden jaarlijks gemonitord en waar nodig herijkt.

Toelichting status activiteit

Het aanbod passende levensloopgeschikte en seniorenwoningen is onderdeel van de prestatieafspraken met de woningcorporatie Mercatus. Deze afspraken worden jaarlijks gemonitord, besproken en waar nodig herijkt. We onderzochten regionaal en samen met de Provincie hoe we de komende decennia kunnen voldoen aan de groeiende vraag naar passende levensloopgeschikte en seniorenwoningen. Herijking was in 2022 niet noodzakelijk, deze wordt in 2023 herijkt.

Ambitie 3 – Passende ondersteuning voor wie dat nodig heeft

Doelstelling

Passende ondersteuning en voorzieningen voor inwoners die dat nodig hebben. Deze zijn afgestemd op de vraag van deze inwoners en gaan uit van wat mensen wél kunnen.

Portefeuillehouder(s)

Linda Verduin
Sacha Werkman
René van Amersfoort

Reguliere bedrijfsvoering

Lokale maatwerkvoorzieningen en toezicht op Wmo en Jeugdhulp

Voor inwoners die deze ondersteuning (tijdelijk) nodig hebben, bieden we een passend aanbod. Dit gaat vooral over huishoudelijke ondersteuning, vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen, ondersteuning en dagactiviteiten. De gemeente is ook toezichthouder. Er is een gemeentelijke toezichthouder rechtmatigheid. Het toezicht op calamiteiten en de kwaliteit van de Wmo is belegd bij de GGD, voor Jeugd bij de Inspectie.

Regionale jeugdzorg

Dit gaat over pleegzorg, jeugdzorg+, (klinische) jeugd residentieel, jeugdbescherming en Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

Zorglandschap transformeren

De transformatie vraagt een nieuwe manier van werken van professionals uit het hele veld: gemeenten, zorg- en welzijnsinstellingen, onderwijs en werkgevers. De transformatie is een cultuurverandering en daarmee een uitdagend proces wat nog lange tijd in beslag zal nemen. We monitoren de veranderingen bij de gemeentelijke toegang (loket, team procesbegeleiders en team maatwerk).

Verbonden partij(en)

-

Beleidskaders

- Beleidsplan sociaal domein (2021)
- Deelplan Wmo (2015-2018 - Na vaststelling; Deelplan Wmo & Volksgezondheid 2021)
- Geactualiseerd beleidsplan Jeugd 2019
- Beleidsplan Schulddienstverlening 2019

Wat wilden we bereiken?

Speerpunt	Toelichting
1 – Afremmen van groei en stabiliseren van de uitgaven	We investeren in het voorkómen van (complexe) zorgvragen. Want zo kunnen we de kwaliteit van de zorg goed en betaalbaar houden.
2 – Goede maatschappelijke ondersteuning voor mensen die dat nodig hebben	Wij willen de maatschappelijke ondersteuning op orde houden. Ook als de maatregelen uit het regeerakkoord van het kabinet Rutte IV leiden tot meer vraag naar zorg.
3 – Ons beleid past bij de landelijke ontwikkelingen	In de komende jaren komt de uitvoering van de doordecentralisatie Beschermd wonen naar de gemeenten. Wij pakken dit tijdig op.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Activiteit	Toelichting
Speerpunt	1 – Afremmen van groei en stabiliseren van de uitgaven
1.1 - We implementeren het resultaatgericht werken	<p>In 2022 gaan we resultaatgericht werken en voor sommige zorgvormen ook resultaatgericht bekostigen. Op deze manier hebben we meer regie op het te behalen resultaat, de duur van de indicatie, het afschalen naar het voorliggend veld en vrijwillige inzet ter ondersteuning van de inwoner.</p>
<u>Toelichting status activiteit</u>	
<p>In 2022 zijn we gestart met resultaatgericht werken en resultaatgericht bekostigen. In het najaar zijn de laatste casussen afgerond en zijn de benodigde herindicaties hiervoor afgegeven. Daardoor staat het resultaatgericht werken voor gemeente en aanbieder momenteel vooral in het teken van leren en verbeteren. Met de aanbieders wordt gestuurd op de contractuele afspraken, zoals het volledig en juist aanleveren van de ondersteuningsplannen. En bij de gemeente werken we aan een uniforme werkwijze ten aanzien van het formuleren van resultaten, daar zijn de systemen ook op ingericht. Binnen USD wordt gewerkt aan het sturen op efficiëntie (scherper indiceren) o.a. door het zorgen voor tijdige uitstroom wanneer er sprake is van recht op Wlz-zorg. En het goed benutten van algemeen gebruikelijke voorzieningen en de eigen mogelijkheden van inwoners bij huishoudelijke ondersteuning.</p>	
1.2 - We onderzoeken alternatieve (innovatieve) vormen van zorg ter vervanging van dure voorzieningen.	<p>In onze gemeente hebben we een aantal dure voorzieningen. Als onderdeel van het project 'grip op het sociaal domein' gaan we onderzoeken hoe we de instroom bij deze dure voorzieningen kunnen beperken. Ook zoeken we naar alternatieve (innovatieve) vormen van zorg. Een voorbeeld hiervan is het kinderbehandelcentrum en het beperken van kosten zorgboerderijen door kinderen met aanvullende hulp in reguliere kinderopvang op te vangen.</p>
<p>Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden van algemene voorzieningen, ter vervanging veel voorkomende taken in het maatwerk. Zoals bijvoorbeeld het voornemen tot het opzetten van een algemene voorziening was- en strijkservice.</p>	
<u>Toelichting status activiteit</u>	

In de afgelopen periode is de mogelijkheid voor een BSO+ voorziening onderzocht. De BSO+ biedt buitenschoolse opvang aan kinderen van 4 tot 13 jaar die extra ondersteuning nodig hebben. Ook is de mogelijkheid voor een VVE+ voorziening onderzocht. Een VVE+ is een kleinere groepsgrootte VVE (Voor en Vroegschoolse Educatie) voor peuters (tot 4 jaar) met specifieke zorgbehoeften of hulpvragen. De uitkomst is dat beide voorzieningen bijdragen aan de beleidsuitgangspunten van onze gemeente om kinderen zo normaal mogelijk te laten opgroeien en in te zetten op 'matched care'. Ook wordt daarmee een verwijzing naar een duurdere vorm van zorg, zoals de zorgboerderij of kinderbehandelcentrum, voorkomen. In de eerste helft van 2023 wordt gestart met het aanbieden van deze voorziening.

Daarnaast zijn de mogelijkheden van algemene (gebruikelijke) voorzieningen ter vervanging van taken voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning onderzocht. Dit heeft er toe geleid dat per 1 januari 2023 is gestart met een algemene voorziening wasservice en het toepassen van strijkrvrije kleding als een algemeen gebruikelijke voorziening. Hierdoor zijn de taken waarin de wasservice voorziet en de taak strijken uit de maatwerkvoorziening schoonmaakondersteuning gehaald. Ook beoordelen we met behulp van de nieuwe normtijden strikter en eenvoudiger welke huishoudelijke activiteiten inwoner wél kan, waardoor de eigen kracht beter wordt benut. Andere mogelijkheden voor huishoudelijke ondersteuning worden nog onderzocht.

Speerpunt	2 – Goede maatschappelijke ondersteuning voor mensen die dat nodig hebben
<p>2.1 - We brengen ondersteuning en resultaten beter in beeld</p>	<p>Het beleidsplan sociaal domein is vastgesteld en ook de deelplannen zijn opnieuw opgesteld. Daarin zijn onze koers, de kaders en doelen verwoord. Vanuit deze documenten geven wij ons zorglandschap vorm. En willen we er voor zorgen dat onze inwoners die dat nodig hebben goede maatschappelijke ondersteuning ontvangen. In 2022 zetten we verdere stappen op het in beeld brengen van de geboden ondersteuning en de (ervaren) resultaten. Zodat monitoring en zo mogelijk bijsturing ten opzichte van onze koers verder vorm en inhoud krijgen.</p>

Toelichting status activiteit

In 2022 lag de focus op het optimaliseren van interne processen waaronder het WIZ-portaal. Het WIZ-portaal geeft een overzicht van meer gegevens rondom de melding, het onderzoek, de indicatiestelling en de regie op de inzet van maatwerk. Deze gegevens worden gebruikt voor monitoring en data gedreven werken. Het WIZ-portaal leidt tot efficiënter verwerken van processen en een betere samenwerking tussen de verschillende uitvoerende teams. Het meten is hiermee ingeregeld. Voor 2022 heeft dit geen representatieve data opgeleverd gezien de geringe aantallen. Omdat deze aantallen naarmate de tijd toenemen, verschuift de focus in 2023 naar het verzamelen van deze representatieve data. Hierdoor kunnen resultaten in de loop van het jaar steeds beter in worden gebracht.

Speerpunt

3 – Ons beleid past bij de landelijke ontwikkelingen

3.1 - Wij gaan door met de transformatie van beschermd wonen

Het Regionaal kader zorglandschap Wmo is uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma zorglandschap Wmo op basis van de vijf hoofddoelen:

- Versterking draagkracht en draagvlak wijken, zodat inwoners zich welkom voelen.
- Huisvesting en beschikbaarheid van voldoende woningen.
- Een gedifferentieerd en passend aanbod dat regionaal goed gespreid is.
- Cliëntondersteuning, ervaringsdeskundigheid en betrokkenheid van de omgeving.
- Transformatie binnen de beschikbare budgetten.

In 2022 geven we regionaal en lokaal uitwerking aan dit Uitvoeringsprogramma. Lokaal zorgen we voor een goede basisstructuur. En regionaal werken we aan de vormgeving van 'complexere' zorgvoorzieningen, waarbij we rekening houden met de behoeften van inwoners.

Toelichting status activiteit

In 2022 is het regionaal en lokaal zorglandschap verder ingericht ter voorbereiding op de doordecentralisatie per 1 januari 2024. In 2022 is het op-, om- en afbouw van beschermd wonen voorzieningen en de verdere planvorming hiervoor vormgegeven. Hiermee wordt invulling en richting gegeven aan de transformatie van beschermd wonen in Flevoland.

Overige indicatoren

Onderstaande indicatoren worden opgevoerd op basis van het voorafgaande programma en bijbehorende pijlers, voor zover beschikbaar en al dan niet deel uitmakend bij de onderliggende visies.

Per indicator worden realisatiewaarden weergegeven. De bron van deze waarden zijn per indicator vermeld.

Eenzaamheid																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
38	38	38	39	44	41	23																
Bron:	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl																					
Omschrijving:	Percentage van onze inwoners dat zich eenzaam voelt.																					
Toelichting:	Door beperkende maatregelen in de sociale omgang gedurende de Corona periode hebben waarschijnlijk meer mensen zich eenzaam gevoeld. In 2022 is er sprake van een afname, omdat de coronamaatregelen zijn opgeheven.																					
<table border="1"><caption>Data for Eenzaamheid chart</caption><thead><tr><th>Year</th><th>Percentage</th></tr></thead><tbody><tr><td>2016</td><td>38</td></tr><tr><td>2017</td><td>38</td></tr><tr><td>2018</td><td>38</td></tr><tr><td>2019</td><td>39</td></tr><tr><td>2020</td><td>44</td></tr><tr><td>2021</td><td>41</td></tr><tr><td>2022</td><td>23</td></tr></tbody></table>							Year	Percentage	2016	38	2017	38	2018	38	2019	39	2020	44	2021	41	2022	23
Year	Percentage																					
2016	38																					
2017	38																					
2018	38																					
2019	39																					
2020	44																					
2021	41																					
2022	23																					

Kwetsbaarheid																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
21	17	16	14	27	24	NNB														
Bron:	VNG realisatie - Burgerpeiling																			
Omschrijving:	Percentage van onze inwoners dat kwetsbaar is.																			
Toelichting:	De kwetsbaarheid van onze inwoners is na een periode van lichte daling, gedurende de Coronaperiode op basis van cijfers omgeslagen. Voor 2022 zijn deze cijfers nog niet bekend.																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Kwetsbaarheid (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>24</td> </tr> </tbody> </table>						Jaar	Kwetsbaarheid (%)	2016	21	2017	17	2018	16	2019	14	2020	27	2021	24
Jaar	Kwetsbaarheid (%)																			
2016	21																			
2017	17																			
2018	16																			
2019	14																			
2020	27																			
2021	24																			

Gezondheid																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
7,6	7,6	7,6	7,6	7,7	7,7	7,6																
Bron:	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl																					
Omschrijving:	Waarderingscijfer van de gezondheid.																					
Toelichting:	Het cijfer is de afgelopen jaren stabiel gebleven.																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Gezondheid (cijfer)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>7,6</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>7,6</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>7,6</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>7,6</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>7,7</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>7,7</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>7,6</td> </tr> </tbody> </table>						Jaar	Gezondheid (cijfer)	2016	7,6	2017	7,6	2018	7,6	2019	7,6	2020	7,7	2021	7,7	2022	7,6
Jaar	Gezondheid (cijfer)																					
2016	7,6																					
2017	7,6																					
2018	7,6																					
2019	7,6																					
2020	7,7																					
2021	7,7																					
2022	7,6																					

(Gezondheids)zorgvoorzieningen																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
74	74	74	67	73	68	NNB														
Bron:	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl																			
Omschrijving:	Percentage van de inwoners dat (zeer) tevreden is met (gezondheids)zorgvoorzieningen																			
Toelichting:	Het percentage van 2022 is tijdens het opstellen van deze jaarstukken nog onbekend.																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Tevredenheid (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>74</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>74</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>74</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>67</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>73</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>68</td> </tr> </tbody> </table>						Jaar	Tevredenheid (%)	2016	74	2017	74	2018	74	2019	67	2020	73	2021	68
Jaar	Tevredenheid (%)																			
2016	74																			
2017	74																			
2018	74																			
2019	67																			
2020	73																			
2021	68																			

Zorgtoegang																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
74	74	78	75	NB	80	NB																
Bron:	Cliëntervaringsonderzoek Wmo																					
Omschrijving:	Percentage van de mensen wat een Wmo voorziening heeft ontvangen en het (helemaal) eens is met de stelling "Ik wist waar ik moest zijn met mijn hulpvraag."																					
Toelichting:	In 2020 en 2022 is dit niet gemeten. Daarom is het niet mogelijk om een trend te signaleren.																					
<table border="1"> <caption>Zorgtoegang Data</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>74</td></tr> <tr><td>2017</td><td>74</td></tr> <tr><td>2018</td><td>78</td></tr> <tr><td>2019</td><td>75</td></tr> <tr><td>2020</td><td>NB</td></tr> <tr><td>2021</td><td>80</td></tr> <tr><td>2022</td><td>NB</td></tr> </tbody> </table>							Year	Percentage	2016	74	2017	74	2018	78	2019	75	2020	NB	2021	80	2022	NB
Year	Percentage																					
2016	74																					
2017	74																					
2018	78																					
2019	75																					
2020	NB																					
2021	80																					
2022	NB																					

Participatiebeleving																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
6,33	6,33	6,33	6,43	6,62	6,44	NB																
Bron:	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl																					
Omschrijving:	Waarderingcijfer van de inspanning burgers te laten deelnemen.																					
Toelichting:	We zien een stabiele trend in de waardering van onze inwoners voor participatie.																					
<table border="1"> <caption>Participatiebeleving Data</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Rating</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>6,33</td></tr> <tr><td>2017</td><td>6,33</td></tr> <tr><td>2018</td><td>6,33</td></tr> <tr><td>2019</td><td>6,43</td></tr> <tr><td>2020</td><td>6,62</td></tr> <tr><td>2021</td><td>6,44</td></tr> <tr><td>2022</td><td>NB</td></tr> </tbody> </table>							Year	Rating	2016	6,33	2017	6,33	2018	6,33	2019	6,43	2020	6,62	2021	6,44	2022	NB
Year	Rating																					
2016	6,33																					
2017	6,33																					
2018	6,33																					
2019	6,43																					
2020	6,62																					
2021	6,44																					
2022	NB																					

Sociaal vangnet																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
6,8	7,02	6,88	6,8	7,34	7,42	NB																
Bron:	KING - Burgerpeiling																					
Omschrijving:	De mate waarin een inwoner naar aller waarschijnlijkheid voor hulp en zorg kan terugvallen op familie, vrienden of buurtgenoten op een schaal van 0 - 10.																					
Toelichting:	Hierbij is wel sprake van grote verschillen. Waar de weerbare inwoners dit onderdeel gemiddeld waarderen ruim boven de 7, geldt dat voor de kwetsbare inwoners dit rond het cijfer 5 schommelt.																					
<table border="1"> <caption>Sociaal vangnet Data</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Rating</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>6,8</td></tr> <tr><td>2017</td><td>7,02</td></tr> <tr><td>2018</td><td>6,88</td></tr> <tr><td>2019</td><td>6,8</td></tr> <tr><td>2020</td><td>7,34</td></tr> <tr><td>2021</td><td>7,42</td></tr> <tr><td>2022</td><td>NB</td></tr> </tbody> </table>							Year	Rating	2016	6,8	2017	7,02	2018	6,88	2019	6,8	2020	7,34	2021	7,42	2022	NB
Year	Rating																					
2016	6,8																					
2017	7,02																					
2018	6,88																					
2019	6,8																					
2020	7,34																					
2021	7,42																					
2022	NB																					

Welzijnsvoorzieningen																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
56	56	56	52	54	50	NB														
Bron:	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl																			
Omschrijving:	Percentage van de inwoners dat (zeer) tevreden is met welzijnsvoorzieningen																			
Toelichting:	Evenals voorgaande jaren ligt de waardering iets onder het landelijk gemiddelde.																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>56</td></tr> <tr><td>2017</td><td>56</td></tr> <tr><td>2018</td><td>56</td></tr> <tr><td>2019</td><td>52</td></tr> <tr><td>2020</td><td>54</td></tr> <tr><td>2021</td><td>50</td></tr> </tbody> </table>							Jaar	Percentage	2016	56	2017	56	2018	56	2019	52	2020	54	2021	50
Jaar	Percentage																			
2016	56																			
2017	56																			
2018	56																			
2019	52																			
2020	54																			
2021	50																			

Mantelzorg																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
44	44	44	51	46	46	NNB														
Bron:	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl																			
Omschrijving:	Percentage van de inwoners dat de afgelopen 12 maanden mantelzorg heeft verleend.																			
Toelichting:	Er lijkt sprake te zijn van een stabiele inzet in de afgelopen jaren. Het lokale beeld komt overeen met het landelijke beeld.																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>44</td></tr> <tr><td>2017</td><td>44</td></tr> <tr><td>2018</td><td>44</td></tr> <tr><td>2019</td><td>51</td></tr> <tr><td>2020</td><td>46</td></tr> <tr><td>2021</td><td>46</td></tr> </tbody> </table>							Jaar	Percentage	2016	44	2017	44	2018	44	2019	51	2020	46	2021	46
Jaar	Percentage																			
2016	44																			
2017	44																			
2018	44																			
2019	51																			
2020	46																			
2021	46																			

Mantelzorgdruk																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
36	36	36	31	29	28	NNB														
Bron:	Gemeente Noordoostpolder																			
Omschrijving:	Percentage van de mantelzorgers dat zich soms of vaak belemmerd voelt in zijn of haar dagelijkse activiteiten door het geven van zorg aan een ander.																			
Toelichting:	Er is in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in mantelzorgondersteuning en de communicatie daarover. Bijvoorbeeld door aandacht te geven aan dementie en verruiming Bouwerskamp. Dit draagt bij aan een daling van de mantelzorgdruk.																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>36</td></tr> <tr><td>2017</td><td>36</td></tr> <tr><td>2018</td><td>36</td></tr> <tr><td>2019</td><td>31</td></tr> <tr><td>2020</td><td>29</td></tr> <tr><td>2021</td><td>28</td></tr> </tbody> </table>							Jaar	Percentage	2016	36	2017	36	2018	36	2019	31	2020	29	2021	28
Jaar	Percentage																			
2016	36																			
2017	36																			
2018	36																			
2019	31																			
2020	29																			
2021	28																			

Vrijwilligerswerk																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
49	49	49	51	48	46	NNB														
Bron:	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl																			
Omschrijving:	Percentage inwoners dat de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk heeft gedaan.																			
Toelichting:	Het percentage van 2022 is tijdens het opstellen van deze jaarstukken nog onbekend.																			
<table border="1"> <caption>Data for Vrijwilligerswerk chart</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>49</td></tr> <tr><td>2017</td><td>49</td></tr> <tr><td>2018</td><td>49</td></tr> <tr><td>2019</td><td>51</td></tr> <tr><td>2020</td><td>48</td></tr> <tr><td>2021</td><td>46</td></tr> </tbody> </table>							Year	Percentage	2016	49	2017	49	2018	49	2019	51	2020	48	2021	46
Year	Percentage																			
2016	49																			
2017	49																			
2018	49																			
2019	51																			
2020	48																			
2021	46																			

Maatschappelijke inzet																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
4,16	4,5	4,51	4,57	4,29	4,33	NB														
Bron:	KING - Burgerpeiling																			
Omschrijving:	Actieve participatie die van belang is voor het individu, én tot doel heeft anderen te helpen of bij te dragen aan de maatschappij: burenhulp, sociale steun aan een buurtgenoot in een zorgwekkende situatie, mantelzorg, vrijwilligerswerk en actieve deelname. Op een schaal van 0 - 10.																			
Toelichting:	Dit cijfer is iets hoger dan het landelijk gemiddelde.																			
<table border="1"> <caption>Data for Maatschappelijke inzet chart</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Score</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>4,16</td></tr> <tr><td>2017</td><td>4,5</td></tr> <tr><td>2018</td><td>4,51</td></tr> <tr><td>2019</td><td>4,57</td></tr> <tr><td>2020</td><td>4,29</td></tr> <tr><td>2021</td><td>4,33</td></tr> </tbody> </table>							Year	Score	2016	4,16	2017	4,5	2018	4,51	2019	4,57	2020	4,29	2021	4,33
Year	Score																			
2016	4,16																			
2017	4,5																			
2018	4,51																			
2019	4,57																			
2020	4,29																			
2021	4,33																			

Ondersteuning - Passendheid																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
86%	85%	89%	91%	89%	89%	NB														
Bron:	Cliëntervaringsonderzoek Wmo																			
Omschrijving:	Percentage van de mensen dat een Wmo voorziening heeft ontvangen en het (helemaal) eens antwoord op de stelling: "De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag."																			
Toelichting:	Het percentage van 2022 is tijdens het opstellen van deze jaarstukken nog onbekend. De voorgaande jaren vertoont een stabiele trend.																			
<table border="1"> <caption>Data for Ondersteuning - Passendheid chart</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>86%</td></tr> <tr><td>2017</td><td>85%</td></tr> <tr><td>2018</td><td>89%</td></tr> <tr><td>2019</td><td>91%</td></tr> <tr><td>2020</td><td>89%</td></tr> <tr><td>2021</td><td>89%</td></tr> </tbody> </table>							Year	Percentage	2016	86%	2017	85%	2018	89%	2019	91%	2020	89%	2021	89%
Year	Percentage																			
2016	86%																			
2017	85%																			
2018	89%																			
2019	91%																			
2020	89%																			
2021	89%																			

Ondersteuning - Effectiviteit																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
80%	80%	81%	66%	66%	84%	NB														
Bron:	Cliëntervaringsonderzoek Wmo																			
Omschrijving:	Percentage van de mensen wat een Wmo voorziening heeft ontvangen en het (helemaal) eens is met de stelling: "Door de ondersteuning die ik krijg, kan ik beter de dingen doen die ik wil."																			
Toelichting:	De meting in 2021 laat significant hogere effectiviteit zien. De neutrale groep is zichtbaar verschoven, naar groep (helemaal) eens. Dat maakt dat er sprake is van een stijging. De groep (helemaal) oneens ligt evenals voorgaande jaren onder de 10%.																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Effectiviteit (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>81%</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>66%</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>66%</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>84%</td> </tr> </tbody> </table>						Jaar	Effectiviteit (%)	2016	80%	2017	80%	2018	81%	2019	66%	2020	66%	2021	84%
Jaar	Effectiviteit (%)																			
2016	80%																			
2017	80%																			
2018	81%																			
2019	66%																			
2020	66%																			
2021	84%																			

Beschermd wonen 18+																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
94	93	98	117	132	61	NB														
Bron:	Gemeente Almere																			
Omschrijving:	Aantal 18+ inwoners dat gebruik maakt van de centrumregeling beschermd wonen en gerelateerd is aan de gemeente Noordoostpolder.																			
Toelichting:	Het aantal inwoners dat in Noordoostpolder gebruik maakt van Beschermd wonen (BW) is stabiel. Als gevolg van de openstelling per 1 januari 2021 van de Wlz voor mensen die blijvend BW nodig hebben is een deel wel buiten de verantwoordelijkheid van gemeenten gekomen. Daarom is het aantal mensen dat gebruik maakt van BW vanuit de Wmo afgenomen. Ook de transformatie zal effect hebben op het aantal mensen dat nog gebruik maakt van BW vanuit de Wmo. Steeds meer mensen zullen vanuit hun thuissituatie ambulante ondersteuning krijgen en er zal minder instroom in BW plaatsvinden.																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Aantal inwoners</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>94</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>93</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>98</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>117</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>132</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>61</td> </tr> </tbody> </table>						Jaar	Aantal inwoners	2016	94	2017	93	2018	98	2019	117	2020	132	2021	61
Jaar	Aantal inwoners																			
2016	94																			
2017	93																			
2018	98																			
2019	117																			
2020	132																			
2021	61																			

Jeugd - GGZ																		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022												
-	-	938	936	923	830	745												
Bron:	Gemeente Noordoostpolder																	
Omschrijving:	Het aantal jongeren met maatwerkvoorziening JGGZ																	
Toelichting:	De afname in de aantallen is o.a. het gevolg van de inzet van de POH jGGZ. Dit leidt tot afnemende instroom.																	
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Number of young people</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>938</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>936</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>923</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>830</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>745</td> </tr> </tbody> </table>							Year	Number of young people	2018	938	2019	936	2020	923	2021	830	2022	745
Year	Number of young people																	
2018	938																	
2019	936																	
2020	923																	
2021	830																	
2022	745																	

Jeugd – 24-uurszorg																		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022												
-	-	176	184	198	178	121												
Bron:	Gemeente Noordoostpolder																	
Omschrijving:	Het aantal jongeren met maatwerkvoorziening 24-uurszorg																	
Toelichting:	Vanaf 2018 beschikken we over betrouwbare cijfers. De ambitie is om een dalende trend te creëren.																	
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Number of young people</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>176</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>184</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>198</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>178</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>121</td> </tr> </tbody> </table>							Year	Number of young people	2018	176	2019	184	2020	198	2021	178	2022	121
Year	Number of young people																	
2018	176																	
2019	184																	
2020	198																	
2021	178																	
2022	121																	

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Sociaal Domein		bedragen x € 1.000			
Taakveld		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.699	3.635	6.757	5.576
6.2	Wijkteams	1.078	1.393	1.167	1.029
6.3	Inkomensregelingen	17.911	17.588	19.926	19.435
6.4	Begeleide participatie	6.673	7.184	7.329	6.955
6.5	Arbeidsparticipatie	3.147	3.748	3.936	3.442
6.6	Materiële voorzieningen	1.553	1.739	1.739	1.657
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	8.283	8.354	8.550	8.202
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	13.787	14.215	14.369	13.873
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	272	298	408	359
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.384	1.324	1.326	1.154
7.1	Volksgezondheid	2.109	1.925	2.084	2.154
Totale lasten		59.896	61.403	67.591	63.837

Baten Sociaal Domein		bedragen x € 1.000			
Taakveld		Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2	-	4.029	4.030
6.2	Wijkteams	1	-	-	-
6.3	Inkomensregelingen	16.178	14.447	13.664	14.180
6.4	Begeleide participatie	-	-	37	-
6.5	Arbeidsparticipatie	635	969	1.098	913
6.6	Materiële voorzieningen	7	9	9	12
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	303	399	399	287
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1	-	53	54
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	868	500	599	1.045
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	59	-	34	34
Totale baten		18.054	16.324	19.921	20.556

Programmadekking vanuit algemene middelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn baten die niet specifiek kunnen worden toegerekend. Tot de algemene dekkingsmiddelen worden de onderstaande onderdelen gerekend:

- lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkeringen van het Rijk;
- dividenden;
- saldo van de financieringsfunctie;
- overige algemene dekkingsmiddelen;
- onvoorzien.

Een mogelijk saldo tussen de compensabele btw en de uitkering uit het btw-compensatiefonds werd ook tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, maar een dergelijk verschil kwam alleen voor in de beginjaren van het bestaan van het btw-compensatiefonds.

Lokale heffingen

Noordoostpolder kent de volgende niet besteding gebonden gemeentelijke heffingen: Onroerende zaakbelasting (niet) woningen en toeristenbelasting.

bedragen x € 1.000		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Omschrijving		2022	2022	2022
0.61	OZB zakelijk gerechtigden woningen	6.049	6.126	6.135
0.62	OZB zakelijk gerechtigden niet-wonin	3.792	3.867	3.876
0.62	OZB feitelijk gebruik niet-woningen	2.551	2.604	2.614
3.4	Toeristenbelasting	406	406	526
Totaal		12.797	13.003	13.150

Algemene uitkering

De algemene uitkering wordt door het Rijk op grond van bepaalde verdeelsleutels toegerekend aan de gemeenten. De uit te keren bedragen worden in circulaire bekend gemaakt. Gemeenten hoeven niet specifiek verantwoording af te leggen over de algemene uitkeringen.

De gerealiseerde algemene uitkering bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving	Bedrag
Bijstelling algemene uitkering 2020	111.371
Bijstelling algemene uitkering 2021	-62.177
Algemene uitkering 2022	92.581.301
Aardgasvrije wijken Nagele	381.494
Totaal algemene uitkering	93.011.989
Deelfonds sociaal domein	7.676.538
Totaal	100.688.527

bedragen x € 1.000		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Omschrijving		2022	2022	2022
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	89.212	99.338	100.689
Totaal		89.212	99.338	100.689

Het verschil tussen begroting na wijziging en realisatie bedraagt € 1.351.000 positief. Dit komt doordat de uitkomsten van de decembercirculaire niet meer verwerkt konden worden middels een begrotingswijziging.

Toelichting Dividend

Dividend is winstuitkering van een onderneming aan haar aandeelhouders. Dividend ontvang je als beloning op jouw aandeel in sommige bedrijven.

De volgende ondernemingen hebben het afgelopen jaar winst uitgekeerd aan de gemeente Noordoostpolder:

Omschrijving	Raming begrotingsjaar vóór wijziging	Raming begrotingsjaar ná wijziging	Realisatie begrotingsjaar 2022
Bank Nederlandse Gem.	10.000	44.816	44.816
Wadinko	0	87.902	87.902
Enexis	20.000	21.472	21.472
Totaal	30.000	154.190	154.190

Saldo financieringsfunctie

In de begroting wordt een berekening gemaakt van de boekwaarden van investeringen en grondexploitatie tegenover het eigen vermogen. Het saldo is het bedrag waarvan wordt aangenomen dat het gefinancierd moet worden. De rente over dit bedrag wordt als last in de begroting meegenomen. De boekwaarden zijn vrijwel altijd hoger dan het eigen vermogen, er wordt namelijk vanuit gegaan dat de investeringen die in een bepaald jaar in de begroting zijn opgenomen, ook dat jaar volledig worden uitgevoerd.

Doordat een aantal investeringen niet in het begrotingsjaar maar over een reeks van jaren is geprogrammeerd, wijkt de realisatie af van wat oorspronkelijk is geraamd.

Het saldo van de financieringsfunctie is het saldo van de betaalde rente over aangegane leningen en rekening-courantsaldi (lasten) en de ontvangen rente over verstrekte leningen en rekening-courantsaldi (baten).

bedragen x € 1.000	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Omschrijving	2022	2022	2022
Saldo financieringsfunctie	-112	78	129
Totaal	-112	78	129

Overige algemene dekkingsmiddelen

Dit zijn overige inkomsten waar geen bestedingsdoel voor is bepaald.

Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld boetes, of rente die bespaard wordt.

Overhead

In de onderstaande tabel wordt het saldo van het taakveld 0.4 overhead over 2022 gepresenteerd. Het taakveld 0.4 overhead laat zien welke baten en lasten bij de sturing en ondersteuning van het primaire proces horen. De saldo van het taakveld 0.4 overhead is € 15,75 miljoen negatief, de lasten zijn hierop hoger dan de baten.

Voor een nadere toelichting op de overheadkosten wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel 'algemeen overhead'.

bedragen x € 1.000	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Omschrijving	2022	2022	2022
0.4 Overhead	-16.245	-17.874	-15.753
Totaal	-16.245	-17.874	-15.753

Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Over het boekjaar 2022 is er een primaire voorlopige aanslag voor de vennootschapsbelasting betaald over een belastbaar bedrag van € 754.690 ten bedrage van € 193.281. Secundair is er een nadere voorlopige aangifte gedaan voor een belastbaar bedrag van € 1.500.000 waaruit een belastinglast vloeit van € 344.340. Dit bedrag is in zijn geheel voldaan in 2022.

Naar aanleiding van de in te dienen aangifte vennootschapsbelasting over 2022 volgt er een belastbaar bedrag met bijbehorende belastinglast waarmee deze voorlopige aanslagen zullen worden verrekend.

bedragen x € 1.000		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Omschrijving		2022	2022	2022
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-378	-387
Totaal			-378	-387

In de realisatie van de vennootschapsbelasting over 2022 zijn ook nog bedragen verantwoord van voorgaande jaren. Namelijk over het belastingjaar 2020 is een teruggave van € 143.000 geweest en over het belastingjaar 2021 is nog een extra last verantwoord van € € 185.712.

Ten tijde van opstellen en vaststelling van de jaarstukken 2022 waren deze aanslagen nog niet bekend.

De dekking voor de last van de vennootschapsbelasting over 2022 vindt plaats vanuit de algemene reserve grondexploitatie.

Onvoorzien

In de primitieve begroting is, in programma 5 Financiën, een raming voor onvoorzien uitgaven opgenomen van € 100.000. Hiervan is € 71.402 gereserveerd voor onderzoek naar het aanmeldcentrum in Bant. De rest, een bedrag van € 28.598, komt ten gunste van het rekeningresultaat 2022.

Gebruik van onvoorzien	Omschrijving	Raming begrotingsjaar vóór wijziging 2022	Raming begrotingsjaar ná wijziging 2022	Realisatie begrotingsjaar 2022
Programma 0	Primitieve raming	100.000	25.000	-
Programma 6	Onderzoek aanmeldcentrum Bant	-	75.000	71.402
Programma 0	ten gunste van rekeningresultaat	-	-	28.598
Totaal onvoorzien		100.000	100.000	100.000

COVID-19

Het coronavirus heeft met name in de eerste helft van 2022 gevolgen gehad voor onze gemeente. Dat geldt voor onze inwoners, ondernemers, verenigingen maar zeker ook voor onze interne organisatie.

In onderstaand overzicht worden de financiële gevolgen per taakveld weergegeven.

COVID-19 middelen 2022		Realisatie	
Lasten		2022	Toelichting
Programma	Taakveld		
0. Overhead, reserves en resultaat	0.10 Mutaties reserves	265.483	Toevoeging coronamiddelen algemene uitkering aan reserve beleidsplan.
0. Overhead, reserves en resultaat	0.4 Overhead	5.674	Publicaties wekelijkse nieuwsberichten.
0. Overhead, reserves en resultaat	9.9 Kostenplaatsen	91.094	Dit betreft personele ondersteuningskosten in verband met coronamaatregelen. Onder andere softwarelicenties en huur laptops voor thuiswerken.
1. Fysieke leefomgeving	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.000	Extra schoonmaak openbare toiletvoorzieningen.
2. Sociale leefbaarheid	5.1 Sportbeleid en activering	-9.500	Minder subsidie uitgekeerd aan verenigingen dan verwacht. Daarom is een deel van de gereserveerde middelen vrijgevallen in 2022.
2. Sociale leefbaarheid	5.2 Sportaccommodaties	27.813	Uitbetaling Specifieke Uitkering Ijsbanen en Zwembaden ter dekking van exploitatietekorten als gevolg van COVID-19.
2. Sociale leefbaarheid	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	100.000	Aanvullende subsidies culturele instellingen in verband met beperkende maatregelen.
3. Economische ontwikkeling	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	230	Coronamaatregelen straatmarkten.
4. Dienstverlening en besturen	0.1 Bestuur	15.000	Extra werkzaamheden accountantscontrole. Dit komt onder andere door meer coronagerelateerde specifieke uitkeringen.
4. Dienstverlening en besturen	0.2 Burgerzaken	14.703	Getroffen coronamaatregelen bij de verkiezingen.
5. Financiën	0.62 OZB niet-woningen	48.000	Extra personele inzet en externe dienstverlening om migratie belastingapplicatie te realiseren.
6. Krachtig Noordoostpolder	6.3 Inkomensregelingen	1.560	Inzet MKB Doorgaan
6. Krachtig Noordoostpolder	6.71 Maatwerk dienstverlening 18+	50.292	Gedeclareerde meerkosten van zorgaanbieders in verband met corona.
6. Krachtig Noordoostpolder	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	81.862	Gedeclareerde meerkosten van zorgaanbieders in verband met corona.
Totaal lasten		697.210	

COVID-19 middelen 2022		Realisatie	
Baten		2022	Toelichting
Programma	Taakveld		
0. Overhead, reserves en resultaat	0.10 Mutaties reserves	505.555	Onttrekking geormerkte coronamiddelen uit reserve beleidsplan ter dekking van de lasten.
2. Sociale leefbaarheid	4.2 Onderwijshuisvesting	3.575	Vierde tranche tegemoetkoming huurinkomsten gymzalen.
2. Sociale leefbaarheid	5.2 Sportaccommodaties	85.530	Vierde tranche tegemoetkoming huurinkomsten sportaccommodaties en Specifieke Uitkering Ijsbanen en Zwembaden.
Totaal baten		594.660	

Paragrafen

Lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen gaat over de gemeentelijke heffingen, waaronder de onroerendezaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De heffingen hebben een groot aandeel in de inkomsten van onze gemeente. In deze paragraaf leest u:

- de uitgangspunten van het beleid;
- de tarieven;
- de kosten en opbrengsten;
- de kostendekkendheid;
- de kwijtschelding.

Dit zijn de belangrijkste onderwerpen van de gemeentelijke heffingen voor 2022.

Beleid lokale heffingen

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. De belastingen kunnen gesplitst worden in de onderstaande drie groepen:

- Algemene dekkingsmiddelen: Toeristenbelasting en onroerendezaakbelasting (OZB);
- Kostendekkende tarieven: Afvalstoffenheffing en rioolheffing;
- Overige leges en rechten: Liggeld, burgerzaken, begraafrechten, omgevingsvergunningen, marktgelden en overig.

Werkelijke inkomsten lokale heffingen

Inwoners van de gemeente Noordoostpolder dragen via de lokale belastingen en heffingen bij aan de financieringen van de investeringen in onderhoud van de leefbaarheid en voorzieningen in hun woonomgeving. De OZB, afvalstoffenheffing en de rioolheffing vormen gezamenlijk het gemeentelijke woonlastenplaatje voor de inwoner. Deze drie heffingen zijn goed voor 86% van de totale opbrengst aan gemeentelijke belastingen en heffingen. Onderstaand overzicht geeft een totaalbeeld van de inkomsten van de lokale heffingen zoals opgenomen in de begroting 2022 en de rekening 2022. Met kwijtschelding is geen rekening gehouden. In de verschillenkolom duidt een bedrag met een minusteken op een positief verschil.

Bedragen x € 1.000	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Vershil
Inkomsten Lokale heffingen	2022	2022	2022	2022
Onroerendezaakbel woningen	6.049	6.126	6.135	-9
Onroerendezaakbel niet woningen	6.343	6.471	6.490	-19
Burgerdiensten	473	473	664	-191
Afvalverwerking	5.735	5.735	5.540	195
Riolering	3.278	3.278	3.261	17
Begraafrechten	510	510	491	19
Bouwen & wonen	799	1.099	2.016	-917
Straatmarkten		33	41	-8
Straatmarkten	27	27	31	-4
Sloopterreinen, stand- & ligplaatsen	27	27	26	1
Toeristenbelasting	406	406	526	-120
Bedrijveninvesteringszone	80	80	81	-1
Gerealiseerd Resultaat	23.727	24.233	25.261	-1.028

Het verschil tussen realisatie en begroting wordt als een credit bedrag (-) weergegeven. Dit houdt in dat het een positief effect heeft op het resultaat.

Onroerendezaakbelasting

Beleid

Onroerendezaakbelastingen (OZB) zijn belastingen voor woningen, grond of andere onroerende zaken. Eigenaren van woningen, eigenaren en gebruikers van niet-woningen betalen OZB aan de gemeente. De OZB zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De OZB is voor de gemeente een algemeen dekkingsmiddel.

Opbrengsten

De gerealiseerde opbrengsten zijn in lijn met de begroting.

Bedragen x € 1.000	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Inkomsten Lokale heffingen	2022	2022	2022	2022
OZB woningen	6.049	6.126	6.135	-9
OZB niet woningen eigenaarsdeel	3.792	3.867	3.876	-9
OZB niet woningen gebruikersdeel	2.551	2.604	2.614	-10
Gerealiseerd Saldo	12.391	12.597	12.625	-28

Afvalstoffenheffing

Beleid

Het beleid van de afvalstoffenheffing is gericht op het inzamelen, verwerken en afvoeren van huishoudelijk afval. Door middel van gescheiden inzameling en gerichte voorlichting wordt de afvalstroom zoveel mogelijk beperkt. De inzameling hiervan is uitbesteed aan HVC. Het aantal belastingplichtigen is iets gestegen.

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan de gemeente op basis van de Wet milieubeheer een verplichting heeft tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen. De gerealiseerde opbrengst van de afvalstoffenheffing is ongeveer 3% hoger dan de raming, dit als gevolg dat er meer woningen zijn aangesloten, dan waar rekening was gehouden.

Kostendekkendheid

De afvalstoffenheffing mag -op begrotingsbasis- ten hoogste kostendekkend zijn. Aan de hand van onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid op rekeningbasis inzichtelijk gemaakt.

Afvalstoffenheffing	Rekening 2022
Lasten taakveld afval	5.424.317
Baten taakveld afval	1.397.745
Netto kosten taakveld afval	4.026.572
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
- Kwijtschelding	241.426
- Overhead	578.775
- Compensabele btw	1.045.522
Totale lasten	5.892.295
Totale baten	5.908.115
Dekkingspercentage	100,27%

Rioolheffing

Beleid

Er wordt onderscheid gemaakt tussen woningen en andere objecten (niet-woningen). Voor een woning betaalt iedereen evenveel rioolheffing. Bij andere objecten geldt wel een verschil. De gebruiker bij andere objecten betaalt meer rioolheffing naargelang meer water op het gemeentelijk riool wordt geloosd. De gerealiseerde opbrengst is nagenoeg gelijk aan de begroting.

Kostendekkendheid

De rioolheffing mag –op begrotingsbasis- ten hoogste kostendekkend zijn. Aan de hand van onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid op rekeningbasis inzichtelijk gemaakt.

Rioolheffing	Rekening 2022
Lasten taakveld riolering	2.270.125
Baten taakveld riolering	49.672
Netto kosten taakveld riolering	2.220.453
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
- Kwijtschelding	153.584
- Overhead	262.387
- Compensabele BTW	412.854
- Straatvegen (25%)	188.010
Totale lasten	3.237.288
Totale baten	3.260.786
Dekkingspercentage	101%

Overige heffingen

De gemeente Noordoostpolder heft naast bovengenoemde heffingen nog een zevental overige heffingen met betrekking tot burgerzaken, omgevingsvergunningen, liggeld, begraafrechten, marktgelden, bedrijveninvesteringzone en toeristenbelasting. De opbrengsten van deze heffingen zijn verantwoord onder de daarvoor bestemde taakvelden. Voor de toeristenbelasting geldt dat deze ten gunste van de Algemene Dekkingsmiddelen valt.

Bedragen x € 1.000	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Inkomsten Lokale heffingen	2022	2022	2022	2022
Burgerdiensten	473	473	664	-191
Bouwen & wonen	799	1.099	2.016	-917
Sloopterreinen, stand- & ligplaatsen	27	27	26	1
Begraafrechten	510	510	491	19
Straatmarkten		33	41	-8
Straatmarkten	27	27	31	-4
Toeristenbelasting	406	406	526	-120
Bedrijveninvesteringzone	80	80	81	-1
Gerealiseerd Resultaat	2.322	2.623	3.835	-1.212

Toelichting significante afwijkingen realisatie 2022 ten opzichte van begroting na wijziging:

Er zijn hogere baten voor omgevingsvergunningen gerealiseerd dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door meer aanvragen en hogere bouwlasten. Dit zorgt voor een incidenteel voordeel van € 917.000.

Ook zijn er meer legesopbrengsten burgerdiensten ontvangen dan geraamd. Dit komt vooral door meer opbrengsten uit huwelijken, uitgifte reisdocumenten, uitgifte rijbewijzen en leges naturalisatie. Dit zorgt in totaal voor € 191.000 meer opbrengsten dan begroot.

De toeristenbelasting laat een voordeel zien van € 120.000 ten opzichte van de begroting. De aanslagen toeristenbelasting worden opgelegd na afloop van het belastingjaar. Volgens prognose moet nog € 431.000 worden opgelegd in 2022. Over 2021 is € 95.000 meer ontvangen dan bij het opmaken van de jaarrekening 2021 was ingeschat. Dit voordeel komt tot ten goede van boekjaar 2022.

Lokale lastendruk

Het Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden (Coelo) verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen brengt jaarlijks een Atlas van de lokale lasten uit. Deze Coelo-Atlas geeft woonlastenberekeningen (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) voor alle Nederlandse gemeentes en biedt daarmee een goed inzicht in de lokale lastendruk. Voor het jaar 2022 bedragen in de gemeente Noordoostpolder de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens € 838. In 2021 was dit € 755.

De tabel hieronder geeft een vergelijkend overzicht van de woonlasten 2022 voor huishoudens van onze gemeente met andere gemeenten in de regio:

Gemeente	Afvalstoffen éénpersoons huishoudens	Afvalstoffen meerpersoons huishoudens	Rioolheffing meerpersoons huishoudens	OZB woning	Totale woonlast meerpersoons huishoudens	COELO Ranglijst
Noordoostpolder	237	279	174	0,1273%	838	85
Urk	247	247	249	0,1422%	942	214
Dronten	279	349	139	0,1312%	920	189
Lelystad	279	348	186	0,1447%	976	251
Steenwijkerland	218	249	202	0,0897%	738	15

Bron: Coelo digitale atlas 2022. De bedragen voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de totale woonlasten zijn in euro's.

Nummer 1 heeft de laagste woonlasten, nummer 352 de hoogste. De woonlasten in Noordoostpolder liggen onder het landelijk gemiddelde.

In 65 procent van de gemeenten liggen de woonlasten tussen de € 800 en € 1000.

Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten kunnen bij de kwijtschelding van gemeentelijke belastingschulden maximaal 100% van de bijstandsnorm als kosten van bestaan in aanmerking nemen. Bij het verlenen van kwijtschelding is de gemeente gebonden aan de beleidsregels uit de "Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990". De gemeente Noordoostpolder verleent kwijtschelding voor de volgende heffingen:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing particulieren, en
- Onroerendezaakbelastingen.

Het aantal verzoeken om kwijtschelding over 2022 is 1181. Van deze verzoeken is ongeveer 19% afgewezen. Het aantal kwijtscheldingsverzoeken is ten opzichte van de afgelopen jaren redelijk stabiel gebleken. In 2022 is het aantal toegekende verzoeken om kwijtschelding afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren.

De totale kwijtscheldingen over 2022 zijn als volgt:

Bedragen x € 1.000	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Kwijtschelding Lokale heffingen	2022	2022	2022	2022
Afvalstoffenheffing	-300	-300	-241	-59
Rioolheffing	-215	-215	-154	-61
Onroerende zaakbelasting	-5	-5	-1	-4
Gerealiseerd Saldo	-520	-520	-396	-124

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt inzicht verstrekt in de financiële weerbaarheid van de gemeente. Kaderstelling daartoe is opgenomen in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement van de gemeente Noordoostpolder.

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement is bepaald welke instrumenten ingezet worden voor de financiering van de incidentele en structurele risico's. Gemeenten moeten zelf een beleidslijn formuleren over de in hun organisatie noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit in relatie tot de specifieke risico's. In deze nota wordt eerst een uitleg van de belangrijkste begrippen gegeven, de weerstandscapaciteit nader toegelicht en volgt een inventarisatie van de risico's. Deze risico's kunnen jaarlijks wijzigen afhankelijk van bijvoorbeeld wijzigende wet- en regelgeving of actuele gebeurtenissen.

De belangrijkste definities en toelichting daarop zijn de volgende:

- Het weerstandsvermogen is te definiëren als *“het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten, zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt.”* Deze risico's zijn niet gedekt middels de begroting of waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden en het saldo weerstandscapaciteit minus risico's positief is. Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit.
- De weerstandscapaciteit is te definiëren als *“aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden.”* Onder aanwezige middelen is onder andere te verstaan: algemene reserves, bestemmingsreserves, stille reserves.

Voor verdere detaillistische uiteenzetting van de doelen en definities omtrent het beleid weerstandscapaciteit en risico's verwijzen wij naar genoemde nota.

In artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording is het belang aangegeven van het voeren van een adequaat risicomanagementbeleid. Uit dit artikel volgt dat de paragraaf over het weerstandsvermogen tenminste bevat:

- het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- kengetallen;
- beoordeling van de onderlinge verhoudingen tussen kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Beleid

In deze paragraaf wordt inzicht verstrekt in de financiële weerbaarheid van de gemeente. Kaderstelling daartoe is opgenomen in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement van de gemeente Noordoostpolder.

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement is bepaald welke instrumenten ingezet worden voor de financiering van de incidentele en structurele risico's. Gemeenten moeten zelf een beleidslijn formuleren over de in hun organisatie noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit in relatie tot de specifieke risico's. In deze nota wordt eerst een uitleg van de belangrijkste begrippen gegeven, de weerstandscapaciteit nader toegelicht en volgt een inventarisatie van de risico's. Deze risico's kunnen jaarlijks wijzigen afhankelijk van bijvoorbeeld wijzigende wet- en regelgeving of actuele gebeurtenissen.

De belangrijkste definities en toelichting daarop zijn de volgende:

- Het weerstandsvermogen is te definiëren als *“het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten, zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt.”* Deze risico's zijn niet gedekt middels de begroting of waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden en het saldo weerstandscapaciteit minus risico's positief is. Voor het beoordelen van

het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit.

- De weerstandscapaciteit is te definiëren als “aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden.” Onder aanwezige middelen is onder andere te verstaan: algemene reserves, bestemmingsreserves, stille reserves.

Voor verdere detaillistische uiteenzetting van de doelen en definities omtrent het beleid weerstandscapaciteit en risico's verwijzen wij naar genoemde nota.

In artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording is het belang aangegeven van het voeren van een adequaat risicomanagementbeleid. Uit dit artikel volgt dat de paragraaf over het weerstandsvermogen tenminste bevat:

- het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- kengetallen;
- beoordeling van de onderlinge verhoudingen tussen kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Inventarisatie risico's

De risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen, hetzij middels de begroting of waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

Er heeft een inventarisatie plaats gevonden van risico's welke aanwezig zouden kunnen zijn, daarvan zijn de risico's met de grootste financiële impact opgenomen in deze paragraaf. Naast de beschrijving van de risico's is per risico ook aangegeven welke beheersmaatregelen zijn getroffen.

1. Ontwikkelingen arbeidsmarkt

Risicobeschrijving

De arbeidsmarkt was ook in 2022 krap, landelijk en ook voor de gemeente, en deze situatie zet zich de komende jaren onveranderd door. Dit maakt dat het werven van personeel veel tijd en aandacht vroeg en we niet alle vacatures (direct) hebben kunnen vervullen. Dit leidt tot verminderde capaciteit en verhoging van de werkdruk. Het risico is aanwezig dat vanwege verminderde capaciteit onvoldoende invulling kan worden gegeven aan de gemeentelijke ambities.

Ook is er in 2022 nog steeds, daar waar nodig en mogelijk, gebruik gemaakt van externe inhuur.

Beheersmaatregelen

In september 2022 hebben we een recruiter en assistent recruiter aangenomen. Hiermee proberen we met meer specifieke capaciteit op recruitment alsnog zo snel en goed mogelijk onze vacatures te vervullen (60 vacatures in 2021 en 75 vacatures in 2022).

Daarnaast hebben we ingezet en zetten we doorlopend in training en opleiding van onze medewerkers en op strategische personeelsplanning (de juiste mens op de juiste plek). Vanuit SPP wordt ook ingezet op kwetsbaarheid van de bemensing. Hiervoor is een werkgroep ingericht die zich bezig houdt met de arbeidsmarktcommunicatie, evalueren van de arbeidsvoorwaarden en het ontwikkelen van loopbaanpaden binnen onze organisatie. Op deze manier zetten we continu in op het binden en boeien van onze medewerkers.

2. Bouwgrondexploitatie

Risicobeschrijving

Het exploiteren van grond is risicovol. Het gaat vaak om langlopende exploitaties, waarbij schattingen gedaan worden. Bijvoorbeeld over marktontwikkelingen, ontwikkelsnelheid, kosten en opbrengsten. Op macro-economische ontwikkelingen, zoals de conjunctuur en rentestand hebben wij als gemeente geen invloed. Maar we kunnen deze ontwikkelingen wel signaleren en er goed op anticiperen.

De gemeente Noordoostpolder heeft voor circa € 4,7 miljoen aan (verlies)voorzieningen getroffen op de in exploitatie genomen bouwgronden (BIE's). Daarmee zijn de financiële risico's voor de grondexploitaties teruggebracht naar een acceptabel niveau onder de huidige waardering van de gronden. Verder is er in de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) een bedrag van circa € 8,4 miljoen opgenomen als benodigde risicobuffer voor de BIE's en de strategische gronden die onder de Materiële Vaste Activa (MVA) staan en toekomstige claims.

In de grondexploitatie Marknesse Zuid fase 3 worden op dit moment geen kavels verkocht. Dit komt door een hoger beroep dat over onder andere dit perceel speelt tussen de partij welke de grond heeft verkocht aan de gemeente en een eerdere eigenaar van de grond. In de rechtszaak wordt bepaald of het hoger beroep behandeld wordt of op de slaaprol blijft. Gezien de doorlooptijd van dit juridische dossier is het onduidelijk wanneer er kavels in Marknesse fase 3 verkocht kunnen worden. De gemeente hoopt dat er spoedig een positieve uitkomst is voor de mensen die nu in onzekerheid verkeren en in deze fase wonen. Het risicoprofiel is onzeker en niet te schatten (juridisch-financieel).

Beheersmaatregelen

Om bovenstaande risico's te beheersen, worden o.a. de volgende maatregelen getroffen:

- Wij treffen verliesvoorzieningen als wij een tekort op grondexploitaties prognosticeren direct ter grootte van dit volledige verlies.
- Wij voeren een kwantitatieve risicowaardering uit bij actieve grondexploitaties. Dat doen wij met een Monte Carlo-analyse.
- Wij voeren een risicowaardering uit bij strategische gronden (MVA).
- Wij houden grondexploitaties bij voorkeur klein (omvang), overzichtelijk en brengen een duidelijke fasering aan daar waar mogelijk. Zodat de kosten en opbrengsten per fase zoveel mogelijk in elkaars pas lopen.

3. Sociaal Domein

Risicobeschrijving

Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)

De WMO heeft als doel om de inwoners zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. De burgers moeten een beroep kunnen doen op WMO als dat noodzakelijk is, ook als het budget niet toereikend is. We spreken bij de WMO-regeling van een opneemregeling. Ook al houden we rekening met de vergrijzing die in onze gemeente voorspeld wordt en met de verwachte index die de tarieven beïnvloedt, is een sterke verandering van beide onderdelen niet uit te sluiten. We moeten dus rekening houden met deze mogelijke onzekerheden.

Om de ontwikkelingen in beeld te hebben, zodat we tijdig kunnen reageren, wordt de vinger aan de pols gehouden door de demografische prognoses voor onze gemeente en de loon- en prijs indexatie te volgen.

De ontwikkelingen die vanaf 2023 worden ingezet op het gebied van beschermd wonen brengen weer nieuwe onzekerheden met zich mee.

Beschermd wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. In 2022 is er een start gemaakt met de voorbereidingen van de doordecentralisatie van beschermd wonen van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. Vanaf 1 januari 2024 komt er een nieuwe financiële verdeling voor gemeenten en een zogeheten woonplaatsbeginsel. Hierdoor nemen de financiële risico's toe, omdat met de meicirculaire van 2023 pas bekend wordt hoe de verdeling voor de gemeenten uitvalt. Omdat binnen Flevoland sprake is van een afname van het totale budget van 22%, maar ook verwacht wordt dat een toename voor volume ontwikkeling zal worden verwerkt, is er sprake van een risico. De overschotten die er tot dusver zijn, worden gebruikt voor de bekostiging van andere regionale WMO-voorzieningen.

Samen met de centrumgemeente is een zo reëel mogelijke inschatting gemaakt hoe de rijksmiddelen per gemeente zal uit kunnen pakken. Meer zekerheid kunnen we pas verwachten met de meicirculaire 2023.

Jeugd

Bij jeugdhulp spreken we ook over een openeinderegeling, omdat de voor de jeugdigen altijd een beroep moeten kunnen worden gedaan op noodzakelijke zorg. De laatste jaren blijft het aantal unieke cliënten stabiel of neemt bij sommige zorg zelfs wat af. Dat geeft niet de garantie dat deze trend doorzet, ook al zet de gemeente er, door middel van preventie, wel op in. We moeten ons bewust blijven dat het risico bestaat dat deze lasten, door toename van aantal jeugdigen en/of zwaarte van behandeling, kunnen fluctueren.

In 2023 zijn de tarieven voor regionale jeugdhulp, na aanbesteding, significant verhoogd. Voor 2024 moet regionale jeugdhulp in het kader van jeugdhulp met verblijf opnieuw aanbesteed worden, waardoor er onzekerheid blijft over de tariefstelling. Momenteel is nog niet duidelijk wat de tarieven precies gaan doen bij deze nieuwe aanbesteding. Mogelijk blijven de huidige tarieven stabiel, maar ook het risico op verdere stijging blijft aanwezig. Dit zal blijken uit nader uit te voeren kostprijsonderzoek. Het is daardoor denkbaar dat nieuwe contracten leiden tot hogere kosten dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

De regionale jeugdzorg met verblijf wordt nog door één contractpartner uitgevoerd. Als aan het eind van het jaar blijkt dat bij de uitvoering grote afwijkingen zijn ontstaan ten opzichte van het contract, is afgesproken dat dan in overleg gegaan wordt met deze contractpartner om de reden en de financiële consequenties vast te stellen. Het risico bestaat dat aanvullende afspraken noodzakelijk zijn en de lasten daardoor hoger worden dan vooraf is geschat. Vanaf 2023 wordt de zorg lokaal vergoed per gemeente en is afgestapt van het lumpsum contract voor jeugdzorg met verblijf.

Voor de hierboven genoemde contractpartner wordt momenteel onderzocht of een herstelplan noodzakelijk is en hoe dat vorm moet krijgen. Risico's waaraan gedacht kan worden hebben niet alleen te maken met financiën maar zouden ook gevolgen kunnen hebben voor de continuïteit van zorg.

Daarnaast dienen er nieuwe subsidieovereenkomsten gesloten te worden met betrekking tot de jeugdbescherming en -reclassering. In dit geval blijft er een mogelijkheid dat, door onder andere een verhoging van de tarieven, de kosten zullen stijgen.

Bij het opmaken van jaarrekening 2022 is bekend geworden dat de staatssecretaris van het ministerie van Volksgezondheid niet verder gaat met het wetsvoorstel resultaatgericht werken. Het is de vraag op welke manier gemeenten voor resultaatgericht contracteren de werkwijze kunnen voortzetten. De VNG komt de zomer van 2023 met een onderbouwd advies voor gemeenten en aanbieders. Wat de mogelijke risico's zijn voor onze gemeente, die in 2022 voor € 5,5 miljoen resultaat gericht heeft geïndiceerd, is op dit moment niet in te schatten.

Participatie en minimabeleid

Bij het minimabeleid komen de eventuele tekorten voor het grootste deel voor rekening van de gemeenten. Rijksbeleid met uitgavenplafonds bepaalt hoeveel middelen de gemeente van het Rijk ontvangt om de kosten te dekken. De economie bepaalt uiteindelijk welke vragen de gemeente moet beantwoorden. Hierdoor bestaat het risico dat de uitgaven hoger worden dan waarvoor gemeenten door het Rijk worden gecompenseerd.

Als de economische onzekerheid toeneemt, zal de vraag naar meer en vaker ondersteuning toenemen en zal het ook direct zijn weerslag vinden op de bijstandsuitkeringen. Momenteel staat erg veel druk op de arbeidsmarkt en is er sprake van een arbeidstekort. Zolang deze krapte blijft, is het risico minder groot.

Door mensen zoveel mogelijk actief te begeleiden naar werk, wordt ingezet zoveel mogelijk te voorzien in eigen levensonderhoud.

Voor het bekostigen van de uitkeringen, ontvangen gemeenten binnen de Participatiewet een gebundelde uitkering bekend onder de naam BUIG. Doordat hier sprake is van een landelijk budget met objectieve verdelingen kan het zijn dat het landelijk budget niet hoog genoeg is om de kosten te dekken, of dat de middelen niet toereikend zijn voor de specifieke situatie van onze gemeente. De vangnetregeling die hiervoor bedoeld is, waarin een deel van de tekorten wordt afgetopt, worden in het jaar erop volgend pas uitgekeerd.

Vanaf 2022 wordt de loonkostensubsidie (LKS) over de gemeenten niet meer verdeeld via het objectief verdeelmodel, maar op basis van de laatst bekende realisaties. Bij de vaststelling van het voorlopige LKS budget wordt uitgegaan van de realisaties twee jaar (T-2) voorafgaand van het budgetjaar. Bij het definitieve budget zal van de realisatie van het voorgaande jaar (T-1) worden uitgegaan.

Bij de uitkering Besluit Bijstand Zelfstandige (BBZ) bestaan er financiële risico's voor de gemeente. Bedrijfskredieten worden door de gemeente voorgefinancierd, hetgeen in het jaar erop weer wordt vergoed door het Rijk. In de jaren erna moet de gemeente 75% van de verstrekkingen weer terugbetalen, waarbij het risico aanwezig is dat de aflossingen door de ondernemers hierop achterblijven.

De energietoeslag wordt incidenteel uitgekeerd in 2022 en 2023 aan inwoners met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm. Het risico dat de toeslag aanvragen meer zijn dan vooraf is ingeschat, betekent dat de tegemoetkoming in de Algemene Uitkering de kosten niet volledig kan dekken. Voor dit specifieke risico heeft de raad een bestemmingsreserve opgenomen.

Wet sociale werkvoorziening (WSW)

De wet voor de sociale werkvoorziening wordt voor onze gemeente uitgevoerd door "Concern voor werk". "Concern voor werk" is een deelneming van de gemeenschappelijke regeling IJsselmeergroep. De vergoeding die we voor het uitvoeren van de wet ontvangen van het Rijk, maken we over naar de gemeenschappelijke regeling IJsselmeergroep, waaruit Concern voor Werk gefinancierd wordt. De gemeenschappelijke regeling laat momenteel, ook nadat volop is ingestoken de tekorten terug te dringen, nog steeds een tekort in de meerjarenraming zien. De gemeenten die in deze gemeenschappelijke regeling mee participeren, zullen moeten bijspringen zodra een tekort ontstaat. Voorlopig wordt tot en met 2025, onder andere vanwege de positieve solvabiliteit en het weerstandsvermogen, geen extra bijdrage verwacht.

Algemene beheersmaatregelen

De gemeente Noordoostpolder zag de kosten binnen het sociaal domein de laatste jaren steeds verder toenemen. Om deze trend zoveel mogelijk te keren zijn er in het project "Grip op sociaal domein" diverse beleidsmaatregelen genomen. Daarnaast ook door scherper te sturen op de toegang van zorg, verwerkingsprocessen efficiënter maken en het preventief voorveld te hervormen. Dit moet de groei gaan afremmen en de werkelijke kosten op hetzelfde niveau houden. De resultaten van de maatregelen worden, waar mogelijk, zoveel mogelijk gemonitord. Zo kan tijdig bijgestuurd worden. Of de maatregelen ook de werkelijke financiële gewenste effecten zullen hebben, blijkt achteraf. Ook bij succesvol geïmplementeerde inhoudelijke maatregelen, blijft, door veranderde omstandigheden in de samenleving ten aanzien van de zorgvraag, het risico op hoger dan verwachte kosten bestaan. En omdat een deel van de maatregelen gericht is op maatwerkvoorzieningen welke opneemeregelingen zijn, stijgen de kosten dan door.

4. ICT risico's

Risicobeschrijving

Door het veelvuldig gebruik van ICT en de digitalisering lopen we ook in toenemende mate risico op het gebied van informatieveiligheid. De kans op en de impact van cybercriminaliteit kan onze gemeente kwetsbaar maken.

We zien een sterke toename van het aantal en de impact van cyber- en gedigitaliseerde criminaliteit, ook bij gemeenten. Belangrijk is om op te merken dat 100% veilig en toekomstbestendig niet bestaat; kwetsbaarheden, dreigingen en daarmee ook het informatiebeveiligingsproces, veranderen continu. Op basis hiervan achten we de kans gering dat we als gemeente gehackt worden. Maar de impact ervan kan heel groot zijn. Ook financieel gezien kan de impact aanzienlijk zijn. De kosten als gevolg van bijvoorbeeld een kwetsbaarheid in software, een hack of ransomware kunnen oplopen van enkele duizenden euro's tot een paar miljoen euro. Daarnaast is het mogelijk dat de gemeente bijvoorbeeld als gevolg van een datalek, een boete opgelegd kan krijgen door de Autoriteit Persoonsgegevens.

Op basis van de schade die andere gemeenten in het recente verleden hebben geleden als gevolg van ransomware kwantificeren wij dit risico op € 5.000.000, met een kans inschatting van 'laag', hetgeen dan een netto risico geeft van € 1.500.000 (30%).

In dit bedrag zitten kosten zoals externe inhuur voor forensisch onderzoek, het herstellen van data, het inhalen van gemiste werkdagen en het herstellen van schade en verloren werk.

In 2022 is de gemeente niet geconfronteerd met een ransomware aanval.

Beheersmaatregelen

Wij zijn als gemeente constant in beweging en spelen in op nieuwe ontwikkelingen en treffen passende maatregelen op basis van risicomangement. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) beschrijft het basisniveau voor informatiebeveiliging voor Nederlandse overheden. Als gemeente voldoen we aan gestelde eisen in de BIO en voeren we hierop jaarlijks een self-assessment uit om te borgen dat we 'in control' blijven.

Gemeenten verantwoordden zich over informatiebeveiliging en kwaliteit middels de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). In het kader van ENSIA geeft het college van Burgemeester en Wethouders van gemeente Noordoostpolder aan een externe IT-auditor jaarlijks opdracht voor het uitvoeren van (verplichte) audits ter zake van DigiD en Suwinet en het verzorgen van de daarover uit te brengen assurancerapporten (NOREA Richtlijn 3000).

5. HVC

Risicobeschrijving

De gemeente Noordoostpolder is een van de aandeelhouders van het afvalverwerkingsbedrijf HVC en staat deels garant voor dit bedrijf. In verband met de financiële positie van HVC is in de aandeelhoudersvergadering van december 2012 besloten om de garantstelling van gemeenten voor leningen ten behoeve van alle afvalactiviteiten van HVC te laten gelden, tot een maximum van € 670 miljoen (bedoeld voor (her)financieringen van vervangingsinvesteringen en modificaties aan bestaande activa). De aandeelhouders staan garant voor de leningen ten behoeve van activiteiten die op hen betrekking hebben. De maximum garantstelling van Noordoostpolder, na toepassing van de ballotageovereenkomst, is € 11,4 miljoen. De werkelijke garantstelling is ultimo 2022 voor de gemeente Noordoostpolder berekend op € 10,4 miljoen. Op basis van de resultaten van HVC van de afgelopen jaren is de kans dat dit risico zich voordoet als zeer laag in te schatten.

Beheersmaatregelen

HVC is een verbonden partij. Via de 2 keer per jaar plaatsvindende Algemene Aandeelhoudersvergadering (AvA, medio juni en medio december) houden wij toezicht en inzicht in de dagelijkse bedrijfsvoering en op de begroting en jaarrekening.

6. Overbelasting energienetwerk

Risicobeschrijving

Het elektriciteitsnet in de Noordoostpolder is de afgelopen jaren steeds voller geraakt. De energietransitie is volop in gang; voor de woningbouw is aardgasloos de norm en de populariteit van zonnepanelen en elektrische auto's neemt toe. Dit zorgt voor een grotere belasting op het elektriciteitsnet, dan dat momenteel beschikbaar is. De Netbeheerder is inmiddels een project gestart om onder andere in de Noordoostpolder het elektriciteitsnet te verzwaren. Dit project wordt naar alle waarschijnlijkheid afgerond in het jaar 2025.

Voor nieuwe projecten die de gemeente uitvoert is dit een risico. Bijvoorbeeld de bouw van een school, MFA of Zorgplein. Vooral nog levert het aansluiten van woningbouw geen problemen op, maar de gewenste maatschappelijke voorzieningen in woonwijken lopen het risico niet aangesloten te kunnen worden op het elektriciteitsnet. De norm is dat deze gebouwen aardgasloos zijn. Hierbij wordt vervolgens een beroep gedaan op het elektriciteitsnetwerk. Door de beperking (netcongestie) vraagt dit een aanpassing van het energiesysteem, welke van invloed kan zijn op de planning en doorlooptijd van het project. Ook bij de uitgifte van gronden voor bedrijfskavels bestaat het risico dat bedrijven niet over het gewenste vermogen kunnen beschikken. Dit laatste risico kan invloed hebben op de uitgifte van bedrijfskavels en daardoor van invloed zijn op de (risico-) waardering van de grondexploitaties.

Landelijk is het voornemen om te komen tot een nieuwe energiewet waarbij gemeenten betrokken zullen worden bij de maatschappelijke afweging in welke volgorde de extra gevraagde energiecapaciteit zal worden toegewezen aan de aanvragers. Risico is aanwezig dat tegen die

beslissingen zal worden geageerd met mogelijke claims. Om dit risico te beperken wordt gewerkt aan een landelijk afwegingskader voor netbeheerders en overheden.

Beheersmaatregelen

Met betrekking tot de toegang van tot het energienetwerk is de gemeente faciliterend. Actief wordt daarin de afstemming gezocht en onderhouden met de netwerkbeheerder. Waar mogelijk levert de gemeente eveneens proactief haar bijdrage aan voorbereidingen van het op middellange termijn toekomst bestendig zijn van het hoogspanningsnetwerk.

7. Tertiaire achtervang

Risicobeschrijving

De gemeente staat garant voor leningen van de woningcorporaties. Woningcorporaties kunnen door deze garantstelling geld lenen tegen een lagere rente. De gemeente vervult een tertiaire achtervangfunctie. Dit betekent dat het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) eerst aansprakelijk wordt gesteld en de onderlinge waarborg van woningcorporaties (het zogenaamde obligo). Voor zover het WSW en het obligo niet kan bijdragen, zal de gemeente tezamen met het Rijk en overige Nederlandse gemeenten verplicht zijn om een renteloze lening te verstrekken aan het WSW. Daarom heet onze garantstelling een tertiaire (= 3e) garantstelling. Wij staan nu garant voor in totaal € 121 miljoen. Het risicoprofiel wordt als zeer laag ingeschat.

Afgelopen jaren is het borgstelsel rondom WSW verbeterd ten gunste van de gemeenten. Dit heeft ertoe geleid dat vanaf 1 augustus 2021 een nieuwe generieke achtervangovereenkomst van toepassing is. In deze nieuwe achtervangovereenkomst is onder andere de verdeelsleutel van inroepen garantstelling bij gemeenten gunstiger geworden. Ten opzichte van de oude overeenkomst is een extra laag, het hiervoor genoemde obligo, tussen gevoegd die als extra buffer dient bij financiële problemen. Ook de toerekening van de geborgde schulden is veranderd. De gemeente staat nu naar rato van de DAEB-bezittingen in de gemeente borg voor de totale schulden van de woningcorporatie. De overeenkomsten van voor 1 augustus 2021 zullen met de tijd als gevolg van aflossingen minder worden.

Beheersmaatregelen

De beheersing van de geldleningen rust vooral bij de WSW. Met de corporaties zijn borgingsplafonds afgesproken. Het borgingsplafond is het bedrag dat een corporatie in een aangegeven periode maximaal mag lenen. Voor borging komen alleen activiteiten in aanmerking die behoren tot de bestedingsdoelen, zoals genoemd in de achtervangovereenkomst. Jaarlijks verstrekt de WSW een overzicht aan de gemeenten waarin de financiële ratio's van de woningcorporaties zijn weergegeven inclusief vermelding van grenswaarden. Voor de corporaties waarin de gemeente in de achtervang staat zijn de werkelijke ratio's allen (behoorlijk) gunstiger dan de grenswaarde.

8. Omgevingswet

Risicobeschrijving

De Omgevingswet treedt per 1 januari 2024 in werking en vraagt een andere manier van werken: nog integraler, meer afwegingsruimte voor bestuur en flexibiliteit in de aanpak (maatwerk), versnellen en vergemakkelijken besluitvorming. De impact van de Omgevingswet is daarmee fors. Het raakt het bestuur, de hele ambtelijke organisatie én de samenleving. Daarom is de gemeente zich, net zoals alle andere overheden, aan het voorbereiden op de invoering van de Omgevingswet. De Omgevingswet biedt zowel procedureel als inhoudelijk ruimte voor lokale afwegingsruimte. In samenspraak met stakeholders uit de samenleving, de ambtelijke organisatie en een werkgroep uit de raad zijn in 2018 "leidende principes" ontwikkeld. Deze dienen als inspiratiebron voor de wijze waarop wij invulling willen geven aan de Omgevingswet. In 2022 zijn veel processen en projecten afgerond. Het programma ligt op schema voor invoering van de wet.

Er doet zich een aantal risico's voor:

1. De regie ligt bij het ministerie. De invoering van de wet is al meerdere keren uitgesteld hetgeen de geloofwaardigheid heeft aangetast;
2. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet DSO wordt ontwikkeld door het landelijke programma 'Aan de slag met Omgevingswet'. Het Rijk financiert de kosten voor de ontwikkeling van deze landelijke voorziening DSO. Deze voorziening is nog niet uitontwikkeld en er zijn nog zorgen over de werking hiervan straks in de praktijk;
3. De Koepels (Rijk, IPO, UVW en VNG) zijn overeengekomen dat elke overheid de eigen invoerings- en structurele kosten voor rekening neemt. De insteek was dat de invoeringskosten op termijn zouden kunnen worden terugverdiend door structurele baten. Hiervan blijkt echter geen sprake. De verwachting is dat de kosten voor invoering en exploitatie hoger zijn dan aanvankelijk gedacht. De structurele baten zullen hier niet tegenop wegen. In samenspraak met andere gemeenten heeft de gemeente Noordoostpolder in 2020 een motie bij de VNG ingediend waarbij de VNG is opgeroepen om de gemeenten te consulteren over de financiële effecten van de Omgevingswet en om het uitgangspunt te bevestigen dat de overgang naar de Omgevingswet voor gemeenten op middellange termijn budgetneutraal moet kunnen verlopen. Enerzijds om deze zorg kenbaar te maken maar zeker ook om de VNG op te dragen hierover met het Rijk in gesprek te gaan en te verzoeken om extra middelen beschikbaar te stellen. De motie is nagenoeg unaniem aangenomen. De bevestiging dat de overgang op middellange termijn budgetneutraal moet kunnen verlopen is inmiddels gedaan.
4. De veranderpotentie van de organisatie en de medewerkers. Hieraan zal zowel vanuit het programma "Noordoostpolder de Ruimte" als de organisatie zelf veel aandacht worden besteed. Met het verstrijken van de jaren en het steeds meer vorm krijgen van de veranderingen als gevolg van de wet, zien we dit risico reeds afnemen;
5. De Wet Kwaliteitsborging, die tegelijkertijd met de Omgevingswet wordt ingevoerd, kan leiden tot een stapeling van risico's in zowel organisatorische, personele als financiële zin. De consequenties van de Wet Kwaliteitsborging worden in samenhang met die van de Omgevingswet bekeken, zodat we hierop tijdig kunnen inspelen.

Beheersmaatregelen

Voor de implementatie van de Omgevingswet heeft de gemeente een programma opgesteld. In dit programma wordt onder andere aandacht besteed aan wijziging van processen, systemen en veranderde werkwijze voor medewerkers. De uitvoering van dit programma ligt op schema. Door het Rijk is de bevestiging gedaan dat de overgang op middellange termijn budgetneutraal moet kunnen verlopen. Daarnaast is bij het besluit (14 maart 2023) door de Eerste Kamer over de inwerkingtreding een motie aangenomen die de regering verzoekt om voor 1 juli 2023 een integraal financieel beeld te maken, en de Kamer voor de zomer te informeren over hoe deze kosten komende jaren gedekt worden. We blijven de verdere ontwikkelingen hierover goed in de gaten houden.

Door de gemeente is het effect van de invoering van de Omgevingswet vertaald in de meerjarenbegroting. Gevolg is dat in het overzicht risicoprofiel geen benodigd weerstandsvermogen is opgenomen voor de invoering van de Omgevingswet.

9. Herijking gemeentefonds

Risicobeschrijving

De herijking van het gemeentefonds heeft doorwerking vanaf het jaar 2023. De nieuwe verdeling per 1 januari 2023 vraagt om continu onderhoud. De onderzoeksagenda van de herijking van de verdeling van het gemeentefonds is nog niet afgerond. Over eventuele aanpassingen van de herverdeling van het gemeentefonds (positief dan wel negatief) kan vanwege de nog niet afgeronde of nog te starten onderzoeken geen nadere onderbouwing worden gegeven.

Het Rijk werkt met gemeenten en provincies door aan een nieuwe financieringssysteem vanaf het jaar 2026. In aanloop daarnaartoe heeft het kabinet voor gemeenten eenmalig € 1 miljard in 2026 beschikbaar gesteld. De uitwerking van de nieuw te ontwikkelen financieringssysteem voor Noordoostpolder is voor nu onbekend. Aangezien de toevoeging aan het gemeentefonds eenmalig is voor 2026, is dit aanvullende budget, vertaald naar de situatie van Noordoostpolder toegevoegd aan de reserve beleidsplan.

Beheersmaatregelen

De ontwikkelingen rondom de nieuwe financieringssystematiek en de betekenis ervan voor de gemeente worden actief gevolgd. Specifieke beheersmaatregelen zijn thans niet aan de orde.

10. Rampen en crises

Risicobeschrijving

Risico dat onvoldoende wordt geanticipeerd op rampen en crises en hierdoor minder gemeentelijke doelen worden gerealiseerd.

Beheersmaatregelen

De gemeente werkt nauw samen met de Veiligheidsregio om incidenten, crises en rampen in onze gemeente te voorkomen en te bestrijden. Nadrukkelijk wordt aandacht besteed aan opleiding, training en oefening van de gemeentelijke crisisorganisatie.

11. Inflatie

Risicobeschrijving

Momenteel is er sprake van een hoge inflatie. De gemiddelde inflatie (CPI) in Nederland over 2022 is +10%. In 2023 is deze t/m februari iets lager +7,8%. Dit heeft effect op de gehele bedrijfsvoering van de gemeente.

De prijzen van grondstoffen en bouwmaterialen zijn afgelopen jaar in recordtempo gestegen. Deze absurditeit heeft te maken met de situatie op de wereldmarkt. De vraag naar bouwgrondstoffen en -materiaal is zo groot, dat er schaarste is ontstaan. Daarnaast is er sprake van een beperkt aanbod; producenten kunnen de vraag niet bijbenen. Onzekerheid mede vanwege de oorlog in Oekraïne, handelsconflicten, leveringsproblemen en loonstijgingen stuwen de prijzen flink op. Door de hoge olie- en energieprijzen vragen verschillende opdrachtnemers om compensatie op basis van de indexatie.

Ook ondervinden we grote vertraging bij de levering van bepaalde bouwproducten. Hiervoor kunnen de leveringstermijnen oplopen tot een half jaar. Ook de levering van kunststoffen staat enorm onder druk.

Uitgangspunt van het gemeentelijk beleid is dat het Rijk in voldoende mate de loon- en prijsontwikkeling compenseert via het gemeentefonds. Elk jaar is er een kans dat de compensatie vanuit het Rijk onvoldoende is om de werkelijke loon- en prijsontwikkeling te vergoeden. Gezien de inflatieontwikkeling vanaf 2021 lijkt de onzekerheid voor afdoende compensatie via de algemene uitkering dit jaar groter dan normaal. Daarnaast zijn de effecten van de huidige loon- en prijsontwikkelingen op de lopende majeure projecten zoals de renovatie van het Bosbad, de nieuwbouw van de VO-campus, infrastructurele investeringen en overige projecten in het kader van het project Voorzien in Vastgoed voor dit moment niet te schatten.

Het risico van tariefontwikkeling van gas en elektra is toegelicht bij onderdeel '14. Levering gas en elektra'.

Beheersmaatregelen

De invloed van de doorgaande inflatie op de huidige begroting van de gemeente zal in het tweede kwartaal nader tegen het licht worden gehouden. Relevante afwijkingen met eventuele wijzigingsvoorstellen zullen worden ingebracht in de raad.

12. Recycle-tarief afval

Risicobeschrijving

In 2021 is het recycle-tarief afval ingevoerd. De komende jaren zijn er meerdere risico's en effecten te verwachten, namelijk:

1. Prijsontwikkeling grondstoffen (marktrisico). De inzameling van grondstoffen levert de gemeente inkomsten op, die de hoogte van de afvalstoffenheffing dempen. De prijs van ingezamelde grondstoffen is momenteel hoog. Denk aan metaal, papier en plastic. Een risico

is dat de marktprijzen van ingezamelde grondstoffen dalen. Dan dalen ook de inkomsten van de gemeente.

2. Inwoners scheiden meer dan gedacht en bieden minder (vaak) restafval aan dan begroot (gedragsrisico). De gemeente ontvangt dan minder variabele inkomsten dan begroot. In combinatie met stijgende lasten voor afvalinzameling en -verwerking door inflatie, hogere verbrandingsbelastingen, hogere brandstofprijzen, contractvernieuwingen e.d. kan hierdoor een exploitatietekort ontstaan. De afvalstoffenheffing kan dan verhoogd moeten worden en bewoners kunnen daardoor het gevoel krijgen dat afval scheiden niet loont. Dit wordt ook wel de diftar paradox genoemd.
3. Inwoners gebruiken grondstofcontainers voor restafval (gedragsrisico). Het risico hierin is dat partijen grondstoffen worden afgekeurd en moeten worden behandeld als restafval en dus geld kost in plaats van oplevert.
4. De hoeveelheid zwerfafval neemt toe (gedragsrisico). Dit brengt eveneens hogere lasten met zich mee.

Beheersmaatregelen

Het risico 'recycle-tarief' wordt op € 400.000 gekwantificeerd met een zeer laag risicoprofiel. Het risicoprofiel is zeer laag ingeschat omdat het variabele deel in het tarief vrij gering is. Verder is de gemeente vrij behoudend in het begroten van opbrengsten van grondstoffen. Het risico is reeds grotendeels afgedekt door de stijging van de lasten in de begroting 2023 en verdere jaren.

13. Oorlog in Oekraïne

Risicobeschrijving

Begin 2022 brak de oorlog in Oekraïne uit. Alle gemeenten kregen de opdracht om huisvesting te organiseren. In de loop van 2022 raakten onze opvangplekken vol en moesten we op zoek naar extra opvangplekken. Daarnaast moesten de ontheemden ingeschreven worden, uitkering van leefgeld moest geregeld worden en ook onderwijs(huisvesting) voor de kinderen. Door het Rijk zijn verschillende regelingen opgesteld voor compensatie van de kosten van het realiseren en beheren van de gemeentelijke opvang, onderwijs en het uitkeren van leefgeld aan alle ontheemden. Via deze regeling worden de door ons gemaakte kosten gecompenseerd. Of deze regeling in 2023 voldoende zal zijn is onzeker. Denk aan de gestegen energieprijzen, inflatie en de mogelijkheid dat extra (onderhouds)maatregelen genomen moeten worden. De opvang is langduriger dan gehoopt. Daarom is via de decemberrapportage het niet bestede bedrag in 2022 van € 1.080.729 gereserveerd voor de eventuele extra kosten die gemaakt moeten worden in 2023, zodat deze gedekt kunnen worden door de ontvangen rijksmiddelen.

Beheersmaatregelen

Met de inzet van eigen bewoningsmogelijkheden als het Dr. Jansencentrum streeft de gemeente ernaar om zo kostenefficiënt mogelijk om te gaan met de verkregen rijksmiddelen. Daarnaast is het de inzet van de gemeente om naar overtuiging sociaal maatschappelijk bewogen om te gaan met de opvang van de ontheemden. Daarbij richt de gemeente zich ook op het ondersteunen van de vele vrijwilligers die de gemeente kent om de omstandigheden van de ontheemden te verlichten.

14. Levering gas en elektra

Risicobeschrijving

Voor de levering van energie zijn nieuwe contracten voor gas en elektriciteit afgesloten met de HVC.

In oktober 2022 zijn de definitieve tarieven gas en elektriciteit voor 2023 van de HVC ontvangen, deze zijn hoger dan we hebben opgenomen in de begroting 2023. De tarieven voor de levering van gas en elektriciteit zijn verhoogd met een factor die ligt tussen de 4 en 5 maal het tarief van 2022.

De energieprijzen worden door de leverancier bepaald op basis van de marktontwikkelingen en risico's die leverancier heeft. Ongeacht prijsstijgingen of dalingen betalen wij een vast bedrag aan HVC.

In de begroting 2023 is uitgegaan van een verwacht totaal gebruik energie voor haar assets met een totale begroting van € 2.100.000. Op basis van gebruik voorgaande jaren. Hierbij is geen incidentele verhoging in meegenomen, wel dat de tarieven in het najaar 2022 bekend zouden worden. Dit is ook benoemd in de risicoparagraaf van de begroting.

De nieuwe tarieven van HVC voor de levering van energie leidt tot een verhoging van het benodigd energiebudget van € 4.425.000. Dit betekent een stijging van € 2.325.000. Deels is hier dekking binnen de exploitatie voor gevonden. Een deel van de energielasten kan worden doorberekend aan de gebruiker. Voor een restantbedrag van € 1.500.000 is geen dekking aanwezig ervan uitgaande dat de reservering binnen de Reserve Beleidsplan voor inflatie voor een bedrag van € 1.000.000 nodig is voor de inflatie van niet-energie uitgaven.

Beheersmaatregelen

Voorstellen tot verlaging van het energieverbruik zijn ter overweging voor besluitvorming voorgelegd. Hierbij is te denken aan onder andere naar voren halen van investeringen in led-verlichting, nog meer isoleren van gevels, meer zonnepanelen en onderzoek naar gasloos energieverbruik.

15. Fiscaliteiten

Risicobeschrijving

De Gemeente NOP hanteert voor de vennootschapsbelasting een consequente gedragslijn ten aanzien van de fiscale behandeling van (nieuwe) grondexploitaties. Deze gedragslijn is in afstemming is met de Belastingdienst. De gehanteerde gedragslijn is reeds verwerkt in ingediende aangiften. Mocht de Belastingdienst een andere gedragslijn voorschrijven dan kan dit leiden tot een aangepast belastbaar bedrag en daarmee tot een ander – doorgaans hoger – af te dragen bedrag aan vennootschapsbelasting.

Beheersmaatregelen

De gemeente volgt een consequente gedragslijn voor de fiscale behandeling van grondexploitaties.

Risicoprofiel

Per geïncventariseerd risico is de impact bepaald met een inschatting van de kans dat het risico zich daadwerkelijk gaat voordoen. Het totaal van de berekende risico's (impact x kans) is de benodigde weerstandscapaciteit. Van enige geïncventariseerde risico is het niet op reële wijze mogelijk om de impact te bepalen. Voor deze risico's is de impact weergegeven met PM. Bij de inschatting van de kans is rekening gehouden met de getroffen beheersmaatregelen.

Nr	Omschrijving	Impact bruto risico	Kans					Bedragen x € 1.000	
			Zeer laag 10%	Laag 30%	Gemiddeld 50%	Hoog 70%	Zeer hoog 90%		
1	Ontwikkelingen arbeidsmarkt	PM			PM				
2	Bouwgrondexploitatie	8.497		1.575		1.365	1.169		
3	SD - taakstelling	230		69					
3	WMO - open einde regeling	660			330				
3	Jeugd - open einde regeling	980			490				
3	Jeugd - Jeugd met verblijf en Jeugdbescherming	2.200				1.540			
3	Participatiewet - open einde regeling	130		39					
3	Participatiewet - Minimabeleid	270			135				
3	Participatiewet - Energietoeslag	590			295				
3	Participatiewet - BUIG	1.000		300					
4	ICT	5.000		1.500					
5	HVC	10.352	1.035						
6	Overbelasting energienetwerk	PM	PM						
7	Tertiaire achtervang	30.376	3.038						
8	Omgevingswet	Geen							
9	Herijking gemeentefonds / accres ontwikkelingen	PM			PM				
10	Rampen en crises	PM			PM				
11	Grondstoffen en materialen / Inflatie	1.405			703				
12	Recycle-tarief	400	40						
13	Oorlog in Oekraïne	PM			PM				
14	Levering gas en elektra	1.500						1.350	
15	Fiscaliteiten	PM		PM					
Totaal risico		63.590							
Totaal benodigde weerstandscapaciteit		14.971	4.113	3.483	1.953	2.905	2.519		

Weerstandvermogen

In dit onderdeel wordt de benodigde weerstandscapaciteit zoals berekend bij onder 'Risicoprofiel' vergeleken met de beschikbare weerstandscapaciteit. De verhouding tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit geeft de financiële weerbaarheid aan van de gemeente.

Met betrekking tot de benodigde weerstandscapaciteit is op te merken dat het een totaalbedrag is waarbij geen rekening is gehouden met een kans inschatting van het zich daadwerkelijk gelijktijdig voordoen van de risico's. Zoals nu de vergelijking wordt gemaakt, is er voldoende beschikbare weerstandscapaciteit aanwezig als alle risico's zich (gelijktijdig) daadwerkelijk voor zouden doen. Anderszins is op te merken dat er risico's aanwezig zijn die niet reëel zijn in te schatten en daarom als een PM post zijn opgenomen. De benodigde weerstandscapaciteit is ten opzichte van de begroting afgenomen met ongeveer EUR 7,4 miljoen. Deze afname ziet hoofdzakelijk op de gewijzigde inschatting van de hoogte van de inflatie, bijdrage van het Rijk daarin en reeds gereserveerde middelen.

De beschikbare weerstandscapaciteit ziet op middelen die zogezegd vrij zijn om in te zetten en niet geormerkt zijn voor de uitvoering van het beleid. Dit is van toepassing voor de algemene reserve, reserve bouwgrondexploitatie (voor risico bouwgrondexploitatie), reserve sociaal domein (voor risico sociaal domein), deel van de reserve dat ziet om onvoorziene omstandigheden, vrije deel van reserve beleidsplan en berekende onbenutte belastingcapaciteit. Inschatting van omvang aanwezige stille reserves is achterwege gelaten.

Confrontatietabel	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Beschikbare weerstandvermogen	44.770.496	45.004.420	51.586.205
- algemene reserve	19.500.000	19.500.000	20.250.000
- reserve grondexploitatie (excl geraamde onttrekkingen)	13.570.959	13.570.959	19.417.554
- reserve sociaal domein	66.190	-	60.190
- onvoorzien	250.000	100.000	25.000
- vrije deel reserve beleidsplan	10.000.000	10.000.000	10.000.000
- onbenutte belastingcapaciteit	1.383.347	1.833.461	1.833.461
Benodigde weerstandscapaciteit	20.493.000	22.364.509	14.971.481
Weerstandvermogen	24.277.496	22.639.911	36.614.724
Ratio weerstandvermogen	2,2	2,0	3,4

De ratio van het weerstandvermogen is beduidend hoger dan 1,0. Door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) is een beoordelingstabel weerstandvermogen opgesteld. Is de ratio tussen 1,0 en 1,4 dan is de kwalificatie 'voldoende' van toepassing. Tussen 1,4 en 2,0 'ruim voldoende' en vanaf 2,0 'uitstekend'. Naar deze beoordelingstabel is de kwalificatie 'uitstekend' van toepassing voor de gemeente.

Indicatoren

In dit onderdeel worden de kengetallen getoond die door de BBV zijn voorgeschreven, waarbij de definities worden gehanteerd zoals door de Ministeriële regeling zijn vastgesteld. Per indicator zal duiding worden gegeven van de hoogte van het kengetal. Met een vergelijking van het landelijk gemiddelde van het jaar 2021.

Over het geheel genomen tonen de indicatoren een grote financiële weerbaarheid van de gemeente Noordoostpolder. Met betrekking tot de netto schuldquote, solvabiliteitsratio en grondexploitatie onderscheidt de gemeente zich ten opzichte van de gemiddelde gemeente met een inwonersomvang van tussen de 45.000 en 60.000 inwoners.

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een negatieve quote toont dat de financiële vorderingen liquide middelen groter zijn dan de financiële schulden. Voor 2021 was het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een netto schuldquote van 60%. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen was 51%.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Netto schuldquote	-25%	-16%	-36%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-27%	-13%	-38%

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio des te weerbaarder is de gemeente. De ratio wordt berekend door het eigen vermogen door het totaal vermogen te delen. Voor 2021 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een ratio van 35%.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Solvabiliteitsratio	75%	76%	76%

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte is te bepalen door de structurele baten te verminderen met de structurele lasten en te delen door de totale baten voor bestemming. Voor 2021 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een kengetal van 4,2% hetgeen voor dat jaar lager was dan de gemeente Noordoostpolder.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Structurele exploitatieruimte	5%	4%	10%

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Een relatief wat lager kengetal geeft minder risico bij de aflossing van leningen die zouden kunnen zijn aangegaan voor aankoop van gronden. Voor 2021 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een kengetal van 13,1% hetgeen voor dat jaar hoger was dan de gemeente Noordoostpolder.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Grondexploitatie	9%	11%	9%

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert ieder jaar deze lasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten wordt verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in die gemeente.

De belastingcapaciteit kan worden bepaald door de woonlasten van een meerpersoonshuishouden af te zetten tegen het landelijk gemiddelde uit te drukken in een percentage. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Hoe lager het percentage hoe meer ruimte tot bijsturing. Voor 2021 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een belastingcapaciteit van 93,5%.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Woonlasten	755		838
Landelijk gemiddelde	811		904
Belastingcapaciteit	93%		93%

Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat over het onderhoud van wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Dat zijn onderdelen van de openbare ruimte. In economische zin zijn het de 'kapitaalgoederen'. Het zijn goederen die nodig zijn om onze diensten te leveren.

Onderhoud van de openbare ruimte beslaat een flink deel van de begroting. Daarom zijn continuïteit, informatie en keuzes over het onderhoud belangrijk voor de begroting en jaarstukken.

In deze paragraaf leest u over de beleidskaders en uitvoeringsplannen voor onderhoud van de openbare ruimte. Met de ontwikkelingen die daarbij een rol hebben gespeeld in 2022 en het effect daarvan op de uitvoering van de begroting.

De gemeente zorgt voor de openbare ruimte. Dit is een proces dat altijd doorgaat, continuïteit en het voorkomen van grote fluctuaties zijn daarom erg belangrijk. De voorzieningen moeten veilig, schoon en bruikbaar blijven. Daarom vraagt het onderhoud van deze kapitaalgoederen steeds geld. Dat is deels regulier budget voor taken die steeds terugkomen, zoals grasmaaien, onkruid verwijderen en onderhoud verhardingen. Maar het is ook vaak éénmalig budget. Dan gaat het om grote investeringen zoals een brug vervangen of een rotonde aanleggen.

Groen

Beleidskader

Beleidsplan Openbare Ruimte (2014 – 2024) (Actualisatie in 2021)

Ontwikkelingen/ stand van zaken

Uitvoering is gegeven aan het meer aandacht voor biodiversiteit bij de aanleg van nieuw groen. Een evenwicht wordt gezocht tussen wens en beheersbaarheid. Kosten zijn hierbij ook een belangrijk aspect. Bij het ontwerp van herinrichtingsprojecten is veel oog voor de klimaatvriendelijke inrichting. Ook de op te stellen klimaatvisie geeft hier richting in.

De situatie in Oekraïne en de mondiale inflatie zet de financiële budgetten onder druk. Dit vraagt om bijstelling en keuzes in de komende jaren.

Vanuit bestendig beheer en tijdige vervanging van bomen bij einde levensduur is het nodig om meer grip te krijgen op de kwalitatieve ontwikkeling van een boom. Voorbereidingen zijn gestart om ook de bomen in het buitengebied periodiek te inspecteren.

De onderhoudscontracten voor het verzorgend onderhoud van het groen zijn aangepast voor de komende jaren naar een lager onderhoudsniveau in lijn met de actualisatie van het beleidsplan openbare ruimte in 2021. Dit betekent concreet dat het groen in centrumgebieden en langs hoofdwegen op B-niveau onderhouden gaat worden.

Uitgevoerd onderhoud

Het onderhoud van het openbaar groen is uitgevoerd volgens de afgesproken kwaliteitsniveaus. Extra budget is bij geraamd voor de kap van een aantal bomen in de Emmeloord. De bomen vormden vanwege de ouderdom en de voorgaande droge zomers een risico voor de omgeving.

Budgetten 2022

De budgetten waren voldoende om aan de afgesproken onderhoudskaders te voldoen. Voor de onvoorzien kap van een aantal populieren is extra budget gevraagd.

Wegen

Beleidskader

Beleidsplan Openbare Ruimte 2014-2024 met de tussentijdse bijstelling in 2021 vormt het beleidskader. In de tussentijdse bijstelling zijn ook de opgelegde bezuinigingen vanaf 2023 opgenomen. De opgelegde bezuinigingen voor 2021 en 2022 zijn eerder teruggedraaid.

De onderhoudsniveaus en uitgangspunten voor het onderhoud zijn bij de actualisatie opnieuw vastgesteld. Dit zijn onderhoudsniveaus volgens de landelijke normen van de CROW. Het BOR is het kader en er wordt gewerkt conform het uitvoeringsplan Openbare Ruimte, zoals bedoeld in artikel 19 van de Financiële beheersverordening gemeente Noordoostpolder. In 2022 zijn de kwaliteitsniveaus van de onderhoudscontracten voor 2023 bijgesteld om te kunnen voldoen aan de opgelegde bezuiniging.

Mobiliteit

Een mobiliteitsplan met uitvoeringsprogramma is opgesteld en wordt naar verwachting vastgesteld tweede kwartaal 2023. Het Mobiliteitsplan geeft concrete projecten voor de jaren. Uiteraard worden de verkeersveiligheidsprojecten nauwgezet afgestemd met het wegenonderhoudsprogramma. Het jaarlijkse uitvoeringsplan wegen en riolering maakt dit inzichtelijk.

Ook is opnieuw subsidie verkregen om een aantal wegen te voorzien van benodigde verkeersveiligheidsprojecten. Dit is onderdeel van een landelijk programma *Strategisch Plan Verkeersveiligheid*. De verkregen middelen dienen voor 2027 te zijn besteed. Vanzelfsprekend wordt ook hierbij de samenloop met wegenonderhoud, rioleringsonderhoud en klimaatadaptieve inrichting gezocht en benut. Verder is ook vanuit een provinciaal programma incidenteel subsidie beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn ingezet voor het aanbrengen van bermverharding.

Ontwikkelingen/ stand van zaken

Het afgelopen jaar is er een forse inhaalslag gemaakt in het onderhoud van de buitenwegen. Een deel van het geplande onderhoud van 2021 is doorgeschoven naar 2022 en gelijktijdig uitgevoerd. Mede door de oorlog in Oekraïne en de versnelling in de woningbouw is de kostprijs van werken behoorlijk verhoogd. Forse stijging van energieprijzen, materiaal schaarste en toename inflatie maken dat vele aannemers op basis van contracteisen aanspraak hebben gemaakt op prijscompensatie. Voor 2022 is extra budget beschikbaar gesteld.

Vervangingsopgave Wegen en Bruggen

Het uitgangspunt voor de huidige beheersystematiek van wegen is dat met onderhoudsmaatregelen gewerkt wordt aan het minimaal behalen van de levensduur van de weg, waarbij ook levensduur verlengende maatregelen getroffen worden. De voorziening groot wegenonderhoud is gebaseerd op dit onderhoud. Rehabiliteren van de wegen valt buiten de huidige voorziening groot wegenonderhoud. Het areaal van de gemeente Noordoostpolder is aan het verouderen, waardoor op termijn rehabilitatie een noodzaak is om zo kapitaalvernietiging te voorkomen, c.q. efficiënt beheer is een belangrijk uitgangspunt. Om inzicht te krijgen in de vervangingsopgave zijn we gestart met het areaal volledig in kaart brengen zowel kwantitatief als kwalitatief. De ingrijpende keuzes vanuit het Mobiliteitsplan ten aanzien van verlaging snelheid in het buitengebied en categorisering wegen, en diverse functiewisselingen binnen de organisatie, maken dat de visie vertraagd is.

Uitgevoerd onderhoud

Groot onderhoud is uitgevoerd aan de volgende asfaltwegen of paden:

Havenweg
Hertenpad
Marknesserweg
Oud Emmeloorderweg (westzijde)
Palenweg
Pilotenweg
Professor Brandsmaweg
Weg van Ongenade
Zwartemeerpad
Diverse bospaden

Verkeersveiligheidsmaatregelen zijn aangebracht op de volgende wegen en paden:

Feike Bruinsmalaan / Amazonestraat
Fietspad Oude Espelerweg
Klutenweg - Weg van Ongenade
Onderduikersweg - Weg van ongenade
Pilotenweg - Tollebekerweg

Langs de volgende wegen zijn bermvoorzieningen aangebracht:

Ankerpad
Professor Brandsmaweg
IJzerpad

Bijdrage aan integrale herinrichting:

Lange Omgang Bant
Leemkade Kraggenburg

Budgetten 2022

Totaal is aan onderhoud van de wegen circa Euro 3 miljoen besteed. Extreme prijsstijgingen grondstoffen, materialen en energie hebben invloed gehad op het budget. Voor het groot onderhoud asfaltwegen betekende dit in 2022 dat de aannemer werd geconfronteerd met onvoorziene kostenstijgingen die hem niet kunnen worden toegerekend. Contractueel heeft de aannemer daarom recht op gedeeltelijke compensatie van de werkelijke meerkosten als gevolg van de extreme prijsstijgingen. Voor de periode van februari tot en met juni 2022 bood het lopende raamcontract geen ruimte voor compensatie van de gestegen kosten, anders dan een eenmalige verrekening. Op basis van extern ingewonnen juridisch advies is de hoogte van de eenmalige compensatie bepaald waar de aannemer in deze periode recht op had.

Vanaf 1 juli 2022 zijn de eenheidsprijzen van het raamcontract voor asfaltwegen, volgens de contractvoorwaarden, geïndexeerd. De indexatie van de eenheidsprijzen betreft een stijging van bijna 20%. Deze verhoogde eenheidsprijzen gelden tot het volgende moment van indexatie, 1 juli 2023. De geïndexeerde eenheidsprijzen dekten voor de periode na 1 juli 2022 de meerkosten van laatste projecten. De budgetten in 2022 waren onvoldoende om de meerkosten op te vangen.

In de Decemberrapportage 2022 is extra budget aangevraagd en verleend om de hierboven genoemde eenmalige compensatie en de eenmalige meerkosten te vergoeden. Dit is incidenteel voor 2022. Voor 2023 is geen structurele verhoging van de budgetten doorgevoerd. De gehanteerde indexatie blijft ver achter ten aanzien van de werkelijke inflatie ten aanzien van het wegenonderhoud.

Kunstwerken**Inleiding**

De civiele kunstwerken worden in nauwe samenspraak met de wegen onderhouden. Gestuurd wordt op veilig en heel. Voor toekomstige vervanging van de vaste objecten wordt deels gereserveerd in een vervangingsreserve. Wanneer renovatie of vervanging van beweegbare bruggen aan de orde is, vragen we vooraf budget bij de Raad. Het onderhoud wordt geprogrammeerd op basis van jaarlijkse inspecties, meldingen en onderhoudsprognoses. Uit te voeren werkzaamheden verzamelen we en periodiek aanbesteed en uitgevoerd. Calamiteiten en dringende werkzaamheden herstellen we direct.

Beleidskader

Beleidsplan Openbare Ruimte (2014 – 2024)

Ontwikkelingen/ stand van zaken

Gestart is met de visie vervanging infrastructuur. Hieruit volgt een bijbehorend uitvoeringsprogramma. Door een langer tot standkoming proces voor het Mobiliteitsplan en functiewisselingen in de organisatie is de visie vertraagd. Het proces loopt en naar verwachting volgt vaststelling in 2023. Een van de grootste opgaven voor de komende jaren is de renovatie en versterking van de Kadoelerbrug in 2025. We zijn in gesprek met de betrokken overheden of een financiële bijdrage in de renovatie mogelijk is.

Uitgevoerd onderhoud

Aan verschillende objecten is onderhoud verricht. Verder zijn er onder de Marknesserbrug extra trillingsdempers geplaatst. De software van de telemetrie van de beweegbare bruggen is gemoderniseerd. Afronding gebeurt in 2023. De beweegbare Nagelerbrug is onderzocht op vermoeiingsscheuren. Dit naar aanleiding van signalen vanuit de inspectie. De aanwezige scheuren zijn nu niet direct zorgelijk, maar vragen wel om een periodieke monitoring.

Budgetten 2022

De budgetten waren voldoende om het directe onderhoud te verrichten. Voor het planmatige, preventieve onderhoud, zijn de beschikbare middelen te laag. De forse stijging in kosten als gevolg van de inflatie dragen hier negatief in bij. In de perspectiefnota en in het uitvoeringsplan voor de vervanging infra wordt de komende jaren extra budget aangevraagd.

De vervangingsreserve voor de vaste bruggen is met de jaarlijkse dotatie in ieder geval dekkend tot 2035.

Gemeentelijke gebouwen

Beleidskader

De gebouwen die in eigendom zijn bij de gemeente worden onderhouden op het onderhoudsniveau "heel en veilig". Alle gebouwen voldoen hier ook aan. Bij de uitvoering van het onderhoud wordt altijd rekening gehouden met het beleid VIV (Voorzien in Vastgoed) waarin de ontwikkelingen van de gemeentelijke gebouwen en eventuele uitbreiding en/of renovatie staan opgenomen.

Ontwikkelingen/ stand van zaken

Vanwege meerdere factoren zoals oplopende levertijden, kosten en wisseling van veel medewerkers is een aantal werkzaamheden uitgesteld of later in het jaar opgestart. Met het opstellen van het nieuwe uitvoeringsplan onderhoud gemeentelijke gebouwen plannen we deze werkzaamheden opnieuw in.

Uitgevoerd onderhoud

Aan diverse gebouwen is groot onderhoud uitgevoerd, te weten:

- Gemeentewerf
- Gemeentehuis
- Brandweer Emmeloord
- Diverse buurt- en dorpshuizen
- Woonwagenstandplaatsen Hoefbladstraat
- Diverse begraafplaatsen
- Gymlokalen Luttelgeest en De Erven
- Diverse sporthallen
- Zwembad Bosbad
- Cultuurbedrijf en Theater 't Voorhuys
- IJsloperschuur en Museum Schokland

Budgetten 2022

De beschikbare budgetten waren voldoende voor de gekozen onderhoudsniveaus.

Riolering en water

Beleidskader

- Watertakenplan Noordoostpolder voor 2019-2024
- Maatwerkovereenkomst stedelijk water Noordoostpolder (2010)

Het Watertakenplan is een, samen met het waterschap opgesteld, beleidsplan voor de uitvoering van onze watertaken. Het plan is op 28 januari 2019 vastgesteld in de raad en op 12 maart ter kennisname aangenomen door de AV van het waterschap Zuiderzeeland. Met behulp van het Watertakenplan worden de plannen onderling beter op elkaar afgestemd. Het Watertakenplan voor de Noordoostpolder is in de plaats gekomen van het GRP en voor een deel van het Transport- en zuiveringsplan van het waterschap Zuiderzeeland. Het doel is (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden gezamenlijk in uitvoering te brengen.

Het Watertakenplan geeft ook inzicht in de kosten voor de riolering en de dekking daarvan. Uitgangspunt is het kostendekkingsplan dat de raad in mei 2017 heeft vastgesteld met een doorkijk naar 2025. Het Watertakenplan loopt in 2024 af.

Ontwikkelingen/ stand van zaken

Samenwerking afvalwaterketen Flevoland

In de provincie werken we op het gebied van water en afvalwater samen met de verschillende gemeenten en uiteraard het waterschap. Op diverse terreinen wordt elkaars kennis benut. Thema's zijn zoal:

- Datagedreven beheer
- Groeien rek in het afvalwatersysteem
- Waterlab Flevoland/ Circulair (EFRO)
- Onderzoek KWR
- Communicatie
- Beleid hemelwater en afvalwater buitengebied

Impulsregeling klimaatadaptatie

Het Rijk heeft een specifieke uitkering beschikbaar gesteld als bijdrage in de kosten voor klimaat adaptieve inrichting. Dit komt voort uit het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie. Kansen zijn er om mee te liften op herinrichtingsprojecten in de wijken. De tijdelijke Impulsregeling klimaatadaptatie loopt van 2021 tot 2027 en wordt gecoördineerd vanuit de werkregio Flevoland.

Voor de eerste ronde zijn begin 2022 bijdragen toegekend voor de aanpak van de Rivierenbuurt in Emmeloord en een bijdrage voor de aanpak van de Oudeweg in Marknesse. Eind 2022 is er een volgende aanvraag gedaan voor projecten in de komende jaren.

Visie Klimaatadaptatie

In 2022 is gestart met het opstellen van een visie Klimaatadaptatie. Deze visie is breder dan alleen riolering en water. Vaststelling en vervolg in 2023.

Uitgevoerd onderhoud

Veel onderhoud aan de riolering wordt van binnenuit uitgevoerd. Dit werk is voor meerdere jaren in 2022 Europees aanbesteed. De nieuwe aannemer heeft vanwege capaciteitsproblemen zijn verplichtingen voor 2022 helaas niet kunnen nakomen. Zodoende zijn er, in afwijking van het vorige uitvoeringsplan, géén rioolstrengen gerelined. De rioolstrengen die voor 2022 in de planning stonden, zijn nu bovenop de werkvoorraad voor 2023 gepland.

Aan de volgende gemalen en persleidingen is onderhoud verricht:

Amazonestraat Luttelgeest vervangen persleiding i.v.m. capaciteit en tegendruk (i.s.m. waterschap)
Verlegging persleiding Orchideeënhoeve (Betreft voorfinanciering, kosten worden verhaald op veroorzaker)
Banterkade
Boslaan
Urkerweg 10 zorgboerderij

De volgende integrale projecten zijn in 2022 voorbereid, gestart, dan wel uitgevoerd:

Espelervaart fase 1, voorbereiding en aanbesteding afgerond.
Lange Omgang Bant - afkoppelen, uitgevoerd.
Noordzijde Emmeloord, reconstructie Jumboplein, in uitvoering.
Sportweg Rutten – afronding groot onderhoud en afkoppelen, uitgevoerd.
Oudeweg Marknesse – rioolvervanging + aanleg HWA, voorbereiding en aanbesteding afgerond.

In 2022 zijn de geplande integrale projecten voorbereid, maar is er slechts één project ook volledig uitgevoerd. Dit komt door een samenloop van omstandigheden van personeelscapaciteit, voorbereidingen en werkzaamheden van nutsbedrijven en langere voorbereidingstijd voor bijvoorbeeld het klimaat adaptief inrichten van de buitenruimte.

Budgetten 2022

De budgetten waren voldoende om de werkzaamheden te verrichten. Wel is gesignaleerd dat de marktprijzen fors hoger liggen dan dat eerder in de ramingen en plannen is voorzien. Ook stimuleringsubsidies, zoals de Impulsregeling Klimaatadaptatie, vragen vanuit de gemeente om een substantiële cofinanciering. Deels is hier dekking voor omdat er synergie gezocht wordt met het onderhoudsprogramma wegen en riolering. In 2023 wordt hier nader over geadviseerd.

Financiering

In deze paragraaf wordt het beleid omtrent het risicobeheer van de financieringsportefeuille vermeld en er wordt inzicht gegeven in de rentelasten, de rentetoe rekening en de financieringsbehoefte.

Beleid

Het gemeentelijk beleid over de financieringsfuncties is vastgelegd in drie documenten. Dit zijn:

- De financiële beheersverordening gemeente Noordoostpolder
Zie algemene inleiding van de paragrafen.
- Het treasurystatuut
Hierin staat hoe de gemeente de wet Financiering decentrale overheden (Fido) toepast. Het doel van het statuut is tweeledig. Namelijk het beperken van de vijf risico's en slagvaardig beleid bij het aantrekken en uitzetten van gelden. Een belangrijke eis uit de wet is dat de zogenaamde treasuryfunctie uitsluitend een publieke taak dient en het beheer voorzichtig moet zijn.
- De nota geldleningen en garantstellingen
In deze nota staan de kaders waarbinnen de gemeente wel of geen lening verstrekt.

Risicobeheer

Er zijn vijf verschillende financiële risico's:

- Renterisico (van vaste schuld en vlottende schuld)
Bij vaste schuld gaat het er om hoeveel het rentesaldo wijzigt door verandering in de rente. Het gaat alleen over geld dat een jaar of langer wordt geleend of uitgeleend.
Bij vlottende schuld gaat het erom of de gemeente kortlopende leningen kan aflossen. Dit bekijken we met de kasgeldlimiet. Dat is het bedrag dat de gemeente maximaal aan kasgeld mag opnemen.
- Koersrisico
Dit is het risico dat de gemeente loopt als de koers of rente van haar beleggingen/uitstaande leningen verandert. Er zijn acht beleggingsinstrumenten toegestaan. Dit zijn: rekening courant, spaarrekening, daggeld, deposito, onderhandse geldlening, commercial paper, certificaten van deposito, obligatie, medium note en garantieproduct.
- Kredietrisico
Dit is het risico dat degene die geld geleend heeft dit niet terugbetaald of niet terug kan betalen. Om dit risico te beperken heeft de gemeente richtlijnen opgenomen in haar treasurystatuut. De richtlijnen gaan over de minimale kredietwaardigheid van partijen. Het gaat om partijen aan wie de gemeente geld wil uitlenen en partijen waar de gemeente geld wil beleggen.
- Intern liquiditeitsrisico
Dit is het risico dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn om aan de directe verplichtingen te voldoen.
- Valutarisico
Dit is het risico als de waarde van de eigen munteenheid wijzigt, Het gaat erom wat de veranderingen in het overzicht van baten en lasten of de balans zijn door de waardewijziging van de munteenheid.

Wij beperken ons koersrisico

Dit komt omdat de rentes van de uitgezette leningen nauwelijks veranderen. Als ze veranderen blijven ze vaak onder de huidige rentestand. De beleggingen die wij in bedrijven hebben zijn gewaardeerd op de aanschafwaarde. Als het nodig is, worden deze afgewaardeerd. De aandelen zijn niet genoteerd op de effectenbeurs waardoor er geen koersbewegingen zichtbaar zijn. De gemeente neemt voor € 76.782 deel in het aandelenkapitaal van bedrijven. De gemeente heeft in totaal € 2.262.090 aan leningen uitstaan (stand per 31-12-2022). Deze staan hieronder in een schema opgenomen.

Ons kredietrisico is laag

Geld aan instellingen met een publieke taak wordt alleen uitgeleend als we weten dat het terugbetaald wordt. Als de gemeente geld belegt doet zij dat bij instellingen van goede kwaliteit. De kwaliteit van de instelling wordt gemeten met een kwaliteitssysteem, de zogenaamde rating. De instelling moet minimaal een A-rating hebben. Wij hebben alleen beleggingen die in het verlengde van de publieke taak liggen.

Ons intern liquiditeitsrisico is laag

Wij hebben een korte en een lange termijnplanning voor onze financiële activiteiten. Wij houden dagelijks een liquiditeitsplanning bij. Hierdoor hebben wij goed inzicht in de ontvangsten en uitgaven. Zo weten we ook goed of we bijvoorbeeld een vaste lening moeten aangaan, hoeveel we moeten lenen en met welke looptijd. Ook is er periodiek afstemming met budget- en kredietbeheerders voor het inzicht voor de lange termijn.

Wij hebben geen valutarisico

De gemeente leent uitsluitend geld uit in euro's. Of zij vraagt garantie op een lening in euro's.

Renterisico vaste schuld en vlottende schuld

Dit zijn twee aparte berekeningen. Daarom worden ze apart weergegeven.

Renterisico vaste schuld: wij blijven onder de renterisiconorm

De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal. In de wet staat dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan dit percentage.

Bedragen x € 1.000	
Renterisico	2022
<i>Variabelen Renterisiconorm</i>	
Renteherzieningen	N.V.T.
Aflossingen	N.V.T.
Renterisico	0
<i>Berekening renterisiconorm</i>	
Begrotingstotaal	174.954
Percentage regeling	20%
Renterisiconorm	34.991
Ruimte t.o.v. renterisiconorm	34.991

Renterisico vlottende schuld: wij voldoen aan de limiet

De kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal van het begin van het jaar. Dit percentage is vastgesteld door het Ministerie van Financiën. Elk kwartaal berekenen we hoe wij er voor staan (de zogenaamde kwartaallimietberekening). Zo kunnen we eventuele overschrijdingen signaleren. Overschrijden we de limiet drie keer achtereen? Dan moeten we de toezichthouder op de hoogte stellen.

Kasgeldlimiet	Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2022	Realisatie 2022
Begrotingstotaal	174.954	206.702
Vastgesteld percentage	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	14.871	17.570

Aan de stichting Cultuurbedrijf NOP is een lening van € 150.000 verstrekt voor tussentijdse investeringen in museum Schokland. De laatste aflossing heeft in 2022 plaats gevonden. Het rentepercentage dat gehanteerd wordt voor de lening aan de bibliotheek is 4,75%.

Het koersrisico dat de gemeente loopt is zeer beperkt aangezien deze uitzettingen geen fluctuerende rente opleveren, die boven de huidige rentestand liggen.

Verstrekke leningen	Bedrag
Flevomeerbibliotheek	230.000
Geldlening MFC Tollebeek	540.000
Lening Sportclub Emmeloord	54.000
Startersleningen	582.897
Duurzaamheidsleningen	590.375
Blijversleningen	41.716
Stichting Cultuurbedrijf NOP	-
Lening Bosbad	50.304
Totaal	2.089.292

Rentetoerekening

In de tabel ziet u de rentelasten uit externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Dit inzicht is een verplichting vanuit het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In de tabel zien we wat wij aan rente betalen en wat wij aan rente ontvangen.

Bedragen x € 1.000			
Renteschema		Begroot 2022	Realisatie 2022
De externe rentelasten over financiering		164	164
De externe rentebaten over financiering	-/-	243	287
Totaal door te rekenen externe rente		-79	-123
Doorberekende rente aan grondexploitatie	-/-	191	191
Doorberekende projectfinanciering aan taakveld	-/-		
Aan taakvelden toe te rekenen rente		-270	-314
Rente over eigen vermogen			
Rente over voorzieningen			
Aan taakvelden toe te rekenen rente		-270	-314
Aan taakvelden toegerekende rente	-/-		
Renteresultaat taakveld treasury		-270	-314

Financiering

De gemeente kent twee soorten investeringen: Investerings met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut. Investerings met een economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn. Dit kan bijvoorbeeld door de kosten ervan in tarieven te verwerken (denk aan het rioolrecht). Alle andere investeringen zijn investeringen met maatschappelijk nut. U leest hier hoe de gemeente haar investeringen financiert.

Investerings via totaal financiering

Dit betekent dat de gemeente als één geheel wordt beschouwd. Dus alle inkomsten en uitgaven worden hierbij betrokken. De achterliggende gedachte is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren heet ook wel 'totaal financiering'. Het rentepercentage is 0%. Dit is gelijk aan de rente voor de al aanwezige activa. Voor investeringen in de openbare ruimte hebben we reserves om de afschrijvingskosten te dekken.

Voor grondexploitaties geldt een andere rente. Het BBV schrijft hiervoor een berekening voor. De rente is voor 2022 0,97%. Wordt voor een specifieke grondexploitatie gebruik gemaakt van project financiering? Dan kan op het rentepercentage een uitzondering worden gemaakt.

Mogelijk stijgende rente op de kapitaalmarkt is een belangrijk risico.

Het effect van een stijgende rente is voor nieuwe investeringen groot. Voor de gebruikelijke reserves geldt een rente van 1,6%. Dit is het percentage voor de inflatiecorrectie.

Kasbeheer

In dit onderdeel leest u hoe de geldstromen zo efficiënt mogelijk op elkaar afgestemd worden. Hierbij wordt rekening gehouden met toekomstige inkomsten en uitgaven.

BNG is onze huisbankier

Betalingsopdrachten worden door elektronisch bankieren aangeleverd. De inning van belasting-debiteuren gaat zoveel mogelijk met automatische incasso. Hier maakt meer dan 80% van de inwoners gebruik van.

Met de BNG zijn afspraken gemaakt over het betalingsverkeer

Deze staan in een financiële dienstverleningsovereenkomst. Al onze elektronische betalingen lopen via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

We vragen meerdere financiële instellingen om een aanbieding als we geld willen wegzetten/aantrekken

Deze toetsen we aan ons treasury statuut. Zo kunnen we een weloverwogen keuze maken waar we het geld wegzetten of aantrekken.

Bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat over de bedrijfsvoering van de gemeente, dat wil zeggen de manier waarop processen in onze organisatie zijn aangestuurd. Doel van de bedrijfsvoering is om zo effectief en efficiënt mogelijk de afgesproken prestaties te leveren.

We beschrijven de ontwikkelingen van verschillende bedrijfsvoeringselementen.

Beleid

We leven in een veranderende samenleving waarbij diverse ontwikkelingen om een andere aanpak en aanpassingsvermogen vragen. Zo werden wij in 2022 geconfronteerd met de oorlog in Oekraïne. Als gevolg hiervan heeft de organisatie zich maximaal ingespannen om o.a. huisvesting, onderwijs, ondersteuning en leefgeld te organiseren voor vluchtelingen uit Oekraïne.

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne stegen wereldwijd de kosten voor gas en elektra. Voor de gemeente betekende dit dat uitvoering geven is aan de regeling energietoeslag en dat energiecoaches zijn ingezet voor inwoners en dat we ons eigen personeel budgetcoaches hebben aangeboden, voor wie dat nodig had.

Daarnaast werd de gemeente in 2022 geconfronteerd met de mogelijke komst van een aanmeldcentrum in de directe nabijheid van het AZC in Luttelgeest. De politieke en maatschappelijke onrust die dit met zich meebracht heeft de nodige tijd en aandacht gevraagd van onze organisatie en medewerkers.

Medio 2022 zijn de beperkende maatregelen in verband met Corona opgeheven. Medewerkers werken ook na Corona structureel meer thuis, dit is ook nodig omdat we onvoldoende werkplekken hebben voor alle medewerkers. In 2022 is daarom begonnen met een visie te ontwikkelen op het plaats onafhankelijk werken. Het gemeentehuis wordt meer gebruikt voor 'verbinding en ontmoeten' en de medewerkers zijn voorzien van nieuwe devices waarmee plaats onafhankelijk (samen) werken beter mogelijk is. Vanuit het management is ingezet op nieuwe manieren van aansturing, coaching en het houden van verbinding met medewerkers.

Om op een goede manier in te haken op de soms weerbarstige wereld om ons heen, is in 2022 een nieuwe organisatievisie geschreven: Goed voor elkaar! Dit is ons venster op de toekomst. We richten ons daarbij op:

- Onze dienstverlening is goed voor elkaar
- Wij zijn goed voor elkaar
- Onze bedrijfsvoering is goed voor elkaar

In deze visie is een set van nieuwe kernwaarden opgenomen. De kernwaarden waar we voor staan vatten we samen in het woord: HALLO. Hartstocht, Avontuur, Leergierig, Lef en Ontmoeten. We dragen deze kernwaarden uit in ons werk.

Algemeen overhead

De groep 'algemeen overhead' laat zien welke kosten bij de sturing en ondersteuning van het primaire proces horen. Want die kosten vormen de overhead. Om te bepalen welke kosten bij de sturing en ondersteuning van het primaire proces horen, wordt de term PIOFACH gehanteerd. PIOFACH staat voor: Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie, Huisvesting.

Hieronder vallen:

1. alle loonkosten van de met name genoemde zogenaamde PIOFACH-functies in de definitie van 'Vensters voor Bedrijfsvoering';
2. de ICT-kosten van alle PIOFACH-systemen;
3. alle huisvestingskosten;
4. de lasten van uitbesteding bedrijfsvoering en
5. naar rato, de rentekosten die niet zijn toe te delen aan de taakvelden in het primaire proces.

Dit betekent dat in ieder geval tot overheadkosten worden gerekend:

- financiën, toezicht en controle van de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement);
- interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning (exclusief de griffie, omdat die geen onderdeel uitmaakt van de ambtelijke organisatie);
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en Huisvesting (inclusief beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);
- managementondersteuning primair proces.

Het bedrag van de overheadkosten is het bedrag dat is gerealiseerd op taakveld 0.4.

De overheadkosten vóór toerekening aan grondexploitaties zijn € 16,5 miljoen.

De overheadkosten zijn berekend als percentage van de lasten (exclusief de toevoegingen aan reserves). De totale lasten excl. toevoegingen reserves bedragen € 161,5 miljoen. Dat geeft een overheadpercentage van afgerond 10,0%.

Overhead 2022	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten			
Salarissen en sociale lasten	10.345.684	10.468.266	8.602.633
Belastingen	29.570	29.570	22.120
Duurzame goederen	1.261.350	1.398.883	1.243.319
Ingeleend personeel	361.643	1.581.140	1.811.073
Overige goederen en diensten	3.321.092	3.734.474	3.981.551
Mutatie voorzieningen	52.810	52.810	52.810
Afschrijvingen	1.011.194	747.046	747.046
Toegerekend aan grondexploitaties	-86.277	-86.277	-655.799
Totaal lasten	16.297.066	17.925.912	15.804.753
Baten			
Ingeleend personeel	-36.240	-36.240	-4.762
Overige goederen en diensten	-	-	-34.981
Kapitaaloverdrachten - overige overheden	-15.450	-15.450	-12.360
Totaal baten	-51.690	-51.690	-52.102
Saldo	16.245.376	17.874.222	15.752.651

Mutaties reserves overhead 2022	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Toevoegingen	-	25.000	25.000
Onttrekkingen	30.000	95.742	40.709
Saldo	-30.000	-70.742	-15.709

Toelichting overhead

Het verschil tussen begroting na wijziging en realisatie 2022 levert een voordeel op van 2,1 miljoen euro. Hier zijn meerdere verklaringen voor.

Salarissen en sociale lasten

Dit betreft salarissen en sociale lasten van het personeel in dienst van de gemeente Noordoostpolder. Per saldo wordt hier een positief resultaat behaald van € 1.866.000. Dit komt doordat veel vacatures ingevuld worden door tijdelijk personeel wat wordt ingehuurd. De lasten hiervoor worden vaak doorbelast naar de taakvelden, omdat ze voor een specifieke taak ingehuurd worden. Deze lasten worden dan niet verantwoord op het taakveld overhead, terwijl hier in de begroting wel rekening mee is gehouden.

Doordat deze lasten elders in de programmarekening worden verantwoord levert dit op andere onderdelen nadelen op. Deze nadelen zijn niet altijd direct zichtbaar op de diverse taakvelden doordat deze weg vallen in de totale lasten op het taakveld.

Duurzame goederen

Onder duurzame goederen valt onder andere huur en onderhoud van hardware. Ook aanschaf en onderhoud van inventaris valt onder deze categorie. Doordat het thuiswerken populair is gebleven het afgelopen jaar, is hier per saldo € 156.000 minder aan uitgegeven.

Ingeleend personeel

Dit betreft kosten voor ingeleend personeel welke betrekking hebben op het taakveld overhead. Doordat meer personeel tijdelijk ingehuurd is, levert dit een negatief saldo op van € 230.000.

Overige goederen en diensten

Dit zijn kosten die gemaakt zijn voor overige ondersteunende goederen en diensten. Te denken valt aan software licenties, dienstverlening ten behoeve van digitalisering en overige dienstverlening ter ondersteuning van de bedrijfsvoering. Per saldo levert dit een nadeel op van € 247.000.

Toerekening aan grondexploitaties

Er is meer overheadkosten toegerekend aan grondexploitaties dan begroot. Aan de grondexploitaties is 10,0% overheadkosten toegerekend. In 2022 zijn de kosten toegenomen ten opzichte van de begroting, doordat er meer bouwgronden ontwikkeld zijn en de kosten van het bouw- en woonrijp maken zijn gestegen. Dit levert op het taakveld overhead een voordeel op van € 570.000.

Control

Door de medewerkers van het team verbijzonderde interne controle (VIC) zijn verbijzonderde interne controles uitgevoerd. Dit op basis van een door het college opgesteld en vastgesteld Intern Controleplan. In dit plan zijn de door het team interne controle uit te voeren werkzaamheden opgenomen. De controles hebben voornamelijk plaatsgevonden via proces -en dossieronderzoeken. De opzet, het bestaan en de werking van diverse (financiële) processen zijn getoetst door (de medewerkers van) het team interne controle. In het jaarverslag Interne Controle wordt op de interne controle uitgevoerde werkzaamheden ingegaan.

Op 27 september 2022 heeft de behandeling van het wetsvoorstel voor invoering van de Rechtmatigheidsverantwoording (RMV) in de Eerste Kamer plaatsgevonden. Daarmee is de invoering van de RMV vanaf boekjaar 2023 definitief. 2021 is vooral ingezet op actuele (en vastgestelde) procesbeschrijvingen, met voldoende aandacht voor controle- en beheersmaatregelen in het proces die een positieve bijdragen leveren aan het waarborgen van de (financiële) rechtmatigheid en het beperken van eventuele risico's. In 2022 is verder gewerkt aan actualiseren van de procesbeschrijvingen en het oplossen van verbeterpunten in de diverse processen. Daarnaast is de

cyclus om te komen tot een rechtmatigheidsverantwoording uitgewerkt. Om te kunnen komen tot een rechtmatigheidsoordeel moet de RMV worden onderbouwd. Hierbij gaat het om de beheersing van de organisatie. De VIC onderzoekt jaarlijks deze interne beheersing. In 2022 is de werkwijze hoe te komen tot een RMV besproken met de accountant.

Wij onderzoeken periodiek de doelmatigheid en doeltreffendheid van ons gemeentelijk beleid (art. 213a gemeentewet). In 2022 is een evaluatie uitgevoerd naar het beleid en beleidsregels (huisvesting) arbeidsmigranten. Naast de evaluatie van het bestaande (huisvestings)beleid rondom arbeidsmigranten is een advies uitgebracht voor de actualisatie van het beleid rond arbeidsmigranten. Dit kan als input dienen voor de omgevingsvisie en geeft aan op welke specifieke onderdelen de huidige beleidsregels moeten worden aangepast. Behandeling in de raad wordt verwacht in het tweede kwartaal van 2023 (oordeel vormend) en in het derde kwartaal van 2023 besluitvormend.

We doen jaarlijks mee met Vensters voor bedrijfsvoering. Een instrument om inzicht krijgen in het presteren van de bedrijfsvoering en bijbehorende verbetermogelijkheden. Dit zorgt voor veel vergelijkingsmateriaal en interessante sturingsinformatie.

Verantwoording over onderzoeken naar informatiebeveiliging en privacy komen aan de orde in de separate paragraaf daarover.

Financiën

In 2022 hebben de ministeries, noch de Commissie BBV (Begroting en Verantwoording) significante wijzigingen in de verslaggevingsvoorschriften doorgevoerd. De wijze waarop in deze jaarstukken door het college verantwoording wordt afgelegd ligt daarmee in de lijn van 2021. Waardoor een goede vergelijking met de begrotingsuitvoering zou mogen worden verwacht. Echter, door de effecten van Covid-19, wordt gewezen op de attentiewaarde van de toelichting op de cijfers en andere waarden.

In lijn met het bestaande beleid wordt ook voor de jaarstukken van 2022 gebruik gemaakt van het softwareprogramma LIAS voor onlinepublicatie van de stukken. Sinds 2018 zijn alle P&C-stukken op de website <https://noordoostpolder.pcportal.nl> te vinden.

Huisvesting

In 2022 zijn de faciliteiten om hybride te vergaderen verder uitgebreid. Daarnaast is eind 2022 vanuit het team Facilitair de huisvestingsbehoefte geïnventariseerd voor het gemeentehuis, de gemeentewerf en de WerkCorporatie. De behoefte is vertaald in een rapport dat de basis vormt voor de opdrachtverstrekking aan een externe partij die ons gaat helpen met het inrichtingsplan. Uit de inventarisatie volgt ook een lijst met quick-wins die ondersteunend zijn aan de nieuwe manier van werken en die de tevredenheid van medewerkers al op korte termijn kunnen verhogen en in lijn zijn met de lange termijn behoefte.

Informatievoorziening en ICT

End User Devices (EUD's)

In 2022 zijn zowel de medewerkers van de ambtelijke organisatie, griffie als ook de leden van de gemeenteraad voorzien van een laptop. De laptop ondersteunt het plaats onafhankelijk en hybride werken in zowel de kantoor als de thuissituatie. Er zijn in totaal 449 laptops aangeschaft en het project is afgesloten met een positief saldo.

Eerder uitgegeven iPads zijn na het verstrekken van de laptops uit de organisatie teruggehaald en aan medewerkers verkocht.

Microsoft 365

In 2022 is de digitale samenwerkingsomgeving van drie clusters ingericht en zijn medewerkers getraind in het werken met Ms365. In 2023 wordt dit proces verder uitgerold. In het derde kwartaal van 2022 is de vergadertool Starleaf definitief vervangen door Microsoft Teams. Acht vergaderruimten in het gemeentehuis zijn voorzien van geavanceerde audiovisuele vergadermiddelen om het hybride vergaderen professioneel te ondersteunen. De installatie van deze middelen is erop gericht om gebruik van Ms 365 tijdens vergaderingen mogelijk te maken (zoals het delen van presentaties en documenten).

Vernieuwing hardware ten behoeve van de stabiliteit van het netwerk

Bij de Gemeentewerf, de Milieustraat, de Bosbadhal, de WerkCorporatie en op 9 locaties in het gemeentehuis zijn de decentrale netwerkswitches vervangen.

Dit zijn zogenaamde 'Edge' switches die zorgen voor verbindingen tussen alle netwerkapparatuur (zoals printers, werkplekken, WiFi accesspoints, toegangscontrole, telefonie, zonnepanelen etc.) en het centrale (core) netwerk. Deze apparatuur was sterk verouderd en aan vervanging toe (zaken als stabiliteit en veiligheid konden binnenkort niet meer gegarandeerd worden). Dit moment is aangegrepen om meteen alle bekabeling in de kasten van deze switches te vervangen en kabelmanagement toe te voegen.

Aansluitend hierop is er een start gemaakt met de voorbereidingen voor vervanging van de WiFi; alle WiFi Accesspoints worden in 2023 vervangen. Verder heeft er een upgrade van de hoofd internetverbinding plaatsgevonden. Door toenemend internetgebruik door SaaS-diensten, Office365, Exchange online en Teams zagen we dat de oude bandbreedte niet meer toereikend was.

Vernieuwing hardware raadzaal

In 2022 zijn na een aanbesteding alle presentatie en vergadersystemen in de raadzaal en de 2 commissiekamers vervangen. Dit omvat onder andere alle camera's, (draadloze) microfoons, bijbehorende hard-/software en nieuwe koppelingen met de systemen van GO.

Migratie van applicaties naar de SaaS

In 2022 is de e-mailomgeving (Microsoft Exchange) verplaatst naar de cloud van Microsoft Exchange online (onderdeel van Ms 365).

Ook zijn de eerste applicaties gemigreerd van onze eigen omgeving naar de SaaS. Het gaat hier om de belastingapplicatie, de applicatie Topdesk en Xential. Deze migraties zijn onderdeel van een groot migratietraject die voor eind 2025 afgerond moet zijn.

Informatieveiligheid en privacy

De ENSIA-verantwoording over 2021 is in april 2022 afgerond. Via een collegeverklaring en bestuursrapportages wordt verantwoording afgelegd aan diverse ministeries over onze informatieveiligheid. In het besluitvormingstraject hierover nemen we jaarlijks een rapportage over informatieveiligheid en privacy van de informatiebeveiligingscoördinator/Functionaris Gegevensbescherming mee. Uw raad is hierover geïnformeerd door het verstrekken van de genoemde documentatie. Daarna is de verantwoording over 2022 weer opgestart via de ENSIA-zelfevaluatie informatieveiligheid en privacy. De beantwoording daarvan wordt ook gebruikt voor de jaarlijkse verantwoording over de BRP en reisdocumenten. In februari 2023 hebben we bericht ontvangen van de Rijksdienst voor identiteitsgegevens dat de gemeente geselecteerd is voor een nader onderzoek naar de zelfevaluatie 2022. Ook zijn de zelfevaluaties voor de basisregistraties BAG, BGT en BRO uitgevoerd en is de vragenlijst van de WOZ over informatieveiligheid, informatiearchitectuur en systeembeheer ingevuld via ENSIA. Er zijn externe audits gedaan met betrekking tot onze DigiD en Suwinet. Daar waar nodig zijn verbeterplannen opgesteld en worden deze uitgevoerd.

In 2022 is voor de eerste keer een externe audit op uitvoering van de Wet Politiegegevens (Wpg) uitgevoerd. De Wpg is van toepassing voor strafrechtelijke onderzoeken van onze BOA's en leerplichtambtenaren. De rapportage is ingeleverd bij de Autoriteit persoonsgegevens. Deze audit biedt essentiële informatie om de interne organisatie van persoonsgegevens conform de Wpg te verbeteren.

Interbestuurlijk toezicht

Dit onderdeel geeft een overzicht van de beoordelingen door de provincie ten aanzien van de gemeentelijke financiën en de uitvoering door de gemeenten van een aantal wetten in medebewind - waarbij de gemeente op grond van een specifieke wet de opdracht heeft om bepaalde taken uit te voeren. In het overzicht is de provinciale beoordeling opgenomen ten aanzien van de gemeentefinanciën, de taakuitvoering rond het omgevingsrecht, RO, de gemeentelijke verplichtingen rond de huisvesting van vergunninghouders en de Archiefwet. De provincie toetst niet alle medebewind taken: de provincie houdt bijvoorbeeld geen toezicht op het sociale domein en de Wet veiligheidsregio's.

De kleuren per jaar en toezichtonderdeel zijn gekleurd op basis van beoordelingen, verwachtingen voor beoordelingen en streefdoelen.

Archief

Een goed (digitaal) archief is cruciaal voor het functioneren en de transparantie van de overheid. Wanneer het archief niet op orde en niet goed toegankelijk is, heeft een overheid geen betrouwbaar geheugen en kan zij zich niet verantwoorden voor haar handelen. Ook ontbreken dan op langere termijn de authentieke bronnen voor kennis van de eigen geschiedenis. Het informatie- en archiefbeheer van gemeente Noordoostpolder is als redelijk adequaat (oranje beoordeling). In de beoordeling van de provincie heeft zij voor de komende jaren meegegeven aandacht te hebben voor de ruimten in het gemeentehuis, waar archief berust en om blijvend aan alle wettelijke eisen te voldoen. Verder zal aandacht worden gegeven aan het afronden van een inhaalslag voor de bewerking en overbrenging van oude archieven.

De aanbevelingen van de provincie uit de beoordelingen komen onvoldoende tot uitvoering.

Aandachtspunten zijn:

- Het implementeren van de reeds vastgestelde digitale bewaarstrategie in de organisatie;
- Realiseer een actueel overzicht van de archiefbescheiden in de centrale en decentrale archiefsystemen;
- Stel een plan van aanpak op voor de achterstanden in de archivering van het dynamisch en semi-statisch archief;

Inventariseer welke afspraken er al zijn ten behoeve van het informatie- en archiefbeheer bij samenwerkingsverbanden en Wgr-regelingen. Maak daar waar nog geen of onvoldoende afspraken zijn gemaakt, nadere afspraken over het informatie- en archiefbeheer.

Financiën

De beoordelingen volgen vanuit de begroting- en rekeningcycli en zijn gebaseerd op drie pijlers. Het structureel financieel evenwicht, het weerstandsvermogen en de schuldpositie van de gemeente. De 'financiële gezondheid' van deze pijlers is afhankelijk van de huidige financiële positie, de (toekomstige) beleidskeuzes, uitvoering van het beleid en de hiermee gemoeide lasten, baten en investeringen. Gemeente Noordoostpolder volgt de lijn van het vaststellen van structureel reëel sluitende meerjarenbegrotingen, in aansluiting op het BBV en de provinciale kaders van toezicht. De meerjarenbegroting 2023 – 2026 is structureel en reëel in evenwicht, na verwerking van de september circulaire.

Gemeente Noordoostpolder valt onder repressief financieel toezicht en naar verwachting zal dat ook het oordeel van de provincie zijn voor het type toezicht voor het begrotingsjaar 2024.

Huisvesting vergunninghouders

Gemeenten zijn wettelijk verplicht elk half jaar (peildata 1 januari en 1 juli) een bepaald aantal verblijfsgerechtigden te huisvesten, de zogenaamde taakstelling. De minister van Binnenlandse Zaken (BZK) bepaalt per gemeente de omvang van de taakstelling. Deze hangt af van het aantal inwoners van een gemeente en het verwachte aantal verblijfsgerechtigden. Gemeente Noordoostpolder heeft de taakstelling over de eerste helft van 2022 gerealiseerd. Ook de doelstelling over de 2e helft van 2022 is gerealiseerd.

Omgevingsrecht

In het omgevingsrecht worden regels gesteld, waaraan overheden zich moeten houden bij het uitvoeren van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in de fysieke leefomgeving. Deze regels zijn opgesteld om de risico's voor mens en natuur te beperken, zodat veiligheid, gezondheid en natuur niet in het geding komen. Binnen dit toezichtdomein richt de provincie als toezichthouder voornamelijk op het beoordelen of de gemeenten hun processen ten aanzien van de uitvoering van de VTH-taken dusdanig hebben ingericht, dat deze taken goed uitgevoerd kunnen worden. De kwaliteitseisen, ook wel de procescriteria genoemd, aan de inrichting van deze processen zijn wettelijk vastgelegd in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor).

Deze procescriteria beschrijven de eisen die gesteld worden aan de sluitende beleidscyclus: de BIG-8 cyclus. De provincie Flevoland legt bij het toezicht de focus op de vakgebieden Ruimtelijke Ordening (RO), Bouw- en Woningtoezicht (BWT) en Milieu.

Over 2021, evenals de jaren daarvoor, heeft de provincie gemeente Noordoostpolder beoordeeld als adequaat voor haar beleid en uitvoering. Gemeente Noordoostpolder heeft naar de criteria waar de

provincie aan toetst het proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht al jaren goed op orde.

Wabo

In 2020 heeft gemeente Noordoostpolder de lijn van de afgelopen jaren kunnen doorzetten bij toezicht en handhaving. De vastgestelde beleidsnota's zijn actueel en op orde. De prognose is dan ook dat de komende beoordelingen van toezicht en handhaving positief zullen blijven.

Monumenten & Archeologie

Voor monumenten en archeologie wordt één keer in de twee jaar toezicht informatie verzameld (gelijk oplopend met de monitor erfgoedinspectie van het Rijk). De erfgoedinspectie 2017/2018 liet een positieve overall beoordeling zien. De verwachting is dat de beoordelingen adequaat voortgezet worden.

Juridische zaken

Schaarse vergunningen

Voor schaarse vergunningen stond in 2021 een impactanalyse gepland om vast te stellen of en waar wijzigingsvoorstellen en aanpassingen in het werkproces nodig zijn. Dit is door andere prioriteiten en beperkt ruimte i.v.m. personele wisselingen ook in 2022 nog niet tot uitvoering gekomen. De start wordt nu voorzien in 2023.

Schaarse subsidies

Het uitvoeren van een impactanalyse dat moet leiden tot het doen van wijzigingsvoorstellen en aanpassingen in werkprocessen rond subsidies is in 2022 niet gestart. Binnen het beleidsveld is prioriteit gegeven aan doorlichting en aanpassing van (beleid rondom) de subsidieprocessen in het kader van het LEAN traject.

Schaarse grond

De ontwikkelingen rond schaarse grond zijn door het zogenaamde "Didam" arrest van de Hoge Raad van november 2021 in een stroomversnelling gekomen. Dit had tot gevolg dat de uit 2017 stammende "beleidsregels gronduitgifte" moesten worden herzien. Door dit arrest was het niet langer zonder meer toegestaan om onderhands aan één partij gronden uit te geven zonder gelijke kansen te bieden aan andere (potentiële) gegadigden. De rechter heeft aangegeven dat er bij uitgifte op basis van het gelijkheidsbeginsel gelijke kansen moeten worden geboden aan alle potentiële gegadigden. Hiervoor moet een selectieprocedure worden doorlopen aan de hand van objectieve, toetsbare en redelijke criteria. De noodzaak tot aanpassing van de werkwijze van gronduitgifte bood ook de kans om de geleerde lessen van de afgelopen vijf jaar mee te nemen. Dit resulteerde in de vaststelling van de Beleidsregel gronduitgifte Gemeente Noordoostpolder in december 2022.

Bezwaar en beroep

Als het gaat over bezwaren bieden we bezwaarmakers altijd de mogelijkheid van een informeel gesprek (mediation) aan. Vaak is deze informele wijze van afhandeling succesvol en is behandeling in een onafhankelijke bezwarencommissie niet meer nodig. In 2022 is 77% van de bezwaren ingetrokken zonder dat de commissie zich over de zaak hoefde te buigen. Deze werkwijze wordt eveneens ingezet bij conflicten tussen inwoners onderling, tussen ondernemers en inwoners en tussen inwoners/ondernemers en gemeente. Er wordt inmiddels geoefend ter voorbereiding op de Omgevingswet, bijvoorbeeld door het invoeren van de intaketafels. Beide mediators zijn hierbij betrokken.

Klachten

Het kan voorkomen dat mensen ontevreden zijn over een besluit of over ons handelen. Zij kunnen dan een klacht of een bezwaar indienen. Klachten gaan over gedragingen, zoals bejegening en het te laat beantwoorden van een vraag. Op verzoek van de klachtencoördinator zoekt de betrokken manager dan altijd persoonlijk contact met de klager. In de afgelopen jaren schommelde het aantal klachten over het algemeen tussen de 25 en 35 klachten. Wat dat betreft was 2022 een gemiddeld jaar met 33 klachten. In het klachtenjaarsverslag 2022 wordt hierop nader ingegaan. Specifieke oorzaken van een daling of stijging van het aantal klachten is niet of moeilijk aan te geven.

Personeel en organisatie

Goed werkgeverschap en goed werknemerschap staan voorop. Daarom besteden wij aandacht aan:

1. Performance/SPP
2. Gezond & Veilig werken
3. Mobiliteit & Ontwikkeling en
4. Organisatieontwikkeling

Performance/SPP

De derde cyclus van SPP is opgestart in 2022. We hebben inmiddels een goed inzicht in het huidige en benodigde personeelsbestand. De scope is hierbij inzicht in kalenderjaar 2024- 2025/2026. Dit in termen van kwaliteit (kennis, competenties, vaardigheden), kwantiteit (fte) en personeelsmix (vast/flex-verhouding). Dit helpt om gericht te investeren in de ontwikkeling van medewerkers en het hiermee vergroten van hun duurzame inzetbaarheid en onze wendbaarheid als organisatie. Daarnaast zorgen we met deze jaarlijkse herhaling van de SPP-cyclus voor continuïteit en monitoring.

Gezond & veilig werken

Ook in 2022 hebben medewerkers, daar waar nodig, gebruik gemaakt van de regeling vergoeding thuiswerken om hun thuiswerkplek in te richten. We hebben daarnaast bijvoorbeeld een training “vergroot je spankracht” georganiseerd. Hiermee is duidelijk voorzien in een behoefte en daarom zetten we deze training ook door in 2023.

Daarnaast is eind 2022 het MTO (medewerkerstevredenheidsonderzoek) gehouden. In dit onderzoek is gezond en veilig werken punt aandacht. Aan het onderzoek hebben 241 van de 380 (63%) medewerkers meegedaan. Over het algemeen geven de resultaten een positief beeld over het welzijn van de respondenten. Een ruime meerderheid voelt zich geaccepteerd, gewaardeerd, voelt persoonlijk vertrouwen vanuit de leidinggevende en heeft het gevoel zichzelf te kunnen zijn.

Tot slot zien we dat in het “post corona tijdperk” medewerkers weer meer naar kantoor komen. Ze geven aan het fijn te vinden elkaar weer te kunnen ontmoeten.

Mobiliteit & Ontwikkeling

De arbeidsmarkt was ook in 2022 krap en deze situatie zet zich de komende jaren onveranderd door. Dit maakte dat het werven van personeel veel tijd en aandacht vroeg. In september 2022 hebben we een recruiter en assistent recruiter aangenomen. Met dit team hopen we invulling te kunnen geven aan het oplopende aantal vacatures die we per jaar hebben (60 vacatures in 2021 en 75 vacatures in 2022). Indien nodig is extern ingehuurd. Ook was er ruimte voor stageplaatsen en traineeships. De voorbereidingen zijn gestart om het aantal traineeships (gezien de gespannen arbeidsmarkt, autonome uitstroom en medewerkers die de komende jaren de pensioengerechtigde leeftijd bereiken) uit te breiden.

Vanuit de werkgroep “Kwetsbaarheid bemensing” zijn diverse initiatieven gestart om onze vacatures tijdig en goed in te vullen. Hierbij valt te denken aan de nieuwe arbeidsmarktcampagne, het onderzoeken mogelijke loopbaanpaden binnen onze organisatie en tot slot de evaluatie van onze arbeidsvoorwaarden. Deze initiatieven lopen door in 2023.

Organisatieontwikkeling

Binnen de gemeente hebben op diverse plekken (door)ontwikkelingen plaatsgevonden. Binnen de verschillende domeinen speelt de invoering van de Omgevingswet, de doorontwikkeling naar een meer service gerichte organisatie, digitalisering, professionalisering en verbetering van onze dienstverlening. Op al deze gebieden zijn, daar waar nodig, vakgerichte en competentiegerichte trainingen en coachingstrajecten aangeboden.

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

In deze paragraaf leest u de stand van zaken omtrent de Wet open overheid.

Stand van zaken

Het tijdperk van de Wob is voorbij. We hebben nu de Woo.

De Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Deze wet beoogt overheden transparanter te maken door overheidsinformatie beter vindbaar en digitaal toegankelijker te maken. In de Wob lag de focus voornamelijk op de zogenaamde passieve openbaarmaking, dat wil zeggen het behandelen van verzoeken om informatie (documenten); Wob-verzoeken. In de Woo ligt de focus nadrukkelijk op twee onderdelen: de passieve openbaarmaking (de Woo-verzoeken) en de actieve openbaarmaking van informatie. De actieve openbaarmaking kan weer worden onderscheiden in vrijwillige actieve openbaarmaking van informatie en de (toekomstige) verplichting tot actieve openbaarmaking van informatie behorende tot bepaalde informatiecategorieën.

Openbaarheidsparagraaf

In de Woo staat de verplichting dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de jaarlijkse verantwoording (jaarrekening) verslag doen van de uitvoering hiervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Vorbereiding op de invoering van de Woo

Voor de invoering van de Woo is er een gemeentelijke werkgroep ingesteld. Deze werkgroep heeft de gemeente voorbereid op de nieuwe wet. Enkele voorbeelden:

- er is een Woo-coördinator benoemd;
- er is een speciaal mailadres opengesteld voor het doen van Woo-verzoeken;
- er is een stappenplan en stroomschema opgesteld voor diegenen die te maken krijgen met Woo-verzoeken;
- er is periodiek op het informatieplein aandacht gevraagd voor de invoering van de Woo;
- er heeft in De Noordoostpolder en op de gemeentelijke website informatie gestaan met betrekking tot de (invoering van de) Woo;
- het delegatiebesluit van de gemeenteraad inzake de afhandeling van Wob-verzoeken door het college van aan de gemeenteraad gerichte Wob-verzoeken is ingetrokken en is een soortgelijk delegatiebesluit ten behoeve van de afhandeling van Woo-verzoeken vastgesteld;
- er zijn mandaten gewijzigd;
- in de loop van 2022 zijn modelbrieven opgesteld en in een enkel geval inmiddels ook alweer gewijzigd in verband met de opgedane ervaringen in de praktijk;
- het KCC is ingericht om invulling te geven aan de rol van Woo contactpersoon: iedereen met vragen over de Woo kan terecht bij het KCC, etc.

De minister van Binnenlandse Zaken heeft in december 2022 de inrichting van de landelijke voorziening PLOOI stopgezet. PLOOI was bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de (op termijn) verplichte informatiecategorieën. De minister heeft aangekondigd dat gewerkt zal worden aan een andere (eenvoudigere) landelijke voorziening.

De cijfers over 2022

Omdat 2022 nog een 'gebroken' jaar was voor wat betreft de Woo, zijn in deze openbaarheidsparagraaf ook de Wob-verzoeken die speelden in 2022 meegeteld.

- vijf Wob-verzoeken uit 2021 zijn nog begin 2022 afgehandeld;
- de gemeente Noordoostpolder heeft vijf verzoeken voor het al of niet indienen van een zienswijze op te openbaren documenten van andere instanties ontvangen en op alle vijf een reactie gegeven;
- in 2022 heeft de gemeente Noordoostpolder 24 Wob- en Woo-verzoeken ontvangen en afgehandeld.
- één Wob-verzoek uit 2019 is nog actueel, in zoverre dat de beslissing op dit verzoek nog niet onherroepelijk is in verband met een beroepszaak.

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de doelstellingen, activiteiten en financiële positie van de organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Op basis van de BBV is dat de volgende definitie:

- Bestuurlijk belang: 'zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.'
- Financieel belang: 'een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.'

Wanneer er alleen sprake is van een bestuurlijk of financieel belang is er geen sprake van een verbonden partij. De BBV heeft geadviseerd om verenigingen die hoofdzakelijk uit publiek geld worden bekostigd ook op te nemen in de paragraaf verbonden partijen. Deze zijn opgenomen onder de organisaties met een bestuurlijk belang en een maatschappelijk of algemeen belang. Het gaat dan om verbonden partijen die hoofdzakelijk door een bijdrage van de gemeente worden gefinancierd. Voor B.V.'s en N.V.'s geldt dat zij geen begroting openbaar hoeven te maken in verband met de concurrentiepositie. Daardoor kan het lijken alsof de geleverde informatie niet compleet is. Wanneer dit het geval is wordt dit aangegeven met n.b. (niet bekend).

Naast de formele verbonden partijen neemt de gemeente Noordoostpolder deel aan drie centrumregelingen. Strikt genomen is er bij een centrumregeling geen sprake van een verbonden partij omdat er geen sprake is van een bestuurlijk belang, er is immers geen stemrecht. Daarom zijn de centrumregelingen niet opgenomen in de lijst verbonden partijen. Het gaat om de volgende centrumregelingen:

- Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland
- Centrumregeling Beschermd Wonen
- Centrumregeling Vrouwenopvang Oranje Huis

Lijst verbonden partijen

Lijst verbonden partijen

1. Gemeenschappelijke regelingen			Bestuur
1.1.	GR Veiligheidsregio Flevoland	Openbaar Lichaam	Algemeen & Dagelijks
1.2.	GR IJsselmeergroep	Openbaar Lichaam	Algemeen
1.3.	GR Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek	Openbaar Lichaam	Algemeen & Dagelijks
1.4.	GR GGD Flevoland	Openbaar Lichaam	Algemeen

2. Vennootschappen en corporaties			% aandelen
2.1.	Bank Nederlandse Gemeenten N.V	N.V.	0,04%
2.2.	Vitens N.V.	N.V.	0,56%
2.3.	Wadinko N.V.	N.V.	2,90%
2.4.	Huisvuilcentrale Noord-Holland N.V.	N.V.	1,87%
2.5.	Enexis Holding N.V.	N.V.	0,02%
2.6.	Werkcorporatie B.V.	B.V.	100,00%
2.7.	Technofonds Flevoland B.V.	B.V.	3,74%
2.8.1.	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.	B.V.	0,02%
2.8.2.	CSV Amsterdam B.V.	B.V.	0,02%

3. Stichtingen en Verenigingen

n.v.t.

4. Overige verbonden partijen

n.v.t.

5. Organisaties met een bestuurlijk belang en een maatschappelijk of algemeen belang*

5.1.	VNG	Vereniging	Lid met stemrecht
5.2.	VNG Flevoland	Vereniging	Lid met stemrecht

* Deze categorie is een aanbeveling van de Commissie BBV.

1.1 GR Veiligheidsregio Flevoland

Lelystad

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokken partijen	Alle gemeenten in Flevoland: Almere, Dronten, Lelystad, Urk, Zeewolde en Noordoostpolder
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

De Veiligheidsregio (VRF) is ingesteld om de inwoners van onze regio beter te beschermen tegen de risico's van branden, rampen en crises. De diensten en besturen werken samen in: brandweezorg, crisisbeheersing, handhaving van de openbare orde en veiligheid, geneeskundige hulpverlening bij rampen en rampenbestrijding.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Ontwikkelingen en kansen

De VRF staat de komende jaren voor een aantal opgaven. De beleidsthema's in 2023 zijn (opnieuw) de impact van COVID-19, de langverwachte invoering van de Omgevingswet, crisisorganisatie 2.0, de ontwikkeling van een veiligheidsinformatiecentrum en het verdere vervolg in het kader van de evaluatie wet veiligheidsregio's. In het bijzonder is het goed om stil te staan bij de implementatie toekomstige brandweezorg en de samenwerking met Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek.

Toekomstbestendige brandweezorg (taakdifferentiatie)

De rechtspositie van brandweervrijwilligers in Nederland blijkt in strijd met Europese regelgeving en met jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie. Hierdoor kan het huidige brandweerstelsel niet ongewijzigd in stand blijven. In 2019 is daarom een landelijke denktank opgericht om de mogelijkheden te onderzoeken om een fundamenteel onderscheid te maken tussen brandweervrijwilligers en beroepsmedewerkers.

Onder verantwoordelijkheid van het landelijk Veiligheidsberaad is in 2022 gewerkt aan het implementatieplan voor het afschaffen van consignatie (dienst waarbij de vrijwilliger buiten de kazerne beschikbaar moet blijven om te worden opgeroepen) en kazernering (dienst waarbij de vrijwilliger verplicht op de kazerne aanwezig is). Landelijk is dit project bekend onder de projectnaam 'verplichtend karakter'. Een landelijk besluit in 2023 moet duidelijkheid bieden over de wijze van implementeren en de financiering. De gevolgen die het landelijke besluit heeft voor de regio Flevoland, worden voorgelegd aan het algemeen bestuur. De implementatie zal naar verwachting meerdere jaren in beslag nemen.

Concreet betekent het dat ook in 2023 tijdelijke financiering nodig zal zijn om de brandweezorg op peil te houden, vooruitlopend op de claim van deze kosten naar het Rijk. Het Veiligheidsberaad heeft als voorwaarde gesteld dat de minister van Justitie en Veiligheid alle incidentele en structurele kosten op zich neemt. De minister heeft tot nu toe geen toezeggingen hierover gedaan. In de bestuursrapportage zal hierover worden gerapporteerd. De VRF houdt in de programmabegroting 2023 rekening met een financieel risico van € 2.460.000 over twee jaar.

Samenwerking veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek

De veiligheidsregio's Flevoland en Gooi & Vechtstreek werken nauw samen op basis van een samenwerkingsovereenkomst. Deze samenwerking is eind 2021 geëvalueerd. Er zijn zichtbare resultaten opgeleverd, echter is de druk op de organisatie ook langzaam maar zeker aan het oplopen. In de komende jaren wordt gekeken hoe de samenwerking ambtelijk verder versterkt en efficiënter gemaakt kan worden en welke randvoorwaarden daarvoor nodig zijn. Een bestuurlijke fusie wordt vooralsnog niet beoogd. Noordoostpolder heeft zich ook telkens tegen een bestuurlijke fusie uitgesproken.

Naast bovengenoemde thema's zijn er ook speerpunten vanuit het meer reguliere werk van de VRF. De nieuwbouw van brandweerkazernes, het blijven inzetten op vakbekwaamheid en de doorontwikkeling van bevolkingszorg zijn enkele speerpunten.

Risico's

Met een horizon van twee jaar heeft de GR een aantal risico's en beheersmaatregelen vastgelegd. Voor 2023 gaat dit om het risico op een datalek (nieuwe Wet Datalekken), de niet verzekerde inventaris uit brandweerkazernes die door gemeenten overgedragen zijn aan de VRF, de gevolgen van de eerder vermelde taakdifferentiatie en het stoppen van de samenwerking met de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek.

Het overall financiële risico dat de deelnemers in iedere GR lopen is een bijdrage in een eventueel exploitatietekort. Wanneer de VRF en daarmee de GR zou worden opgeheven, wordt een eventueel overblijvend tekort gedragen door de deelnemende gemeenten.

Jaarlijkse bijdrage gemeente		
Jaarrekening 2022		2.694.462
Jaarrekening 2021		2.632.334
Bijdrage verantwoord op taakveld	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	164.357	1.789.124
Eigen vermogen	9.760.042	12.327.714
Vreemd vermogen	11.162.608	11.324.593

1.2 GR IJsselmeergroep	Emmeloord/Lelystad
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokken partijen	Gemeenten Lelystad, Urk en Noordoostpolder
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Deze verbonden partij voert de Wet sociale werkvoorziening (WSW) uit. De GR heeft een werkmaatschappij maar de feitelijke uitvoering van de WSW is ondergebracht bij Concern voor Werk. Binnen de GR zijn afspraken gemaakt over de samenwerking tussen gemeenten en Concern voor Werk om tekorten te voorkomen. In Noordoostpolder levert Concern voor Werk diensten als schoonmaak en catering voor de WerkCorporatie.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De GR IJsselmeergroep maakt een transitie door naar een sociale onderneming. De transitie naar een sociale onderneming realiseert een financieel voordeel door vernieuwende producten en diensten en een krachtige voorbeeldwerking naar lokale en regionale werkgevers voor een brede inzetbaarheid van arbeidspotentieel.

Ten minste 50% van het personeelsbestand van de sociale onderneming bestaat uit mensen met een arbeidsbeperking. Het wordt steeds moeilijker om de 'balans' van ca. 50% te handhaven en de kosten van de overige 50% worden steeds hoger.

Het belangrijkste financiële risico dat de deelnemers in de GR lopen is een bijdrage in een eventueel exploitatietekort. Wanneer de GR zou worden opgeheven, wordt een eventueel overblijvend tekort gedragen door de deelnemende gemeenten. De afgelopen jaren is een redelijke reserve opgebouwd.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2022	229.650
Jaarrekening 2021	247.108
Bijdrage verantwoord op taakveld	6.4 Begeleide participatie

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	-61.000	-52.000
Eigen vermogen	2.589.000	2.650.000
Vreemd vermogen	5.643.000	3.721.000

1.3 GR Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek Lelystad

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokken partijen	Alle gemeenten uit Flevoland, de gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren, Wijdmeren, Gooise Meren en de provincies Flevoland en Noord-Holland
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Deze GR voert taken op het gebied van het omgevingsrecht uit. Deze taken omvatten onder andere het verlenen van vergunningen, toezicht en handhaving. Deelname is wettelijk verplicht op basis van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO). Het doel was om te komen tot kwaliteitsverbetering. De gemeente Noordoostpolder heeft het minimaal verplichte takenpakket ingebracht (basistakenpakket). Dit pakket bestaat voor een groot deel uit milieutaken en verder uit taken op het gebied van bodem, asbest en geluid.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Het belangrijkste financiële risico dat de deelnemers in de GR lopen is een bijdrage in een eventueel exploitatietekort. Wanneer de GR zou worden opgeheven wordt een eventueel overblijvend tekort gedragen door de deelnemende gemeenten.

Als gevolg van de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1-1-2024 zullen een aantal bodemtaken van de provincie overgedragen worden aan de gemeente. Deze taken zullen voor de uitvoering bij de omgevingsdienst worden neergelegd.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2022	1.377.101
Jaarrekening 2021	1.383.820
Bijdrage verantwoord op taakveld	7.4 Milieubeheer

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	948.794 (voorlopig)	569.799
Eigen vermogen	2.580.357 (voorlopig)	1.642.644
Vreemd vermogen	5.500.290 (voorlopig)	4.266.090

1.4 GR GGD Flevoland Lelystad

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokken partijen	Alle gemeenten in Flevoland: Almere, Dronten, Lelystad, Urk, Zeewolde en Noordoostpolder
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners in de provincie Flevoland. GGD Flevoland is het centrale punt waar bewoners, gemeenten en samenwerkingspartners terecht kunnen met alle vraagstukken op het gebied van de openbare gezondheidszorg.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De pandemie COVID-19 heeft nog meer dan voorheen het belang van een goede gezondheid laten zien. Om onze inwoners gezond te krijgen én te houden zetten verschillende organisaties zich in, waarbij de gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) een centrale rol speelt. Ook de komende jaren blijft een mogelijke pandemie opportuun. De GGD is hier nu beter op voorbereid dan enige jaren geleden.

GGD Flevoland volgt landelijke ontwikkelingen op de voet en bereidt zich samen met het bestuur voor op de benodigde versterking van publieke gezondheid in Flevoland.

Voor onze inzet in de publieke gezondheid kiest GGD Flevoland voor al onze taken en diensten een drietal uitgangspunten:

Positieve gezondheid

Het principe van positieve gezondheid geeft je een bredere kijk op het begrip gezondheid. Gezondheid is namelijk meer dan wel of niet ziek zijn. Bij positieve gezondheid gaat het erom dat je, door een bredere blik, beter kan omgaan met de fysieke, sociale en emotionele uitdagingen in het leven. Het nodigt uit om te kijken naar wat iemand wél kan, in plaats van wat hij/of zij niet kan.

Health in all policies

Om te werken aan gezondheid voor de inwoners van Flevoland, moeten de verschillende domeinen van gemeenten en samenwerkingspartners de handen in één slaan; Health in all policies. Het verbeteren van de publieke gezondheid is geen opgave voor één enkele partij, maar vraagt samen werken aan een of meerdere maatschappelijke opgaven. Zo is bijvoorbeeld de inrichting van een gezonde en veilige leefomgeving een gezamenlijke opgave van o.a. gemeenten, GGD, Veiligheidsregio, welzijnsorganisaties en onderwijs. Eenzelfde opsomming van partijen kan gemaakt worden voor bijvoorbeeld opgaven als gezond opgroeien of oud worden en meedoen naar vermogen.

Verkleinen gezondheidsachterstanden

Gemeenten kunnen veel gezondheidswinst behalen door te investeren in gezondheidsvaardigheden van individuen met een achterstandspositie. De gezondheidsverschillen tussen hoger en lager opgeleiden en mensen met een migratie-achtergrond zijn groot. Lager opgeleiden leven gemiddeld 7 jaar korter en leven 18 jaar langer met minder ervaren gezondheid.

Om gezondheidsachterstanden te verkleinen is een gezamenlijke inspanning nodig van het gezondheidsdomein, sociaal domein en ruimtelijke domein.

De GGD geeft uitvoering aan wettelijk opgedragen taken maar ook aan zogenaamde plustaken die per gemeente kunnen verschillen, want bv. Almere en de Noordoostpolder verschillen behoorlijk qua uitvoering van (gezondheids)taken. We werken aan een uitvoeringsplan gericht op de Noordoostpolder. De komende jaren ligt er onder andere de taak om goed vorm te geven aan het Integraal Zorgakkoord en gemeenschappelijke uitvoering van zorgtaken bij bv. Het Vlie.

De deelnemers betalen elk een jaarlijkse bijdrage in de kosten van de GR op basis van het aantal inwoners per 1 januari van dat jaar. Het belangrijkste financiële risico dat de deelnemers in de GR lopen is een bijdrage in een eventueel exploitatietekort. Wanneer de GR zou worden opgeheven wordt een eventueel overblijvend tekort gedragen door de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De verwachting is dat de kosten voor de GGD de komende jaren gaan stijgen, mede door verdere vergrijzing en daarmee zorgbehoefte.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2022	1.092.730
Jaarrekening 2021	1.047.608
Bijdrage verantwoord op taakveld	7.1 Volksgezondheid

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	n.b.	-797.000
Eigen vermogen	n.b.	6.536.000
Vreemd vermogen	n.b.	21.977.000

2.1 Bank Nederlandse Gemeenten N.V. Den Haag

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Nederlandse overheden (50% Rijk/50% gemeenten, provincies en waterschappen)
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

De kosten van financiering voor de gemeente en haar burgers zo laag mogelijk houden.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2022	-
Jaarrekening 2021	-
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
--------------------	-------------------	-------------------

Resultaat	n.b.	236.000.000
Eigen vermogen	n.b.	5.062.000.000
Vreemd vermogen	n.b.	143.995.000.000

2.2 Vitens N.V. Utrecht

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Provincies en gemeenten in Friesland, Overijssel, Flevoland, Drenthe, Utrecht, Noord-Holland en Gelderland
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Vitens staat als leverancier van een eerste levensbehoefte middenin de maatschappij. Ze zorgen voor betrouwbaar drinkwater, nu en in de toekomst. Er wordt gewerkt aan drie strategische doelen: continuïteit, schone en beschikbare bronnen en optimale service en dienstverlening.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Door de toenemende vraag naar drinkwater staat de kwantiteit en de kwaliteit onder druk. De vraag stijgt door bevolkingsgroei, droogte als gevolg van klimaatsveranderingen en door het toenemende gebruik door klanten en industrie. Door vervuiling van het grond- en oppervlaktewater door restanten van gewasbeschermingsmiddelen, mest, industriestoffen en medicijnresten staat de kwaliteit onder druk.

Vitens staat de komende jaren voor een enorme investeringsopgave. Toenemende droogte, groeiend watergebruik en thema's als cyberveiligheid hebben hun impact op de infrastructuur. Bij de financiering daarvan wordt Vitens beperkt door het huidige systeem van winstregulering, de zogeheten WACC.

Om, conform het eind 2022 vastgestelde beleid, de gewenste solvabiliteit van 35% te bereiken heeft Vitens haar aandeelhouders voorgesteld om over 2022 geen dividend uit te keren maar deze toe te voegen aan het eigen vermogen.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2022	-
Jaarrekening 2021	-
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	8.200.000	19.400.000
Eigen vermogen	649.500.000	600.300.000
Vreemd vermogen	1.446.600.000	1.387.800.000

2.3 Wadinko N.V.**Zwolle**

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	De gemeenten Hellendoorn, Hof van Twente, Borne, Dalfsen, Deventer, Dinkelland, Hardenberg, Meppel, Olst-Wijhe, Ommen, Steenwijkerland, Tubbergen, Westerveld, Zwartewaterland, Zwolle, Kampen, Losser, Noordoostpolder, Raalte, Rijssen-Holten, Staphorst, Twenterand, Urk, Wierden en Provincie Overijssel
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Wadinko is een regionale participatiemaatschappij die de bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid wil bevorderen in Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Het financiële risico is beperkt tot het aandelenkapitaal. In haar beleidsplan 2021 – 2026 koerst Wadinko op continuering met aandacht voor groei, innovatie en maatschappelijk ondernemen, versterking van de human capital agenda en het stimuleren van samenwerking in de regio. Daarnaast wil Wadinko nieuwe participaties meer beoordelen op hun duurzaamheidsagenda. Over boekjaar 2021 heeft de gemeente € 74.717 dividend ontvangen.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2022	-
Jaarrekening 2021	-
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	12.922.928	8.651.022
Eigen vermogen	82.569.486	74.146.548
Vreemd vermogen	8.541.798	6.922.702

2.4 Huisvuilcentrale Noord-Holland N.V.**Alkmaar**

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	HVC heeft 48 aandeelhoudende gemeenten en 8 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

HVC is een samenwerkingsverband van gemeenten en waterschappen, dat actief is op het gebied van afvalinzameling, -scheiding en -recycling, compostering, afval- en slibverbranding en de opwekking en benutting van duurzame energie uit biomassastromen en andere bronnen.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De gemeente Noordoostpolder is een van de aandeelhouders van het afvalverwerkingsbedrijf HVC en staat deels garant voor dit bedrijf. In verband met de financiële positie van HVC is in de aandeelhoudersvergadering van december 2012 besloten om de garantstelling van gemeenten voor leningen ten behoeve van alle afvalactiviteiten van HVC te laten gelden, tot een maximum van € 670 miljoen (bedoeld voor (her)financieringen van vervangingsinvesteringen en modificaties aan bestaande activa). De aandeelhouders staan garant voor de leningen ten behoeve van activiteiten die op hen betrekking hebben. Voor deze garantstelling wordt jaarlijks een provisie ontvangen. De maximum garantstelling van Noordoostpolder, na toepassing van de ballotageovereenkomst, is € 11,4 miljoen. De werkelijke garantstelling is ultimo 2022 voor de gemeente Noordoostpolder berekend op € 10,4 miljoen. Op basis van de resultaten van HVC van de afgelopen jaren is de kans dat dit risico zich voordoet als zeer laag in te schatten.

HVC is een verbonden partij. Via de 2 keer per jaar plaatsvindende Algemene Aandeelhoudersvergadering (AvA, medio juni en medio december) houden wij toezicht en inzicht in de dagelijkse bedrijfsvoering en op de begroting en jaarrekening.

De ambitie van de landelijke overheid is om te komen tot 30 kilo restafval per persoon/per jaar. De raad van de Noordoostpolder koos ervoor om in Noordoostpolder te kiezen voor 60 kilo restafval in 2025. Mede door invoering van het Recycle Tarief per 1 januari 2021 is dit van ca. 120 kilo restafval per persoon/per jaar teruggelopen naar ca. 100 kilo. In 2023 wordt invoering van het Recycle Tarief geëvalueerd en zal verder gekeken worden naar de gewenste ontwikkelingen.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2022	-
Jaarrekening 2021	-
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	28.139.000	26.369.000
Eigen vermogen	198.697.000	168.741.000
Vreemd vermogen	878.504.000	845.514.000

2.5 Enexis Holding N.V.

's Hertogenbosch

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Zes Nederlandse provincies en 130 gemeenten
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Enexis was netbeheerder binnen de gemeente Noordoostpolder. Begin 2016 is het verzorgingsgebied overgegaan op Liander. De aandelen van Enexis zijn echter nog in handen van de gemeente Noordoostpolder. Wanneer er een goed bod komt, zal de gemeente Noordoostpolder overwegen om de aandelen te verkopen.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Enexis is financieel gezond. De aandeelhouders lopen het risico (een deel van) de boekwaarde te moeten afwaarderen. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V. Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist. Enexis heeft op dit moment meer dan 50% eigen vermogen.

Enexis stelt zichzelf de volgende missie: 'Wij brengen mensen steeds meer duurzame energie. Dat doen we door mede richting te geven aan het energiesysteem van de toekomst en door slim te investeren in betrouwbare energie en infrastructuur. Zo houden we de energietransitie haalbaar en betaalbaar.'

De energietransitie leidt tot grote investeringen in het net. De missie en opgave heeft dan ook grote gevolgen voor de financiële positie van Enexis. Ook dat komt aan de orde in het strategisch beleid. Het financieel beleid bij het strategisch plan heeft als uitgangspunt dat Enexis financieel solide blijft en tenminste een A credit-rating behoudt.

Enexis is met haar aandeelhouders en met het Rijk in gesprek over de financierbaarheid van de strategie en de investeringen. Daarbij wordt ook de mogelijkheid onderzocht dat het Rijk aandeelhouder toetreedt.

In 2022 heeft Enexis € 18.251 dividend 2021 uitgekeerd aan gemeente Noordoostpolder.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2022	-
Jaarrekening 2021	-
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	1.300.000.000	199.000.000
Eigen vermogen	5.441.000.000	4.241.000.000
Vreemd vermogen	4.907.000.000	5.154.000.000

2.6 WerkCorporatie B.V.

Emmeloord

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Gemeente Noordoostpolder
Bestuurlijk belang	Enig aandeelhouder

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

De Werkcorporatie is opgericht per 1 januari 2015 om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen en te houden. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de Participatiewet.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De Werkcorporatie voert een taak uit waarvoor het gemeentebestuur verantwoordelijk is en blijft, namelijk de begeleiding van inwoners naar de arbeidsmarkt. De gemeente heeft zeggenschap over de financiële, beleidsmatige en uitvoeringskaders. De uitgangskaders voor de uitvoering van de taken en werkzaamheden van de WerkCorporatie staan, naast de raamovereenkomst, contourennotitie en het bedrijfsplan, beschreven in het beleidsplan Krachtig Noordoostpolder 2.0, waaronder specifiek het deelplan participatie. Het participatiebudget van de gemeente is beperkt, maar de afgelopen jaren toereikend geweest. Sinds 2021 ligt er ook een bezuinigingstaak bij de WerkCorporatie van € 100.000 per jaar. Samen met de gemeente wordt dit gemonitord voor de toekomstige jaren.

De doelstellingen die de WerkCorporatie in samenwerking met de gemeente opstelt, zijn gericht op de uitstroom richting regulier werk. Daarnaast zijn er steeds meer ontwikkelingen waar de WerkCorporatie een rol in speelt, waaronder het begeleiden van statushouders, jongeren en Oekraïners naar werk. Hier liggen kansen en risico's voor de bedrijfsvoering van de WerkCorporatie. Twee andere belangrijke ontwikkelingen zijn:

1. De toename van kandidaten met een arbeidsbeperking die via de WerkCorporatie aan de slag zijn bij bedrijven. Deze positieve ontwikkeling als gevolg van de Participatiewet betekent tevens dat de begeleidingskosten voor de WerkCorporatie toenemen.
2. Het ontwikkelen van het WerkCentrum, waar alle inwoners en werkgevers met vragen over arbeid en personeel terecht kunnen. Het betekent voor de WerkCorporatie een nieuwe manier van samenwerken met partijen in Flevoland. In de kamerbrief die in oktober 2022 is verstrekt en gaat over de uitbreiding van de arbeidsmarktstructuur staat bovendien aangegeven dat men streeft naar het ontschotten van budgetten van partijen die deelnemen in de Werkcentra.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2022	1.375.478
Jaarrekening 2021	1.454.817
Bijdrage verantwoord op taakveld	6.5 Arbeidsparticipatie

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	2.688	1.322
Eigen vermogen	148.492	145.804
Vreemd vermogen	285.354	292.488

2.7 Technofonds Flevoland B.V.

Lelystad

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Almere, Urk, Lelystad, Noordoostpolder, Dronten, Horizon B.V. (voorheen OMFL)
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Het Technofonds Flevoland verstrekt risicodragend kapitaal in de vorm van leningen en aandelenkapitaal aan (door)startende ondernemingen binnen Flevoland ter bevordering van technologische en innovatieve ontwikkelingen. Het is een revolverend fonds, dat wil zeggen dat de middelen die vrijkomen door bijvoorbeeld verkoop van participaties of aflossing van leningen, opnieuw binnen het fonds worden uitgezet.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De verleende steun valt binnen de minimumgrenzen die volgens de Europese regels zijn gesteld aan staatssteun. Verleende achtergestelde geldleningen zijn tevens marktconform. Het risico voor de gemeente beperkt zich tot de aan het Technofonds verstrekte middelen waarvoor geen waarde in de balans is opgenomen. Betrokken partijen onderzoeken de mogelijkheid tot het vereenvoudigen van de structuur van de Flevolandse fondsen waaronder Technofonds Flevoland B.V. In 2023 worden verschillende opties uitgewerkt en aan de aandeelhouders voorgelegd.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2022	-
Jaarrekening 2021	-
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	- 373.398	3.792.942
Eigen vermogen	7.858.017	8.231.415
Vreemd vermogen	16.252	15.973

2.8.1 Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.		's Hertogenbosch
Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties	
Betrokken partijen	Voormalige aandeelhouders Essent N.V. (diverse gemeenten en provincies)	
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders	

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders Essent). Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE).

Risico's kansen en ontwikkelingen

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.

Het doel is dat de vennootschap in 2023 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2022	-
Jaarrekening 2021	-
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	-52.060	-37.321
Eigen vermogen	1.480.014	1.532.074
Vreemd vermogen	9.914	6.925

2.8.2 CSV Amsterdam B.V.	's Hertogenbosch
Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Voormalige aandeelhouders Essent N.V. (diverse gemeenten en provincies)
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero). De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims worden afgewikkeld. Eventuele claims kunnen door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Na afwikkeling van deze eventuele claims van Waterland zal de escrow-rekening kunnen worden opgeheven en het restant op deze rekening kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De verwachting was dat deze B.V. eind 2019, begin 2020 zou worden opgeheven. Dat is niet gebeurd. CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting.

In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar.

Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet.

Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie om de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2022	-
Jaarrekening 2021	-
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	-102.300	-42.665
Eigen vermogen	210.079	312.379
Vreemd vermogen	13.351	22.664

5.1 VNG Den Haag

Rechtsvorm	Verenigingen
Betrokken partijen	Nederlandse gemeenten en Curaçao, Bonaire, Saba, St. Eustatius, Aruba en enkele tientallen gewesten
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de vereniging

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Krachtiger lokale overheid door samenwerking en belangenbehartiging.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De VNG werkt aan een krachtige lokale overheid. Dat doen zij door agendasettend te zijn op voor gemeenten relevante vraagstukken en ontwikkelingen, en door de lokale uitvoering centraal te stellen bij maatschappelijke opgaven.

Gemeenten hebben te maken met grote opgaven. De rol van VNG als netwerkorganisatie is om de belangen van de gemeenten te behartigen. Dit doen ze door steeds meer met het Rijk aan tafel te zitten als gelijkwaardige partner.

De risico's zijn beperkt omdat er geen sprake is van een financiële impact bij faillissement of aansprakelijkheid door garantstelling.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2022	221.756
Jaarrekening 2021	191.119
Bijdrage verantwoord op taakveld	0.1 Bestuur

Financiële ratio's	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2021
Resultaat	n.b.	1.124.000
Eigen vermogen	n.b.	63.912.000
Vreemd vermogen	n.b.	79.894.000

5.2 VNG Flevoland

Rechtsvorm	Verenigingen
Betrokken partijen	Gemeenten in Flevoland
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de vereniging

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Krachtiger lokale overheid door samenwerking en belangenbehartiging.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De risico's zijn beperkt omdat er geen sprake is van een financiële impact bij faillissement of aansprakelijkheid door garantstelling.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2022	1.903
Jaarrekening 2021	1.892
Bijdrage verantwoord op taakveld	0.1 Bestuur

Financiële ratio's**Jaarrekening 2022****Jaarrekening 2021**

Resultaat	n.b.	n.b.
Eigen vermogen	n.b.	n.b.
Vreemd vermogen	n.b.	n.b.

Grondbeleid

Het Bestluit Begroting en Verantwoording verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen (artikel 9 lid 2). In artikel 16 van het BBV is bepaald waaruit de paragraaf grondbeleid ten minste dient te bestaan. In deze paragraaf wordt toegelicht wat er op het gebied van grondexploitatie is gerealiseerd in 2022.

Visie op grondbeleid

De beleidskaders voor het gemeentelijk grondbeleid staan in de (nieuwe) Nota grondbeleid 2023-2026.

In de Nota grondbeleid staan de kaders, waarbinnen het college uitvoering geeft aan het grondbeleid. Die kaders gaan over aan- en verkoop en ontwikkeling van (gemeentelijke) gronden voor:

- het bevorderen van een maatschappelijk gewenst ruimtegebruik;
- het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik, en;
- het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten over gebruikers, grondeigenaren, ontwikkelaars, corporaties en de overheid.

Grondbeleid is onze koers die wij varen met de aan- en verkoop en ontwikkeling van gronden en grondexploitaties. Het is een middel om gemeentelijke ambities te realiseren. Ambities waar (veelal fysieke) ingrepen in de leefomgeving voor nodig zijn. Ook is de nota een middel om ruimtelijk beleid economisch verantwoord te realiseren. Het grondbeleid biedt de instrumenten om de regie over die ruimtelijke ontwikkeling te kunnen voeren. Dit kunnen ontwikkelingen zijn die de gemeente zelf initieert, al dan niet samen met anderen. Dit kunnen ook ontwikkelingen zijn die volledig worden geïnitieerd door derden. Door een goede regievoering vindt kostenverhaal plaats. Dit is een voorwaarde voor de verwezenlijking van de ruimtelijke ontwikkeling.

In ons grondbeleid hanteren wij de volgende algemene uitgangspunten:

- De raad stelt de kaders vast voor het grondbeleid;
- Het college baseert daarop de uitvoeringsplannen;
- Het gemeentelijk grondbeleid is aangepast aan de meest recente wetgeving;
- We voeren het grondbeleid uit binnen gezonde financiële kaders, waarbij we helder, duidelijk en consequent omgaan met risico's;
- We geven duidelijkheid over grondverwerving en uitgifte van gronden;
- We bieden inzicht in de wijze waarop grondprijzen tot stand komen;
- We stellen regels aan grondexploitaties.

Actuele prognose

In exploitatie genomen gronden

Om een actief grondbeleid te kunnen voeren is een gezonde financiële positie van Grondzaken noodzakelijk. Jaarlijks wordt hiervan verslag gedaan in het jaarverslag van Grondzaken (Herzieningen en Meerjarenperspectief).

De financiële positie van Grondzaken wordt mede bepaald door de boekwaarde en de winstverwachting van de actieve complexen.

Woningbouw Emmeloord

Emmelhage Fase 1 is zo goed als uitverkocht en volgebouwd. Op dit moment is er nog slechts 1 kavel beschikbaar en deze verwachten we medio 2023 te verkopen. In Emmelhage Fase 2A zijn in 2022 de laatste 3 kavels verkocht en daarmee is fase 2A volledig uitverkocht. In 2022 zijn in Emmelhage fase 2B 50 woningbouwkavels verkocht. De verwachting is dat er in 2023 nog eens 16 kavels in fase 2B verkocht worden.

In september 2021 is de grond voor de ontwikkeling van Emmelhage fase 3B van het Rijksvastgoedbedrijf (Rvb) aangekocht. Samen met een projectontwikkelaar worden Emmelhage fase 3A (projectontwikkelaar) en fase 3B (gemeente) ontwikkeld. Beide fases zorgen voor samen voor ruim 300 woningen. De eerste woningen in Emmelhage fase 3B verwachten we in 2024 te verkopen.

Complex	Boekwaarde	Boekwaarde	Prognose	Prognose
	1-1-2022	31-12-2022	Eindwaarde	Afsluiting
11A - Emmelhage fase 1	€ 176.913	€ 176.576	€ 73.809	31-12-2023
11B - Emmelhage fase 2A	€ 945.148	€ 729.265	€ 211.018	31-12-2023
11D - Emmelhage fase 3B	€ -1.449.731	€ 1.139.291	€ 1.133.204	31-12-2025
11C - Emmelhage fase 2B	€ -2.875.346	€ -2.950.081	€ -436.844	31-12-2028
Woningbouw Emmeloord	€ -3.203.016	€ -904.949	€ 981.187	

Woningbouw dorpen

De grondverkoop in de dorpen lopen redelijk volgens planning. Er is veel vraag naar nieuwbouwkavels, maar het werkelijk afnemen van een kavel en het bouwen van een woning vergt veel tijd. Alleen in Marknesse loopt de uitgifte achter op planning, maar dit is verklaarbaar door de leverstop die er momenteel is i.v.m. een juridische kwestie omtrent de eigendomssituatie.

Risico

De risico's van de grondexploitaties 'woningbouw dorpen' zijn beheersbaar. Het sturen op de uitgifte van woningbouwkavels is de belangrijkste beheersmaatregel.

Complex	Boekwaarde	Boekwaarde	Prognose	Prognose
	1-1-2022	31-12-2022	Eindwaarde	Afsluiting
51 - Meldestraat, Emmeloord	€ 201.801	€ 175.580	€ 406.574	31-12-2026
56 - Luttelgeest fase 3	€ -897.994	€ -988.935	€ 252.147	31-12-2030
63 - De Kaghe, Espel	€ -126.120	€ -143.707	€ 25.341	31-12-2026
65 - Ens-Zuidoost	€ 566.004	€ 216.122	€ 90.365	31-12-2025
67-1 - Bant-Zuidoost fase I	€ 13.552	€ 82.672	€ -277.988	31-12-2024
67-2 - Bant-Zuidoost fase II	€ -286.734	€ 223.491	€ 141.573	31-12-2025
68 - Espel-West	€ -79.077	€ -5.845	€ 834.921	31-12-2027
71 - Creil-Oost	€ 359.738	€ 66.987	€ 273.494	31-12-2025
72 - Luttelgeest-Zuid	€ 259.290	€ 251.221	€ 53.373	31-12-2023
75 - Marknesse Zuid, fase III	€ -1.509.505	€ -1.607.504	€ 2.207.893	31-12-2036
76 - Nagele	€ -630.893	€ -672.808	€ -479.722	31-12-2024
81 - Marischool Tollebeek	€ 66.205	€ -	€ -	31-12-2022
84 - Kerkstraat Luttelgeest	€ -55.114	€ -85.099	€ -36.681	31-12-2025
85-1 - De Stiepe Rutten	€ -307.791	€ -117.177	€ -203.054	31-12-2024
85-2 - Buitenom 1 Rutten	€ -70.788	€ -123.555	€ 137.915	31-12-2025
85-3 - Buitenom 87 Rutten	€ -256.066	€ -456.828	€ 6.686	31-12-2026
87 - Marknesse fase 4	€ -651.680	€ -1.655.383	€ 1.088.364	31-12-2029
89 - Camping Het Bosbad	€ -19.466	€ 30.498	€ 2.910	31-12-2023
155 - Jacob Bruintjesstraat	€ -211.338	€ -16.939	€ 219.765	31-12-2026
Woningbouw dorpen	€ -3.635.976	€ -4.827.209	€ 4.743.876	

Bedrijventerreinen Emmeloord

De markt in de gemeente Noordoostpolder is relatief stabiel. De bedrijfstreinen richten zich vooral op het huisvesten van bestaande bedrijven die willen uitbreiden of het huisvesten van nieuwe en verplaatsende bedrijven uit de eigen gemeente. In 2022 is er op De Munt II in totaal circa 2,3 ha. verkocht. Op de Munt II fase 1 is nog aanbod aan kleine en middelgrote kavels, fase 2 is op 2 kavels na (uit)verkocht. In december 2021 is het bestemmingsplan met bijbehorende grondexploitatie De Munt B vastgesteld. Op bedrijventerrein De Munt B is ca. 42 ha. aan nieuwe bedrijfskavels beschikbaar. Op De Munt B is het ook (weer) mogelijk om grote kavels uit te geven. De grondprijzen van terreinen die vrij beschikbaar zijn, zijn in prijs verhoogd conform de Nota Grondprijzen 2023. De eerste verkopen worden eind 2023 verwacht.

Risico

Voor de bedrijventerreinen De Munt II fase 1, 2 en B geldt dat er een negatieve boekwaarde bestaat. Deze boekwaarde moeten we terugverdienen door kavelverkoop in de (nabije) toekomst. In fase 1 is er nog een relatief groot gebied dat bestemd is voor kantoren. Dit aanbod sluit mogelijk niet helemaal aan bij de vraag en daarom wordt er gewerkt aan een bestemmingsplanwijziging om op deze locaties naast kantoren ook 'reguliere' bedrijvigheid toe te staan.

Complex	Boekwaarde	Boekwaarde	Prognose	Prognose
	1-1-2022	31-12-2022	Eindwaarde	Afsluiting
32 - De Munt B	€ -10.043.578	€ -10.187.741	€ 17.876.968	31-12-2030
34 - De Munt II fase 2	€ -1.438.093	€ -213.443	€ 13.322	31-12-2024
38 - De Munt II fase 1	€ -2.538.462	€ -2.842.382	€ 74.239	31-12-2027
Bedrijventerreinen Emmeloord	€ -14.020.133	€ -13.243.566	€ 17.964.529	

Bedrijventerreinen dorpen

De verkoop van bedrijfskavels in de dorpen loopt redelijk volgens planning. In 2022 is er circa 3,9 ha. verkocht. De bedrijventerreinen in Creil, Ens, Espel en Rutten zijn -op 1 kavel in Espel na- uitverkocht. Alleen in Marknesse is op dit moment nog voldoende aanbod. Er wordt gekeken naar mogelijke verdere uitbreiding in Ens. De grondprijzen van terreinen die vrij beschikbaar zijn, zijn in prijs verhoogd conform de Nota Grondprijzen 2023.

Risico

De risico's van deze grondexploitatiecomplexen zijn beperkt. Het grootste deel van de kosten is al gemaakt en de meeste kavels zijn verkocht.

Complex	Boekwaarde	Boekwaarde	Prognose	Prognose
	1-1-2022	31-12-2022	Eindwaarde	Afsluiting
40 - Ens (vanaf 2009)	€ 838.993	€ 405.788	€ 125.593	31-12-2025
41 - Dorpen	€ -37.602	€ 17.855	€ 291.491	31-12-2025
42 - Ens	€ -13.973	€ 81.079	€ 25.021	31-12-2023
43 - Creilerpad	€ -182.232	€ 53.862	€ 1.963	31-12-2024
46 - Marknesse	€ -876.572	€ -450.608	€ 625.351	31-12-2028
Bedrijventerrein dorpen	€ -271.386	€ 107.976	€ 1.069.419	

Bijzondere complexen

Centrumplan Emmeloord

In 2017 is de grondexploitatie Centrumplan Emmeloord vastgesteld. De uitvoering van het plan is vervolgens van start gegaan. Er is veel interesse in de afname van grond voor commerciële ontwikkelingen en appartementen. De eerste uitgiftes hebben begin 2018 plaatsgevonden. In 2019 is een locatie aan De Deel verkocht ten behoeve van woningbouw en detailhandel. In 2020 is voor circa € 2 miljoen aan grond verkocht voor woningbouw op de flatslocatie, appartementen op het Smedingplein en het horecapaviljoen op De Deel. In 2021 is voor circa € 4,6 miljoen aan grond verkocht ten behoeve van woningbouw (109 appartementen, waarvan 59 voor de sociale huursector), een supermarkt en enkele dagwinkels. In 2022 is de locatie voor het Ronddeel verkocht voor € 726.000. Hier worden 19 appartementen gerealiseerd en enkele dagwinkels in de plint. De laatste verkoop betreft de 'CWI'-locatie. De verwachting is dat de grond in 2024 wordt overgedragen.

Naast de opbrengsten worden er natuurlijk ook kosten gemaakt om de openbare ruimte bouw- en woonrijp te maken. De komende periode zal de oostzijde van het centrum woonrijp worden gemaakt en zal er een openbaar toilet worden gerealiseerd ter hoogte van het Jumboplein.

Risico

Hogere kosten van de aanleg van de openbare ruimte.

Wellerwaard

Wellerwaard is uitverkocht. In 2018 zijn de eerste 3 kavels verkocht. In 2019 zijn nog eens 2 kavels verkocht. In 2020 zijn er 6 kavels verkocht, in 2021 10 en in 2022 zijn de laatste 2 kavels en laatste 2 landgoederen verkocht.

Risico

Hogere kosten van de aanleg van de openbare ruimte.

Complex	Boekwaarde	Boekwaarde	Prognose	Prognose
	1-1-2022	31-12-2022	Eindwaarde	Afsluiting
50 - Centrumplan Emmeloord	€ -465.898	€ -1.088.447	€ -3.138.605	31-12-2026
82 - Wellerwaard	€ -1.682.813	€ 601.448	€ -123.118	31-12-2025
Bijzondere complexen	€ -2.148.711	€ -486.999	€ -3.261.723	

Totaal Bouwgrondexploitatie

Complex	Boekwaarde	Boekwaarde	Prognose
	1-1-2022	31-12-2022	Eindwaarde
Woningbouw Emmeloord	€ -3.203.016	€ -904.949	€ 981.187
Woningbouw dorpen	€ -3.635.976	€ -4.827.209	€ 4.743.876
Bedrijventerreinen Emmeloord	€ -14.020.133	€ -13.243.566	€ 17.964.529
Bedrijventerreinen dorpen	€ -271.386	€ 107.976	€ 1.069.419
Bijzondere complexen	€ -2.148.711	€ -486.999	€ -3.261.723
Totaal	€ -23.279.222	€ -19.354.747	€ 21.497.288

Grondexploitatieovereenkomsten

Naast vastgestelde grondexploitaties hebben we ook overige gronden in eigendom. Die hebben wij om in te zetten bij toekomstige ontwikkelingen (strategische gronden). Deze gronden zijn materiële vaste activa (MVA). Zij staan op de balans voor de prijs waartegen zij zijn gekocht (verrijingswaarde) of voor de marktwaarde (als die blijvend lager is dan de verkrijingswaarde). Deze gronden vallen pas onder 'grondbeleid' als er een grondexploitatie voor wordt vastgesteld.

Naast de gemeente zijn er nog enkele andere spelers actief op de grondmarkt van de Noordoostpolder. Met deze partijen maken we afspraken over de verdeling van de kosten. Bijvoorbeeld de kosten voor de aanleg van openbare voorzieningen. Dat doen wij in overeenkomsten. Op deze manier loopt de gemeente geen financieel risico bij grondexploitaties die zij zelf niet uitvoert. Het gaat om de volgende grondexploitaties.

Complexnaam	Functie	Status
Zuiderkade, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Smedingplein 2 (Golfslag), Emmeloord	Wonen/zorg	In aanbouw
Jura, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Emmelhage fase 3A, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Project Paardenmarkt, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Project 2 Paardenmarkt, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Zuiderkade 14, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Beursstraat 16, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
De Deel 10, Emmeloord	Bedrijven	In aanbouw
Laagzijde 57, Marknesse	Wonen	In aanbouw
Prof. Ter Veenstraat 25, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Noordzijde 5, Emmeloord	Wonen/zorg	In aanbouw
Schoener-/Schouwstraat, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Voorsterweg 34, Marknesse	Entreegebouw	In aanbouw
Project De Kroon, Emmeloord	Wonen/werken	In ontwikkeling
Project Aandeel, Emmeloord	Wonen/werken	In ontwikkeling
Kettingplein 71-83, Emmeloord	Winkels/wonen	In ontwikkeling
Voorsterweg 38, Marknesse	Zonneweide	In ontwikkeling
Westerringweg, Creil	Huisvesting arbeidsmigranten	In ontwikkeling
Meldestraat 2, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Lange Brink 2, Luttelgeest	Wonen	In ontwikkeling
Glastuinbouw, Luttelgeest-Marknesse	Glastuinbouw	In ontwikkeling
Ambachtstraat, Rutton	Bedrijven	In ontwikkeling

Verlies- en winstneming

Af te sluiten complexen

Met het Ingenieursbureau zijn werkafspraken gemaakt over de afsluiting van complexen. Deze zijn mede gebaseerd op het Handboek Grondzaken. De hoofdregel daarbij is dat het complex wordt afgesloten na afloop van het eerste volle kalenderjaar na de ondertekeningsdatum van het proces-verbaal van oplevering van voltooiing van de laatste fase binnen het complex. Ten aanzien van mogelijke nazorg wordt bij het afsluiten van het complex geld gereserveerd. Dit bedrag wordt per complex afzonderlijk bepaald. In 2022 is de grondexploitatie van complex 81, Mariaschool Tollebeek, afgesloten. Het (eind)resultaat is als (tussentijdse) winst genomen en ten gunste van de Algemene Reserve Grondexploitaties (ARG) gebracht.

Systematiek van winstneming

Als grondslag voor de waardering en resultaatbepaling is in de Nota Grondbeleid opgenomen dat winsten uit de grondexploitatie slechts worden genomen indien en voor zover deze met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

(Tussentijdse) winstneming

Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst bij grondexploitaties moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex.

Voor tussentijdse winstneming geldt de door de commissie BBV voorgeschreven methode van 'percentage of completion': voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt er naar rato van de voortgang van de grondexploitatie tussentijds winst genomen.

De commissie BBV is hier stellig in sinds de Vpb wetgeving van kracht is (1 januari 2016) en over de winst van grondexploitaties vennootschapsbelasting betaald moet worden. In de nota Grondbeleid is deze methode opgenomen als beleidsregel voor tussentijdse winstneming.

De gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt er naar rato van de voortgang van de grondexploitatie tussentijds winst genomen.

De commissie BBV is hier stellig in sinds de Vpb wetgeving van kracht is (1 januari 2016) en over de winst van grondexploitaties vennootschapsbelasting betaald moet worden. In de nota Grondbeleid is deze methode opgenomen als beleidsregel voor tussentijdse winstneming.

Verliesvoorzieningen

Conform de regels van het BBV wordt een verliesvoorziening getroffen wanneer een actief complex een negatief financieel resultaat laat zien op eindwaarde.

In het onderstaande overzicht is het treffen van een verliesvoorziening per complex inzichtelijk gemaakt. Uit het overzicht komt naar voren dat er in totaal voor een bedrag van € 4.696.012 aan verliesvoorzieningen is getroffen. Vorig jaar was er een voorziening van € 3.934.535 getroffen, waardoor er per saldo een aanvullende verliesvoorziening van € 761.477 is getroffen ten laste van de ARG.

Overzicht verliesvoorzieningen	Complexnummer	Voorziening 1-1-2022 in €	Vormen voorziening in €	Vrijval voorziening in €	Voorziening 31-12-2022 in €
Emmelhage fase 3B	11D	-	436.844	-	436.844
De Munt II fase 1	38	101.346	-	101.346	-
Centrumplan					
Emmeloord	50	2.792.908	345.696	-	3.138.605
Bant Zuidoost fase 1	67-1	320.956	-	42.968	277.988
Herontwikkellocaties					
Nagele	76	479.261	461	-	479.722
Wellerwaard	82	12.947	110.171	-	123.118
Kerkstraat Luttelgeest	84	29.766	6.915	-	36.681
De Stiepe Rutten	85-1	197.352	5.703	-	203.054
Totaal		3.934.535	905.790	144.313	4.696.012

Vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn vennootschapsbelastingplichtig (Vpb-plichtig). We betalen vennootschapsbelasting als we winst maken bij zogenaamde ondernemingsactiviteiten. Het voeren van grondexploitaties is volgens de criteria van de Belastingdienst een ondernemingsactiviteit. In de begroting houden we daarom rekening met een jaarlijkse gemiddelde belastingafdracht voor de grondexploitaties. En over gecompliceerde vraagstukken, overleggen we met de Belastingdienst.

Risico's

Algemene risicovoorziening grondexploitaties: Weerstandsvermogen

Door ervoor te zorgen dat Grondzaken zelf een toereikende financiële buffer heeft, kan een reserve/buffer binnen de Algemene Dienst achterwege blijven. De genoemde financiële reserve is enerzijds een voorwaarde om een adequaat en actief grondbeleid te kunnen voeren. Anderzijds zijn aan het voeren van actief grondbeleid financiële risico's verbonden, dit maakt het beschikken over voldoende financiële reserve noodzakelijk. Risico's (in de regel door externe factoren ingegeven) zijn in algemene zin gelegen binnen de al in exploitatie genomen complexen.

Alle lopende/vastgestelde grondexploitaties zijn meegenomen in de zogenoemde 'Monte-Carlo-Simulatie'. De input voor de simulatie zijn de herzieningen ultimo 2022. Hiervan is een afzonderlijke rapportage beschikbaar.

Uitleg gekozen systematiek

De 'Monte-Carlo-Simulatie' is de meest vergaande risicoanalyse om de vereiste weerstandscapaciteit te bepalen. De meest eenvoudige analyse is de gevoeligheids- analyse: onderzocht wordt hoe gevoelig het resultaat is voor de verandering van één bepaalde parameter.

Een scenarioanalyse houdt rekening met het feit dat verandering van een bepaalde parameter ook gevolgen heeft voor andere parameters, die vervolgens samen weer invloed hebben op het resultaat. Grootste nadeel van deze methode is dat over het algemeen niet waarschijnlijk is dat alle waarden tegelijkertijd negatief of allemaal tegelijk positief zijn.

De 'Monte-Carlo-Simulatie' komt tegemoet aan de nadelen van de scenarioanalyse. Het begrip risico wordt gekwantificeerd: $\text{Risico} = \text{kans} \times \text{gevolg}$. Bij de simulatie worden kansverdeling toegekend aan waarden waar een zeker risico wordt verwacht.

Vervolgens wordt er binnen de aangegeven bandbreedte 10.000 keer een waarde gekozen voor elke parameter binnen de kansverdeling. Dit levert ook zoveel keer een waarde op voor het totale resultaat. Er ontstaat op deze manier een kansverdeling voor het eindresultaat. In de praktijk wordt vervolgens voor de vereiste risicobuffer vaak een dekkingpercentage van 90% aangehouden: met 90% zekerheid is het eindresultaat niet slechter dan een bepaalde waarde die als weerstandscapaciteit wordt aangewezen. Voorzichtigheidshalve houdt de gemeente Noordoostpolder zelfs rekening met een dekkingpercentage van 95%.

Op basis van de risicoanalyse kunnen we concluderen dat het vrij besteedbare deel van de Algemene Reserve Grondexploitaties (ARG) groter is dan de benodigde weerstandscapaciteit.

De beklemmingen binnen de reserve grondbedrijf zijn opgenomen in de Meerjaren Perspectief Grondexploitaties 2023 (MPG). In onderstaand overzicht wordt het verloop van de Algemene Reserve Grondexploitatie weergegeven.

Toelichting	Bedrag	Omschrijving boeking
Beginbalans 2022	€ 34.307.669	
Complex 11 Emmelhage fase C	€ 464.744	Tussentijdse winstneming X011C
Complex 32 De Munt B	€ 26.153	Tussentijdse winstneming X032
Complex 34 De Munt II fase 2	€ 254.046	Tussentijdse winstneming X034
Complex 38 De Munt II fase 1	€ 191.847	Tussentijdse winstneming X038
Complex 40 Uitbr. Bedrijventerrein Ens	€ 565.547	Tussentijdse winstneming X040
Complex 41 Bedrijventerrein Dorpen	€ 374.732	Tussentijdse winstneming X041
Complex 43 Bedrijventerrein Creil	€ 32.409	Tussentijdse winstneming X043
Complex 46 Bedrijventerrein Marknesse	€ 203.080	Tussentijdse winstneming X046
Complex 51 Meldestraat Emmeloord	€ 18.032	Tussentijdse winstneming X051
Complex 65 Ens-Oost	€ 10.945	Tussentijdse winstneming X065
Complex 67-2 Bant fase 2	€ 361.774	Tussentijdse winstneming X067-2
Complex 71 Creil Oost	€ 121.616	Tussentijdse winstneming X071
Complex 072 Luttelgeest	€ 726	Tussentijdse winstneming X072
Complex 81 Mariaschool Tollebeek	€ 72.826	Tussentijdse winstneming X081
Complex 155 Kraggenburg fase 1	€ 83.115	Tussentijdse winstneming X155
Complex 38 De Munt II fase 1	€ 101.346	Vrijval verliesvoorziening X038
Complex 67-1 Bant fase 1	€ 42.968	Vrijval verliesvoorziening X067-1
Exploitatiesaldo 2022 Dr. Jansencentrum	€ 10.409	T070 Dr. Jansencentrum
Subtotaal toevoegingen	€ 2.936.315	
Complex 11 Emmelhage fase A	€ -45.855	(Cor.) tussentijdse winstneming X011A
Complex 11 Emmelhage fase B	€ -200.505	(Cor.) tussentijdse winstneming X011B
Complex 42 Bedrijventerrein Ens	€ -49.136	(Cor.) tussentijdse winstneming X042
Complex 68 Espel	€ -198.552	(Cor.) tussentijdse winstneming X068
Complex 11 Emmelhage fase D	€ -436.844	Verliesvoorziening X011D
Complex 50 Centrum plan Emmeloord	€ -345.696	Verliesvoorziening X050
Complex 76 inbreidinglocaties Nagele	€ -461	Verliesvoorziening X076
Complex 82 Wellerwaard	€ -110.171	Verliesvoorziening X082
Complex 84 Kerkstraat Luttelgeest	€ -6.915	Verliesvoorziening X084
Complex 85-1 De Stiepe Rutten	€ -5.703	Verliesvoorziening X085-1
MFA Rutten	€ -60.512	F1813 sportweg Rutten (MFA)
Herstr verbetering wijken en dorpen	€ -4.300	H1902 Verbeteren wijken en dorpen
Herplanten door effecten Essentaksterfte	€ -32.858	H1904 Herplant Essentaksterfte
Oudeweg Marknesse aanpassen	€ -50.570	H2107 Oudeweg Marknesse
Onderzkt verwerving perceel oud Espelerweg	€ -11.250	H2116 Perceel oude Espel
Boulevard Leemkade Kraggenburg	€ -25.834	H2117 Boulevard Leemkade Kraggenburg
Reserve beleidsplan	€ -15.750.000	Overboeking conform perspectiefnota
Vennootschapsbelasting	€ -378.002	P200 VPB 2021
Openbare ruimte Centrumplan Emmeloord	€ -91.254	T055 Centrumplan Emmeloord
Revitalisering bedrijventerreinen	€ -22.013	V032 Bedrijventerrein constructieweg
Subtotaal onttrekkingen	€ -17.826.431	
Eindbalans 31-12-2022	€ 19.417.554	

Financiële positie

In deze paragraaf wordt nader inzicht gegeven in de financiële positie van de gemeente Noordoostpolder.

Beleid

De in deze paragraaf vermelde informatie, ratio's en kengetallen dienen slechts als een indicatie waarin kan worden gezien of de gemeentelijke financiën robuust genoeg zijn om tegenslagen in de toekomst op te vangen. Deels volgt deze robuustheid vanuit het weerstandsvermogen en volgen de eventueel op te vangen tegenslagen onder andere uit de geïnventariseerde risico's die zich in een bepaald jaar kunnen manifesteren, veranderingen in wetgeving en overige externe factoren zoals de economische ontwikkelingen. Belangrijk is het om in ogenschouw te nemen dat de geprognosticeerde waarden van de ratio's en kengetallen niet voorspellend van aard zijn. Mede omdat er veronderstellingen worden gedaan op basis van ontwikkelingen (trends) in de voorgaande jaren.

De financiële positie van gemeenten is van dusdanig belang dat er toezicht voor is ingesteld en het in de begroting opnemen van een basisset aan kengetallen via het BBV verplicht is gesteld. Het is immers zo dat, wanneer een gemeente geen goed inzicht heeft in de financiële positie en daardoor in de problemen komt of om andere redenen beslissingen neemt die de houdbaarheid van de financiële positie in gevaar brengen, dit tot een artikel-12 bijdrage kan leiden. Deze bijdrage wordt uit het gemeentefonds betaald en heeft daarmee een effect op de inkomsten van alle gemeenten. In het bedrijfsleven is een balans van belang voor het bepalen van het vermogen. Economisch gezien is het doel van bedrijven winst te behalen en vermogen te genereren. Gemeenten zijn echter 'inkomens bestedende huishoudens' en zijn niet op het genereren van vermogen gericht. Lang hebben de balans en het vermogen daarom een beperkte rol gespeeld. Door de toenemende interesse in de toekomstbestendigheid van gemeenten, grotere druk op doelmatigheid en de meer divers wordende context waarin gemeenten zich bevinden, is het belang van inzicht en een doorkijk in de financiële positie een prominentere plek gaan innemen.

Kengetallen en ratio's

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in welke mate de gemeente Noordoostpolder aan haar kortlopende betalingsverplichtingen kan voldoen.

Current Ratio:						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
2,69	3,97	2,90	2,82	2,49	3,92	4,70
Omschrijving:	Deze ratio is een graadmeter van de liquiditeit, de (minimum)norm van deze ratio ligt tussen de 1 en de 1,5, een hogere ratio vertegenwoordigt een betere liquiditeit. Noordoostpolder heeft relatief veel woningbouwgrond- en bedrijventerreinvoorraden die op korte termijn moeilijk of niet zijn om te zetten in liquide middelen en daarom heeft het hoge getal van de current ratio relatief weinig waarde.					
Berekening:	Vlottende activa / Kort vreemd vermogen					

Quick Ratio:						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1,36	2,66	1,94	1,97	1,84	3,21	3,99
Omschrijving:	Deze ratio is vergelijkbaar met de Current ratio, alleen worden bij deze ratio de voorraden niet in de berekening betrokken. De norm van deze ratio ligt rond de 1. De waarde van Noordoostpolder zou een indicatie kunnen zijn dat zij niet goed in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te blijven voldoen. Echter is het voor gemeenten, in tegenstelling tot bedrijven, normaal dat er een debetstand bij de bank wordt aangehouden.					
Berekening:	(Vlottende activa - Voorraden) / Kort vreemd vermogen					

(Bedragen x €1.000)	Netto Werkkapitaal					
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
23.081	27.995	31.988	33.824	39.353	64.638	86.397
Omschrijving:	Het (netto) werkkapitaal geeft het verschil aan tussen de vlottende activa en het kort vreemd vermogen. De uitkomst dient groter te zijn dan 0. Dit is voor Noordoostpolder het geval.					
Berekening:	Vlottende activa -/ - Kort vreemd vermogen					

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre een organisatie in staat is om op lange termijn aan haar betalingsverplichtingen te voldoen. In de private sector is de minimumratio sterk afhankelijk van het type bedrijf en de kwaliteit en de verkoopbaarheid van de vaste activa. Voor gemeenten is het lastig om te bepalen wat een aanvaardbare ratio is. Een verklaring hiervoor is dat gemeenten verliezen te allen tijde kunnen, of zullen moeten (bij artikel 12 status), afwentelen op hun burgers, bedrijven en medegemeenten.

Solvabiliteitsratio I:																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
0,74	0,77	0,75	0,74	0,72	0,75	0,76																
Omschrijving:	Deze ratio geeft weer in hoeverre het in activa geïnvesteerde vermogen door het eigen vermogen kan worden gefinancierd. De (minimum)norm ligt tussen 0,25 en 1																					
Berekening:	Eigen vermogen / Totaal vermogen																					
<table border="1"> <caption>Data for Solvabiliteitsratio I</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Ratio</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>0,74</td></tr> <tr><td>2017</td><td>0,77</td></tr> <tr><td>2018</td><td>0,75</td></tr> <tr><td>2019</td><td>0,74</td></tr> <tr><td>2020</td><td>0,72</td></tr> <tr><td>2021</td><td>0,75</td></tr> <tr><td>2022</td><td>0,76</td></tr> </tbody> </table>							Year	Ratio	2016	0,74	2017	0,77	2018	0,75	2019	0,74	2020	0,72	2021	0,75	2022	0,76
Year	Ratio																					
2016	0,74																					
2017	0,77																					
2018	0,75																					
2019	0,74																					
2020	0,72																					
2021	0,75																					
2022	0,76																					

Solvabiliteitsratio II:																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
6,04	4,71	3,42	5,99	1,80	1,58	1,47																
Omschrijving:	Deze ratio geeft weer in welke mate tegenover de schulden dekking in bezittingen bestaat. Een hogere ratio indiceert een hogere buffer.																					
Berekening:	Totale activa (economisch nut) / Vreemd vermogen (excl. voorzieningen)																					
<table border="1"> <caption>Data for Solvabiliteitsratio II</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Ratio</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>6,04</td></tr> <tr><td>2017</td><td>4,71</td></tr> <tr><td>2018</td><td>3,42</td></tr> <tr><td>2019</td><td>5,99</td></tr> <tr><td>2020</td><td>1,80</td></tr> <tr><td>2021</td><td>1,58</td></tr> <tr><td>2022</td><td>1,47</td></tr> </tbody> </table>							Year	Ratio	2016	6,04	2017	4,71	2018	3,42	2019	5,99	2020	1,80	2021	1,58	2022	1,47
Year	Ratio																					
2016	6,04																					
2017	4,71																					
2018	3,42																					
2019	5,99																					
2020	1,80																					
2021	1,58																					
2022	1,47																					

Debt Ratio:																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
0,17	0,13	0,16	0,17	0,19	0,16	0,14																
Omschrijving:	Solvabiliteit kan ook worden gemeten aan de hand van de debt ratio. De debt ratio geeft weer in hoeverre het vermogen is gefinancierd met vreemd vermogen. Als de debt ratio daalt, is de solvabiliteit verbeterd en vice versa.																					
Berekening:	Vreemd vermogen (excl. voorzieningen) / Totale vermogen																					
<table border="1"> <caption>Data for Debt Ratio</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Ratio</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>0,17</td></tr> <tr><td>2017</td><td>0,13</td></tr> <tr><td>2018</td><td>0,16</td></tr> <tr><td>2019</td><td>0,17</td></tr> <tr><td>2020</td><td>0,19</td></tr> <tr><td>2021</td><td>0,16</td></tr> <tr><td>2022</td><td>0,14</td></tr> </tbody> </table>							Year	Ratio	2016	0,17	2017	0,13	2018	0,16	2019	0,17	2020	0,19	2021	0,16	2022	0,14
Year	Ratio																					
2016	0,17																					
2017	0,13																					
2018	0,16																					
2019	0,17																					
2020	0,19																					
2021	0,16																					
2022	0,14																					

Overige ratio's

Gouden balansregel:																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
0,87	0,83	0,81	0,81	0,79	0,64	0,57																
Omschrijving:	De gouden balansregel geeft weer in welke mate de vaste activa zijn gefinancierd met eigen vermogen en lang vreemd vermogen. De norm ligt tussen de 0,5 en 0,8. Een waarde onder de 1,0 betekent dat de vaste activa alleen met langdurig ter beschikking staand vermogen zijn gefinancierd én dus niet met kortlopende schulden.																					
Berekening:	Vaste activa / (Eigen vermogen +/- Lang vreemd vermogen (excl. voorzieningen))																					
<table border="1"> <caption>Gouden balansregel (Line Chart Data)</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Ratio</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>0,87</td></tr> <tr><td>2017</td><td>0,83</td></tr> <tr><td>2018</td><td>0,81</td></tr> <tr><td>2019</td><td>0,81</td></tr> <tr><td>2020</td><td>0,79</td></tr> <tr><td>2021</td><td>0,64</td></tr> <tr><td>2022</td><td>0,57</td></tr> </tbody> </table>							Year	Ratio	2016	0,87	2017	0,83	2018	0,81	2019	0,81	2020	0,79	2021	0,64	2022	0,57
Year	Ratio																					
2016	0,87																					
2017	0,83																					
2018	0,81																					
2019	0,81																					
2020	0,79																					
2021	0,64																					
2022	0,57																					

Uitleenquote:																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
0,06	0,05	0,13	0,06	0,02	0,01	0,30																
Omschrijving:	Van de uitgeleende gelden wordt de rente op de schulden die hier tegenover staan, doorberekend. Met de aflossingen op deze uitgeleende gelden kunnen de schulden op hun beurt worden afgelost. Voor het bedrag aan uitgeleend gelden veroorzaken de schulden per saldo geen lasten op de exploitatie.																					
Berekening:	Verstreekte leningen (uitgeleende gelden) / Totale baten																					
<table border="1"> <caption>Uitleenquote (Line Chart Data)</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Ratio</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>0,06</td></tr> <tr><td>2017</td><td>0,05</td></tr> <tr><td>2018</td><td>0,13</td></tr> <tr><td>2019</td><td>0,06</td></tr> <tr><td>2020</td><td>0,02</td></tr> <tr><td>2021</td><td>0,01</td></tr> <tr><td>2022</td><td>0,30</td></tr> </tbody> </table>							Year	Ratio	2016	0,06	2017	0,05	2018	0,13	2019	0,06	2020	0,02	2021	0,01	2022	0,30
Year	Ratio																					
2016	0,06																					
2017	0,05																					
2018	0,13																					
2019	0,06																					
2020	0,02																					
2021	0,01																					
2022	0,30																					

Voorraadquote:																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
0,14	0,11	0,17	0,21	0,11	0,09	0,09																
Omschrijving:	De voorraden bouwgrond (inclusief bouwgrond in exploitatie en overige voorraden) kunnen als een aandeel van de inkomsten worden uitgedrukt. Dat levert het kengetal de voorraadquote op.																					
Berekening:	Voorraden / Totale baten																					
<table border="1"> <caption>Voorraadquote (Line Chart Data)</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Ratio</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>0,14</td></tr> <tr><td>2017</td><td>0,11</td></tr> <tr><td>2018</td><td>0,17</td></tr> <tr><td>2019</td><td>0,21</td></tr> <tr><td>2020</td><td>0,11</td></tr> <tr><td>2021</td><td>0,09</td></tr> <tr><td>2022</td><td>0,09</td></tr> </tbody> </table>							Year	Ratio	2016	0,14	2017	0,11	2018	0,17	2019	0,21	2020	0,11	2021	0,09	2022	0,09
Year	Ratio																					
2016	0,14																					
2017	0,11																					
2018	0,17																					
2019	0,21																					
2020	0,11																					
2021	0,09																					
2022	0,09																					

Primair surplus						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
5,36%	3,63%	9,39%	1,06%	0,55%	10,15%	13,24%
Omschrijving:	Het primair surplus geeft een maat voor het aflossend vermogen van de gemeente. Hiermee ontstaat capaciteit om te investeren en desgewenst nieuwe leningen aan te trekken. Het ideaal surplus geeft een indicatie van de benodigde investeringsruimte. Wanneer het ideaal surplus lager ligt dan het primair surplus zal een gemeente bij vervangingsinvesteringen blijven zitten met een restschuld.					
Berekening:	Baten voor bestemming reserves plus afschrijvingslasten minus lasten voor bestemming reserves in % van inkomsten.					

Netto schuldquote:						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0,01	-0,08	-0,07	-0,13	-0,11	-0,25	-0,36
-0,05	-0,13	-0,07	-0,13	-0,14	-0,27	-0,38
Omschrijving:	Dit kengetal geeft de hoogte van de netto schuld van gemeente Noordoostpolder weer als aandeel van de inkomsten. De hoogte van de inkomsten bepaalt namelijk in belangrijke mate hoeveel schulden een gemeente kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een gemeente kan aangaan. De norm ligt tussen de 0 en 1. Op de eerste regel wordt de netto schuldquote gepresenteerd. Op de tweede regel de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.					
Berekening:	Vanuit BBV exclusief voorzieningen					

Dashboard				
	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022
Current Ratio	2,82	2,49	3,92	4,70
Quick Ratio	1,97	1,84	3,21	3,99
Netto werkkapitaal	€ 33.823.687	€ 39.353.427	€ 64.637.964	€ 86.396.918
Solvabiliteitsratio I	0,74	0,72	0,75	0,76
Solvabiliteitsratio II	5,99	1,80	1,58	1,47
Debt Ratio	0,17	0,19	0,16	0,14
Gouden Balansregel	0,81	0,79	0,64	0,57
Netto Schuldquote	-0,13	-0,11	-0,25	-0,36
Uitleenquote	0,06	0,02	0,01	0,30
Voorraadquote	0,21	0,11	0,09	0,09
Primair Surplus	1,06%	0,55%	10,15%	13,24%

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende: Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten drie jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

De algemene uitkering is opgenomen conform de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie. Ten aanzien van het component aangaande de accresmededeling wordt deze opgenomen conform de in verantwoordingsjaar laatst gepubliceerde accresmededeling. Doorgaans is deze accresmededeling opgenomen in de septembercirculaire. De gevolgen van het bijgestelde accres zoals opgenomen in de meicirculaire van het opeenvolgende verslagjaar, wordt verantwoord in de jaarrekening van het op het verslagjaar volgend boekjaar.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in casu de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als 'warme gronden'. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) worden deze verantwoord onder materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht (netto-methode); in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Materiële vaste activa waaronder:	
Gronden en terreinen	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	15-60
Vervoermiddelen	3-20
Machines, apparaten en installaties	5-20
Overige materiële vaste activa waaronder:	
Inventarissen	5-25
Automatisering	5-15

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven. Vanaf 1 januari 2017 is de keuzemogelijkheid ten aanzien van het wel of niet activeren van investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut vervallen. Vanaf 1 januari 2017 dienen alle investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut geactiveerd te worden en over de gebruiksduur te worden afgeschreven.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht (netto-methode); in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Daar waar noodzakelijk geacht is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Flottende activa

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden worden vanaf 1 januari 2016 niet meer verantwoord onder de categorie voorraden, maar onder de categorie materiële vaste activa.

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Hiervoor geldt de percentage of completion methode. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de verkrijgings- of vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Verliezen worden genomen zodra deze bekend zijn. Indien noodzakelijk worden ter zake voorzieningen gevormd en in de balans opgenomen.

Gereed product en handelsgoederen

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid betreffende debiteuren is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Reserves

De (bestemmings)reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd op basis van actuariële berekeningen.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag, is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

De waardering van overlopende passiva geschiedt tegen nominale waarde. De niet bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel worden als vooruit ontvangen middelen op de balans verantwoord onder de overlopende passiva. De besteding van deze middelen vindt op een later tijdstip plaats.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans en in de bijlage nadere informatie opgenomen.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Programma	bedragen x € 1.000			
	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Verschil 2022
Lasten				
Fysieke Leefomgeving	41.001	50.189	57.167	-6.978
Sociale leefbaarheid	14.622	16.209	15.325	885
Economische ontwikkeling	3.342	4.315	3.620	695
Dienstverlening en besturen	3.691	4.034	3.896	138
Financiën	675	968	1.276	-307
Sociaal Domein	61.403	67.591	63.837	3.754
Totale lasten	124.733	143.308	145.121	-1.813
Baten				
Fysieke Leefomgeving	20.406	26.576	39.171	-12.595
Sociale leefbaarheid	2.613	3.608	3.702	-94
Economische ontwikkeling	1.530	1.983	2.074	-92
Dienstverlening en besturen	473	473	665	-192
Financiën	227	562	739	-177
Sociaal Domein	16.324	19.921	20.556	-635
Totale baten	41.574	53.122	66.906	-13.784
Saldo van de programma's	-83.160	-90.186	-78.214	-11.971
Algemene dekkingsmiddelen				
Saldo financieringsfunctie	-112	78	129	-51
Lokale heffingen	12.797	13.003	13.150	-147
Dividend	30	154	154	-
Algemene uitkeringen	89.209	99.335	100.685	-1.350
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	101.925	112.571	114.119	-1.548
Overhead	-16.245	-17.874	-15.753	-2.122
Onvoorziene lasten	-100	-25	-	-25
Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-378	-387	9
Gerealiseerd Saldo	2.420	4.108	19.765	-15.657
Toevoeging aan reserves	-33.672	-40.147	-42.819	2.672
Onttrekking aan reserves	32.908	36.145	33.450	2.695
Saldo mutaties reserves	-764	-4.002	-9.369	5.367
Gerealiseerd Resultaat	1.656	106	10.395	-10.290

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022

Programma 1 Fysieke Leefomgeving

Fysieke Leefomgeving		bedragen x € 1.000		
Taakveld		Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022
Lasten				
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.106	3.585	5.018
8.1	Ruimtelijke Ordening	1.509	1.713	1.709
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.233	8.299	18.281
8.3	Wonen en bouwen	2.833	6.071	3.881
Ontwikkelen in de leefomgeving		12.681	19.668	28.889
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.176	3.228	3.066
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.366	1.400	1.362
2.1	Verkeer en vervoer	8.640	9.668	8.314
2.2	Parkeren	50		-
Een veilige en bereikbare leefomgeving		13.233	14.296	12.742
2.4	Economische havens en waterwegen	375	387	387
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.566	5.513	4.809
7.2	Riolering	2.221	2.338	2.280
7.3	Afval	5.200	5.224	5.432
7.4	Milieubeheer	2.203	2.234	2.121
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	522	530	507
Een groene en schone leefomgeving		15.088	16.225	15.537
Totale lasten		41.001	50.189	57.167
Baten				
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.102	3.234	6.513
8.1	Ruimtelijke Ordening	181	196	236
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.233	8.299	18.093
8.3	Wonen en bouwen	946	2.645	2.717
Ontwikkelen in de leefomgeving		9.461	14.375	27.559
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	23	23	43
2.1	Verkeer en vervoer	423	923	552
2.2	Parkeren	-	-	-
Een veilige en bereikbare leefomgeving		446	946	595
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	11	768	204
7.2	Riolering	3.304	3.304	3.310
7.3	Afval	6.602	6.602	6.945
7.4	Milieubeheer	72	72	72
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	510	510	491
Een groene en schone leefomgeving		10.499	11.255	11.022
Totale Baten		20.406	26.576	39.177
Saldo (baten - lasten)		-20.595	-23.614	-17.991
Resultaat vóór bestemming		-20.595	-23.614	-17.991

Reserves				
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	91	91
2.1	Verkeer en vervoer	605	605	605
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	1.723
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-	-
7.2	Riolering	-	-	23
7.3	Afval	-	-	16
7.4	Milieubeheer	10	401	401
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-	-	-
8.1	Ruimtelijke Ordening	-	-	-
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-	-	1.177
8.3	Wonen en bouwen	-	-	-
Totale toevoegingen		615	1.097	4.036
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	-	-
2.1	Verkeer en vervoer	-1.229	-1.062	-493
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-250	-201
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-181	-216	-204
7.2	Riolering	-	-100	-
7.3	Afval	-	-23	-
7.4	Milieubeheer	-105	-218	-19
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-22	-30	-16
8.1	Ruimtelijke Ordening	-	-36	-36
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-	-	-1.351
8.3	Wonen en bouwen	-1.140	-1.406	-578
Totale onttrekkingen		-2.678	-3.342	-2.897
Saldo (baten - lasten reserves)		2.063	2.245	-1.139
Resultaat na bestemming		-18.532	-21.368	-19.129

Programma 1 Fysieke Leefomgeving laat een positief resultaat zien van € 5,6 miljoen ten opzichte van de begroting na wijziging, voor de mutaties in de reserves. De belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2022 vóór de mutaties in de reserves zijn als volgt:

Taakveld 1.1 Crisisbeheer

Een positief resultaat op dit taakveld is mede veroorzaakt door een lagere bijdrage aan de Veiligheidsregio Flevoland van € 40.000. Dit wordt veroorzaakt doordat er werd verwacht dat de overdracht van brandveiligheidstaken naar de brandweer Flevoland zou worden uitgevoerd in 2022, echter is dit doorgeschoven naar 2023. Daarnaast heeft er over 2022 een terugbetaling van de Veiligheidsregio Flevoland plaats gevonden van € 67.000 vanwege een positief jaarrekeningresultaat over 2022, dit zorgt voor lagere lasten.

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Diverse mutaties van kleine omvang veroorzaken een voordeel op dit taakveld.

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Het voordelig saldo op dit taakveld heeft diverse oorzaken. Een aantal projecten inzake weg- en verkeersprojecten is vanwege zowel interne als externe capaciteit doorgeschoven naar 2023 en verder. Dit levert per saldo een voordeel op van € 612.000.

Hogere degeneratievergoedingen dan geraamd voornamelijk vanwege de netverzwaring/ aanleg van glasvezel die door de netwerkbeheerder in de Noordoostpolder wordt uitgevoerd. Dit levert een voordeel op van € 80.000.

Taakveld 2.2 Parkeren

Het resultaat op het taakveld parkeren is in lijn met de gewijzigde begroting.

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Het resultaat op dit taakveld is in lijn met de gewijzigde begroting.

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

De bouwgrondexploitatie bedrijventerreinen laten per saldo een voordeel zien van € 1.7 miljoen ten opzichte van de gewijzigde begroting. Hier staat vervolgens een storting in de reserve grondexploitatie tegenover. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans en de paragraaf grondbeleid.

Inzake het project Leemkade Kraggenburg zijn er aantal werkzaamheden niet uitgevoerd in 2022, terwijl dit wel gepland was. Deze werkzaamheden schuiven door naar 2023, dit levert voor 2022 een voordeel op van € 139.000. Hier staat deel een onttrekking uit de reserve tegenover.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Op dit taakveld wordt het voordelige saldo onder andere verklaard doordat er mindere interne uren zijn besteed aan het beheer van plantsoenen dan geraamd, per saldo € 80.000 voordelig. Inzake de subsidies voor leefbaarheid van wijken en dorpen zijn er minder subsidieaanvragen binnen gekomen en verwerkt dan geraamd. Dit levert een voordeel op van € 77.000 wegens niet bestede middelen.

Verder stat op dit taakveld een nadeel van € 98.000, welke wordt veroorzaakt door lagere subsidiebatens op het project Recreatieve routeontwikkeling. Deze lagere baten compenseren de hogere baten welke zijn verantwoord in de jaarstukken 2021.

Taakveld 7.2 Riolering

Het resultaat op taakveld riolering is in lijn met de gewijzigde begroting. Het totale voordeel op het taakveld riolering na toerekening van de overhead is € 23.000 en wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve riolering.

Taakveld 7.3 Afval

Ten opzichte van de begroting zijn de opbrengsten voor grondstoffen (afval welke waarde heeft) hoger dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat er door middel van de invoering van het recycletarief het afval beter wordt gescheiden en hogere prijzen voor grondstoffen (o.a. papier en textiel) dan geraamd. Dit levert een voordeel op van € 528.000.

Een nadeel op de inkomsten van de afvalstoffenheffing van € 195.000 wordt veroorzaakt doordat er minder (vaak) huishoudelijke restafval is aangeboden dan geraamd, de reden hiervan onder andere is dat er beter afval wordt gescheiden dan verwacht.

De inzamel en verwerkingskosten van afval zijn hoger dan geraamd met € 256.000, dit wordt veroorzaakt door hogere lasten van de verwerker (electra, gas, brandstof, etc.). Het totale voordeel op het taakveld afval na toerekening van de overhead is € 16.000 en wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve afval.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Diverse kleine mutaties leveren een voordeel op van € 113.000, op taakveld 7.4 Milieubeheer. Hier staat ook een lagere onttrekking uit de reserves tegenover van € 94.000.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Het resultaat op taakveld 7.5 begraafplaatsen en crematoria is in lijn met de gewijzigde begroting. Na toerekening van de overhead is een negatief resultaat op het taakveld 7.5 van € 16.000. Dit bedrag komt ten laste van de bestemmingsreserve Begraven.

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Het resultaat op het taakveld ruimtelijke ordening is in lijn met de gewijzigde begroting.

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Betreft bouwgrondexploitatie woningbouw, waaronder Emmelhage, Wellerwaard en het Centrumplan. Per saldo laat dit taakveld een nadeel zien van € 188.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting. Hier staat een onttrekking in de reserve grondexploitatie tegenover. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans en de paragraaf grondbeleid.

Taakveld 8.3 Wonen Bouwen

Er zijn meer omgevingsvergunningen verstrekt dan verwacht. Daarnaast is er sprake van stijgende bouwkosten, welke hogere leges opleveren. Ook zijn er meer dan 25 stuks aanvragen gedaan voor bouwplannen met bouwkosten groter dan € 1 miljoen. Dit levert in totaal een voordeel op van € 917.000 ten opzichte van de begroting. In relatie hiermee levert dit ook een hogere opbrengst inzake welstandsleges op, een voordeel van € 108.000. Voor het project NOP de Ruimte is het investeringskrediet niet volledig aangewend. Dit levert een voordeel op van € 141.000. Hier staat ook een lagere onttrekking uit de reserves tegenover.

Ook voor een tweetal leaderprojecten zijn de uitvoering niet in lijn met de planning, werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2023 en verder. Dit levert een voordeel op van € 549.000. Hier staat ook een lagere onttrekking uit de reserves tegenover.

Het investeringskrediet voor het project uitvoeringslab Nagele is niet in zijn geheel aangewend en wordt doorgeschoven naar 2023. Dit geldt eveneens voor de cofinanciering. Per saldo levert dit een voordeel op van € 76.000. Hier staat ook een lagere onttrekking uit de reserve beleidsplan dan geraamd.

Het project aardgasvrij Nagele laat hier een voordeel zien van € 362.000. Hier staat een bijdrage vanuit het Rijk tegenover, welke als vooruit ontvangen bedrag op de balans is verantwoord. Deze bijdrage is verantwoord onder de algemene uitkering in programma 5. Per saldo is het resultaat op dit project voor 2022 nihil.

Reserves

De toevoegingen aan de reserves voor programma 1 zijn € 2.939.000 hoger dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de winstneming op de diverse complexen met betrekking tot de grondexploitaties (zowel woningbouw als bedrijventerreinen), deze worden niet begroot.

De onttrekkingen uit de reserves voor programma 1 zijn € 445.000 lager dan geraamd. De onttrekkingen uit de algemene reserve bouwgrondexploitatie vanwege de verliesvoorziening van diverse grondexploitaties (zowel voor woningbouw als bedrijventerreinen) is hoger met € 1.447.000. Lager ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn de onttrekkingen uit diverse bestemmingsreserves doordat werkzaamheden en projecten doorschuiven in de tijd naar 2023 en verder. Dit is per saldo € 1.703.000 voordelig.

Programma 2 Sociale Leefbaarheid

Sociale leefbaarheid		bedragen x € 1.000		
		Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022
Lasten				
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.592	2.692	2.678
5.4	Kunst	337	337	368
5.5	Cultureel erfgoed	377	405	367
5.6	Media	1.236	1.236	1.240
Cultuur		4.542	4.670	4.654
5.1	Sportbeleid en activering	323	543	286
5.2	Sportaccommodaties	3.019	3.273	3.201
Sport		3.342	3.816	3.488
4.2	Onderwijshuisvesting	3.184	3.391	3.109
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.553	4.332	4.074
Onderwijs		6.737	7.723	7.183
Totale lasten		14.622	16.209	15.325
Baten				
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	55	55	54
5.4	Kunst	36	36	35
5.5	Cultureel erfgoed	33	43	52
5.6	Media	-	-	-
Cultuur		124	133	141
5.1	Sportbeleid en activering	-	95	107
5.2	Sportaccommodaties	582	612	692
Sport		582	707	799
4.2	Onderwijshuisvesting	113	113	224
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.795	2.655	2.537
Onderwijs		1.908	2.768	2.762
Totale Baten		2.614	3.608	3.702
Saldo (baten - lasten)		-12.008	-12.601	-11.623
Resultaat vóór bestemming		-12.008	-12.601	-11.623
Reserves				
4.2	Onderwijshuisvesting	5.712	5.810	5.810
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-	-	-
5.1	Sportbeleid en activering	-	96	96
5.2	Sportaccommodaties	6.700	6.700	6.700
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-	-
5.5	Cultureel erfgoed	-	45	45
Totale toevoegingen		12.412	12.651	12.651
4.2	Onderwijshuisvesting	-5.909	-6.132	-5.950
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-	-67	-23
5.1	Sportbeleid en activering	-	-61	-1
5.2	Sportaccommodaties	-6.700	-6.700	-6.700
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-20	-20	-20
5.5	Cultureel erfgoed	-	-66	-53
Totale onttrekkingen		-12.628	-13.045	-12.746
Saldo (baten - lasten)		216	394	94
Resultaat na bestemming		-11.792	-12.207	-11.528

Het resultaat voor mutaties in de reserves is € 978.000 positief ten opzichte van de gewijzigde begroting over 2022. Belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2022 vóór de mutaties in de reserves zijn als volgt:

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Inzake MFA Rutten was er nog een krediet beschikbaar, deze is niet volledig benut. Per saldo een voordeel van € 132.000. Hier staat ook een lagere onttrekking uit de reserve tegenover.

Er is een lagere onttrekking uit de reserve VIV, vanwege een lagere besteding aan het projectplan Voorzien in vastgoed. Voor de mutatie in de reserve levert dit een voordeel op van €79.000.

Een ander voordeel op dit taakveld zijn hogere huurinkomsten van onderwijshuisvesting, in totaal € 55.000 hoger dan geraamd. Reden hiervoor is dat er meer gebruik door derden van deze huisvesting gebruik is gemaakt dan geraamd.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Van het leerlingenvervoer werd door minder leerlingen gebruik gemaakt dan verwacht, dit levert een voordeel op van € 110.000. Een lagere toerekening van de baten voor het Nationaal programma onderwijs (Covid-19) - onderdeel onderwijs, doordat de lasten ook lager waren (hier staat een onttrekking vanaf de balans - onderdeel vooruitontvangen bedragen) tegenover. Per saldo een nadeel van € 136.000.

Voor het onderwijsachterstandbeleid wordt er € 124.000 meer dan geraamd toegerekend als bate (afkomstig vanaf de balans - onderdeel vooruitontvangen bedragen), vanwege hogere toerekening interne uren. Dit is een voordeel.

Voor verzuimbeperving zijn er minder subsidies verstrekt en minder uren besteed dan geraamd. Per saldo levert dit een voordeel op van € 79.000.

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

De lasten voor het Nationaal Programma Onderwijs (COVID-19 gerelateerd) - onderdeel Sport vallen € 156.000 lager uit dan geraamd, hier staat een lagere onttrekking vanaf de balans (onderdeel vooruit ontvangen bedragen) tegenover.

Er zijn minder subsidies inzake sportstimulering aangevraagd dan geraamd. Dit levert een voordeel van € 101.000 op.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Voor diverse sportaccommodaties valt de specifieke uitkering inzake de terugbetaling van de BTW hoger uit dan geraamd, dit levert een voordeel op van € 68.000. Oorzaken hiervoor zijn hogere lasten voor beheer van de accommodaties, maar ook een hogere toerekening van deze lasten aan het onderdeel sportgebruik. Er is een nadeel op dit taakveld van € 79.000 wegens hogere kosten voor gas en electra voor het Bosbad, oorzaak hogere energieprijzen.

Inzake het onderhoud van sportvelden was er geld geraamd voor de renovatie van de toplaag van een natuurgrasveld. Vanwege de overdracht van werkzaamheden intern is de planning hiervoor doorgeschoven. Dit levert een voordeel op van € 107.000.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Het resultaat op het taakveld 5.3 Cultuur is in lijn met de gewijzigde begroting.

Taakveld 5.4 Kunst

Op het taakveld 5.4 is een nadelig resultaat behaald ten opzichte van de gewijzigde begroting. Dit wordt veroorzaakt door een eenmalige extra storting in de voorziening groot onderhoud Museum Schokland van € 49.000, welke wordt veroorzaakt door de hoge inflatie van de bouwkosten. De inschatting is dat de voorziening onderhoud Museum Schokland in de toekomst negatief zal uitvallen. Conform de regelgeving is dit niet toegestaan en is een verhoging van de jaarlijkse dotatie noodzakelijk.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

De lasten voor het beheer van de Poldertoren vallen € 41.000 lager uit dan geraamd. Reden hiervoor is dat de werkzaamheden voor de instandhouding en de ingebruikname van de Poldertoren nog niet hebben plaats gevonden.

Taakveld 5.6 Media

Het resultaat op het taakveld 5.6 Media is in lijn met de gewijzigde begroting.

Reserves

De werkelijke toevoegingen aan de reserves voor programma 2 zijn in lijn met de gewijzigde begroting.

De werkelijke onttrekkingen wijken af ten opzichte van de begroting met in totaal € 300.000. De grootste verklaringen hiervoor zijn:

- Lagere besteding voor MFA Rutten, hierdoor een lagere onttrekking uit de reserve van € 132.000;
- Minder onderhoud voor gebouwen inzake onderwijshuisvesting welke worden gedekt uit de bestemmingsreserve VIV, hierdoor een lagere onttrekking van € 51.000;
- Inzake sportstimulering waren er werkzaamheden doorgeschoven vanuit 2021, deze zijn eveneens niet uitgevoerd in 2022. Hierdoor een lagere onttrekking van € 49.000.

Programma 3 Economische Ontwikkeling

Economische ontwikkeling		bedragen x € 1.000		
Taakveld		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
		2022	2022	2022
Lasten				
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.754	2.434	2.264
2.3	Recreatieve havens	24	23	11
3.1	Economische ontwikkeling	86	246	82
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.038	1.041	866
3.4	Economische promotie	441	571	396
Economische ontwikkeling en werkgelegenheid		3.342	4.315	3.620
Totale lasten		3.342	4.315	3.620
Baten				
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.409	1.814	1.902
2.3	Recreatieve havens	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	-	15	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	120	153	172
3.4	Economische promotie	406	406	526
Economische ontwikkeling en werkgelegenheid		1.936	2.389	2.600
Totale Baten		1.936	2.389	2.600
Saldo (baten - lasten)		-1.406	-1.926	-1.020
Resultaat vóór bestemming		-1.406	-1.926	-1.020
Reserves				
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	1.347	1.193
2.3	Recreatieve havens	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-	-
3.4	Economische promotie	-	26	26
Totale toevoegingen		-	1.373	1.219
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-76	-603	-115
2.3	Recreatieve havens	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	-60	-206	-55
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-86	-86	-86
3.4	Economische promotie	-	-156	-131
Totale onttrekkingen		-222	-1.049	-387
Saldo (baten - lasten)		222	-323	-832
Resultaat na bestemming		-1.184	-2.250	-1.852

Belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2022 vóór bestemming:

Ten opzichte van de gewijzigde begroting voor de mutaties in de reserves is er een voordeel behaald van € 906.000. Belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2022 vóór bestemming zijn:

0.3 Beheer overige gebouwen

Taakveld 0.3 laat op totaalniveau een voordeel zien van ongeveer € 257.000. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een voordeel op het dokter Jansen Centrum (€ 197.000) waar minder hoge energielasten zijn gerealiseerd (€ 116.000) en de opbrengsten hoger zijn dan begroot (€ 52.000). Ook de afschrijvingslasten zijn lager (€ 25.000) doordat de looptijd een jaar is opgeschort.

3.1 Economische ontwikkeling

Op het gebied van economische ontwikkeling zijn de kosten achtergebleven ten opzichte van de begroting. Met name ten aanzien van Smart Farming en clustervorming maakindustrie zijn in totaal € 120.000 minder aan kosten gemaakt. Budget voor de Smart Farming Award is niet volledig benut. Ten aanzien van Smart Farming zijn er minder verzoeken ingediend dan van tevoren verwacht werd dit heeft een onderbesteding van € 71.000 tot gevolg. Hier staat een lagere onttrekking uit de reserves tegenover.

Op het budget van Sociaal economisch beleid blijft een budget over van € 15.000, dit komt door een stopzetten van een onderzoek naar een vorming van een Vrijtijdscluster.

Het project glasvezel rand Emmeloord zal vanaf 2023 van start gaan dat levert voor nu een voordeel op van € 15.000.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Op het product 'Bevorderen Economie' is € 200.000 minder aan lasten gerealiseerd dan begroot. Dit wordt deels veroorzaakt door een lagere personele bezetting waardoor deze kosten € 30.000 lager zijn. Daarnaast is vanwege de naweën van Covid-19 minder niet deelgenomen aan beurzen op het gebied van economische zaken, deze beurzen kosten normaal gesproken veel geld (voordeel €80.000).

Vanuit de markt hebben minder ondernemers dan voorzien een aanspraak gemaakt op een "kleine" bijdrage op het gebied van onderzoek en/of innovatie. Dit levert een voordeel van € 43.000 op. Ook op het gebied van evenementen zijn minder verzoeken om een bijdrage geweest dit levert een voordeel van € 32.000 op.

3.4 Economische promotie

Taakveld 3.4 laat een positief saldo zien van € 295.000.

De opbrengsten van de toeristenbelasting zijn € 119.000 hoger dan begroot, onder meer omdat na opmaken van de jaarcijfers 2021 nog een oplegging is geweest die betrekking had op 2021 van € 94.000.

Ook aan de lastenzijde zijn er voordelen ontstaan. Het positieve effect op Public Relations, ontstaat doordat in 2022 STEP een bedrag € 90.000 heeft terugbetaald van de subsidie omdat evenementen en activiteiten niet hebben plaatsgevonden vanwege Covid-19. Daarnaast is het budget voor gebiedsmarketing niet volledig aangewend. De besluitvorming hiervoor heeft in december 2022 plaatsgevonden. De bestedingen naar aanleiding van dit besluit worden verwacht in 2023.

Reserves

Er worden minder reserves toegevoegd dan geraamd met betrekking tot programma 3. Dit wordt veroorzaakt door onder andere het resultaat op het dokter Jansen Centrum. Dit resultaat is namelijk voordelig, maar zorgt er ook voor dat er minder uit de reserves hiervoor hoeft te worden onttrokken. Per saldo een voordeel van € 221.000. De overige onttrekkingen zijn lager doordat er diverse werkzaamheden doorschuiven naar 2023 en verder. Dit zorgt voor een lagere onttrekking uit de diverse bestemmingsreserves van € 288.000.

Programma 4 Dienstverlening en Besturen

Dienstverlening en besturen		bedragen x € 1.000		
Taakveld		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
		2022	2022	2022
Lasten				
0.1	Bestuur	2.559	2.782	2.632
Bestuur en organisatie		2.559	2.782	2.632
0.2	Burgerzaken	1.132	1.252	1.264
Dienstverlening		1.132	1.252	1.264
Totale lasten		3.691	4.034	3.896
Baten				
0.1	Bestuur	-	-	-
Bestuur en organisatie				
0.2	Burgerzaken	473	473	665
Dienstverlening		473	473	665
Totale Baten		473	473	665
Saldo (baten - lasten)		-3.218	-3.561	-3.231
Resultaat vóór bestemming		-3.218	-3.561	-3.231
Reserves				
0.1	Bestuur	-	-	-
0.2	Burgerzaken	-	-	-
Totale Toevoegingen		-	-	-
0.1	Bestuur	-105	-281	-280
0.2	Burgerzaken	-	-	-
Totale Onttrekkingen		-105	-281	-280
Saldo (baten - lasten)		105	281	280
Resultaat na bestemming		-3.113	-3.280	-2.951

Op programma 4 is een voordeel behaald van € 330.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting voor mutaties in de reserves. Belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2022 vóór bestemming:

0.1 Bestuur

Taakveld 0.1 laat in totaal een positief saldo zien van € 150.000. Door veranderde wet- en regelgeving moeten accountantskosten verantwoord worden in het jaar waarin de controle heeft plaatsgevonden. Dit levert eenmalig een voordeel op van € 50.000. Ook hebben we een meevaller op de voorziening pensioenen (oud) wethouders (€ 531.000). De rekenrente is in 2022 gestegen van 0,528% naar 2,472%. Doordat de rente toerekening hoger wordt, is er een lager bedrag benodigd in de voorziening. In dit geval betekent het zelfs een vrijval van € 226.000, terwijl in de begroting rekening is gehouden met een toevoeging van € 325.000.

Doordat in 2022 vier nieuwe wethouders zijn aangesteld, hebben de ex-wethouders recht op wachtgeld. Conform wet- en regelgeving is voor het maximale bedrag in één keer een voorziening gevormd. Dit levert een incidenteel nadeel op van € 438.000.

0.2 Burgerzaken

De realisatie ten aanzien van burgerzaken is ten opzichte van begroting ruim € 180.000 positiever. Dit komt onder andere door een hogere opbrengst dan verwacht van leges reisdocumenten, huwelijken en naturalisatie (Per saldo € 112.000 meer opbrengsten dan begroot). Een andere verklaring is dat de kosten van de verkiezingen € 60.000 lager uitvallen dan begroot. Ten tijde van de verkiezingen waren de coronamaatregelen versoepeld, waardoor de voorzorgsmaatregelen minder gekost hebben.

Reserves

De reservemutaties liggen in lijn met de begroting na wijziging.

Programma 5 Financiën

Financiën		bedragen x € 1.000		
Taakveld		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
		2022	2022	2022
Lasten				
0.5	Treasury	185	192	208
0.61	OZB woningen	79	79	53
0.62	OZB niet-woningen	365	458	463
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	3	3	3
0.8	Overige baten en lasten	203	403	716
Financiën		835	1.135	1.442
Totale lasten		835	1.135	1.442
Baten				
0.5	Treasury	268	697	742
0.61	OZB woningen	6.049	6.126	6.135
0.62	OZB niet-woningen	6.342	6.471	6.490
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	89.212	99.338	100.689
0.8	Overige baten en lasten	35	261	438
Financiën		101.906	112.893	114.493
Totale Baten		101.906	112.893	114.493
Saldo (baten - lasten)		101.071	111.758	113.050
Resultaat vóór bestemming		101.071	111.758	113.050
Reserves				
0.5	Treasury	-	-	-
0.61	OZB woningen	528	528	528
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	1.892	1.892
Totale Toevoegingen		528	2.421	2.421
0.5	Treasury	-	-	-
0.61	OZB woningen	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-
Totale onttrekkingen		-	-	-
Saldo (baten - lasten)		-528	-2.421	-2.421
Resultaat na bestemming		100.543	109.337	110.630

Toelichting: In de lasten zijn onder taakveld 0.5 Treasury de betaalde rente van € 157.000 aan langlopende leningen opgenomen. In het totaaloverzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar zijn deze lasten verantwoord in het saldo financieringsfunctie.

In het onderdeel taakveld 0.5 Treasury baten, zit onder ander ontvangen rente van in totaal € 287.000 en opbrengsten dividend van € 154.000. Deze worden in totaaloverzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar verantwoord in het saldo financieringsfunctie respectievelijk dividend.

De baten van de taakvelden 0.61 OZB Woningen en 0.62 OZB niet-woningen worden in het totaaloverzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar in zijn geheel verantwoord onder de lokale heffingen.

De baten en lasten inzake taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds worden in het totaaloverzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar in zijn geheel verantwoord onder Algemene Uitkeringen.

De belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2022 vóór bestemming zijn als volgt:

Taakveld 0.5 Treasury

In 2022 heeft de gemeente het hele jaar gebankierd bij de schatkist. Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Daarnaast zijn er gelden tijdelijk uitgezet bij overige Nederlandse overheidslichamen. Dit resulteert in hogere rentebaten dan geraamd, per saldo een voordeel van € 45.000. Er is namelijk een hoger rentepercentage gehanteerd dan verwacht, doordat de rentepercentages in de loop van 2022 zijn gestegen.

Taakveld 0.61 en 0.62 OZB (niet) woningen

De opbrengsten van de OZB (niet) woningen liggen in lijn met de ramingen, de afwijking van de werkelijke opbrengsten ten opzichte van de gewijzigde begroting is marginaal.

De taxatie- en invorderingskosten met betrekking tot de OZB zijn lager uitgevallen dan begroot.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

De inkomsten 2022 en verrekeningen van oudere jaren (algemene uitkering) zijn bijgesteld conform de laatst bekende specificatie over het jaar 2022 en eerder, afkomstig van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De gerealiseerde algemene uitkering bestaat uit de volgende componenten:

Bijstelling algemene uitkering 2020	111.371
Bijstelling algemene uitkering 2021	-62.177
Algemene uitkering 2022	92.581.301
Aardgasvrij Nagele	381.494
Totaal algemene uitkering	93.011.989
Deelfonds sociaal domein	7.676.538
Totaal	100.688.527

De werkelijke ontvangsten inzake de algemene uitkering zijn € 1.351.000 hoger dan geraamd. Dit komt doordat de uitkomsten van de decembercirculaire niet meer verwerkt konden worden middels een begrotingswijziging.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten.

Er heeft een eenmalige storting van ruim € 18.000 plaatsgevonden in de voorziening verlofsparen. Daarnaast is er € 448.000 extra gestort in de voorziening gebouwen. Deze lasten waren niet geraamd. Deze extra storting is nodig vanwege de stijging van de verwachte onderhoudskosten, welke wordt veroorzaakt door de inflatie. De inschatting is dat de voorziening groot onderhoud gebouwen in de toekomst negatief zal uitvallen. Conform de regelgeving is dit niet toegestaan en is een verhoging van de jaarlijkse dotatie noodzakelijk.

Via de SPUK sport uitkering is een bedrag van € 64.500 als baat verantwoord op dit taakveld. Deze opbrengst was niet begroot op dit taakveld. Daarnaast werd er € 41.000 meer aan aanmaningskosten en dwangbevelen ontvangen dan er begroot was.

Reserves

De reservemutaties liggen in lijn met de begroting na wijziging.

Programma 6 Krachtig Noordoostpolder

Sociaal Domein		bedragen x € 1.000		
Taakveld		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
		2022	2022	2022
Lasten				
6.6	Materiële voorzieningen	1.739	1.739	1.657
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	8.354	8.550	8.202
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	14.215	14.369	13.873
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	298	408	359
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.324	1.326	1.154
Ondersteunen		25.930	26.392	25.245
6.3	Inkomensregelingen	17.588	19.926	19.435
6.4	Begeleide participatie	7.184	7.329	6.955
6.5	Arbeidsparticipatie	3.748	3.936	3.442
Meedoen		28.521	31.192	29.832
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.635	6.682	5.505
6.2	Wijkteams	1.393	1.167	1.029
7.1	Volksgezondheid	1.925	2.084	2.154
Voorkomen		6.952	9.933	8.689
Totale lasten		61.403	67.516	63.766
Baten				
6.6	Materiële voorzieningen	9	9	12
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	399	399	287
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	53	54
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	500	599	1.045
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-
Ondersteunen		908	1.059	1.398
6.3	Inkomensregelingen	14.447	13.664	14.180
6.4	Begeleide participatie	-	37	-
6.5	Arbeidsparticipatie	969	1.098	913
Meedoen		15.416	14.799	15.093
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-	4.029	4.030
6.2	Wijkteams	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	-	34	34
Voorkomen			4.063	4.064
Totale Baten		16.324	19.921	20.556
Saldo (baten - lasten)		-45.078	-47.595	-43.210
Onvoorzien				
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-	-75	-71
Resultaat vóór bestemming		-45.078	-47.670	-43.282

Reserves				
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-	1.081	1.081
6.2	Wijkteams	-	-	-
6.3	Inkomensregelingen	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	-	-	-
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	-	272	272
Totale Toevoegingen		-	1.353	1.353
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-60	-149	-64
6.2	Wijkteams	-	-16	-10
6.3	Inkomensregelingen	-	-206	-6
6.5	Arbeidsparticipatie	-129	-49	-23
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	-	-	-
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-11	-
7.1	Volksgezondheid	-	-1.407	-533
Totale onttrekkingen		-189	-1.837	-637
Saldo (baten - lasten)		189	485	-716
Resultaat na bestemming			-44.890	-47.186
				-43.997

Op programma 6 is een voordeel behaald van € 4.388.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting voor mutaties in de reserves. Belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2022 vóór bestemming:

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Onder dit taakveld vallen de algemene voorzieningen, zoals welzijn (€ 342.000 V) en daarnaast de uitgaven voor de opvang van ontheemde vluchtelingen (Oekraïners) (€ 780.000 V). Ongeveer de helft van dit positieve resultaat is te relateren aan de activiteiten van laatstgenoemde taak en de andere helft doordat de ontheemden in hun eigen zorg kunnen voorzien en geen leefgeld ontvangen. Een ander significant deel is het gevolg van de realisatie van de maatregelen vanuit Grip op Sociaal Domein, die eerder dan begroot geëffectueerd zijn (€ 108.000 V). Denk hierbij aan de herinrichting van het voorliggend veld en cliëntondersteuning.

Taakveld 6.2 Wijkteams

Voor de regionale organisatie op het gebied van jeugdhulp moest extra inzet gepleegd worden ter verbetering van de samenwerking, dat moet leiden tot verhoging van het niveau van dienstverlening. Het zelf organiseren van het team procesbegeleiders is daarentegen positiever uitgevallen dan voorzien en ook het budget ten behoeve van onderzoek en advies is slechts deels benut (€ 138.000 V).

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Overschrijding is het gevolg van een incidentele betaling die betrekking had op 2021 (€ 70.000 N).

Taakveld 6.6 Materiële voorzieningen

Er is sprake van een positieve afwijking ten opzichte van het financieel kader. Dit komt hoofdzakelijk doordat er minder is uitgegeven op het gebied van 'grote' woningaanpassingen. (€ 261.000 V). Deze uitgaven wisselen van jaar tot jaar sterk als gevolg van de hoge kosten per voorziening. Daardoor zijn deze uitgaven lastig voorspelbaar. Wel zijn de kosten van vervoermiddelen hoger uitgevallen dan verwacht (€ 94.000 N). Dat is het gevolg van hogere tarieven, dan waar in de raming rekening mee is

gehouden. Door werkzaamheden voor extra taken binnen het sociaal domein is op dit taakveld meer personele kosten gemaakt door inhuur (€ 70.000 N).

Taakveld 6.71 Maatwerk dienstverlening 18+

Het uiteindelijk voordelig saldo op dit taakveld is te herleiden tot een aantal onderwerpen. Een overschrijding op het gebied van huishoudelijke hulp (€ 527.000 N) en positieve afwijkingen voor vervoersdiensten (€ 139.000 V), schuldhulpverlening (€ 436.000 V) en ambulante begeleiding (€ 300.000 V).

Bij de uitgaven voor huishoudelijke hulp is te conservatief geraamd. In tegenstelling tot het beleidsuitgangspunt om de groei af te remmen, blijkt dat voor dit onderdeel uiterst lastig. Waar er enerzijds besparingen zijn gerealiseerd door scherpere indicatiestelling, worden deze anderzijds teniet gedaan door een nog altijd significante jaarlijkse groei.

Voor het collectief vervoer geldt dat de reisbewegingen nog niet op het niveau van voor de Corona zitten. En ondanks dat er nog altijd een herstelontwikkeling zichtbaar is, wijken de uitgaven positief af. De eigen bijdrage is verrekend in de uitgaven (€ 81.000 N).

Ook bij de schuldhulpverlening zien we een significant lagere omvang dan voorheen. De dalende trend is al langer (meerdere jaren) zichtbaar en heeft zich in 2022 verder doorgezet. We zien eenzelfde lijn ook bij de zelfstandigen. Mogelijk komt dit nog doordat er tijdens corona veel steunmaatregelen waren, waardoor er minder beroep op schuldhulpverlening is gedaan.

Ten slotte zijn er, als gevolg van de nieuwe contracten voor ondersteuning bij de WMO, scherpere resultaatafspraken gemaakt en is er kritisch gekeken naar de afgegeven indicaties. En dat heeft er toe geleid dat er minder en lagere indicaties zijn verstrekt.

Taakveld 6.72 Maatwerk dienstverlening 18-

De dienstverlening aan jongeren heeft dit jaar een aantal aanpassingen gekend. Zo werd het woonplaatsbeginsel gewijzigd en werd er resultaatgericht gewerkt vanuit het nieuwe contract voor ambulante dienstverlening.

Resultaatgericht werken en de extra aandacht om kritisch te kijken welke hulp nodig en passend is hebben voor een positieve afwijking ten opzichte van het budget gezorgd. Met name op het gebied van de lichtere zorgvormen als begeleiding en dagactiviteiten, betekent dit een afname in de uitgaven (€ 585.000 V). De zwaardere trajecten vragen daarentegen wel meer inspanning en daarbij behorende uitgaven.

Ook de uitgaven aan jeugdhulp met verblijf liggen lager dan vooraf begroot. (€ 467.000 V) Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de effecten van het woonplaatsbeginsel. Per saldo hebben we minder jongeren van andere gemeenten ontvangen, dan het aantal jongeren dat is verschoven naar andere gemeenten. De aanvullende claims over 2021 en 2022, opgegeven door de uitvoerende partij, is volledig afgehandeld en verwerkt in deze jaarrekening. Er is hiervoor een bestemmingsreserve opgenomen en het gebruik van deze reserve is afhankelijk van een besluit van de gemeenteraad. Het totale bedrag van de claims is meegenomen in de financiële verwerking van deze jaarrekening (€ 714.000 N).

Voor een van de landelijke zorgaanbieders, waar de regio ook diensten van afneemt, is in het kader van zorgcontinuïteit, vanuit de regio financiële steun verleend voor uitvoering van het herstelplan.

Voor de jeugd GGZ geldt ten slotte dat de uitgaven de laatste jaren stabiel zijn (€ 159.000 V). Binnen de GGZ zorg zien we wel verschuivingen. Zo nam de inzet van de praktijkondersteuning huisarts (POH) ggz toe en de basis GGZ daardoor bijvoorbeeld af. Ook op het specialistischere vlak zien we verschuivingen. Mogelijk is dit het gevolg van capaciteitsvraagstukken bij aanbieders en wachttijden als gevolg hiervan.

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Het resultaat voor beschermd wonen, vanuit de centrum gemeente, is ook dit jaar een derde hoger dan vooraf is gebudgetteerd. Samen met de inkomsten van het transitiefonds resulteert dat voor het NOP voor bijna verdubbeling van inkomsten (€ 447.000 V). Het budget ten behoeve van innovatie in het lokale zorglandschap is door gebrek aan capaciteit niet volledig besteed.

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Ook bij de geëscaleerde zorg is merkbaar dat het woonplaatsbeginsel een positief effect heeft op de uitgaven. Dat komt doordat het aantal jongeren dat we overgedragen hebben aan andere gemeenten groter is dan het aantal jongeren dat we van andere gemeenten ontvingen. Daarnaast zijn de preventieve justitiële taken anders georganiseerd, waardoor een deel van het budget onbesteed bleef (€ 172.000 V). Deze verandering vraagt echter wel meer inzet van de eigen uitvoering.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Bij dit taakveld zien we dat de verstrekkingen voor bijzondere bijstand op een lager niveau liggen dan verwacht. Dit in tegenstelling tot de ontwikkeling van de problematiek zelf. Toch zien we jaarlijks een ontwikkeling ontstaan van afnemende uitgaven. Terugvorderingen worden niet opgenomen in de begroting en deze extra inkomsten hebben invloed op bijna de helft van het resultaat (€ 516.000 V).

De minder aanvragen voor energietoeslag'22 dan was begroot, heeft geleid tot een bescheiden onderschrijding (€ 148.000 V). Hier staan ook minder onttrekkingen uit de reserve tegenover.

Dit jaar zijn geen bedrijfskredieten verstrekt ten gevolge van Corona. De corona beperkingen zijn dit jaar in fases teruggedraaid, waardoor geen gebruik gemaakt hoefde te worden van dit budget. Ook aan startende ondernemers is weinig krediet verstrekt, waarschijnlijk als gevolg van de economische situatie na de pandemie (€ 365.000 V).

Dit jaar hebben meer mensen gebruik moeten maken van uitkeringen (€ 120.000 N). Door werkzaamheden voor extra taken binnen het sociaal domein is op dit taakveld meer personele kosten gemaakt door inhuur (€ 375.000 N).

Gebruik van de meedoen-regeling is na Corona nog niet weer toegenomen (€ 72.000 V), waardoor in dezelfde lijn als bij de bijzondere bijstand minder is uitgegeven (€ 261.000 V) en minder gebruik gemaakt is van de kwijtscheldingsregelingen (€ 122.000 V).

Bij de baten is gebleken dat de voorziening voor bijzondere bijstand zelfstandigen vrij kon vallen en verhaal sociale uitkering niet was begroot. Dat verklaart het grootste deel van de extra inkomsten (zie 1e alinea).

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Het gebruik van dagactiviteiten lag lager dan het historisch perspectief, waarop het budget gebaseerd is. Voor arbeidsmatige dagactiviteiten is er bij herindicatie scherper gekeken naar wat passend is. Beschut Werk is in ontwikkeling, de ontwikkeling van het aantal plaatsen en daaraan verbonden uitgaven lopen niet altijd gelijk op met het budget (€ 374.000 V).

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Binnen dit taakveld hoort ook de Wet inburgering 2021. De opstart van deze wet in 2022 heeft door de late invoering ervan vertraging opgelopen. Hierdoor was het niet mogelijk de ontvangen middelen volledig te benutten. De voorbereidingen op de ingevoerde wet bleken accuraat, waardoor de implementatiemiddelen, overgeheveld uit 2021, nauwelijks gebruikt zijn (€ 136.000 V).

Reserves

Voor programma 6 zijn de toevoegingen aan de reserves in lijn met de gewijzigde begroting. De werkelijke onttrekkingen uit de reserves zijn € 1.200.000 lager dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat de onttrekkingen inzake corona lager zijn dan geraamd. Dit door afname van het virus. Dit levert een nadeel op van € 851.000. Verder zijn de onttrekkingen voor de compensatie van de energierekening lager dan geraamd, dit levert een nadeel op van € 200.000. Hier staan ook lagere lasten tegenover.

Toelichting overige baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen

Lokale heffingen

Onder de lokale heffingen worden de opbrengsten voor toeristenbelasting en de onroerende zaakbelasting (OZB), voor zowel woningen en niet-woningen gepresenteerd. Voor de toelichting op de realisatie van de toeristenbelasting wordt verwezen naar de toelichting op programma 3. En voor de toelichting op de realisatie van de OZB wordt verwezen naar de toelichting op programma 5.

Saldo financieringsfunctie

Het saldo op de financieringsfunctie ontstaat door de werkelijke betaalde en ontvangen rentes. Een toelichting hierop is vermeld onder de toelichting op programma 5.

Dividend

Het saldo op de post dividend is in lijn met de gewijzigde begroting.

Algemene uitkeringen

In de toelichting op programma 5, onderdeel van de toelichting op het overzicht van baten en lasten wordt eveneens een toelichting gegeven op de algemene uitkeringen.

Overig

Overhead

In de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel "Algemeen overhead" wordt een toelichting gegeven op deze post en het resultaat verklaard.

Onvoorziene last

De post onvoorzien is toegelicht onder de Programmadekking vanuit algemene middelen - onderdeel 'Onvoorzien'.

Vennootschapsbelasting

Voor een toelichting op de post vennootschapsbelasting verwijzen we naar het onderdeel Programmadekking vanuit algemene middelen - onderdeel 'Bedrag heffing vennootschapsbelasting'.

Reservemutaties

Programma's

Voor de reservemutaties op de diverse programma's verwijzen we naar de toelichting per programma.

Overhead

De reservemutaties op de overhead zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel "Algemeen overhead".

Kostenplaatsen

De reservemutaties van de kostenplaatsen liggen in lijn met de begroting na wijziging.

Vennootschapsbelasting

De last van de vennootschapsbelasting over 2022 wordt gedekt uit de algemene reserve grondexploitatie. Dit is in lijn met de gewijzigde begroting.

Overige mutaties:

Daarnaast zijn er nog overige mutaties, bijvoorbeeld tussen reserves onderling, rentetoevoegingen, jaarlijkse stortingen. Deze zijn in lijn met de begroting na wijziging. Voor een verdere toelichting op de reserves zie onder de toelichting op de balans, activazijde, eigen vermogen en onder de overige jaarrekeninggegevens, onderdeel structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Balans per 31 december 2022

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	733.040	1.178.637
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	733.040	1.178.637
Materiële vaste activa	83.314.793	81.445.067
- Investerings met een economisch nut	69.666.333	67.786.225
- investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.642.703	4.823.840
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	9.005.757	8.835.003
Financiële vaste activa	4.401.455	4.741.892
<i>Kapitaalverstrekkingen aan:</i>		
- deelnemingen	76.782	76.782
- overige verbonden partijen	1	1
- Overige langlopende leningen u/g	4.324.672	4.665.109
Totaal vaste activa	88.449.287	87.365.596
Vlottende activa		
Voorraden	16.595.875	15.798.195
<i>Grond- en hulpstoffen:</i>		
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	16.595.875	15.798.195
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	71.696.483	56.670.272
- Vorderingen op openbare lichamen	147.307	121.939
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	50.000.000	-
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	18.794.988	54.700.889
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	288.559	193.631
- Overige vorderingen	2.465.629	1.653.814
Liquide middelen	436.531	437.014
- Banksaldi	436.531	437.014
Overlopende activa	20.998.443	13.871.951
<i>De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:</i>		
- het Rijk	4.182.531	-
- overige Nederlandse overheidslichamen	134.443	-
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	16.681.469	13.871.951
Totaal vlottende activa	109.727.331	86.777.433
Totaal algemeen Activa	198.176.618	174.143.029

PASSIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste passiva		
Eigen vermogen	150.899.202	131.134.596
<i>Reserves</i>		
- algemene reserve	20.250.000	19.500.000
- bestemmingsreserves	120.253.949	104.101.633
- Gerealiseerde resultaat	10.395.252	7.532.963
Voorzieningen	19.078.877	15.904.330
Vaste schulden	4.868.126	4.964.634
<i>Onderhandse leningen van:</i>		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.000.000	4.000.000
- overige binnenlandse sectoren	764.997	865.849
- Waarborgsommen	103.130	98.785
Totaal vaste passiva	174.846.205	152.003.560
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden	5.972.085	4.495.806
- Overige schulden	5.972.085	4.495.806
Overlopende passiva	17.358.328	17.643.662
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.339.600	6.927.578
<i>De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:</i>		
- het Rijk	5.836.399	5.468.030
- overige Nederlandse overheidslichamen	294.869	64.278
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.887.460	5.183.777
Totaal vlottende passiva	23.330.413	22.139.469
Totaal algemeen passiva	198.176.618	174.143.029
Gewaarborgde geldleningen	121.230.530	112.031.262

Ten opzichte van de jaarrekening 2021 zijn de vergelijkende cijfers van 2021 op een andere wijze gecategoriseerd. Op deze manier sluit de presentatie van de balans aan bij de regelgeving van het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Per saldo heeft dit geen effect op de totalen van vaste en vlottende activa en de vaste en vlottende passiva. Indien er een categorie in de vergelijkende cijfers van 2021 anders wordt gepresenteerd dan in de jaarrekening 2021 dan wordt dit per categorie vermeld in de toelichting op de balans.

Toelichting op de balans per 31 december 2022

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2022 weer:

	Boekwaarde 31-12-2021	Investerin gen	Desinvesterin gen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaard eringen	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.178.637	377.094	778.260	38.431	6.000	-	733.040
Totaal immateriële vaste activa	1.178.637	377.094	778.260	38.431	6.000	-	733.040

De belangrijkste investeringen in de immateriële vaste activa in 2022 zijn als volgt:

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 31-12-2022	Cumulatief besteed t/m 31-12-2022
(voorbereiding) nieuwbouw campus VO Emmeloord	650.000	222.029	466.903
Herontwikkeling locatie dr Jansencentrum	160.000	31.011	160.127
Ontwikkelperspectief Creil	16.000	7.594	9.344
Voorber kst ontwikkeling Ens Oost fase 2	50.000	12.236	12.236
Onderz kst Dokter Jansenpark	30.000	21.582	21.582
Onderz kst verwerving Ruttenseweg	30.000	3.770	3.770
Onderz kst verwerving perceel Bant	30.000	4.243	4.243
Onderz kst verwerving perceel Tollebeek	50.000	1.813	1.813
Onderz kst bedrijventerrein Tollebeek	50.000	1.450	1.450
Onderz kst ontwikkeling K'burg fase 2	50.000	10.000	10.000
Onderz kst woningbouw Pilotenweg	50.000	10.825	10.825
Onderz kst woningbouw Nagele	30.000	1.215	1.215
Voorber kst Emmelhage fase 4 t/m 6	50.000	15.429	15.429
Voorber kst ontwikkeling Ens fase 4	50.000	9.125	9.125
Totalen	1.296.000	352.322	728.062

De desinvesteringen bestaan uit boekwaarden welke zijn ingebracht in de diverse grondexploitaties, waarbij de inbreng in de grondexploitatie Emmelhage fase 3 voor € 719.000 het grootst is.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Investerings met een economisch nut	69.666.333	67.786.225
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.642.703	4.823.840
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	9.005.757	8.835.003
Totaal materiële vaste activa	83.314.793	81.445.067

Presentatie

Ten opzichte van de jaarrekening 2021 worden de gronden in erfpacht niet separaat gepresenteerd, maar verantwoord onder de investeringen met een economisch nut. Daarnaast wordt er vanaf deze jaarrekening een extra categorie toegevoegd: investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut weer:

	Boekwaarde Investerings		Desinvesteringen		Afschrijvingen		Bijdragen van derden		Afwaarderingen/vrijvalvoorziening		Boekwaarde
	31-12-2021										31-12-2022
Gronden en terreinen	16.054.989	5.833.257	2.773.867	-	-	-	-	-	-	-	19.114.379
(Bedrijfs)gebouwen	43.199.656	604.520	23.161	2.107.805	56.241	-	-	-	-	-	41.616.970
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	992.793	-	-	39.966	-	-	-	-	-	-	952.827
Vervoermiddelen	1.047.956	125.829	-	188.459	-	-	-	-	-	-	985.326
Machines, apparaten en installaties	2.287.425	351.043	-	302.644	-	-	-	-	-	-	2.335.824
Overige materiële vaste activa	4.203.405	1.277.084	-	819.482	-	-	-	-	-	-	4.661.007
Totaal investeringen met een economisch nut	67.786.225	8.191.733	2.797.028	3.458.356	56.241	-	-	-	-	-	69.666.333

Onder de gronden en terreinen zijn de gronden in erfpacht ad. € 38.790 verantwoord. De gronden in erfpacht zijn niet gemuteerd in 2022.

De desinvesteringen betreffen grotendeels de inbreng van ruwe gronden in de grondexploitatie Emmelhage fase 3b en Marknesse fase 4.

De bijdragen van derden betreft de terugvordering van de BTW inzake de renovatie van het Bosbad via de SiSa-regeling H4 Spuk Sport.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022	Nog te besteden
Aankoop perceel Klutenweg 18 Bant	5.831.250	5.833.257	5.833.257	-2.007
Vervanging speeltoestellen sporthallen	58.750	58.635	58.635	115
Vorbereiding renovatie zwembad Bosbad	5.000.000	397.733	459.043	4.540.957
Aanschaf elektrische bestelauto's	76.976	32.480	32.480	44.496
Vervanging aanh strooier	33.695	32.100	32.100	1.595
Vervanging strooier	39.800	39.800	39.800	0
Zonnepanelen Gemeentewerf materiaalloods	136.000	90.092	90.092	45.908
Netwerkinfrastructuur	195.000	162.838	162.838	32.162
Hybride vergaderruimte	41.000	37.800	37.800	3.200
Schrobmachine Bosbadhal	36.400	36.341	36.341	59
Revitalisering raadzaal	276.464	249.513	249.513	26.951
Vervanging hardware automatisering	1.062.413	819.821	1.042.105	20.308
Vervanging software automatisering	733.645	182.049	598.864	134.781
Totaal	13.521.393	7.972.459	8.672.868	4.848.525

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven zijn als volgt verantwoord over 2022:

	Boekwaarde Investerings		Desinvesteringen		Afschrijvingen Bijdragen van derden		Afwaarderingen/ vrijval voorziening		Boekwaarde
	31-12-2021								31-12-2022
Gronden en terreinen	114.938	-	-	-	-	-	-	-	114.938
(Bedrijfs)gebouwen	19.934	-	-	-	1.107	-	-	-	18.827
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.901.113	217.395	-	-	127.683	-	-	-	2.990.825
Vervoermiddelen	262.801	-	-	-	50.980	-	-	-	211.821
Machines, apparaten en installaties	1.525.054	-	-	-	218.762	-	-	-	1.306.292
Totaal investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.823.840	217.395	-	-	398.532	-	-	-	4.642.703

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffingen kan worden geheven bestaan uit investeringen welke gerelateerd zijn aan de producten afval, riolering en begraven.

De investeringen zijn als volgt in 2022:

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022	Nog te besteden
onderhoud voetpaden begraafplaatsen	50.000	28.133	42.643	7.357
Riolering Enserweg Ens	335.000	189.262	261.338	73.662
Totaal	385.000	217.395	303.981	81.019

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekwaarde Investerin- gen		Desinvesterin- gen		Afschrijvingen		Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde
	31-12-2021								31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.066.113	470.987	-		312.920		101.269	-	8.122.911
Machines, apparaten en installaties	768.889	145.616	-		31.660		-	-	882.845
Totaal investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	8.835.003	616.603	-		344.580		101.269	-	9.005.757

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022	Nog te besteden
Marknesserbrug vervanging	4.173.962	52.000	4.044.052	129.910
Bermverharding erftoegangswegen	400.000	286.577	286.577	113.423
Uitvoeringsplan speelplaatsen	50.900	23.637	34.149	16.751
Vervanging lichtmasten 2022	316.630	82.210	82.210	234.420
Vervanging armaturen 2022	141.531	63.406	63.406	78.125
Totaal	5.083.023	507.830	4.510.394	572.629

De bijdragen van derden betreft de ontvangst van een subsidie van de Provincie Flevoland inzake bermverharding.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het boekjaar wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2021	Investeringen/ verstrekkingen	Desinvesteringen	Aflossingen/ afschrijvingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekking aan:						
- deelnemingen	76.782	-	-	-	-	76.782
- overige verbonden partijen	1	-	-	-	-	1
<i>Totaal kapitaalverstrekkingen aan:</i>	<i>76.783</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>76.783</i>
Overige langlopende leningen u/g						
- langlopende leningen	1.141.179	-	-	94.076	-	1.047.103
- startersleningen	635.191	69.476	-	121.771	-	582.896
- duurzaamheidsleningen	620.480	103.645	-	133.750	-	590.375
- blijversleningen	43.913	-	-	2.197	-	41.716
- voorziening langlopende leningen	-172.798	-	-	-	-	-172.798
- vordering sociale zaken	3.901.508	607.832	-	1.010.187	-	3.499.153
- voorzieningen debiteuren soza	-1.504.364	-	-	-	-240.592	-1.263.772
<i>Totaal overige langlopende leningen u/g</i>	<i>4.665.108</i>	<i>780.953</i>	<i>-</i>	<i>1.361.981</i>	<i>-240.592</i>	<i>4.324.672</i>
Totaal financiële vaste activa	4.741.891	780.953	-	1.361.981	-240.592	4.401.455

De investeringen bestaan uit nieuwe verstrekking van starters- en duurzaamheidsleningen en mutaties in de positie van langlopende vorderingen op het gebied van sociale zaken. De afnames bestaan uit reguliere aflossingen en eveneens mutaties in de positie van langlopende vorderingen op het gebied van sociale zaken.

Flottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie		
- bouwgronden in exploitatie	18.754.745,20	19.732.731
Voorziening GREX verlieslatende complexen	-2.158.871	-3.934.536
Totaal voorraden	16.595.875	15.798.195

De verliesvoorziening van de grexen (grondexploitaties) wordt in 2022 deels gepresenteerd onder de voorraden en deels onder de voorzieningen aan de passiva zijde van de balans. Dit is conform de voorschriften van het BBV.

In 2021 is de verliesvoorziening van de grexen volledig gepresenteerd onder de voorraden. Daarom lijkt het dat de verliesvoorziening is afgenomen, terwijl dat niet het geval is. De totale verliesvoorziening van de grexen is in 2022 € 4.696.012.

Hieronder wordt het verloop van de bouwgronden in exploitatie gespecificeerd:

	Boekwaarde Investering Opbrengsten Winstname				Boekwaarde	Vz verlies- latend complex	Balanswaarde
	1-1-2022				31-12-2022		31-12-2022
Cpl 11A Emmelhage fase 1	-176.913	53.408	7.216	-45.855	-176.576	-	-176.576
Cpl 11B Emmelhage fase 2A	-945.148	706.633	290.245	-200.505	-729.265	-	-729.265
Cpl 11C Emmelhage fase 2B	1.449.730	484.341	3.538.106	464.744	-1.139.291	-	-1.139.291
Cpl 11D Emmelhage fase 3B	-	2.972.770	22.689	-	2.950.081	436.844	2.513.237
Cpl 32 De Munt B	10.043.578	212.416	94.405	26.153	10.187.742	-	10.187.742
Cpl 34 De Munt II fase 2	1.438.093	72.980	1.551.677	254.046	213.443	-	213.443
Cpl 38 De Munt II fase 1	2.538.462	495.423	383.350	191.847	2.842.382	-	2.842.382
Cpl 40 BT Ens	-838.993	333.968	466.310	565.547	-405.788	-	-405.788
Cpl 41 BT Dorpen	37.602	21.862	452.052	374.732	-17.855	-	-17.855
Cpl 42 BT uitbreiding Ens	13.973	12.436	58.352	-49.136	-81.079	-	-81.079
Cpl 43 BT Creilerpad	182.232	1.893	270.396	32.409	-53.862	-	-53.862
Cpl 46 Bedrijventerrein Marknesse	876.572	560.538	1.189.583	203.080	450.608	-	450.608
Cpl 50 Hart van Emmeloord	465.898	1.385.929	763.380	-	1.088.447	1.088.447	-
Cpl 51 Meldestraat Emmeloord	-201.801	10.147	1.957	18.032	-175.580	-	-175.580
Cpl 56 Luttelgeest fase 4	897.994	95.487	4.545	-	988.935	-	988.935
Cpl 63 Kaghe Espel	126.120	17.587	-	-	143.707	-	143.707
Cpl 65 Ens Zuid-Oost	-566.004	344.427	5.490	10.945	-216.122	-	-216.122

Cpl 67-1 Uitbr Bant fase 1	-13.552	27.461	96.581	-	-82.672	-	-82.672
Cpl 67-2 Uitbr Bant fase 2	286.734	383.175	1.255.174	361.774	-223.491	-	-223.491
Cpl 68 Uitbreiding Espel	79.077	486.557	361.237	-198.552	5.845	-	5.845
Cpl 71 Uitbreiding Creil	-359.738	28.420	457.285	121.616	-666.987	-	-666.987
Cpl 72 Uitbreiding Luttelgeest	-259.290	9.858	2.515	726	-251.221	-	-251.221
Cpl 75 Marknesse fase 3	1.509.505	97.998	-	-	1.607.504	-	1.607.504
Cpl 76 Inbreidingslocaties Nagele	630.893	41.915	-	-	672.808	479.722	193.087
Cpl 81 Mariaschool Tollebeek	-66.205	-5.979	642	72.826	-	-	-
Cpl 82 Wellerwaard	1.682.813	210.937	2.495.197	-	-601.448	-	-601.448
Cpl 84 Kerkstraat Luttelgeest	55.114	29.986	-	-	85.099	36.681	48.419
Cpl 85-1 De Stiepe Rutten	307.791	59.386	250.000	-	117.177	117.177	-
Cpl 85-2 Buitenom 1 Rutten	70.788	53.179	413	-	123.554	-	123.554
Cpl 85-3 Buitenom 87 Rutten	256.066	200.762	-	-	456.828	-	456.828
Cpl 87 Marknesse Zuid fase 4	-	1.671.213	15.831	-	1.655.383	-	1.655.383
Cpl 89 vml Korfbalveld Banterweg	-	19.502	50.000	-	-30.498	-	-30.498
Cpl 155 Jacob Bruintjesstraat Kraggenburg	211.338	326.473	603.988	83.115	16.939	-	16.939
Totaal onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	19.732.730	11.423.088	14.688.618	2.287.545	18.754.745	2.158.871	16.595.874

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van maart 2023 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:

- Rentepercentage bedraagt 0,97%
- Kostenindexatie bedraagt 6,0% tenzij de specifieke grex een aangepaste indexatie vraagt.
- Opbrengstenindexatie bedraagt 0,0% tenzij de specifieke grex een aangepaste indexatie vraagt.
- De geplande afzet is per individueel complex beoordeeld op basis van historie en vraag en aanbod.

Deze kosten- en opbrengstenstijging liggen in lijn met de Outlook Grondexploitaties 2023 van Metafoor RO. In de schattingen is zo goed mogelijk rekening gehouden met de onzekerheden als gevolg van de energiecrisis en de hoge inflatie.

In 2022 is tussentijdse winstneming op basis van de 'percentage of completion' (POC) methode toegepast. Hiermee worden resultaten gelijkmatiger over de looptijd van een complex verdeeld en wordt voorkomen dat het resultaat pas bij afsluiting van een complex tot uiting komt.

Bij complex Emmelhage fase 1 en 2A, bedrijventerrein Ens en uitbreiding Espel is een negatieve winstname gepresenteerd. Dit betreft een correctie op eerder genomen tussentijdse winst. Met de huidige inzichten is de genomen tussentijdse winst te hoog geweest. Dat komt doordat de 'percentage of completion' naar beneden is bijgesteld.

Daarnaast wordt overhead, zoals gesteld in de financiële verordening, doorbelast op basis van directe kosten. Het doorberekende overheadpercentage is 10,0%.

Indien het complex een positieve eindwaarde heeft is in beginsel geen voorziening nodig, er is immers geen verlies op het complex te voorzien. Indien de eindwaarde van het complex negatief is, kan in beginsel een verliesvoorziening worden gevormd ter grootte van deze negatieve eindwaarde of met deze negatieve eindwaarde in overeenstemming worden gebracht.

Marknesse-Zuid fase 3

Gezien de onzekerheid omtrent de eigendomssituatie van de gronden in Marknesse-Zuid fase 3 kiest de gemeente Noordoostpolder er voor om in dit specifieke geval geen tussentijdse winst te nemen. Inmiddels is het dossier in behandeling, echter zal er voorlopig nog geen levering plaatsvinden. Het risicoprofiel is onzeker en niet in te schatten (juridisch-financieel). Om deze reden zijn er in 2022 geen grondverkoop gerealiseerd.

Voor een nadere toelichting op de ontwikkelingen van de grondexploitaties, wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Stand 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	147.307	-	147.307	121.939
Verstrekke kasgeldleningen aan openbare lichamen	50.000.000	-	50.000.000	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	18.794.988	-	18.794.988	54.700.889
Rekening-courantverhoudingen met niet - financiële instellingen	288.559	-	288.559	193.631
Overige vorderingen	5.108.603	2.642.974	2.465.629	1.653.814
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	74.339.457	2.642.974	71.696.483	56.670.272

Om een hogere renteopbrengst te verkrijgen is er ultimo 2022 voor korte termijn een kasgeldlening verstrekt aan de gemeente Utrecht, conform de geldende wet- en regelgeving. Per 1 februari 2023 zijn deze gelden weer retour ontvangen.

Ten aanzien van de debiteuren is een voorziening opgenomen van € 2.642.971 als schatting van het bedrag dat vermoedelijk niet invorderbaar zal zijn. Hierin zit € 2.400.000 voor de lening van het IJsselmeerziekenhuis die als oninbaar is meegenomen.

Op het moment van de start van de controle van de jaarrekening door de accountant (begin maart 2023) stond van de totale debiteuren vordering nog een bedrag open van € 3.804.457.

Schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dit is een minimumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor 2022 is het drempelbedrag voor schatkistbankieren gesteld op € 1.000.000 voor het gehele jaar.

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2022 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen in 2022 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.000			
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3 Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	438	470	445	433
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	562	530	555	567
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als het begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfers op de dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3 Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 'Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	39.391	42.808	40.912	39.800
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	438	470	445	433

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Kassaldi	-	-
Banksaldi	436.531	437.014
Totaal liquide middelen	436.531	437.014

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- het Rijk	4.182.531	-
- overige Nederlandse overheidslichamen	134.443	-
Overige nog te ontvangen bedragen	15.781.848	12.738.956
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	899.621	1.132.995
Totaal overlopende activa	20.998.443	13.871.951

Presentatie

Ten opzichte van de jaarrekening 2021 zijn de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen separaat gepresenteerd.

De terug te vorderen omzetbelasting betreft vooral een vordering betreffende het btw compensatiefonds van € 9.015.541. Van dit bedrag is € 8.958.475 meegenomen in de aangifte van januari 2023. Een bedrag van € 57.066 moet nog worden ingediend bij de belastingdienst middels een suppletieaangifte. De compensabele btw zal medio 2023 met de belastingdienst worden verrekend.

Facturen inzake verzekeringspremies, Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek, Flevoland, VNG en andere diensten die in 2022 door de gemeente Noordoostpolder zijn ontvangen en betaald en die betrekking hebben op 2023 of daarna, zijn als overlopende activa op de balans verantwoord zodat de kosten in juiste boekjaar kunnen worden opgenomen. In 2022 gaat het om een bedrag van € 899.621.

De nog te ontvangen prestaties over het jaar 2022 (nog te ontvangen bedragen) bedragen in totaal € 5.739.481. Het betreft voornamelijk leges bouwvergunning, opbrengsten afvalinzameling (recycletarief), te ontvangen gelden van Nedvang, resultaat beschermd wonen 2022, afrekening HVC, toeristenbelasting en Algemene uitkering.

Het verloopoverzicht van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2022
Het Rijk				
G12 Kwijtschelding SZW-deel KOT	-	13.475	-	13.475
C62 Kwijtschelding gem. heffingen KOT	-	10.677	-	10.677
B2 SPUK gem. hulp gedup. toeslagenaffaire	-	6.987	-	6.987
A16 Ontheemden Oekraïne (opvang)	-	3.981.955	-	3.981.955
Subsidie leader Leemkade Kraggenburg	-	60.280	-	60.280
ESF subsidie REACT	-	109.156	-	109.156
Overig				
Recreatieve routeontwikkeling	-	134.443	-	134.443
Totaal van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	-	4.316.974	-	4.316.974

G12 Kwijtschelding SZW-deel KOT

Voor de inwoners van de gemeente die getroffen zijn door de kinderopvangtoeslagaffaire kunnen onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding van lasten die vallen onder de noemer sociale zaken. Deze eventuele kwijtscheldingen en de bijbehorende uitvoeringskosten worden terug ontvangen van het Rijk. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-bijlage.

C62 Kwijtschelding gemeentelijke heffingen KOT

Voor de inwoners van de gemeente die getroffen zijn door de kinderopvangtoeslagaffaire kunnen onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding van gemeentelijke heffingen ontvangen. Deze kwijtscheldingen en de bijbehorende uitvoeringskosten worden terug ontvangen van het Rijk. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-bijlage.

B2 SPUK gemeentelijke hulp gedupeerde toeslagenaffaire

In het kader van deze SiSa-regeling verleent de gemeente hulp aan gedupeerden van de toeslagenaffaire. Dit kan door middel van hulp via een traject of bijvoorbeeld door vergoeding van de geneeskundige kosten van gedupeerden. De gemeente ontvangt deze gemaakte lasten terug van het Rijk.

A16 Ontheemden Oekraïne (opvang)

Voor de opvang van ontheemde Oekraïners naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne zijn door de gemeente diverse kosten gemaakt. De gemeente heeft deze kosten voorgefinancierd en deze zijn verrekend door het Rijk in januari 2023. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-bijlage.

Subsidie leader Leemkade Kraggenburg

Voor het project Boulevard Leemkade Kraggenburg is subsidie toegekend vanuit de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Voor dit project heeft de gemeente de bestedingen voorgefinancierd. De afrekening van de subsidie vindt achteraf plaats.

ESF Subsidie REACT

Dit betreft de ESF-REACT-EU subsidie die beschikbaar is gesteld aan de WerkCorporatie. In 2022 heeft de WerkCorporatie al diverse kosten gemaakt, die de gemeente voorgefinancierd heeft. De verwachting is dat deze ESF subsidie in het tweede halfjaar van 2023 ontvangen wordt.

Recreatieve routeontwikkeling

Betreft een subsidieproject waarvoor subsidie is toegekend door de provincie Flevoland, uit de zogenaamde Zuiderzeelijngelden. Het project recreatieve routeontwikkeling wordt afgerond in 2023. Voor dit project heeft de gemeente de bestedingen deels voorgefinancierd.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit:

	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	20.250.000	19.500.000
Bestemmingsreserves	120.253.949	104.101.633
Gerealiseerd resultaat	10.395.252	7.532.963
Totaal eigen vermogen	150.899.202	131.134.596

Presentatie

Op de passivazijde van de balans wordt er, ten opzichte van de jaarrekening 2021, geen onderscheid gemaakt in de bestemmingsreserves. Dit onderscheid blijft wel van toepassing in de toelichting op de balans.

Per reserve wordt het verloop in het jaar 2022 op de volgende bladzijden weergegeven. De resultaatbestemming van 2022 is hierin nog niet verwerkt.

Naam van de reserve	Boekwaarde 31-12-2021	Toe- voeging 2022	Ont- trekking 2022	Bestemming resultaat vorig jaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2022
Algemene reserves						
E004 Eigen kapitaal	19.500.000	750.000	-	-	-	20.250.000
	19.500.000	750.000	-	-	-	20.250.000
Ten behoeve van egalisatie van tarieven						
E239 Afvalstoffenheffing	435.434	15.819	-	-	-	451.253
E242 Riolering	852.466	23.498	-	-	-	875.964
E247 Begraven	78.320	-	16.476	-	-	61.844
	1.366.220	39.317	16.476	-	-	1.389.061
Afschrijvingsreserves						
D001 Toenemende verkeersdrukte centrum	1.340.293	-	-	-	70.785	1.269.508
D002 Ronde Moerasandijviestraat	300.695	-	-	-	10.763	289.932
D003 Marknesserbrug	4.183.804	-	-	-	112.929	4.070.875
D004 Verkeerssituatie Europalaan	511.284	-	-	-	15.313	495.971
D005 Verkeersregelinstallaties	240.092	-	-	-	21.389	218.703
D006 Uitvoeringsplan speelplaatsen	353.619	-	-	-	22.057	331.562
D011 Uitbreiding Groenhorstcollege	562.410	-	-	-	33.083	529.327
D012 Groenhorstcollege leerpakket en meubilair	112.221	-	-	-	6.601	105.620
D013 Bonifatius leerpakket en meubilair	55.266	-	-	-	3.454	51.812
D014 Ronde Urkerweg/Scandinaviëlaan	282.368	-	-	-	13.446	268.922
D015 Loswallen Bant en Marknesse	127.334	-	-	-	4.312	123.022
D016 Onderwijs MFA Rutten	2.073.015	-	-	-	59.220	2.013.795
D017 Aanleg skatebaan	126.000	-	-	-	6.000	120.000
D018 Ronde Amsterdam- en Nagelerweg	254.773	-	-	-	8.008	246.765
D019 Lichtmasten	530.022	125.000	-	-	9.193	645.829
D020 Armaturen	398.462	80.000	-	-	20.117	458.345
D021 OLP en meub De Koperwiek	7.242	-	-	-	418	6.824
D022 AR OLP en meub Albert Schweitzer	14.256	-	-	-	858	13.398
D023 AR Kindvoorziening Luttelgeest	175.500	-	-	-	4.500	171.000
D024 Dorpshuis de Bosfluiters L'geest	640.171	-	-	-	23.196	616.975
D025 Kindvz de Locomotief Triade	368.640	-	-	-	-	368.640
D026 Dorpshuis De Marke Marknesse	622.080	-	-	-	-	622.080
D027 Zwembad Bosbad	5.039.370	6.700.000	-	-	-	11.739.370
D028 Barak Emmeloord	199.000	-	-	-	-	199.000
D029 Peuteropvang Triangel	92.160	-	-	-	-	92.160
D031 Wegen	606.630	-	-	-	13.864	592.766
D033 Reconstructie Leeuwenkruising	352.505	-	-	-	16.404	336.101
D034 Kinderopvang MFA Rutten	533.059	-	-	-	13.357	519.702
D035 Sport-dorpshuis MFA Rutten	1.079.326	-	-	-	22.847	1.056.479
D038 Dr Jansencentrum	219.746	-	-	-	73.249	146.498

D039 AR Atletiekbaan	425.000	-	-	-	-	425.000
D041 infrastructuur Espelerlaan	500.000	-	-	-	-	500.000
D042 devices	500.000	50.000	-	-	25.000	525.000
D043 stroominstallaties MFA Rutten	75.000	-	-	-	37.167	37.833
D044 Bermverharding erftoegangswegen	-	286.577	-	-	-	286.577
D045 Hybride vergaderen	-	41.000	-	-	-	41.000
D605 VO Campus	-	5.700.000	-	-	-	5.700.000
	22.901.344	12.982.577	-	-	647.530	35.236.391
Overige bestemmingsreserves						
E001 Beleidsplan	19.097.291	19.703.139	14.209.651	7.532.963	-	32.123.740
E024 Onderhoud uitbreiding Tollebeek	197.295	3.157	-	-	-	200.452
E026 Vervanging bruggen	5.968.747	495.500	-	-	-	6.464.247
E029 Investeringsbudget Landelijk Gebied	585.552	-	-	-	-	585.552
E041 Ontw fonds stimulering werkgelegenheid	384.077	6.145	10.035	-	-	380.187
E043 EU-co-fin phasing-out programma	670.588	760.729	223.176	-	-	1.208.141
E070 Huisvesting onderwijs	711.604	11.386	-	-	-	722.990
E071 Onderhoud onderwijsgebouwen	2.288.818	36.621	31.285	-	-	2.294.154
E072 Onderhoud MFC Tollebeek/ Nagele	117.402	12.000	-	-	-	129.402
E205 Onderwijsachterstanden exc. groei	143.619	2.298	-	-	-	145.917
E240 Onderhoud/vervanging speelplaatsen	3.868	62	-	-	-	3.930
E244 Optimaliseren afvalwatersysteem	19.429	-	-	-	-	19.429
E245 Transitiegelden Zuiderzeelijn	1.585.763	-	-	-	-	1.585.763
E265 Startersleningen	654.000	-	-	-	-	654.000
E267 Duurzaam vervoer	2.538	-	-	-	-	2.538
E269 Onderhoud wegen N50	914.426	-	19.044	-	-	895.382
E271 Restauratie monumenten	157.187	2.515	-	-	-	159.702
E272 Kerktorens	93.441	1.495	-	-	-	94.936
E273 Duurzaamheidslening	690.000	-	-	-	-	690.000
E275 Hardware	23.256	-	-	-	-	23.256
E278 Reserve duurzame particuliere wb Nagele	275.000	-	-	-	-	275.000
E280 Nog uit voeren werkzaamheden	2.142.655	929.487	289.067	-	-	2.783.075
E281 Reserve blijverslening	300.000	-	-	-	-	300.000
E290 Reserve exploitatie poldertoren	296.979	4.752	20.910	-	-	280.821
E301 Grondexploitatie	34.307.669	2.936.315	17.826.431	-	-	19.417.554
E308 Beeldende Kunst en Cultuurbeleid	249.926	3.999	19.500	-	-	234.425
E310 Sociaal Domein	66.190	-	6.000	-	-	60.190
E311 Reserve degeneratie glasvezelproject	247.500	-	-	-	-	247.500
E 313 Egalisatiereserve Voorzien in Vastgoed	6.210.197	1.445.632	19.218	-	-	7.636.611
E 314 Sociaal economische ontwikkeling	1.429.054	-	111.650	-	-	1.317.404
E 315 Compensatie tekorten jeugdzorg	-	2.692.201	-	-	-	2.692.201
	79.834.070	29.047.432	32.785.967	7.532.963	-	83.628.498
Totaal reserves	123.601.633	42.819.326	32.802.443	7.532.963	647.530	140.503.949

Hieronder worden de aard en reden van de belangrijkste toevoegingen en onttrekkingen per reserve toegelicht.

Algemene reserves

In Noordoostpolder wordt voor de algemene reserve een omvang van tenminste 15% van het begrotingsresultaat vóór resultaatsbestemming en exclusief grondexploitatie gehanteerd.

Eigen kapitaal **20.250.000**

Dit is een dekkingsreserve die in stand moet worden gehouden ten behoeve van het weerstandsvermogen. Deze reserve kan dus niet worden ingezet voor realisering van het beleidsplan. In 2022 is € 750.000 toegevoegd om aan de norm van 15% van het begrotingsresultaat te voldoen.

Ten behoeve van egalisatie van tarieven

Afvalstoffenheffing **451.253**

Deze egalisatiereserve is bedoeld om efficiëncyvoor- en nadelen en aanbestedingsvoor- en nadelen ten opzichte van de begroting op te vangen. Voeding vindt plaats door het positieve resultaat op het product afvalverwerking toe te voegen aan deze reserve. Onttrekking vindt plaats door het negatieve resultaat op het product afvalverwerking te onttrekken aan deze reserve. In 2022 is het positieve resultaat van € 15.819 toegevoegd aan deze reserve.

Riolering **875.964**

Deze egalisatiereserve is opgenomen om efficiëncyvoor- en nadelen en aanbestedingsvoor- en nadelen ten opzichte van de begroting op te vangen. In 2022 is een voordeel van € 23.498 gerealiseerd die in het geheel is gedoteerd aan de bestemmingsreserve riolering.

Begraven **61.844**

Deze egalisatiereserve is bedoeld om efficiëncyvoor- en nadelen en aanbestedingsvoor- en nadelen ten opzichte van de begroting op te vangen. Voeding vindt plaats door het positieve resultaat op het product begraven toe te voegen aan deze reserve. Het negatieve resultaat op de dit product ad € 16.476 is onttrokken vanuit de reserve.

Afschrijvingsreserves

Afschrijvingsreserves **35.236.391**

Volgens de nota waardering, activeren en afschrijven wordt voor investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut in de regel een afschrijvingsreserve gevormd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. In 2022 zijn de afschrijvingslasten van de investeringen met een maatschappelijk nut onttrokken van de reserve. De dotaties in 2022 hebben betrekking op het instellen van een afschrijvingsreserve voor investeringen met een maatschappelijk nut.

Bestemmingsreserves

Beleidsplan

32.123.740

Deze reserve met een bestedingsfunctie is bedoeld ter dekking van incidentele lasten van (nieuw) beleid. Voeding geschiedt door toevoeging van de bespaarde rente, rekeningresultaten en via de begroting (incidenteel). Onttrekkingen vinden veelal plaats door vaststellingen van de beleidsplanning, perspectiefnota en door separate raadsvoorstellen.

De onttrekkingen hebben onder meer betrekking op:

- Storting in de afschrijvingsreserve zwembad Bosbadhal € 6.700.000
- Storting in de afschrijvingsreserve VO Campus € 5.200.000
- Onttrekking Corona middelen € 505.555
- Wachtgelden voormalig bestuur € 243.847
- Project NOP de Ruimte € 201.214
- Project uitvoeringslab Nagele € 102.728

De stortingen hebben onder meer betrekking op:

- Storting vanuit de reserve GREX €15.000.000
- Storting inzake opvang ontheemden € 1.080.729
- BCF vanuit septembercirculaire € 848.500
- Invoeringskosten omgevingswet € 826.854
- OZB windmolens € 528.326

Overige bestemmingsreserves

Onderhoud uitbreiding Tollebeek

200.452

Deze reserve is gevormd uit de afkoopsom ontvangen van een projectontwikkelaar voor het toekomstig onderhoud (na voltooiing van het project) van de openbare voorzieningen in Tollebeek.

De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie over de balanswaarde per 1 januari van € 3.157.

Vervanging bruggen

6.464.247

Deze reserve is bedoeld voor de realisatie van de toekomstige vervanging van bruggen in de Noordoostpolder.

De vermeerderingen betreft de inflatiecorrectie over de balanswaarde per 1 januari € 95.500 en de dotatie voor de toekomstige vervanging en groot onderhoud van de verkeersbruggen in het buitengebied € 400.000.

Investeringsbudget Landelijk Gebied

585.552

Deze reserve is gevormd om het inzicht te vergroten voor de realisatie van de projecten van het Investeringsbudget Landelijk Gebied. Er zijn in 2022 geen mutaties geweest.

Ontwikkelingsfonds stimulering werkgelegenheid

380.187

De reserve ontwikkelingsfonds stimulering werkgelegenheid is gevormd om de ontwikkeling van de werkgelegenheid te stimuleren.

De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie over de balanswaarde per 1 januari ad € 6.145. De onttrekking van € 10.035 heeft betrekking op de bestedingen inzake het sociaal-economisch beleid 2020-2024.

EU-co-financiering phasing-out programma**1.208.141**

Deze reserve is bestemd als cofinanciering van Leader-projecten.

De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie per 1 januari € 10.729 en een toevoeging inzake een Leader en POP subsidie, op basis van de perspectiefnota 2020 ter grootte van een bedrag van € 750.000.

De onttrekkingen hebben betrekking op de Boulevard van de Leemkade in Kraggenburg ad € 74.718 en verstrekte POP subsidies voor onder andere FloraSportPlein in Luttelgeest ad € 82.545 en co-financiering van het leaderproject Masters of Trails van € 65.912.

Huisvesting onderwijs**722.990**

Deze egalisatiereserve werd gevoed door uit de algemene uitkering de bedragen voor onderwijshuisvesting te filteren. Hierop worden de uitgaven die zijn gedaan in het kader van onderwijshuisvesting in mindering gebracht.

De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie per 1 januari van € 11.386 .

Onderhoud onderwijsgebouwen**2.294.154**

Deze reserve is gevormd om de lasten betreffende onderhoud en aanpassing van het financieel kader onderwijshuisvesting te kunnen dekken.

De vermeerdering betreft een inflatiecorrectie van € 36.621 over de balanswaarde per 1 januari. De vermindering betreft onder andere de huurkosten van het noodlokaal voor de Wissel in Luttelgeest voor een bedrag van € 30.000 en een energielabel voor Nagele van € 1.285.

Onderhoud MFC Tollebeek/ Nagele**129.402**

Deze reserve dient voor het groot onderhoud van de MFC Tollebeek en MFC Nagele welke in 2011 zijn gebouwd. Conform de programmabegroting heeft er een vermeerdering van € 12.000 plaatsgevonden ten behoeve van het onderhoud aan de gymzaal binnen de MFC's Tollebeek en Nagele. Er zijn geen onttrekkingen geweest in 2022.

Onderwijsachterstanden exc. groei**145.917**

Deze reserve is bedoeld om de lasten betreffende het bestrijden van vroegtijdig schoolverlaten te dekken. De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie over de balanswaarde per 1 januari € 2.298. Dit jaar is geen onttrekking van deze reserve noodzakelijk geweest.

Onderhoud/vervanging speelplaatsen**3.930**

Deze reserve is bedoeld om toekomstige vervangingen van speelplaatsen c.q. speeltoestellen in de Noordoostpolder conform een vastgesteld vervangingsplan te dekken.

De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie ad € 62 berekend over de balanswaarde per 1 januari.

Optimaliseren afvalwatersysteem**19.429**

Deze reserve is gevormd om uitvoering te geven aan de uit te voeren bronmaatregelen aan de bestaande rioleringsstelsels. In 2022 zijn geen onttrekkingen of stortingen geweest.

Transitiegelden Zuiderzeelijn**1.585.763**

Deze reserve is gevormd voor de bijdrage van de gemeente in de totale uitgaven die er gepland zijn naar aanleiding van het beschikbaar stellen door het Rijk van transitiegelden. Dit vanwege het niet doorgaan van het Zuiderzeelijn-project. De provincie Flevoland levert ook een bijdrage. In 2022 hebben er geen mutaties binnen deze reserve plaatsgevonden.

Startersleningen**654.000**

Deze reserve is ingesteld om het risico af te dekken dat de gemeente loopt door middel van het verstrekken van zogenoemde 'startersleningen'.

Voeding heeft ineens plaatsgevonden ten laste van de reserve Beleidsplan. De reserve is gemaximeerd op € 654.000. In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Duurzaam vervoer**2.538**

In de decemberrapportage 2011 is deze reserve ingesteld om de afschrijvingslast van de aanschaf van de elektrische auto te dekken evenals de leasetermijnen van de accu's.

In 2022 heeft er geen mutatie plaatsgevonden binnen deze reserve.

Onderhoud wegen N50**895.382**

Deze reserve is ingesteld bij de vaststelling van de Nota Reserves en Voorzieningen 2013 en dient om toekomstig (groot) onderhoud te kunnen dekken. Het betreft het (groot) onderhoud aan de in beheer en onderhoud overgedragen (delen van) wegen Oud Emmeloorderweg, Kamperzandweg en Zwartemeerweg.

De onttrekking ad € 19انبrenge van een calamiteitendoorgang op de Kamperweg en onderhoud aan het groen tussen de Enservaart en de Kampervaart.

Restauratie monumenten**159.702**

Deze reserve is bedoeld om uitgaven en inkomsten betreffende restauratie van (gemeentelijke) monumenten te egaliseren. Voeding vindt plaats door overschotten op het product Monumenten aan deze reserve te doteren. De vermeerdering in 2022 betreft de inflatiecorrectie ad € 2.515 over de balanswaarde per 1 januari.

Kerktorens**94.936**

Uit de reserve kerktorens worden de subsidies gedekt die op basis van de "Subsidieregeling groot onderhoud kerktorens" worden verstrekt. De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie over de balanswaarde per 1 januari ad € 1.495. In 2022 zijn er geen onttrekkingen geweest.

Duurzaamheidslening**690.000**

Deze reserve is ingesteld om het risico af te dekken dat de gemeente loopt door middel van het verstrekken van zogenoemde 'duurzaamheidsleningen'. In 2022 zijn geen onttrekkingen noodzakelijk geweest.

Hardware**23.256**

In de decemberrapportage 2013 is deze afschrijvingsreserve ingesteld met als doel de afschrijvingslasten met betrekking tot specifieke hardware te kunnen dekken. Voeding heeft ineens plaatsgevonden. Onttrekking vindt plaats op basis van de afschrijvingslast per jaar van de specifieke hard- en software.

In 2022 heeft er geen mutatie plaatsgevonden.

Reserve duurzame particuliere wb Nagele**275.000**

Deze reserve is via de decemberrapportage 2015 ingesteld ter bekostiging van de bevordering van particuliere woningbouw in Nagele. De voeding heeft ineens plaatsgevonden via het saldo van vooruitontvangen VER-gelden en dekking ISV II. In 2022 hebben er geen mutaties plaatsgevonden binnen deze reserve.

Nog uit voeren werkzaamheden**2.783.075**

Deze reserve is ingesteld om budgetten die niet (of niet volledig) besteed zijn in enig jaar op een transparante wijze over te brengen naar een volgend begrotingsjaar. Via de nota reserves en voorzieningen 2017, heeft er een samenvoeging plaatsgevonden, waarbij vanuit gefragmenteerde bestemmingsreserves één centrale bestemmingsreserve is gevormd.

De vermeerderingen in 2022 op deze reserve ad € 929.487 hebben betrekking op werkzaamheden die zijn doorgeschoven naar 2023. Dit werkzaamheden hebben onder meer betrekking op:

- Uitvoeringskosten klimaatbeleid € 311.144
- Invoering wet Kwaliteitsborging voor het bouwen € 135.610
- Digitalisering dossiers € 119.500
- Programmamanager milieu € 80.000
- Voorbereidingskrediet coffeeshop € 75.000

De onttrekkingen van € 289.067 hebben onder andere betrekking op:

- Gebiedspromotie € 69.000
- Jubileumjaar 60/80 € 49.154
- HR trainee € 45.000
- Investeren in de kanteling € 36.651

Reserve blijverslening**300.000**

In januari 2018 is door de raad besloten om de reserve blijverslening in te stellen. Om de inwoners van Noordoostpolder te faciliteren in hun (toekomstige) behoefte om langer zelfstandig, comfortabel en veilig in hun woning te blijven. In 2022 hebben er geen mutaties plaatsgevonden omtrent de blijversleningen.

Exploitatie poldertoren**280.821**

Deze reserve is ingesteld met de bedoeling dat de exploitatie van de Poldertoren op termijn budgettair neutraal wordt geëxploiteerd, gebruikmakende van deze egalisereserve.

De toevoeging betreft een inflatiecorrectie op de boekwaarde per 1 januari ad € 4.752 in 2022. De onttrekkingen betroffen per saldo € 20.910 in 2022 voor het in stand houden van de Poldertoren.

Grondexploitatie**19.417.554**

Deze bestemmingsreserve vormt de buffer voor verlieslatende grondexploitaties. Voeding vindt plaats ten laste van de algemene middelen op basis van een risicoanalyse van de (bouw)grondcomplexen. Tevens vindt voeding en onttrekking plaats wanneer verliesvoorzieningen respectievelijk vrijvallen dan wel worden gevormd.

Ook de last inzake de te betalen vennootschapsbelasting van € 378.002 komt ten laste van deze reserve.

Voor een toelichting omtrent het verloop van deze reserve verwijzen wij u naar de paragraaf grondbeleid.

Beeldende Kunst en Cultuurbeleid**234.425**

Deze reserve is een samenvoeging van de reserves Kunstwerken Noordoostpolder en de reserve Kunstopdrachten Noordoostpolder. De reserve wordt gevoed door de jaarlijkse inflatiecorrectie per 1 januari ad € 3.999. De onttrekkingen in 2022 bestaan uit het vertrekken van een subsidie van € 19.500 voor culturele visitekaartjes.

Sociaal Domein**60.190**

De reserve Sociaal Domein is primair bedoeld om beperkt beheersbare, incidentele risico's op te kunnen vangen wanneer zij zich voordoen. Secundair kan de reserve worden aangewend voor het doen van beleidsmatig onderbouwde, incidentele investeringen ten behoeve van het sociaal domein.

De onttrekkingen aan deze reserve in 2022 betreft de gemaakte kosten het gebruik van de software voor de meedoenregeling voor een bedrag van € 6.000.

Reserve degeneratie glasvezelproject**247.500**

Deze reserve is gevormd ter dekking van herstelkosten van achteruitgang in kwaliteit van het straatwerk bij de aanleg van glasvezel. In 2022 zijn er geen mutaties geweest op de reserve degeneratie glasvezelproject.

Egalisatiereserve Voorzien in Vastgoed**7.636.611**

Via deze egalisatiereserve worden overschotten en tekorten opgevangen in de budgetten van voorzien in vastgoed. In 2022 is deze reserve met € 1.445.632 vermeerderd. De vermeerdering bestaat uit een inflatiecorrectie per 1 januari ad € 213.554 en de storting/bijstelling die conform de begroting heeft plaatsgevonden ad € 1.232.078.

De onttrekkingen hebben betrekking op de vorming van diverse klein onderhoud op diverse gemeentelijke gebouwen van € 19.218.

Sociaal economische ontwikkeling**1.317.404**

De reserve sociaal economische ontwikkeling is in 2019 ingesteld. De onttrekkingen in 2022 hebben betrekking op MITC (€ 26.000) en HCA Regio Zwolle (€ 85.650).

Compensatie tekorten jeugdzorg**2.692.201**

Deze reserve is in de begroting van 2022 door de Raad opgesteld. Vanuit het rijk is een compensatie incidenteel beschikbaar gesteld voor de compensatie van tekorten in de jeugdzorg. Deze compensatie wordt gestort in deze reserve. In 2022 is er € 2.692.201 gestort in deze reserve.

Voorzieningen

Presentatie

Op de passivazijde van de balans wordt er, ten opzichte van de jaarrekening 2021, geen onderscheid gemaakt in de diverse soorten voorzieningen. Dit onderscheid blijft wel van toepassing in de toelichting op de balans.

Het verloopoverzicht van de voorzieningen over het boekjaar 2022 is als volgt:

Naam voorziening	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2022
Pensioenen wethouders	5.088.685	-	225.825	214.317	4.648.543
Verlofsparen	-	18.446	-	-	18.446
Voorziening wachtgelden	-	437.765	-	-	437.765
Voorziening grondexploitaties	-	2.537.142	-	-	2.537.142
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.088.685	2.993.353	225.825	214.317	7.641.895
Wegen, straten en pleinen	2.202.201	1.421.282	-	1.861.530	1.761.953
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	5.099.131	1.302.901	-	577.019	5.825.013
Museum Schokland	136.551	84.238	-	31.145	189.644
Groot onderhoud Carillon	8.823	8.823	-	-	17.646
Onderhoud buitensportacc.	122.013	-	-	-	122.013
Totaal voorzieningen ter egalisering van kosten	7.568.719	2.817.244	-	2.469.694	7.916.269
Renovatie riolering	3.246.926	1.089.526	-	914.740	3.421.712
Totaal voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	3.246.926	1.089.526	-	914.740	3.421.712
Uit te voeren werkzaamheden riolering	-	99.000	-	-	99.000
Totaal voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	-	99.000	-	-	99.000
Totaal voorzieningen	15.904.330	6.999.123	225.825	3.598.751	19.078.877

In de kolom vrijval worden de bedragen opgenomen die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. De aanwendingen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Pensioenen wethouders

4.648.543

Deze voorziening is gevormd voor de pensioenrechten van huidige en ex-wethouders die op dit moment nog geen gebruik maken van de pensioenregeling. Deze voorziening is in 2001 ontstaan in verband met de wet APPA die wethouders de mogelijkheid biedt de opgebouwde rechten op te eisen bij de gemeente en bijvoorbeeld aan een andere pensioenverzekeraar over te dragen. Voorheen werden in de voorziening alleen de toekomstige pensioenen opgenomen, dus de pensioenen van de oud-wethouders die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Vanaf ultimo 2012 zijn alle huidige pensioengerechtigden ook meegenomen. Hier liggen actuariële berekeningen aan ten grondslag, welke jaarlijks worden opgesteld door een externe deskundige. Hierbij is rekening gehouden met de indexatie van de pensioenen van 11,96%. De aanwendingen betreffen de uitbetalingen van pensioenen in 2022 totaal € 214.317. Een stijging van de rekenrente in 2022 ten opzichte van 2021, heeft er toe geleid dat er een vrijval in de voorziening heeft kunnen plaatsvinden in 2022 van € 225.825.

Verlofsparen **18.446**

In 2022 is de regeling verlofsparen ingegaan, Medewerkers van de gemeente kunnen bovenwettelijke verlofuren sparen. In 2022 heeft tot een storting geleid van € 18.446.

Voorziening wachtgelden **437.765**

Deze voorziening is gevormd voor de wachtgeldrechten van de ex-wethouders die in 2022 niet zijn terug gekeerd na de gemeenteraadsverkiezingen. Van de 4 ex-wethouders maken 3 gebruik van de rechten op wachtgeld. In het bedrag van de voorziening is rekening gehouden met de maximale duur van de wachtgelden. Dit heeft geleid tot een storting in de voorziening wachtgelden van € 437.765.

Voorziening grondexploitaties **2.537.142**

Doordat de getroffen voorziening van enkele grondexploitaties groter is dan de boekwaarde per ultimo boekjaar is het restant van de voorziening volgens de voorschriften gerubriceerd onder de passiefzijde van de balans. Dit geldt voor de complexen Emmelhage fase 1, Hart van Emmeloord, Bant fase 1, Wellerwaard en de Stiepe in Rutten.

Wegen, straten en pleinen **1.761.953**

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten van wegen, straten en pleinen over een aantal begrotingsjaren. Hier ligt het beheerplan groot onderhoud Wegen aan ten grondslag, welke jaarlijks wordt geactualiseerd. Vanuit de exploitatie is € 1.421.282 toegevoegd en zijn de onderhoudsuitgaven van € 1.861.530 direct ten laste van de voorziening gebracht.

Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen **5.825.013**

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de lasten van groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen over een aantal begrotingsjaren. Hier ligt het beheerplan gebouwen aan ten grondslag, welke jaarlijks wordt geactualiseerd. Vanuit de exploitatie is € 1.302.901 toegevoegd en zijn de onderhoudsuitgaven van € 577.019 direct ten laste van de voorziening geboekt.

Museum Schokland **189.644**

Deze voorziening is ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten van museum Schokland over een aantal begrotingsjaren. Basis voor deze voorziening is het beheerplan Schokland, welke jaarlijks wordt geactualiseerd. De toevoeging betreft de vermeerdering van € 84.238 ten laste van de exploitatie. De onderhoudsuitgaven van € 31.145 komen direct ten laste van deze voorziening.

Groot onderhoud Carillon **17.646**

Bij raadsbesluit van 9 juli 2019 is de voorziening groot onderhoud Carillon ingesteld. Deze voorziening is ten behoeve van het gelijkmatig verdelen van de onderhoudslasten van het Carillon. De toevoeging in 2022 betreft € 8.823. Aanwending van de voorziening heeft in 2022 niet plaatsgevonden.

Onderhoud buitensportaccommodaties **122.013**

Deze voorziening is ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten van het eerste kunstgrasveld Ervenbos over een aantal begrotingsjaren. In 2022 zijn er geen mutaties geweest.

Renovatie riolering

3.421.712

Deze voorziening wordt gevoed uit opbrengsten uit het rioolrecht en dient voor het gestelde doel te worden aangewend. De toevoeging betreft de dotatie op basis van het actuele gemeentelijke rioleringsplan ad € 1.089.526. De aanwending in 2022 voor de gemaakte kosten bedraagt € 914.740.

Uit te voeren werkzaamheden riolering

99.000

Deze voorziening is gevormd voor nog uit te voeren werkzaamheden riolering die in 2022 nog niet hebben plaatsgevonden, maar waar al wel een verplichting aan ten grondslag ligt. Ten behoeve van deze werkzaamheden is € 99.000 gestort in de voorziening.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Boekwaarde		Aflossingen	Boekwaarde
	31-12-2021	Vermeerderingen		
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.000.000	-	-	4.000.000
- overige binnenlandse sectoren	865.849	-	100.852	764.997
Waarborgsommen	98.785	4.912	567	103.130
Totaal vaste schulden	4.964.634	4.912	101.419	4.868.127

Presentatie

Ten opzichte van de jaarstukken 2021 wordt de langlopende lening van € 4.000.000 verantwoord onder de categorie 'Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen'.

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot de vaste schulden was € 157.000.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Deze zogenoemde kortlopende schulden, bestaan uit:

	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2022	31-12-2021
Overige schulden	5.972.085	4.495.806
Totaal netto-vlottende schulden	5.972.085	4.495.806

Onder de overige schulden zijn de crediteuren algemeen opgenomen. Het openstaande saldo crediteuren algemeen bedroeg ultimo 2022 € 5.972.085 (ultimo 2021 was dit saldo € 4.495.806). Op het moment van de start van de controle van de jaarrekening 2022 door de accountant op 13 maart 2023 staan hiervan geen crediteuren meer open.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	31-12-2022	31-12-2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.339.600	7.584.806
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
- Het Rijk	5.836.399	5.468.029
- Overige Nederlandse overheidslichamen	294.869	64.278
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.887.460	4.526.549
Totaal overlopende passiva	17.358.328	17.643.662

Presentatie

Op de passivazijde van de balans was in de jaarrekening 2021 geen onderscheid gemaakt in de categorieën zoals vermeld in de toelichting op de balans. Vanaf de jaarrekening 2022 is dit onderscheid wel gemaakt. Daarnaast worden de voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren gesplitst naar soort verstrekker (Europees, Het Rijk of overige Nederlandse overheidslichamen).

De vooruit ontvangen bedragen betreffen vooral een bijdrage van de provincie voor gebiedsontwikkeling Schokland, en bijdragen van het Rijk voor het project Aardgasvrij Nagele en de energietransitie. Daarnaast zijn er bedragen ontvangen voor huur en bijdrage voor riolering Westeringweg.

Nog te betalen bedragen hebben veelal betrekking op werkzaamheden en/of diensten die door diverse leveranciers in 2022, of in een incidenteel geval eerder, zijn uitgevoerd dan wel geleverd maar nog niet daadwerkelijk in 2022 in rekening gebracht.

Het verloopoverzicht van de van EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Boekwaarde 31-12-2022
Het Rijk				
BANS	36.216	-	-	36.216
H4 SPUK (sport)	418.611	676.825	556.558	538.878
C55 Energiearmoede	-	940.442	294.766	645.676
D8 OAB	729.599	1.871.566	1.856.488	744.677
E20 Stimulering verkeersveiligheidsmaatr. 2020-2021	1.251.843	-	74.182	1.177.661
E84 Stimulering verkeersveiligheidsmaatr. 2022-2023	-	365.537	-	365.537
B2 Regeling gedupeerden toeslagenaffaire	10.052	24.293	10.052	24.293
G4 TOZO	1.672.306	-	1.518.244	154.062
C56 Regeling huisvesting aandachtsgroepen	895.000	-	-	895.000
D14 COVID 19 gerelateerde onderwijsvertraging	219.960	527.906	328.300	419.566
C32 SPUK ventilatie in scholen	183.801	379.246	-	563.047
H8 Lokaal sportakkoord	50.642	56.575	107.217	-
G13 Onderwijsroute	-	40.843	-	40.843
G10 Wet inburgering 2021	-	294.943	64.000	230.943
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Klimaatadaptatieve maatreg. rivierenbuurt	-	255.431	-	255.431
Klimaatadaptatieve maatreg. Oudeweg M'Nesse	-	34.667	-	34.667
Naleving controle CTB	64.278	-	64.278	-
Gemeente Almere - WEB 2022 (volwasseneducatie)	3.635	113.173	112.037	4.771
Totaal van de EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren				
	5.535.943	5.581.447	4.986.122	6.131.268

BANS

In 2022 zijn er geen mutaties op deze balanspost geweest. De verwachting is dat deze gelden worden ingezet in het Uitvoeringsplan VTH in 2023 en verder.

H4 SPUK (sport)

Naast de reguliere bestedingen voor de regeling H4 Spuk Sport heeft er in 2022 een vrijval plaats gevonden van de jaren 2019 tot en met 2022. Dit leverde een voordeel op, op programma 6 van € 225.959. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

C55 Energiearmoede

Voor de uitvoering van de SiSa-regeling Energiearmoede is een bedrag ontvangen van € 940.442. Hiervan is in 2022 besteed € 294.766. De regeling loopt tot en met 2023.

D8 OAB

Voor de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid is in 2022 een bijdrage ontvangen van het ministerie van VWS € 1.871.566. De bestedingen voor dit beleid in 2022 waren € 1.856.488. Het restant bedrag betreft gelden welke in 2023 besteed mogen worden. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

E20 Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021

Inzake de regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen is er in 2022 een bedrag besteed van € 74.182. De looptijd van deze regeling is tot en met 31 december 2025. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

E84 Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023

In 2022 is er bijdrage ontvangen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat van € 365.537. De looptijd van deze regeling is tot en met 2027. In 2022 hebben nog geen bestedingen plaats gevonden. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

B2 Regeling gedupeerden toeslagenaffaire

Eind 2020 is een regeling in het leven geroepen om de gedupeerden van de toeslagenaffaire te begeleiden. Het saldo per 31-12-2022 bestaat uit een terug te betalen bedrag over 2021. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

G4 Tozo

In 2020 is de regeling Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers als een van de maatregelen van het kabinet in het leven geroepen om ondernemers te ondersteunen tijdens de Coronacrisis. In 2022 heeft er een terugbetaling aan het Rijk plaats gevonden van € 1.418.938. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

C56 Regeling huisvesting aandachtsgroepen

De activiteiten voor deze SiSa-regeling dienen te worden uitgevoerd in de periode van 15 november 2022 tot en met 1 november 2023. In 2022 zijn hiervoor nog geen bestedingen geweest.

D14 Covid-19 gerelateerde onderwijsvertraging

In 2022 is er een in totaal een bedrag ontvangen van € 527.906 van het ministerie van OC&W voor de uitvoering van de specifieke uitkering inhalen covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen. De uitvoeringsperiode van deze regeling loopt van augustus 2021 tot en met juli 2023. In 2022 heeft er een besteding plaats gevonden van € 328.300. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

C32 SPUK ventilatie in scholen

In 2022 is er een in totaal een bedrag ontvangen van € 379.246 van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland voor de besteding van de regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen. De uitvoeringsperiode voor dit project is van 15 december 2021 tot en met 31 augustus 2024. In 2022 zijn hiervoor nog geen bestedingen geweest. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

H8 Lokaal Sportakkoord

De ontvangen gelden over 2022 zijn besteed in 2022. Daarnaast zijn ook de restantgelden van 2021 besteed in 2022. De verantwoording over deze gelden vindt plaats via de SiSa.

G13 Onderwijsroute

In 2022 zijn er geen bestedingen geweest voor de uitvoering van de Onderwijsroute. Bestedingen worden verwacht in 2023 en verder. Verantwoording hierover vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

G10 Wet Inburgering 2021

Voor de uitvoering van de Wet inburgering 2021 over 2022 is een rijksbijdrage ontvangen van € 294.943. De besteding in 2022 is € 64.000. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

Klimaatadaptieve maatregelen – rivierenbuurt

Voor dit project is een bijdrage van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, via de gemeente Almere (penvoerder), ontvangen van € 255.431. De verwachting is dat dit project in 2023 wordt uitgevoerd.

Klimaatadaptieve maatregelen – Oudeweg Marknesse

Voor dit project is een bijdrage van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, via de gemeente Almere (penvoerder), ontvangen van € 34.667. De verwachting is dat dit project in 2023 wordt uitgevoerd.

Naleving controle CTB

De mutatie betreft de terugbetaling aan de veiligheidsregio Flevoland van de niet gebruikte middelen Voor het ondersteunen van de naleving van de controleplicht van het coronatoegangsbewijs op locaties waar dat nodig was over de periode van 22 september tot en met 31 december 2021.

Gemeente Almere – WEB 2022 Volwasseneducatie

De gemeente Almere is penvoerder richting het ministerie van OC&W voor de uitvoering van de volwasseneducatie. De gemeente Noordoostpolder verantwoord aan de gemeente Almere. Ultimo 2022 is er nog een bedrag beschikbaar van € 4.711, welke ingezet mag worden in 2023.

Waarborgen en garanties

In de voetnoot aan de passiefzijde van de balans is het bedrag opgenomen voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen. Een specificatie hiervan is aanwezig in bijlage II Gewaarborgde geldleningen. In het kader van de verleende borg- en garantstellingen is in 2022 geen beroep gedaan op Noordoostpolder als gevolg van verleende borg- en garantstellingen.

Niet in de balans opgenomen rechten / verplichtingen

De gemeente Noordoostpolder is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan financiële verplichtingen die niet uit de balans blijken. Uit de balans blijken enkel de verplichtingen die ultimo het boekjaar zijn aangegaan en waarvoor het werk of geleverde reeds heeft plaatsgevonden, maar waarvoor nog geen factuur is ontvangen. De verplichtingen die al wel zijn aangegaan, maar waarvoor het werk of dienst nog niet is geleverd, bijvoorbeeld een langlopend contract, zijn niet opgenomen in de balans.

HVC is een samenwerkingsverband van gemeenten en waterschappen, dat actief is op het gebied van afvalinzameling, -scheiding en -recycling, compostering, afval- en slibverbranding en de opwekking en benutting van duurzame energie uit biomassaströmen en andere bronnen. Noordoostpolder bezit 62 (1,873%) aandelen van de Huisvuilcentrale Noord-Holland NV (HVC). In verband met de financiële positie van HVC is in de aandeelhoudersvergadering van december 2012 besloten om de garantstelling van gemeenten voor leningen ten behoeve van alle afvalactiviteiten van HVC te laten gelden, tot een maximum van € 670 miljoen (bedoeld voor (her)financieringen van vervangingsinvesteringen en modificaties aan bestaande activa). De aandeelhouders staan garant voor de leningen ten behoeve van activiteiten die op hen betrekking hebben. De maximum garantstelling van Noordoostpolder, na toepassing van de ballotageovereenkomst, is € 11,4 miljoen. De werkelijke garantstelling is ultimo 2022 voor de gemeente Noordoostpolder berekend op € 10,4 miljoen.

Contractpartner	Betreft	einddatum	bedrag
Diverse	WMO begeleiding	31-12-2025	raamovk
Baker Tilly	Accountantsdiensten	30-4-2023	€ 85.000
Buy it direct	End user devices	30-1-2026	raamovk
Nemesys integrale telecom	Telecom	31-12-2025	€ 205.540
Nexxt	Licenties	30-6-2025	€ 382.280
Centric belastingen	Applicatie belastingen	31-12-2027	€ 587.950
Centric Suites	Applicatie sociaal domein	-	
Roxit	Applicatie VTH	31-12-2023	
Schulinck	Handboek "grip op jeugd"	-	€ 65.608
RAET	Applicatie salarissen	-	
Concern voor werk catering	catering	-	raamovk
SSF	Schoonmaak	-	raamovk
SoftwareOne	Licenties	30-4-2023	€ 245.738
Arcadis	Ingenieursdiensten	1-4-2024	raamovk
Buro Noord	Ingenieursdiensten	1-4-2024	raamovk
Sweco	Ingenieursdiensten	1-4-2024	raamovk
Netjes	Ondergroen Buitenwegen	30-6-2023	raamovk
HVC	Energiediensten	-	
Donker	Beheer dorpsbossen	25-1-2025	raamovk
HVC afval	Afvalverwerking	1-1-2032	raamovk
RTK	Riolering	1-1-2025	raamovk
Kumpen	Relinen rioolstrengen	1-1-2024	raamovk
Knipscheer	Riolering	1-1-2024	raamovk
Lamers	Ad hoc diensten riolering	1-1-2025	raamovk
Klink-Nijland	GWW	1-1-2024	raamovk
Van Gelder	Asfaltonderhoud	31-12-2023	raamovk
Mous Pompsupport	Onderhoud rioolgemaal	14-2-2026	€ 76.400
Diverse	WMO dagactiviteiten	1-1-2026	raamovk
Schoonmaakservice	Schoonmaak dr Jansen Centrum	31-12-2021	€ 173.181
Overwijk	Facilitaire diensten	31-12-2026	raamovk
Vendor	Facilitaire diensten	28-2-2024	

Konica	Facilitaire diensten	1-8-2023	
Feiko Stevens	Facilitaire diensten	31-3-2023	raamovk
Medipoint	WMO jeugd	30-9-2025	raamovk
Vitree	WMO jeugd	31-12-2023	raamovk
Diverse	WMO jeugd begeleiding individueel basis	1-1-2024	raamovk
Diverse	WMO jeugd begeleiding individueel specialistisch	1-1-2024	raamovk
Diverse	WMO jeug kortdurend verblijf	1-1-2024	raamovk
Diverse	WMO jeugd dyslexiezorg	31-12-2025	raamovk
Vitree	WMP jeugdhulp voor school	31-12-2023	raamovk
Zonnebloemschool	Opvanggroepen onderwijs in Noordoostpolder	31-12-2023	€ 528.000
GGZ	Specialistische GGZ jeugd	31-12-2023	raamovk
Welzorg	WMO jeugd hulpmiddelen	30-9-2025	raamovk
Diverse	WMO jeugd basis GGZ	31-12-2023	raamovk
Diverse	WMO jeugd specialistische GGZ	31-12-2023	raamovk
Siloah	WMO jeugd kortdurend verblijf	1-1-2024	raamovk
Diverse	WMO kortdurend verblijf	1-1-2024	raamovk
Witteveen	WMO leerlingenvervoer	31-7-2025	raamovk
Kredietbank Nederland	WMO medische advisering en schuldhulpverlening	30-6-2028	raamovk
Driessen	Personeelsdiensten	31-10-2023	raamovk
Nuflex	Personeelsdiensten	31-10-2023	raamovk
Munckhof	Regiovervoer en coördinatie regiovervoer	1-1-2025	raamovk
Witteveen	Regiovervoer en coördinatie regiovervoer	30-6-2025	raamovk
Diverse	Schoonmaakondersteuning en trapliften	1-1-2023	raamovk
BBN	VO Campus Projectmanagement	-	raamovk
Slangen en Koenis	Ontwerpwerkzaamheden renovatie Bosbad	-	€ 275.000
Das-service	inhuur divers personeel (SWIF/marktplaatsen)	31-12-2024	raamovk
Centraal Beheer Achmea	Aansprakelijkheidsverzekering	31-12-2025	
db Audio Video Systemen	Project revitalisatie audiovisuele installaties	1-3-2030	DVO
Swarco Mobility Nederland	Openbare verlichting	31-12-2026	raamovk
Insurance Managers	diverse verzekeringen	31-12-2024	
Krinkels	Maaien, onderhoud bermen en watergangen	31-12-2025	€ 644.000
Slump Retail	Levering brandstoffen	31-7-2026	raamovk
Van der Velden Rioleringsbeheer	Reinigen en inspecteren hoofdriool	17-6-2023	€ 45.000
OVB Centraal Bureau personenv.	Coördinatie leerlingenvervoer	31-7-2025	raamovk

Single Information Single Audit 2022

Sisa (Single Information Single Audit)

De gemeente hoeft niet meer voor iedere specifieke uitkering van het rijk of de provincie een aparte verantwoording (met controleverklaring) op te stellen maar kan daar de eigen jaarrekening voor gebruiken. De informatie die de subsidieverstrekker (Rijk of provincie) nodig heeft wordt in een aparte bijlage opgenomen.

De regeling geldt niet voor Europese subsidies.

Met 'single audit' wordt bedoeld dat de controle door de accountants plaatsvindt tijdens de reguliere controle van de jaarrekening.

Het model van de bijlage is door het CBS voorgeschreven.

De bijlage wordt naast de publicatie in de jaarstukken ook digitaal verzonden aan het CBS; het CBS zorgt daarna voor de verzending van de informatie naar de diverse ministeries en andere overheden die de informatie gebruiken voor het afrekenen van verstrekte subsidies en het berekenen van vervolgsubsidies.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne		Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
					<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/06
					€ 2.055.800	€ 882.373	€ 0	€ 271.895	€ 22.210	€ 326.109
					Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
					<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/07	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/09	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/10	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/11	

			€ 0	€ 423.570	€ 3.981.957	€ 3.981.957	Nee			
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/01</i>	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/02</i>	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: B2/03</i>	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/04</i>	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/05</i>	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/06</i>		
			21	84	1	4	Nee	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/07</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/08</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/09</i>					
			Nee	€ 5.461,00	€ 16.365,00					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/10</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/12</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/13</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/14</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/15</i>		
			€ 11.499	€ 34.940			€ 0	€ 0		
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)		

			Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/16</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/17</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/18</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/19</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/20</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/21</i>
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/22</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/23</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/24</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/25</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/26</i>	
			€ 48.000	€ 48.000			€ 64.960	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikingsnummer /naam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C32/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/03</i>	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: C32/04</i>	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/05</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/06</i>
			1 SUVIS21-01741497	€ 0	€ 0	Nee	Onderwijsinstelling kon de cofinanciering niet rond krijgen en geen installateur vinden.	Nee
			2 SUVIS21-2-02776319	€ 0	€ 0	Nee	Looptijd in beschikking van 31-08-2022 tot 31-08-2024	Nee
			3 SUVIS21-2-03065332	€ 0	€ 0	Nee	Looptijd in beschikking van 14-04-2022 tot 1-12-2023	Nee
			4 SUVIS21-2-03065737	€ 0	€ 0	Nee	Looptijd in beschikking van 31-08-2022 tot 31-12-2023	Nee
			Kopie Beschikingsnummer/Naam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/07</i>	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: C32/08</i>	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/09</i>			

			1	SUVIS21-01741497		Nog geen uitvoeringsplan met dekking ingediend door de school, daarom nog geen budget beschikbaar gesteld door de Raad			
			2	SUVIS21-2-02776319	Nee	idem			
			3	SUVIS21-2-03065332	Nee	idem			
			4	SUVIS21-2-03065737	Nee	idem			
BZK	C55	Aanpak energiearmoede		Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/06</i>
				806	€ 121.403	€ 121.403	38	€ 5.724	€ 5.724
				Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/09</i>			
				480	€ 167.639	€ 167.639			
				Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen

			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			1.656	617	0	0	480	728
BZK	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02	Aard controle R Indicator: C56/03	Aard controle R Indicator: C56/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06
			1 RHA2021-02359720	Diverse projecten voor de huisvesting van aandachtsgroepen	€ 0	€ 0	0	0
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/07	Aard controle R Indicator: C56/08	Aard controle R Indicator: C56/09	Aard controle R Indicator: C56/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/12
			1 Diverse projecten voor de huisvesting van aandachtsgroepen	€ 0	€ 0	Ja	Ja	Ja
Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?							
Aard controle n.v.t. Indicator: C56/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14							
Nee	n.v.t.							

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/05</i>
			€ 250.651	€ 0	€ 77.648	€ 0	€ 219.960
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/09</i>	
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D19/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D19/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D19/03</i>		
			€ 50.776	€ 50.776	Nee		
IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E20/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E20/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E20/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E20/04</i>	
			€ 315.383	€ 416.633	€ 305.264	Nee	

			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>
			1 101 Aanbrengen van kant-en asmarkering op fietspaden aantal in meters	Ja	1.270	Betreft 635 m enkele weglengte, dus 1270 m kantmarkering en 635 m asmarkering
			2 108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Ja	1	Uitgevoerd in 2021
			3 109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden aantal in st	Ja	1	1 drempel is vervallen
			4 109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden aantal in st	Ja	0	Maatregel is vervallen
			5 119 Aanleg van een fietsoversteek (middeneiland), alleen bij een kruispunt aantal in st	Ja	1	Uitgevoerd in 2021
			6 222 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Nee	3	3 stuks gereed, 2 stuks volgen later (uiterlijk 2026)
IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R Indicator: E84/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E84/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08</i>

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/06</i>
			€ 10.779.103	€ 299.678	€ 450.922	€ 2.227	€ 24.350	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente
		Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente 1.7 Participatiewet (PW)	Gemeente 1.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	
		<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/12</i>	
		€ 161.218	€ 14.791	€ 0	€ 1.391.410	€ 0	€ 4.127	
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
		Participatiewet (PW)						

			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
			€ 0	Ja					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06	
			€ 0	€ 34.289	€ 131.360	€ 0	€ 0	€ 0	
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire						
Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente						
Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11					
€ 5.393	€ 0	€ 0	€ 0	Ja					

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 461	€ 0	€ 20.645	€ 26.222	€ 2.636
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 3.308	€ 16.842	€ 1.637
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 131	€ 0	€ 37.918	€ 25.456	€ 675
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 5.118	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 498	€ 0	€ 1.268	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 1.090	€ 0	€ 68.257	€ 68.520	€ 4.948
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		

4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
6	Totaal	0	0		
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/15</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkings - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkings Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/19</i>	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	

			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6	Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i>			
			€ 64.000	€ 64.000	Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/04</i>			
			€ 0	€ 0	Ja			

SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>				
			€ 676.825	€ 463.531				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/08</i>
		1	4.2 Onderwijshuisvesting	€ 52.819	€ 14.087	€ 38.732	€ 0	
		2	5.2 Sportaccommodaties	€ 323.019	€ 184.141	€ 138.878	€ 0	
		3	Nadeel mengpercentage	€ 87.693	€ 0	€ 0	€ 87.693	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m

					Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06	
			1 1032247	€ 127.713	€ 0	€ 49.371	€ 0	€ 126.443	
			2 1042199	€ 56.575	€ 0	€ 60.133	€ 0	€ 60.133	
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08					
			1 1032247	Ja					
			2 1042199	Ja					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03				
			€ 33.961	Ja	Nee				
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T)	Totale definitieve exploitatietekort	Totale cumulatieve besteding	Eindverantwoording		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05		
			1 SPUKIJZ21-22126	-€ 27.813	€ 27.813	€ 27.813	Ja		
			Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)	

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11</i>
	1		<i>Bosbad BV - Emmeloord</i>	<i>Nov + dec 2021</i>	€ 20.574	€ 20.574	€ 20.574	€ 20.574
	2		<i>Bosbad BV - Emmeloord</i>	<i>jan-22</i>	€ 7.239	€ 7.239	€ 7.239	€ 7.239

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn gebeurtenissen na balansdatum die impact hebben op het beeld van de jaarrekening.

Incidentele baten en lasten

Programma	Taakveld	Incidentele last	Onttrekking reserve	Incidentele bate	Toevoeging reserve	Toelichting
Overhead, reserves en resultaat						
	0.4 Overhead	28.935	28.935			Kosten met betrekking tot project Andere Overhead. Last wordt gedekt vanuit Reserve nog uit te voeren werkzaamheden.
	0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	530.045	378.002	143.000		Door voordelige resultaten over de grondexploitatie wordt een last inzake de vennootschapsbelasting geheven (VPB 2021: 185.712, VPB 2022: 344.333). Hier staat voor een bedrag van 378.002) een onttrekking uit de algemeen reserve bouwgrondexploitatie tegenover. Voor het jaar 2020 is sprake van een teruggave.
	9.9 Kostenplaatsen	444.000				Kosten die zien op incidentele bezetting van 5,57 fte voor project Grip op Sociaal Domein.
	9.9 Kostenplaatsen	320.000	45.000			Kosten Interne dienstverlening die zien op incidentele bezetting functioneel beheer, kosten voortzetting uitvoering opgaven ID en HR adviseur. Dekking voor HR adviseur vindt plaats vanuit reserve nog uit te voeren werkzaamheden.
	9.9 Kostenplaatsen	273.500				Kosten inhaalwerkzaamheden team Bouwen & Wonen.
	9.9 Kostenplaatsen	247.018				Kosten vanwege ureninzet invoering omgevingswet.
	9.9 Kostenplaatsen	138.000				Kosten voor incidentele inzet strategische adviseur HR, inkoopadviseur en voorbereiding implementatie rechtmatigheidsverantwoording.
	9.9 Kostenplaatsen	64.000				Kosten voor incidentele inzet juridische kracht openbare orde en veiligheid.
	9.9 Kostenplaatsen	52.217				Kosten voor incidentele bezetting vanwege invoering omgevingswet voor afdeling Ruimtelijke Ordening.
	9.9 Kostenplaatsen	35.000				Kosten voor basisregistratie ondergrond.

	Diversen	44.510	44.510	25.000	25.000	Overige incidentele baten en lasten programma 0.
		2.177.225	496.447	168.000	25.000	

Fysieke Leefomgeving							
	2.1	Verkeer en vervoer	286.577			Kosten bermverharding erftoegangswegen. Dekking vanuit reserve beleidsplan.	
	2.1	Verkeer en vervoer	290.098		290.098	Verstrekking subsidie klimaat adaptieve maatregelen Rivierenbuurt en Oudeweg Marknesse, die bekostigd worden vanuit samenwerkingsverband Klimaatadaptatie Flevoland (KAF).	
	2.1	Verkeer en vervoer	157.656		74.182	Stimulering verkeersmaatregelen die deels wordt bekostigd uit specifieke uitkering.	
	2.1	Verkeer en vervoer	30.000			Kosten opstellen mobiliteitsplan.	
	2.1	Verkeer en vervoer	50.570	25.570		Kosten aanpassen van Oudeweg Marknesse. Dekking deels uit algemene reserve bouwexploitatie.	
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur			1.749.160	1.749.160	Tussentijdse winstneming grondexploitatie c.q. vrijval verliesvoorziening bedrijventerreinen. Toevoeging aan de algemene reserve bouwgrondexploitatie.
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	49.136	49.136			Vormen verliesvoorziening c.q. bijstelling winstneming grondexploitatie bedrijventerreinen. Dekking uit de algemene reserve bouwgrondexploitatie.
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	315.709	146.865	67.280	46.313	Herinrichting boulevard Leemkader Kraggenburg. Dekking deels uit reserve Eu phasing-out, subsidie Leader en bijdragen.
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	28.867	28.867			Kosten herstructurering en communicatie centrumschil Emmeloord. Dekking vanuit reserve beleidsplan.
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	262.996		165.581		Kosten Recreatieve routeontwikkeling, deels wordt deze bekostigd uit subsidie.
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	88.237	88.237			Kosten renovatie wijkpark De Erven. Dekking uit reserve beleidsplan.
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	56.560		56.250		Actieplan biodiversiteit. Bekostiging vanuit subsidieverlening.

5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	32.858	32.858			Kosten herplanten vanwege effect essentaksterfte. Dekking uit algemene reserve bouwgrondexploitatie.
7.4	Milieubeheer	201.214	201.214			Kosten project NOP De Ruimte. Dekking uit reserve beleidsplan.
7.4	Milieubeheer	91.254	91.254			Kosten openbare ruimte Centrumplan Emmeloord. Dekking uit algemene reserve bouwgrondexploitatie.
7.4	Milieubeheer	50.000		50.000		Bijdrage bezoekerscentrum die wordt bekostigd uit bijdrage RWE Windpower.
8.1	Ruimtelijke Ordening	126.424				Opstellen van omgevingsvisie. Bekostiging uit de lopende exploitatie.
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.349.976	1.349.976			Vormen verliesvoorziening grondexploitaties woningbouw. Dekking uit de algemene reserve bouwgrondexploitatie.
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)			1.176.020	1.176.020	Tussentijdse winstneming grondexploitaties c.q. vrijval verliesvoorziening woningbouw. Toevoeging aan de algemene reserve bouwgrondexploitatie.
8.3	Wonen en bouwen	395.116				Kosten proeftuin aardgas vrije wijk Nagel. Voor de dekking zie programma 5.
8.3	Wonen en bouwen	363.766		364.435		Kosten isolatiemaatregelen energiearmoede. Dekking uit specifieke uitkering energie armoede.
8.3	Wonen en bouwen	148.458	148.458			Verstrekking subsidie Programma Leader 3. Dekking uit reserve Eu phasing-out.
8.3	Wonen en bouwen	205.456	102.728	102.728		Kosten projectplan uitvoeringslab Nagele. Dekking deels uit reserve beleidsplan en deels uit bijdrage Rijk.
8.3	Wonen en bouwen	62.606	62.606			Verstrekking subsidie Programma Leader 3. Dekking uit reserve beleidsplan.
8.3	Wonen en bouwen	31.350	31.350			Kosten transitie visie warmte. Dekking uit reserve beleidsplan.
	Diversen	302.297	226.405	45.571	15.855	Overige incidentele baten en lasten programma 1.
		4.977.181	2.585.524	4.141.305	2.987.348	

Sociale leefbaarheid						
-----------------------------	--	--	--	--	--	--

4.2	Onderwijshuisvesting	60.512	60.512			Kosten MFA Rutten. Dekking uit algemene reserve bouwgrondexploitatie.
4.2	Onderwijshuisvesting	50.776		50.000		Kosten onderwijshuisvesting ontheemden die worden bekostigd uit een specifieke uitkering.
4.2	Onderwijshuisvesting	34.819		34.819		Sportgerelateerde kosten die worden bekostigd uit een specifieke uitkering.
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	884.846		888.189		Kosten Nationaal Programma Onderwijs die Covid 19 gerelateerd zijn en worden bekostigd uit specifieke uitkering.
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	70.653				Kosten opvang Oekraïners gerelateerd aan verstrekken van onderwijs. Bekostiging vindt plaats vanuit specifieke uitkering die is opgenomen bij programma 6.
5.1	Sportbeleid en activering	126.371		107.217		Kosten met betrekking tot lokaal sportakkoord, die worden bekostigd uit specifieke uitkering.
5.1	Sportbeleid en activering			96.077	96.077	Betreft terugbetaling van subsidie, die wordt toegevoegd aan reserve beleidsplan met de labelling van GIDS gelden.
5.2	Sportaccommodaties	27.813		27.813		Kosten ijsbanen en zwembaden die worden bekostigd uit een specifieke uitkering.
5.2	Sportaccommodaties	163.157		163.157		Kosten stimulering sport die worden bekostigd uit specifieke uitkering.
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	100.000	100.000			Kosten verstrekking aanvullende subsidie in verband met gevolgen van Covid-19. Dekking uit reserve beleidsplan.
5.5	Cultureel erfgoed	26.798	26.798			Kosten erfgoeddeal stijlicoon Nagele. Dekking uit reserve nog uit te voeren werkzaamheden.
	Diversen	34.204	19.175	110.556	106.292	Overige incidentele baten en lasten programma 2.
		1.579.949	206.485	1.477.828	202.369	

Economische ontwikkeling						
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.549.956	109.873	1.431.099		Exploitatie Dr. Jansencentrum. Dit levert een negatief resultaat op die deels wordt gedekt uit de algemene reserve bouwgrondexploitatie.

	3.1	Economische ontwikkeling	26.338	26.338			Ontwikkeling MITC. Dekking uit reserve economische ontwikkeling.
	3.4	Economische promotie	69.000	69.000			Kosten gebiedspromotie. Dekking uit reserve nog uit te voeren werkzaamheden.
	3.4	Economische promotie	49.154	49.154			Kosten viering jubileumjaar 60/80. Dekking uit reserve nog uit te voeren werkzaamheden.
		Diversen	43.583	43.045	33.625	33.087	Overige incidentele baten en lasten programma 3.
			1.738.031	297.410	1.464.724	33.087	

Dienstverlening en besturen							
	0.1	Bestuur	280.080	280.080			Kosten voormalige bestuurders, wachtgeld en werkbegeleiding. Dekking uit reserve beleidsplan.
	0.1	Bestuur	437.765				Kosten vorming voorziening wachtgeld oud-wethouders. Dekking vindt plaats vanuit de exploitatie.
		Diversen	29.703	29.703			Overige incidentele baten en lasten programma 4.
			747.548	309.783	-	-	

Financiën							
	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			848.500	848.500	Onverschrijding BCF plafond, hetgeen wordt toegevoegd aan reserve beleidsplan.
	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			826.854	826.854	Ontvangen vanuit de algemene uitkering die zien op invoering omgevingswet en zijn toegevoegd aan de reserve beleidsplan.
	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			381.494		Inkomsten vanuit de algemene uitkering ter dekking van het project Aardgasvrij Nagele. Voor de projectkosten zie programma 1.
	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			217.113	217.113	Onverschrijding BCF plafond, hetgeen wordt toegevoegd aan reserve beleidsplan.
	0.8	Overige baten en lasten	64.569		64.569		Kosten stimulering sport die worden bekostigd uit specifieke uitkering.
		Diversen					Overige incidentele baten en lasten programma 5.

64.569 - 2.338.530 1.892.467

64.569 - 2.338.530 1.892.467							
Sociaal Domein							
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.951.690		4.714.966	1.080.729	Opvang Oekraïners. Bekostiging vindt plaats vanuit specifieke uitkering.
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	93.315				Gids-gelden 2022
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	36.651	36.651			Investeren in kanteling organisatie. Dekking vanuit reserve nog uit te voeren werkzaamheden.
	6.3	Inkomensregelingen	2.919.898		2.871.530		Compensatieregeling energierekening. Bekostiging vindt plaats vanuit algemene uitkering.
	6.3	Inkomensregelingen	1.702.523		1.717.549		Uitvoering TOZO-regeling en daarnaast een vrijval van een deel van de balanspost nog te betalen TOZO 2021 naar aanleiding van de technische verwerking in de financiële administratie.
	6.3	Inkomensregelingen	21.429		38.382		Gemeentelijke hulp voor gedupeerden van toeslagen. Bekostiging vindt plaats vanuit specifieke uitkering.
	6.5	Arbeidsparticipatie	462.501		302.693		Kosten invoering wet inburgering 2021. Bekostiging vindt plaats vanuit specifieke uitkering.
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	550.487				Risicodossier zorgaanbieder.
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	38.857	38.857			Meerkosten Corona. Bekostiging uit reserve beleidsplan.
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	224.038				Garantstelling zorgaanbieder. Dekking vindt plaats vanuit de exploitatie.
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+			887.754		Overschot beschermd wonen.
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+			157.713		Transformatiefonds beschermd wonen.
	7.1	Volksgezondheid	34.028		33.738		Activiteiten gerelateerd aan preventieakkoord. Bekostiging vindt plaats vanuit specifieke uitkering.
	7.1	Volksgezondheid	27.514	27.514			Plan van aanpak dementie.
		Diversen	54.860	34.860	47.525	6.700	Overige incidentele baten en lasten programma 6.
			9.117.791	137.882	10.771.850	1.087.429	
			20.402.294	4.033.531	20.362.237	6.227.700	

Overig incidentele mutaties reserves		
Incidentele toevoegingen aan de reserves	33.021.955	Betreft mutaties zoals het overhevelen van gelden van de ene reserve naar de andere, waarbij er geen kosten zijn verantwoord in de programmarekening. Bijvoorbeeld het storten van gelden in een afschrijvingsreserve of de dekking van werkzaamheden die doorschuiven naar het komende boekjaar.
Incidentele onttrekkingen uit de reserves	28.415.251	
Per saldo overige incidentele mutaties reserves	4.606.704	

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Reserve	Structurele onttrekkingen	begroting na wijziging 2022	realisatie 2022
D001	Toenemende verkeersdrukte centrum	€ 70.785	€ 70.785
D002	Rotonde Moerasandijviestraat	€ 10.763	€ 10.763
D003	Marknesserbrug	€ 112.929	€ 112.929
D004	Verkeerssituatie Europalaan	€ 15.313	€ 15.313
D005	Verkeersregelinstallaties	€ 21.389	€ 21.389
D014	Rotonde Urkerweg/Scandinaviëlaan	€ 13.446	€ 13.446
D015	Loswallen Bant en Marknesse	€ 4.312	€ 4.312
D018	Rotonde Amsterdam- en Nagelerweg	€ 8.008	€ 8.008
D019	Lichtmasten	€ 9.193	€ 9.193
D020	Armaturen	€ 20.117	€ 20.117
D031	Wegen	€ 13.864	€ 13.864
D033	Reconstructie Leeuwenkruising	€ 16.404	€ 16.404
E242	Egalisatie riooltarieven	€ 100.000	€ -
E247	Egalisatie begraafrechten	€ 29.828	€ 16.476
Programma 1 - Fysieke leefomgeving		€ 446.351	€ 332.999
D006	Uitvoeringsplan speelplaatsen	€ 22.027	€ 22.057
D011	Uitbreiding Groenhorstcollege	€ 33.083	€ 33.083
D012	Groenhorstcollege leerpakket en meubilair	€ 6.601	€ 6.601
D013	Bonifatius leerpakket en meubilair	€ 3.454	€ 3.454
D016	Onderwijs MFA Rutten	€ 59.220	€ 59.220
D017	Aanleg skatebaan	€ 6.000	€ 6.000
D021	OLP en meub De Koperwiek	€ 418	€ 418
D022	AR OLP en meub Albert Schweitzer	€ 858	€ 858
D023	AR Kindvoorziening Luttelgeest	€ 4.500	€ 4.500
E071	gebouwen onderwijs - huur noodlokalen de Wissel	€ 30.000	€ 30.000
E290	Exploitatie Poldertoren	€ 20.910	€ 20.910
E308	Res BKC: Culturele visitekaartjes	€ 19.500	€ 19.500
Programma 2 - Sociale leefbaarheid		€ 206.571	€ 206.601
D024	Dorpshuis de Bosfluit L'geest	€ 23.196	€ 23.196
D034	Kinderopvang MFA Rutten	€ 13.357	€ 13.357
D035	Sport-dorpshuis MFA Rutten	€ 22.847	€ 22.847
D038	Dr Jansencentrum	€ 109.873	€ 109.873
D043	stroominstallaties MFA Rutten	€ 37.167	€ 37.167
E313	Voorzien in Vastgoed	€ 23.937	€ 19.218
E314	Sociaal economische ontwikkeling	€ 85.650	€ 85.650

Programma 3 - Economische ontwikkeling	€ 316.027	€ 311.308
Programma 4 - Dienstverlening en besturen	€ -	€ -
Programma 5 - Financiën	€ -	€ -
E208 Meedoenregeling	€ 6.000	€ 6.000
Programma 6 - Krachtig Noordoostpolder	€ 6.000	€ 6.000
Totaal structurele onttrekkingen	€ 974.949	€ 856.908

De werkelijke structurele onttrekkingen liggen lager dan begroot. Dit komt doordat er een lagere onttrekking is geweest van de reserve begraven. Ten aanzien van de reserve riolering werd zelfs een voordeel behaald die is toegevoegd aan de reserve.

Reserve	Structurele toevoegingen	begroting na wijziging 2022	realisatie 2022
D019 Lichtmasten		€ 125.000	€ 125.000
D020 Armaturen		€ 80.000	€ 80.000
E242 Egalisatie riooltarieven		€ -	€ 23.498
Programma 1 - Fysieke leefomgeving		€ 205.000	€ 228.498
Windenergie RWE (zit in E001 Beleidsplan)		€ 10.000	€ 10.000
E072 Onderhoud MFC Tollebeek/Nagele		€ 12.000	€ 12.000
OZB Windmolens (zit in E001 Beleidsplan)		€ 528.326	€ 528.326
E026 Vervanging Bruggen		€ 400.000	€ 400.000
E313 Egalisatiereserve Voorzien in Vastgoed		€ 1.232.078	€ 1.232.078
Programma 2 - Sociale leefbaarheid		€ 2.182.404	€ 2.182.404
Programma 3 - Economische ontwikkeling		€ -	€ -
Programma 4 - Dienstverlening en besturen		€ -	€ -
Rentebijdragen diverse reserves		€ 697.769	€ 697.769
Programma 5 - Financiën		€ 697.769	€ 697.769
Programma 6 - Krachtig Noordoostpolder		€ -	€ -
Totaal structurele toevoegingen		€ 3.085.173	€ 3.108.671

De gerealiseerde structurele toevoegingen aan de reserve liggen in lijn met de begroting.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 2022

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotingsafwijking		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	51.690	18.328.914	-18.277.224	52.102	16.191.798	-16.139.695	412	2.137.116	2.137.529
Fysieke leefomgeving	26.575.772	50.189.466	-23.613.694	39.176.759	57.167.394	-17.990.635	12.600.987	-6.977.928	5.623.059
Sociale leefbaarheid	3.607.907	16.209.298	-12.601.391	3.701.743	15.324.503	-11.622.759	93.836	884.795	978.632
Economische ontwikkeling	2.389.151	4.314.978	-1.925.827	2.600.142	3.619.915	-1.019.773	210.991	695.063	906.054
Dienstverlening en besturen	473.155	4.034.481	-3.561.326	664.827	3.896.049	-3.231.222	191.672	138.432	330.104
Financiën	112.893.306	1.135.375	111.757.931	114.492.824	1.442.368	113.050.456	1.599.518	-306.993	1.292.525
Krachtig Noordoostpolder	19.921.039	67.591.419	-47.670.380	20.555.566	63.837.332	-43.281.766	634.527	3.754.087	4.388.614
Resultaat vóór bestemming	165.912.020	161.803.931	4.108.089	181.243.964	161.479.358	19.764.606	15.331.944	324.573	15.656.517
Bestuur en ondersteuning	22.290.485	26.952.581	-4.662.096	16.503.962	21.139.157	-4.635.195	-5.786.523	5.813.424	26.901
Fysieke leefomgeving	3.341.553	1.096.999	2.244.554	2.897.145	4.036.069	-1.138.924	-444.408	-2.939.070	-3.383.478
Sociale leefbaarheid	7.345.428	6.951.410	394.018	12.745.542	12.651.410	94.132	5.400.114	-5.700.000	-299.886
Economische ontwikkeling	1.049.443	1.372.675	-323.232	386.760	1.218.985	-832.225	-662.683	153.690	-508.993
Dienstverlening en besturen	280.545	0	280.545	279.846	0	279.846	-699	-	-699
Financiën	0	2.420.793	-2.420.793	0	2.420.793	-2.420.793	-	-	-
Krachtig Noordoostpolder	1.837.498	1.352.912	484.586	636.716	1.352.912	-716.196	-1.200.782	-	-1.200.782
Subtotaal mutaties reserves	36.144.952	40.147.370	-4.002.418	33.449.973	42.819.326	-9.369.353	-2.694.979	-2.671.956	-5.366.935
Resultaat ná bestemming			105.671			10.395.252			10.289.581

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen		X
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belasting na heffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. - geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar - geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	X
Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. - jaar van investeren - afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

Toelichting begrotingsrechtmatigheid:

Programma's

In de programma's 1 en 5 zijn aan de lastenzijde kostenoverschrijdingen ten opzichte van de gewijzigde begroting. Deze kostenoverschrijdingen zijn onrechtmatig, maar tellen niet mee voor het oordeel. Omdat het kostenoverschrijdingen betreft die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet. Of omdat er sprake is van gegevens welke pas bekend zijn, na het boekjaar en daarom niet meer tijdig aan de raad kunnen worden voorgelegd.

Investeringskredieten

Onder de bijlagen is een overzicht met investeringen opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat er geen noemenswaardige overschrijdingen zijn van de investeringskredieten ultimo 2022.

Wet Normering Topinkomens

Gegevens 2022		
Bedrag x €1	R.F. Wassink	E.G. de Vries
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 97.387	€ 130.362
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.179	€ 22.193
<i>Bezoldiging</i>	<i>€ 114.566</i>	<i>€ 152.555</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt
Gegevens 2021		
Bedrag x €1	R.F. Wassink	E.G. de Vries
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 93.152	€ 122.774
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.062	€ 21.816
<i>Bezoldiging</i>	<i>€ 110.214</i>	<i>€ 144.591</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 209.000

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2022 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT vermeld dienen te worden, of die in eerdere jaren op grond van de Wopt of WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Taakveldenoverzicht

bedragen x € 1.000

Taakveld	Begroting na wijziging 2022			Realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Bestuur	2.782	-	-2.782	2.632	-	-2.632
0.2 Burgerzaken	1.252	473	-779	1.264	665	-599
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	2.434	1.814	-619	2.264	1.902	-362
0.4 Overhead	17.926	52	-17.874	15.805	52	-15.753
0.5 Treasury	192	697	505	208	742	534
0.61 OZB woningen	79	6.126	6.046	53	6.135	6.082
0.62 OZB niet-woningen	458	6.471	6.013	463	6.490	6.027
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	3	99.338	99.335	3	100.689	100.685
0.8 Overige baten en lasten	403	261	-142	716	438	-278
0.81 Onvoorziene lasten	25	-	-25	-	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	378	-	-378	387	-	-387
0.10 Mutaties reserves	40.147	36.145	-4.002	42.819	33.450	-9.369
0. Bestuur en Ondersteuning	66.080	151.377	85.298	66.613	150.562	83.949
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.228	-	-3.228	3.066	-	-3.066
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.400	23	-1.377	1.362	43	-1.319
1. Veiligheid	4.628	23	-4.605	4.428	43	-4.385
2.1 Verkeer en vervoer	9.668	923	-8.745	8.314	552	-7.762
2.2 Parkeren	-	-	-	-	-	-
2.3 Recreatieve havens	23	-	-23	11	-	-11
2.4 Economische havens en waterwegen	387	-	-387	387	-	-387
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	10.078	923	-9.155	8.713	552	-8.161
3.1 Economische ontwikkeling	246	15	-231	82	-	-82
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.585	3.234	-351	5.018	6.513	1.495
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.041	153	-887	866	172	-694
3.4 Economische promotie	571	406	-165	396	526	130
3. Economie	5.443	3.809	-1.634	6.362	7.211	848
4.2 Onderwijshuisvesting	3.391	113	-3.278	3.109	224	-2.884
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.332	2.655	-1.677	4.074	2.537	-1.537
4. Onderwijs	7.723	2.768	-4.955	7.183	2.762	-4.421
5.1 Sportbeleid en activering	543	95	-448	286	107	-179
5.2 Sportaccommodaties	3.273	612	-2.661	3.201	692	-2.509
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.692	55	-2.638	2.678	54	-2.624
5.4 Kunst	337	36	-301	368	35	-333
5.5 Cultureel erfgoed	405	43	-362	367	52	-316
5.6 Media	1.236	-	-1.236	1.240	-	-1.240
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.513	768	-4.746	4.809	204	-4.605
5. Sport, cultuur en recreatie	14.000	1.607	-12.393	12.951	1.144	-11.807

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.757	4.029	-2.728	5.576	4.030	-1.546
6.2	Wijkteams	1.167	-	-1.167	1.029	-	-1.029
6.3	Inkomensregelingen	19.926	13.664	-6.262	19.435	14.180	-5.255
6.4	Begeleide participatie	7.329	37	-7.292	6.955	-	-6.955
6.5	Arbeidsparticipatie	3.936	1.098	-2.838	3.442	913	-2.529
6.6	Materiële voorzieningen	1.739	9	-1.729	1.657	12	-1.644
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	8.550	399	-8.151	8.202	287	-7.915
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	14.369	53	-14.317	13.873	54	-13.820
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	408	599	191	359	1.045	686
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.326	-	-1.326	1.154	-	-1.154
6. Sociaal domein		65.507	19.887	-45.620	61.683	20.522	-41.161
7.1	Volksgezondheid	2.084	34	-2.051	2.154	34	-2.121
7.2	Riolering	2.338	3.304	966	2.280	3.310	1.030
7.3	Afval	5.224	6.602	1.378	5.432	6.945	1.513
7.4	Milieubeheer	2.234	72	-2.161	2.121	72	-2.049
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	530	510	-19	507	491	-16
7. Volksgezondheid en milieu		12.409	10.521	-1.888	12.494	10.852	-1.643
8.1	Ruimtelijke Ordening	1.713	196	-1.517	1.709	236	-1.473
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	8.299	8.299	-	18.281	18.093	-187
8.3	Wonen en bouwen	6.071	2.645	-3.425	3.881	2.717	-1.164
8. Volkshuisv., RO, sted. vernieuw.		16.083	11.141	-4.943	23.871	21.047	-2.824
9.9	Kostenplaatsen	-	-	-	-	-	-
9. Kostenplaatsen		-	-	-	-	-	-
Totaal		201.951	202.057	106	204.299	214.694	10.395

Vaststelling

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 mei 2023, no. 23.0000672;

gelet op artikel 198 van de Gemeentewet

B E S L U I T:

1. Het jaarverslag en jaarrekening over het dienstjaar 2022 vast te stellen.
2. Hierbij het positieve resultaat van € 10.395.252 over 2022 als volgt te bestemmen:
 - a. Een bedrag van € 1.054.389 toe te voegen aan de reserve beleidsplan - oormerk energietoeslag 2023;
 - b. Een bedrag van € 136.000 toe te voegen aan de reserve beleidsplan - oormerk Wet inburgering 2021;
 - c. Een bedrag van € 780.000 toe te voegen aan de reserve beleidsplan – oormerk bekostiging opvang ontheemden;
 - d. Een bedrag van € 2.252.000 toe te voegen aan de reserve beleidsplan - oormerk groot onderhoud gemeentelijke gebouwen;
 - e. Een bedrag van € 251.000 toe te voegen aan de reserve beleidsplan - oormerk groot onderhoud Museum Schokland;
 - f. Een bedrag van € 475.000 toe te voegen aan de reserve beleidsplan - oormerk groot onderhoud wegen, straten en pleinen en
 - g. Het restant van € 5.446.863 toe te voegen aan de reserve beleidsplan.
3. Het oormerk risicoreserve onzekerheden sociaal domein ad € 500.000 in de reserve beleidsplan te laten vervallen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 10 juli 2023.

De griffier,

de voorzitter,

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Accountants

Gemeente Noordoostpolder

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Burgemeester Roelenweg 14-18
Postbus 508
8000 AM Zwolle

T: +31 (0)38 425 86 00

zwolle@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Noordoostpolder te Emmeloord gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeente Noordoostpolder op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2022;
2. De balans per 31 december 2022;
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 14 december 2020, het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Noordoostpolder zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2.000.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de gemeente en haar interne beheersingsomgeving. Wij hebben een frauderisicoanalyse uitgevoerd met als doelstelling het identificeren en inschatten van mogelijke risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Wij hebben onze frauderisicoanalyse besproken met het college en de auditcommissie.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij geconcludeerd dat wij geen frauderisico zien ten aanzien van de opbrengstverantwoording. Dit vloeit voort uit het feit dat een opbrengstenstroom vast kan zijn, waarop de gemeente geen invloed heeft (zoals de rijksbijdrage en specifieke uitkeringen vanuit het rijk) of dat een opbrengstenstroom geen materiële omvang heeft of dat een opbrengstenstroom bestaat uit een grote hoeveelheid kleine, routinematige, niet materiële transacties waardoor de kans op een materiële fraude laag is.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij de volgende frauderisico's geïdentificeerd en geëvalueerd in het kader van onze controle.

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Het college dan wel het management bevindt zich in een positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Een motief van het college of management zou hierbij kunnen zijn om op die wijze een betere financiële situatie of prestatie te presenteren. Onze beroepsregels schrijven voor dat de accountant dit risico in zijn controle onderkent.

Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Analyseren en beoordelen van op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;

- Analyse van aanpassingen in de jaarrekening, die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- Beoordelen van belangrijke schattingen en de schattingsprocessen van het college of management zoals de waardering van de grondexploitaties en het toereikend zijn van voorzieningen. Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college bij deze posten. Wij hebben onder meer de volgende werkzaamheden verricht:
 - Met betrekking tot de grondexploitaties hebben wij de plausibiliteit van de uitgangspunten op projectniveau gecontroleerd aan de hand van de economische inputparameters alsook backtesting-werkzaamheden. Daarnaast hebben we de toereikendheid van de verliesvoorzieningen en de nauwkeurigheid en volledigheid van de tussentijdse winstneming gecontroleerd;
 - Met betrekking tot de voorzieningen hebben we vastgesteld dat de uitgangspunten plausibel zijn;
- Beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening om;
- Doornemen van notulen van vergaderingen van het management, college en de raad.

Naast bovenstaande hebben wij, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd en het bestaan vastgesteld van de beheersingsmaatregelen op organisatieniveau zoals het integriteitsbeleid, alsmede de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten, het maken van schattingen en het bewaken van projecten. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken.

Overall constateren wij dat fraude en fraudepreventie een onderdeel is waar de gemeente actief mee bezig is. Het college heeft een gedragscode integriteit en regeling melden vermoeden misstand geïmplementeerd en beschikt over een interne frauderisicoanalyse waarin frauderisico's worden geïdentificeerd en relevante interne controlemaatregelen gedefinieerd om deze frauderisico's te mitigeren.

Wij zijn gedurende de gehele controle alert geweest op indicaties van (mogelijke) fraude. Daarnaast hebben wij middels een schriftelijke bevestiging door het college laten bevestigen dat alle gevallen van (mogelijke) fraude zijn gemeld aan ons. Wij hebben tijdens onze controle geen specifieke aanwijzingen gekregen voor (een vermoeden van) fraude.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college heeft een beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de gemeente om de door haar geïdentificeerde risico's op te vangen en haar bedrijfsvoering voort te zetten voor tenminste 12 maanden na het opstellen van de jaarrekening. De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Als onderdeel van onze controle hebben wij deze veronderstelling met het college geëvalueerd aan de hand van de tot het moment van het verstrekken van deze controleverklaring beschikbare informatie waaronder de begroting en de financiële kengetallen inclusief de weerstandsratio. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente een sluitende meerjarenbegroting 2023-2026 heeft.

Wij hebben, op basis van de verkregen controle-informatie, overwogen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Eventuele relevante gebeurtenissen na balansdatum die haar effect kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente zijn toereikend toegelicht in de toelichting op de balans.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij hebben een risicoanalyse uitgevoerd gericht op het risico dat er gereede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.
- Wij hebben met het college de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten besproken.
- Wij hebben kennisgenomen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden.
- Wij hebben kennisgenomen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder.

- Wij hebben vastgesteld dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering.
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.

Op basis van onze kennis en ons begrip van de organisatie, verkregen tijdens onze jaarrekeningcontrole, en de financiële positie van de gemeente, zoals deze blijkt uit de jaarrekening, vinden wij het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente niet langer in staat is om de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 14 december 2020, het normenkader voor de financiële rechtmatigheid, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen.

Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 27 juni 2023

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend
M.C.J.M. Bekker RA

Bijlagen

Investeringsoverzicht

Investerings met een economisch nut

Investerings economisch nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in	Cumulatief besteed t/m	Nog te besteden
		2022	2022	
Aankoop perceel Klutenweg 18 Bant	5.831.250	5.833.257	5.833.257	-2.007
Vervanging speeltoestellen sporthallen	58.750	58.635	58.635	115
onderhoud voetpaden begraafplaatsen	50.000	28.133	42.643	7.357
(Voorbereiding) nieuwbouw Brandweergarage Rutten	386.480	13.610	31.245	355.235
(Voorbereiding) nieuwbouw Brandweergarage Nagele	386.480	24.475	27.626	358.854
(Voorbereiding) nieuwbouw Brandweergarage Marknesse	390.351	13.287	16.438	373.913
(Voorbereiding) nieuwbouw Brandweergarage Ens	540.351	1.876	5.027	535.324
(Voorbereiding) nieuwbouw Brandweergarage Creil	395.397	11.972	15.123	380.274
Renovatie dorps huis De Bosfluiters Luttelgeest	550.171	817	548.905	1.266
Voorbereiding renovatie dorps huis De Marke Marknesse	529.920	5.929	28.774	501.146
Voorbereiding renovatie zwembad Bosbad	5.000.000	397.733	459.043	4.540.957
Voorbereiding renovatie Barak Emmeloord	199.000	15.822	198.998	2
renovatie VSO de Optimist	1.060.286	4.125	16.500	1.043.786
Riolering Enserweg Ens	335.000	189.262	261.338	73.662
Aanschaf elektrische bestelauto's	76.976	32.480	32.480	44.496
Aanhangers	27.200	10.921	10.921	16.279
Vervanging aanh strooier	33.695	32.100	32.100	1.595
Vervanging sneeuw bezem	6.275	4.370	4.370	1.905
Vervanging strooier	39.800	39.800	39.800	0
Route Assist Zoutstrooiers	7.000	6.159	6.159	841
Vervanging meubilair gemeentehuis	20.000	1.601	6.543	13.457
Meubilair VIA Loket	40.000	21	34.045	5.955
Bliksembeveiligingsinstallatie gemeentewerf	25.000	11.888	16.983	8.017
Aanschaf containers	10.000	3.923	3.923	6.077
Zonnepanelen Gemeentewerf materiaalloods	136.000	90.092	90.092	45.908
Keuken apparatuur gemeentehuis	16.800	6.345	6.345	10.455
Netwerkinfrastructuur	195.000	162.838	162.838	32.162
Hybride vergaderruimte	41.000	37.800	37.800	3.200
Schrofmachine Bosbadhal	36.400	36.341	36.341	59
Sluitsysteem sportgebouwen	29.000	194	26.207	2.793
Revitalisering raadzaal	276.464	249.513	249.513	26.951
Vervanging hardware automatisering	1.062.413	819.821	1.042.105	20.308
Vervanging software automatisering	733.645	182.049	598.864	134.781
Aanschaf iphone	229.312	25.700	25.700	203.612
Totaal	18.755.416	8.352.889	10.006.681	8.748.735

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 0	Cumulatief besteed t/m 0	Nog te besteden
onderhoud voetpaden begraafplaatsen	50.000	28.133	42.643	7.357
Riolering Enserweg Ens	335.000	189.262	261.338	73.662
Totaal	385.000	217.395	303.981	81.019

Investerings met een maatschappelijk nut

Investerings maatschappelijk nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022	Nog te besteden
Marknesserbrug vervanging	4.173.962	52.000	4.044.052	129.910
Vervanging bruggen	294.356	7.504	249.653	44.703
Bermverharding erftoegangswegen	400.000	286.577	286.577	113.423
Uitvoeringsplan speelplaatsen	50.900	23.637	34.149	16.751
Vervanging lichtmasten 2022	316.630	82.210	82.210	234.420
Vervanging armaturen 2022	141.531	63.406	63.406	78.125
Totaal	5.377.379	515.334	4.760.047	617.332

Kasstroomoverzicht

	2021	2022
<u>Operationele activiteiten:</u>		
Resultaat na bestemming	7.532.963	7.244.205
Afschrijvingen	4.195.485	4.239.899
Dotatie voorzieningen	4.094.883	9.751.298
Mutatie kortlopende vorderingen	2.244.195	-50.932.111
Mutatie kortlopende schulden	-865.238	1.476.279
Mutatie overlopende activa	-1.437.468	-6.098.881
Mutatie overlopende passiva	-3.402.915	-1.139.899
Aflossingen uitgeleende gelden	1.092.803	1.121.390
Vrijgekomen middelen	13.454.708	-34.337.820
<u>Investeringsactiviteiten:</u>		
Investerings in immateriële vaste activa	47.549	407.166
Investerings in materiële vaste activa	-5.979.584	-8.868.221
Desinvesterings in materiële vaste activa	10.727.674	2.797.028
Investerings in financiële vaste activa	-764.665	-780.953
Investerings in gronden	1.547.506	-797.680
Onttrokken middelen	5.578.480	-7.242.660
<u>Financieringsactiviteiten:</u>		
Onttrekking aan voorzieningen	-1.978.575	-3.598.751
Toevoeging aan reserves	6.304.311	9.369.353
Aflossingen ontvangen leningen	-73.792	-101.419
Ontvangen leningen	€ 28.267	4.912
Onttrokken middelen	€ 4.280.211	€ 5.674.095
Per saldo onttrokken middelen	€ 23.313.399	-35.906.385
	<u>Eind 2021</u>	<u>Eind 2022</u>
Banktegoeden	€ 55.137.903	€ 19.231.518
Bankschulden	€ 0	€ 0
	€ 55.137.903	€ 19.231.518

Gewaarborgde geldleningen

Oorspronkelijk bedrag van de lening	Doel van de lening	Naam van de geldnemer/ geldgever	Gevallen van gemeensch. waarborging van de geldlening		Datum en nummer van het		Jaar van verlening	Looptijd	Rente %	Restantbedrag van de lening aan het begin van het dienstjaar		Totaalbedrag van de gewone en buitengewone aflossing	Restantbedrag van de lening aan het einde van het dienstjaar		Toelichting
			Namen van de andere borgen	Deel geldlening gewaarborgd door eigen gemeente	besluit	goedkeuringsbesluit				totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd		totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd	
1.545.500	Herfinanciering complex EV-2535	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire achtervang	26-03-1987 no. 2535-4	12-8-2003	2004	30	2,790%	1.098.137	1.098.137	71.237	1.026.899	1.026.899	*
630.301	Herfinanciering complex EVAT-310	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire achtervang	26-03-1987 no. 2535-4	5-11-2003	2014	10	3,020%	630.301	630.301	-	630.301	630.301	*
403.864	Vervolg herfinanciering complex EV-2471	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire achtervang	26-03-1987 no. 2535-4	22-5-2001 8376-09-u	2002	30	2,845%	169.324	169.324	169.324	-	-	*
2.155.957	Herfinanciering diverse complexen woningwetwoningen	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire achtervang	25-11-1993 no. 16260-3	22-5-2001 8376-09-u	2013	31	2,71%	1.473.359	1.473.359	96.054	1.377.304	1.377.304	*
1.238.934	Herfinanciering diverse complexen woningwetwoningen	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire achtervang	25-11-1993 no. 16260-3	22-5-2001 8376-09-u	2013	34	2,74%	911.392	911.392	46.150	865.242	865.242	*
4.310.912	Herfinanciering diverse complexen woningwetwoningen	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire achtervang	25-11-1993 no. 16260-3		2005	19	0,99%	708.813	708.813	233.947	474.866	474.866	*
6.126.487	Herfinanciering diverse complexen woningwetwoningen	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire achtervang	25-11-1993 no. 16260-3	22-5-2001 8376-09-u	2003	24	2,54%	1.900.149	1.900.149	297.170	1.602.979	1.602.979	*
3.559.000	herfinanciering complex Diemenhof	Stichting Woonzorg Nederland <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire achtervang	26-09-1995 no. 19317-2/3	28-3-2006		20	3,93%	3.559.000	3.559.000	-	3.559.000	3.559.000	*
15.000.000	financiering div. complexen en nieuwbouw Tollebeek e.d.	Mercatus <i>Nederlandse Waterschapsbank N.V.</i>	WSW	tertiaire achtervang	26-09-1995 no. 19317-2/3	27-2-2007		40	4,35%	15.000.000	15.000.000	-	15.000.000	15.000.000	*
3.097.472	Herfinanciering diverse complexen woningwetwoningen	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire achtervang	26-09-1995 no. 19317-2/3	7-10-2008		10	0,330%	721.470	721.470	239.698	481.772	481.772	*

1.195.000	vervangende lening bouw 30 woon-eenheden Wijdeneshof De Zuidert	Stichting Woonzorg Nederland <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995	28-9-2010		20	3,795%	537.750	537.750	59.750	478.000	478.000	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
8.000.000	financiering prof. Lorentzstraat en Pasteur- en Picassohaage/ herf div. compl	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995	19-6-2012	2012	15	2,825%	3.605.325	3.605.325	559.828	3.045.496	3.045.496	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
4.500.000	Nieuwbouw 84 eenheden op de Balkan	Mercatus <i>Aegon Levensverzekering N.V.</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995	17-5-2016	2012	20	1,580%	4.500.000	4.500.000	-	4.500.000	4.500.000	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
4.500.000	Nieuwbouw aan de Baanhoek Ens en modernisering Sport- en Meerweg	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995	17-5-2016	2012	15	1,365%	4.500.000	4.500.000	-	4.500.000	4.500.000	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
4.500.000	herfinanciering div. complexen	Mercatus <i>AG Insurance SA</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995	13-9-2016		10	0,510%	4.500.000	4.500.000	-	4.500.000	4.500.000	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
4.500.000	herfinanciering div. complexen	Mercatus <i>AG Insurance SA</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995	13-9-2016		13	0,700%	4.500.000	4.500.000	-	4.500.000	4.500.000	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
5.500.000	Nieuwbouw de Jura (2e deel) Bockholt-str Ens, Papiermolen Espel, Jan van Capelle Creil	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995	28-2-2017	2017	25	1,825%	5.500.000	5.500.000	-	5.500.000	5.500.000	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
4.500.000	Nieuwbouw de Jura (2e deel) Bockholt-str Ens, Papiermolen Espel, Jan van Capelle Creil	Mercatus <i>Nederlandse Waterschapsbank N.V.</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995	28-2-2017	2017	10	0,14%	4.500.000	4.500.000	-	4.500.000	4.500.000	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
5.000.000	Modernisering en ren Rivierenbuurt E'oord	Mercatus <i>Nationale Nederlanden</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995	21-11-2017	2017	16	1,495%	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
7.000.000	Nieuwbouw 8 eenheden Baan Ens Modernisering 50 woningen Rivierenbuurt E'oord	Mercatus <i>Bankhaus Lampe KG</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995	12-6-2018	2018	19	1,62%	7.000.000	7.000.000	-	7.000.000	7.000.000	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
5.000.000	herfinanciering grond Emmelhage, ren. Bergenbuurt en nieuwbouw	Mercatus <i>AG Insurance SA</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995		2018	20	1,70%	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
5.000.000	herfinanciering grond Emmelhage, ren. Bergenbuurt en nieuwbouw	Mercatus <i>Nederlandse Waterschapsbank N.V.</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995		2018	10	0,13%	5.000.000	5.000.000	5.000.000	-	-	*
				achtervang	no. 19317-2/3										
5.000.000	Sloop en nieuwbouw Hoogzijde 45-75 en Breestraat 50-76 Marknesse	Mercatus <i>N.V. Bank Ned. Gemeenten</i>	WSW	tertiaire	26-09-1995	16-7-2019	2019	11	0,29%	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
				achtervang	no. 19317-2/3										

5.000.000	Sloop en nieuwbouw woningen M'nesse, Espel, Tollebeek en Bant	Mercatus Nederlandse Waterschapsbank N.V.	WSW	tertiaire achtervang	26-09-1995 no. 19317-2/3	2-6-2020	2020	30	0,615%	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
5.000.000	Sloop en nieuwbouw Lange Brink Luttelgeest	Mercatus N.V. Bank Ned. Gemeenten	WSW	tertiaire achtervang	26-09-1995 no. 19317-2/3	18-12-2020	2021	14	0,05%	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
5.000.000	Renovatie en verduurzaming 140 flats Old Putten, verlehorst, Nijenbeek, Hulkesteijn	Mercatus St. pensioenfonds ABP	WSW	tertiaire achtervang	26-09-1995 no. 19317-2/3	18-12-2020	2021	19	0,22%	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
2.497.994	Renovatie en verduurzaming 140 flats Old Putten, verlehorst, Nijenbeek, Hulkesteijn	Mercatus N.V. Bank Ned. Gemeenten	WSW	tertiaire achtervang	26-09-1995 no. 19317-2/3	18-12-2020	2021	10	-0,17%	2.497.994	2.497.994	251.716	2.246.278	2.246.278	*
5.000.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 100%	Mercatus N.V. Bank Ned. Gemeenten	WSW	tertiaire achtervang	26-09-1995 no. 19317-2/3		2021	23	0,56%	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
1.449.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 100%	Mercatus Nederlandse Waterschapsbank N.V.	WSW	tertiaire achtervang	26-09-1995 no. 19317-2/3		2021	40	4,86%	1.449.000	1.449.000	-	1.449.000	1.449.000	*
2.318.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 100%	Mercatus Nederlandse Waterschapsbank N.V.	WSW	tertiaire achtervang	26-09-1995 no. 19317-2/3		2021			2.318.000	2.318.000		17.673.000	17.673.000	*
61.235.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 0,5%	Woonzorg Nederland	WSW	tertiaire achtervang			2021			284.000	284.000		1.167.000	1.167.000	*
46.163.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 0,33%	Stichting Mooiland	WSW	tertiaire achtervang			2021			154.000	154.000		142.000	142.000	*
17.500	Borgtochtovereenkomst ZLF			100%		2019				13.247	13.247	1.855	11.392	11.392	
235.943.920	Totalen incl. dekking Waarborgfonds Sociale Woningbouw									112.031.262	112.031.262	7.026.732	121.230.530	121.230.530	
17.500	Totalen excl. dekking Waarborgfonds Sociale Woningbouw									13.247	13.247	1.855	11.392	11.392	

* Hiervoor geldt dat betreffende leningen gewaarborgd worden door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Subsidieverleningen

Programma	TV	Subsidie	Ontvanger	Realisatie
Economische ontwikkeling	3.3	Bedrijveninvesteringszone	Stichting Centrummanagement Emmeloord	76.500
Economische ontwikkeling	3.3	Marktcommissie	Reclamefonds Markt Emmeloord	7.420
Economische ontwikkeling	3.4	Public relations	STEP Noordoostpolder	20.000
Economische ontwikkeling	3.4	Toerisme	NLTO Kring NOP	7.500
Economische ontwikkeling	3.4	Toerisme	Visit Flevoland B.V.	75.156
Fysieke Leefomgeving	2.1	Openb ruimte Centrum plan Emmeloord	Stichting Centrummanagement Emmeloord	40.000
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen - Bewonersinitiatieven	Stichting Wijkplatform Revelsant	1.245
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen - Bewonersinitiatieven	Stichting Youth for Christ Emmeloord	1.640
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen - Bewonersinitiatieven	Vereniging voor Dorpsbelang Tollebeek	1.000
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen - Bewonersinitiatieven	Totaal bedragen < EUR 1.000	3.981
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen - Oud- en nieuwregeling	Stichting Ensyfair	1.000
Fysieke Leefomgeving	5.7	Recreatieve voorzieningen	Vrienden Kinderboerderij Emmelerbos	39.154
Fysieke Leefomgeving	7.4	Milieu	Stg. Pioniers vd Toekomst Duurzaamheid	15.000
Fysieke Leefomgeving	7.4	Milieu - Natuur- en milieueducatie	Stichting IVN	18.550
Fysieke Leefomgeving	8.3	Proeftuin aardgasvrije wijk Nagele - onvoorz kosten Kernproject	Stichting Energiecollectief Nagele	159.656
Fysieke Leefomgeving	8.3	Proeftuin aardgasvrije wijk Nagele - voorbereid. en uitwerk. 2e fase	Stichting Energiecollectief Nagele	176.458
Fysieke Leefomgeving	8.3	Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) - Groene leerling	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	23.030
Fysieke Leefomgeving	8.3	Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) - Masters of Ttrails	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	65.912
Fysieke Leefomgeving	8.3	Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) - Florasportplein	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	82.546
Fysieke Leefomgeving	8.3	Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) - Voedselbos	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	8.778
Fysieke Leefomgeving	8.3	Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) - ZuiderKRIB	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	30.798
Sociaal Domein	6.1	Integrale aanpak verwarde personen - Dwars in Emmeloord (ZonMW)	Windesheim Chr Hogeschool	20.000
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijke zorg - Preventief budgetbeheer	Humanitas Almere, St	118.456
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijke zorg - Preventief budgetbeheer	Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe Land	53.204
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijke zorg - Bemoeizorg (OGGZ)	Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe Land	19.738
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijke zorg - Crisisdienst	Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe Land	34.727
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijke zorg - Huiselijk geweld	Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe Land	11.204
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijke zorg - Levensloopondersteuning	Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe Land	290.256
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijke zorg - Slachtoffer hulp	Slachtofferhulp, St	10.671
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijke zorg - Voorkoming huisuitzetting	Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe Land	27.975
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijke zorg - Clientondersteuning	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	171.135

Sociaal Domein	6.1	Minderhedenbeleid - Begeleiding vergunningshouders	Nationale St. ter Bevordering van Vrolijkheid	2.000
Sociaal Domein	6.1	Minderhedenbeleid - Begeleiding vergunningshouders	Vluchtelingen Werk Midden Nederland	20.000
Sociaal Domein	6.1	Minderhedenbeleid - Emancipatie allochtone vrouwen	Stichting Vrouwencentrum Noordoostpolder	33.023
Sociaal Domein	6.1	Minderhedenbeleid - Ontwikkelingssamenwerking	Wolkentheater, St	1.500
Sociaal Domein	6.1	Minderhedenbeleid - Mannencentrum	Stg. Mannencentrum Noordoostpolder	12.100
Sociaal Domein	6.1	Jeugdzorg - Activiteiten jongeren	Klos Jongeren centrum de	4.000
Sociaal Domein	6.1	Jeugdzorg - Activiteiten jongeren	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	225.664
Sociaal Domein	6.1	Jeugdzorg - Activiteiten jongeren	Stichting Youth for Christ Emmeloord	61.965
Sociaal Domein	6.1	Jeugdzorg - Activiteiten jongeren	Vakantieactiviteiten NOP, St	8.073
Sociaal Domein	6.1	Jeugdzorg - Levensloondersteuning	Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe Land	5.269
Sociaal Domein	6.1	Jeugdzorg - Ondersteuning school & gezin	Aandacht, St	13.750
Sociaal Domein	6.1	Jeugdzorg - Opvoedondersteuning	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	134.033
Sociaal Domein	6.1	Jeugdzorg - Preventie & voorlichting	Tactus verslavingszorg	44.280
Sociaal Domein	6.1	Netwerkondersteuning - Sociaal netwerk	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	45.686
Sociaal Domein	6.1	Netwerkondersteuning - VIA punt	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	45.686
Sociaal Domein	6.1	Netwerkondersteuning - Vrijwilligerswerk	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	223.355
Sociaal Domein	6.1	Netwerkondersteuning - Vrijwilligerswerk	Stichting Present Noordoostpolder	5.000
Sociaal Domein	6.1	Netwerkondersteuning - Mantelzorgcompliment	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	253.291
Sociaal Domein	6.1	Toezicht- en adviescommissies - Antidiscriminatievoorziening	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	36.639
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijk welzijn envitaliteit - Beweegcoach	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	152.288
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijk welzijn envitaliteit - Buurtbemiddeling	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	35.534
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijk welzijn envitaliteit - Buurtwerk algemeen	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	406.100
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijk welzijn envitaliteit - Voedselbank	St. Samen zijn we er voor elkaar	5.025
Sociaal Domein	6.1	Maatschappelijk welzijn envitaliteit - Voedselbank	Stichting DMV Voedselbank NOP-Urk	11.566
Sociaal Domein	6.1	Aanpak gezondheidsachterstanden - Vitaliteit in de wijk	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	93.315
Sociaal Domein	6.2	Jeugdactiviteiten	Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder	10.000
Sociaal Domein	6.81	Opvang en beschermd wonen Wmo - Inloopfunctie GGZ	Kwintes Stichting	178.000
Sociaal Domein	7.1	Lokaal Preventieakkoord 2022	Tactus verslavingszorg	736
Sociaal Domein	7.1	Lokaal Preventieakkoord 2022	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	19.530
Sociaal Domein	7.1	Volksgezondheid - Gezondheid - Centrum Jeugd & Gezin	Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe Land	870.532
Sociale leefbaarheid	4.3	Nat.Progr.Onderwijs (COVID19 gerel)	Aandacht, St	85.200
Sociale leefbaarheid	4.3	Nat.Progr.Onderwijs (COVID19 gerel)	Tactus verslavingszorg	25.000
Sociale leefbaarheid	4.3	Nat.Progr.Onderwijs (COVID19 gerel)	FlevoMeer Bibliotheek Stichting	86.849

Sociale leefbaarheid	4.3	Basis- en volwasseneneducatie - Educatie	FlevoMeer Bibliotheek Stichting	92.080
Sociale leefbaarheid	4.3	Basis- en volwasseneneducatie - Educatie	Speciaal en Voortg Christ Ond Np, St	6.545
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid - Voor- en vroegschoolse educatie	Boerderij De Zonnestraal	19.156
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid - Voor- en vroegschoolse educatie	FlevoMeer Bibliotheek Stichting	24.151
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid - Voor- en vroegschoolse educatie	St Kinderopvang en Kenniscentrum Startpunt	767.476
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid - Voor- en vroegschoolse educatie	St Samenw. Passend Onderwijs	40.000
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid - Voor- en vroegschoolse educatie	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	263.407
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid - Voor- en vroegschoolse educatie	Stichting Aves	40.000
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid - Voor- en vroegschoolse educatie	Stichting Kinderopvang Noordoostpolder	80.595
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid - Voor- en vroegschoolse educatie	Humanitas Almere, St	67.585
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid - Voor- en vroegschoolse educatie	Stichting Kinderopvang Noordoostpolder	25.585
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid - Voor- en vroegschoolse educatie	Kinderopvang Alles Kids	715
Sociale leefbaarheid	4.3	Verzuimbepaling - RMC	Aandacht, St	35.000
Sociale leefbaarheid	4.3	PSV/Peuterspeelzaalwerk	Kinderopvang Alles Kids	6.756
Sociale leefbaarheid	4.3	PSV/Peuterspeelzaalwerk	St Kinderopvang en Kenniscentrum Startpunt	85.281
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	Atletiekvereniging Noordoostpolder	1.750
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	Bosbad bv	3.096
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	Ceres Basketbalvereniging	1.250
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	De Voltreffer	2.000
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	MFC de Akkers	1.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	Schietsport Vereniging De Korrel	1.706
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	5.084
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	Stichting Multifunctioneel Centrum	1.187
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe Land	1.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	v.v. RKO Rutten	1.150
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	3.346
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2021	Totaal bedragen < EUR 1.000	6.439
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Atletiekvereniging Noordoostpolder	1.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Emmeloord KV	1.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Oss-Rin-Sports	1.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Stichting Multifunctioneel Centrum	3.004
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Stichting Triade	2.470
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Stichting VariO-Onderwijsgroep	1.400

Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	TriVia	1.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Totaal bedragen < EUR 1.000	2.069
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Stichting Sportverkiezingen Noordoostpolder	2.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	FC Kraggenburg	3.000
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Philadelphia Zorg, St	5.000
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Balansruiters Nop, St	12.750
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Atletiekvereniging Noordoostpolder	1.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Oss-Rin-Sports	1.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Atletiekvereniging Noordoostpolder	1.750
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Weerbaarheidsklas	1.433
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Tenniscentrum Emmeloord	2.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Lokaal Sportakkoord 2022	Schietsport Vereniging De Korrel	2.087
Sociale leefbaarheid	5.1	Nat.Progr.Onderwijs (COVID19 gerel)	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	3.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Damvereniging Emmeloord	365
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	FC Kraggenburg	2.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Flevo Boys Voetbalvereniging	9.000
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordoostpolder	189.788
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder	42.900
Sociale leefbaarheid	5.2	Zwembad Bosbad	Bosbad bv	481.171
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Stichting De Kubus Centrum voor Kunst	1.500
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming - Amateurkunst	Chr. Gem. Zangvereniging Cantemus Dominum	1.500
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming - Amateurkunst	Fanfare-Orkest Bant-Creil-Rutten	2.175
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming - Amateurkunst	Flevo Brass	2.500
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming - Amateurkunst	La Mascotte Opera en operettevereniging	22.500
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming - Amateurkunst	Melodica st muz vorming verst gehand	2.200
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming - Amateurkunst	Nije Landschap Drentse ver t	2.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming - Amateurkunst	Seniorenorkest Echo der Golven	2.130
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming - Amateurkunst	Stichting Bigband Drift	2.500
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming - Amateurkunst	Stichting Zangschool Geke's Tiental	2.500
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming - Amateurkunst	Totaal bedragen < EUR 1.000	1.600
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Stichting Zwolse Theaters	7.500
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder	1.664.190
Sociale leefbaarheid	5.3	Theater 't Voorhuys	Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder	529.920

Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2012	de Stichting Oord	2.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2012	Emmeloords Vocaal Ensemble	2.670
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2012	Groei en Bloei Noordoostpolder	2.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2012	Mix-ML	2.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2012	Nagele Expositie st	750
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2012	Netl Camping Kallumaan	2.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2012	Stichting Johannes en Friends	1.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2012	Stichting M.O.L. Meenthe Op Locatie	5.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2012	Zeeschelp Muziekvereniging, de	1.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2012	Zomerfestival Flevoland Int., St	1.250
Sociale leefbaarheid	5.4	Museum Schokland	Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder	226.994
Sociale leefbaarheid	5.5	Monumenten	Totaal bedragen < EUR 1.000	70
Sociale leefbaarheid	5.5	Monumenten	RK Parochie Sint Michael	14.035
Sociale leefbaarheid	5.5	Erfgoed en ruimte	Dorpsbelang Luttelgeest	5.000
Sociale leefbaarheid	5.5	Erfgoed en ruimte	NLTO Kring NOP	2.500
Sociale leefbaarheid	5.6	Openbare bibliotheek	FlevoMeer Bibliotheek Stichting	1.181.314
Sociale leefbaarheid	5.6	Lokale omroep	Stichting Lokale Omroep Noordoostpolder	26.396

Verplichte indicatoren

Om een éénduidig beeld te vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en om gemeenten onderling te kunnen vergelijken is er een aantal wettelijke verplichte indicatoren opgenomen. Per indicator worden realisatiewaarden weergegeven. De bron van deze waarden zijn per indicator vermeld.

Fysieke Leefomgeving

Aantal diefstallen uit woning per 1000 inwoners							
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
3,2	3,4	2,4	2,9	1,70	1,50	1,10	
Bron	CBS en *Veiligheidsbeeld 2022						
Omschrijving	Het aantal geregistreerde diefstallen uit woningen per 1000 inwoners.						
Toelichting	De "forse" daling t.o.v. voorgaande jaren houdt vermoedelijk verband met de Coronacrisis. Mensen waren meer thuis en daardoor was er minder gelegenheid tot inbraak.						

Aantal geweldsmisdrijven per 1000 inwoners							
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
3,8	4,2	3,9	4,6	3,8	3,5	4,0	
Bron	CBS en *Veiligheidsbeeld 2022						
Omschrijving	Het aantal geregistreerde geweldsmisdrijven per 1000 inwoners.						
Toelichting	-						

Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1000 inwoners							
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
6,1	6,6	5,1	4,2	5,8	5,0	3,8	
Bron	CBS en *Veiligheidsbeeld 2022						
Omschrijving	Het aantal geregistreerde vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1000 inwoners.						
Toelichting	Het aantal geregistreerde vernielingen in 2022 is flink gedaald ten opzichte van de voorgaande jaren						

Aantal winkeldiefstallen per 1000 inwoners						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1,5	1,1	1,6	1,6	1,5	0,7	2,3
Bron	CBS en *Veiligheidsbeeld 2022					
Omschrijving	Het aantal geregistreerde winkeldiefstallen per 1000 inwoners.					
Toelichting	Het aantal winkeldiefstallen laat in 2022 een opvallende stijging zien. De stijging van het aantal winkeldiefstallen is voornamelijk terug te voeren naar een specifieke niet nader te noemen supermarkt, van waaruit veel aangiftes van winkeldiefstal wordt gedaan. Op dit specifieke geval zal in samenwerking met de politie nog worden geïnvesteerd.					

Demografische druk						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
73,0%	73,9%	74,8%	75,3%	75,5%	75,7%	74,1%
Bron	CBS					
Omschrijving	De demografische druk geeft de verhouding weer tussen de 'niet productieve bevolking' (0-20 jaar en 65 jaar en ouder) en de 'productieve bevolking' (20-65 jaar) uitgedrukt in een percentage.					
Toelichting	Er is een stabiele trend te zien over de afgelopen jaren.					

Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
695	694	671	683	709	732	796
Bron	COELO					
Omschrijving	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.					
Toelichting	In 2022 heeft er een stijging van de gemeentelijke woonlasten voor eenpersoonshuishoudens plaats gevonden ten opzichte van 2021. Oorzaken hiervoor zijn onder andere de stijging van de afvalstoffenheffing door hogere kosten voor inzameling en verwerking en het feit dat er sprake is van een hogere gemiddelde WOZ-waarde door de stijging van de huizenprijzen.					

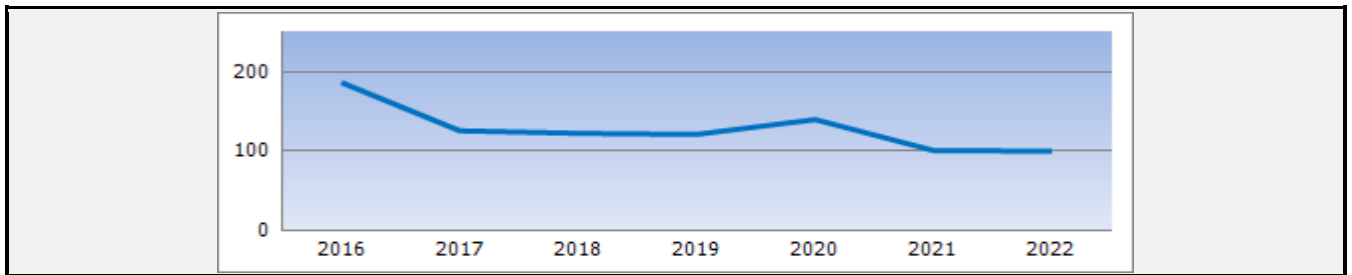
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
735	734	710	722	752	758	838																
Bron	COELO																					
Omschrijving	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.																					
Toelichting	In 2022 heeft er een stijging van de gemeentelijke woonlasten voor meerpersoonshuishoudens plaats gevonden ten opzichte van 2021. Oorzaken hiervoor zijn onder andere de stijging van de afvalstoffenheffing door hogere kosten voor inzameling en verwerking en het feit dat er sprake is van een hogere gemiddelde WOZ-waarde door de stijging van de huizenprijzen.																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Value</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>735</td></tr> <tr><td>2017</td><td>734</td></tr> <tr><td>2018</td><td>710</td></tr> <tr><td>2019</td><td>722</td></tr> <tr><td>2020</td><td>752</td></tr> <tr><td>2021</td><td>758</td></tr> <tr><td>2022</td><td>838</td></tr> </tbody> </table>						Year	Value	2016	735	2017	734	2018	710	2019	722	2020	752	2021	758	2022	838
Year	Value																					
2016	735																					
2017	734																					
2018	710																					
2019	722																					
2020	752																					
2021	758																					
2022	838																					

Gemiddelde WOZ waarde																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
176	180	186	197	208	238	259																
Bron	COELO																					
Omschrijving	De gemiddelde WOZ waarde van woningen in gemeente Noordoostpolder uitgedrukt in duizenden euro's.																					
Toelichting	De gemiddelde WOZ waarde is in 2022 gestegen ten opzichte van 2021. De oorzaak hiervoor is de stijging van de huizenprijzen.																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Value</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>176</td></tr> <tr><td>2017</td><td>180</td></tr> <tr><td>2018</td><td>186</td></tr> <tr><td>2019</td><td>197</td></tr> <tr><td>2020</td><td>208</td></tr> <tr><td>2021</td><td>238</td></tr> <tr><td>2022</td><td>259</td></tr> </tbody> </table>						Year	Value	2016	176	2017	180	2018	186	2019	197	2020	208	2021	238	2022	259
Year	Value																					
2016	176																					
2017	180																					
2018	186																					
2019	197																					
2020	208																					
2021	238																					
2022	259																					

Hernieuwbare elektriciteit						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
237,7	301,7	315,9	320,00	330,00	340,00	NNB
Bron	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor					
Omschrijving	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa ten opzichte van het verbruik van elektriciteit in gemeente Noordoostpolder uitgedrukt in een percentage. Laatste 3 jaar zijn geëxtrapoleerd op basis van ontwikkeling laatste 2 gemeten jaren.					
Toelichting	De prognose is dat dit getal gaat stijgen na 2023, omdat er in 2021 en 2022 vergunningen zijn verleend voor zonneparken. De groei van zonnepanelen op daken (vooral grootschalig) neemt af omdat er problemen met de netcapaciteit zijn. Dit wordt ruimschoots gecompenseerd door de zonneparken. De zonneparken zijn nog niet gerealiseerd, dus is er alleen sprake van autonome groei.					

Nieuw gebouwde woningen						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3,1	13	14,1	8,4	7,40	10,28	14,09
Bron	BAG/ABF					
Omschrijving	Het aantal nieuwbouwwoningen in gemeente Noordoostpolder, per 1.000 woningen.					
Toelichting	-					

Omvang huishoudelijk afval						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
186,6	125,8	122,6	121,20	140,00	101,00	100,00
Bron	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval					
Omschrijving	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval uitgedrukt in kg per inwoner. (cijfers vanaf 2020 betreffen kg fijn + grof huishoudelijk restafval, conform VANG)					
Toelichting	De hoeveelheid huishoudelijk restafval is in 2022 nagenoeg gelijk gebleven in vergelijking met het voorgaande jaar (100 kilo). Dat is een mooi resultaat omdat luierafval per 2022 ook als restafval afgevoerd moet worden. In de periode daarvoor mochten en werden luiers aangeboden en verwerkt als GFT.					

Verwijzingen Halt						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
211	225	194	76	81	85	NNB
Bron	Halt, waarstaatjegemeente.nl					
Omschrijving	Het aantal jongeren met een verwijzing naar Halt, per 10.000 jongeren in de leeftijd van 12-17 jaar.					
Toelichting	Cijfers van waarstaatjegemeente.nl					

Year	Referrals
2016	211
2017	225
2018	194
2019	76
2020	81
2021	85

Sociale Leefbaarheid

Absoluut verzuim							
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
2,3	0	0	0	0	0	0	
Bron	DUO						
Omschrijving	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school per 1.000 inwoners tussen de 5-18 jaar.						
Toelichting	Door onze manier van administreren komt deze waarde steevast uit op 0. Het jaarverslag leerplicht geeft een passender beeld voor Noordoostpolder.						

Year	Absolute truancy
2016	2,3
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Niet-sporters																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
50,8%	50,8%	50,8%	50,8%	51,0%	51,0%	51,0%																
Bron	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)																					
Omschrijving	Niet-wekelijkse sporters uitgedrukt in een percentage van de inwoners van gemeente Noordoostpolder.																					
Toelichting	Dit wordt iedere 4 jaar gemeten door de GGD.																					
	<table border="1"> <caption>Data for Niet-sporters chart</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>50,8%</td></tr> <tr><td>2017</td><td>50,8%</td></tr> <tr><td>2018</td><td>50,8%</td></tr> <tr><td>2019</td><td>50,8%</td></tr> <tr><td>2020</td><td>51,0%</td></tr> <tr><td>2021</td><td>51,0%</td></tr> <tr><td>2022</td><td>51,0%</td></tr> </tbody> </table>						Year	Percentage	2016	50,8%	2017	50,8%	2018	50,8%	2019	50,8%	2020	51,0%	2021	51,0%	2022	51,0%
Year	Percentage																					
2016	50,8%																					
2017	50,8%																					
2018	50,8%																					
2019	50,8%																					
2020	51,0%																					
2021	51,0%																					
2022	51,0%																					

Relatief verzuim																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
80	78	86	84	91	54	84																
Bron	DUO																					
Omschrijving	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners tussen de 5-18 jaar. Cijfers 2021 gaan over schooljaar 2020-2021.																					
Toelichting	Doordat de cijfers de afgelopen jaren fluctueren, is een voorspelling voor 2023 praktisch onmogelijk.																					
	<table border="1"> <caption>Data for Relatief verzuim chart</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Value</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>80</td></tr> <tr><td>2017</td><td>78</td></tr> <tr><td>2018</td><td>86</td></tr> <tr><td>2019</td><td>84</td></tr> <tr><td>2020</td><td>91</td></tr> <tr><td>2021</td><td>54</td></tr> <tr><td>2022</td><td>84</td></tr> </tbody> </table>						Year	Value	2016	80	2017	78	2018	86	2019	84	2020	91	2021	54	2022	84
Year	Value																					
2016	80																					
2017	78																					
2018	86																					
2019	84																					
2020	91																					
2021	54																					
2022	84																					

Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
1,70%	1,90%	1,80%	2,00%	1,26%	1,00%	NNB														
Bron	Ingrado																			
Omschrijving	Het percentage van het totaal aantal leerlingen tussen de 12 - 23 jaar dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat uitgedrukt in het percentage deelnemers VO en MBO.																			
Toelichting	Doordat de cijfers de afgelopen jaren fluctueren, is een voorspelling voor 2023 praktisch onmogelijk.																			
	<table border="1"> <caption>Data for Vroegtijdige schoolverlaters chart</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>1,70%</td></tr> <tr><td>2017</td><td>1,90%</td></tr> <tr><td>2018</td><td>1,80%</td></tr> <tr><td>2019</td><td>2,00%</td></tr> <tr><td>2020</td><td>1,26%</td></tr> <tr><td>2021</td><td>1,00%</td></tr> </tbody> </table>						Year	Percentage	2016	1,70%	2017	1,90%	2018	1,80%	2019	2,00%	2020	1,26%	2021	1,00%
Year	Percentage																			
2016	1,70%																			
2017	1,90%																			
2018	1,80%																			
2019	2,00%																			
2020	1,26%																			
2021	1,00%																			

Economische Ontwikkeling

Functiemenging (in %)						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
55,8	56,2	56,3	56,6	56,3	56,7	NNB
Bron	ABF					
Omschrijving	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.					
Toelichting:	In Noordoostpolder zijn er gemiddeld meer banen dan woningen. Dat is gunstig voor de kansen van inwoners om werk dichtbij huis te vinden.					

Vestigingen bedrijven						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
			80	83	85	89
Bron	LISA					
Omschrijving	Het aantal bedrijfsvestigingen per 10.000 inwoners					
Toelichting:	Deze indicator geeft een indruk hoeveel werkgelegenheid er in de eigen woonomgeving is.					

Dienstverlening en Besturen

Apparaatskosten (kosten per inwoner in €)						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		665,2	653	694	752	813
Bron	Gemeente Noordoostpolder					
Omschrijving	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten en dergelijke voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.					

Bezetting (fte per 1.000 inwoners)																		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022												
		5,94	6,19	6,54	6,62	7,04												
Bron	Gemeente Noordoostpolder																	
Omschrijving	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan.																	
	<table border="1"> <caption>Bezetting (fte per 1.000 inwoners)</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Bezetting</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>5,94</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>6,19</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>6,54</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>6,62</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>7,04</td> </tr> </tbody> </table>						Jaar	Bezetting	2018	5,94	2019	6,19	2020	6,54	2021	6,62	2022	7,04
Jaar	Bezetting																	
2018	5,94																	
2019	6,19																	
2020	6,54																	
2021	6,62																	
2022	7,04																	

Externe inhuur (kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen)																		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022												
		20,2	21,2	20,7	21,4	24,6												
Bron:	Gemeente Noordoostpolder																	
Omschrijving:	Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. Voor de jaarstukken 2022 is gekozen voor een andere wijze van berekenen van deze indicator, dit zorgt voor een zuiverdere toerekening. Deze wijze van berekenen is ook gehanteerd voor de vergelijkende jaren.																	
	<table border="1"> <caption>Externe inhuur (kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen)</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Externe inhuur (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>20,2</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>21,2</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>20,7</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>21,4</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>24,6</td> </tr> </tbody> </table>						Jaar	Externe inhuur (%)	2018	20,2	2019	21,2	2020	20,7	2021	21,4	2022	24,6
Jaar	Externe inhuur (%)																	
2018	20,2																	
2019	21,2																	
2020	20,7																	
2021	21,4																	
2022	24,6																	

Formatie (fte per 1.000 inwoners)																		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022												
		6,8	6,88	6,96	7,23	7,73												
Bron	Gemeente Noordoostpolder																	
Omschrijving	Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.																	
	<table border="1"> <caption>Formatie (fte per 1.000 inwoners)</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Formatie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>6,8</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>6,88</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>6,96</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>7,23</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>7,73</td> </tr> </tbody> </table>						Jaar	Formatie	2018	6,8	2019	6,88	2020	6,96	2021	7,23	2022	7,73
Jaar	Formatie																	
2018	6,8																	
2019	6,88																	
2020	6,96																	
2021	7,23																	
2022	7,73																	

Overhead (% totale lasten)																		
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022												
		10,7	9,8	9,8	9,7	10,0												
Bron	Gemeente Noordoostpolder																	
Omschrijving	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.																	
<table border="1"> <caption>Overhead (% totale lasten)</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Overhead (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>10,7</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>9,8</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>9,8</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>9,7</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>10,0</td> </tr> </tbody> </table>							Jaar	Overhead (%)	2018	10,7	2019	9,8	2020	9,8	2021	9,7	2022	10,0
Jaar	Overhead (%)																	
2018	10,7																	
2019	9,8																	
2020	9,8																	
2021	9,7																	
2022	10,0																	

Krachtig Noordoostpolder

Jeugd - In uitkeringsgezin																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
6	6	6	5	5	5	NNB														
Bron	CBS																			
Omschrijving	Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen, ten opzichte van alle kinderen tot 18 jaar.																			
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2021, de verwachting is dat cijfers in lijn zijn met voorgaande jaren.																			
<table border="1"> <caption>Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Percentage (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>							Jaar	Percentage (%)	2016	6	2017	6	2018	6	2019	5	2020	5	2021	5
Jaar	Percentage (%)																			
2016	6																			
2017	6																			
2018	6																			
2019	5																			
2020	5																			
2021	5																			

Jeugd - Jeugdbescherming																						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022																
1,1	1,2	1,2	1,5	1,5	1,5	1,3																
Bron	CBS - Beleidsinformatie Jeugd																					
Omschrijving	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.																					
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2022, door de wijziging van het woonplaatsbeginsel heeft er een significante daling opgetreden.																					
<table border="1"> <caption>Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Percentage (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>1,1</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>1,2</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>1,2</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>1,5</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>1,5</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>1,5</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>1,3</td> </tr> </tbody> </table>							Jaar	Percentage (%)	2016	1,1	2017	1,2	2018	1,2	2019	1,5	2020	1,5	2021	1,5	2022	1,3
Jaar	Percentage (%)																					
2016	1,1																					
2017	1,2																					
2018	1,2																					
2019	1,5																					
2020	1,5																					
2021	1,5																					
2022	1,3																					

Jeugd - Jeugdhulp						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
8,8	9,9	10,5	10,8	10,3	10,3	NNB
Bron	CBS - Beleidsinformatie Jeugd					
Omschrijving	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp (zowel met en zonder verblijf) ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.					
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2021 en stabiliseren. De verwachting is dat deze lijn vastgehouden wordt.					

Jeugd - Jeugdreclassering						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2
Bron	CBS - Beleidsinformatie Jeugd					
Omschrijving	Het percentage jongeren (12-22 jaar) dat op enig moment in de verslagperiode gebruik gemaakt heeft van jeugdreclassering ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).					
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2022. Kanttekening is dat voor 2022, alleen de eerste en 2021 de 2e helft van het jaar beschikbaar is bij CBS. Dit vertekent mogelijk de waardes. De verwachting is daarom dat cijfers in lijn zijn met voorgaande jaren.					

Jeugd - Jongeren voor de rechter						
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	1	1	1	1	NNB	NNB
Bron	CBS					
Omschrijving	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.					
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2020, de verwachting is dat cijfers in lijn zijn met voorgaande jaren.					

Jeugd - Werkloosheid																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
2	2	2	2	2	2	NNB														
Bron	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel																			
Omschrijving	Percentage werkloze jongeren onder 12 t/m 21-jarigen.																			
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2021, de verwachting is dat cijfers in lijn zijn met voorgaande jaren.																			
	<table border="1"> <caption>Data for Jeugd - Werkloosheid</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>2</td></tr> <tr><td>2017</td><td>2</td></tr> <tr><td>2018</td><td>2</td></tr> <tr><td>2019</td><td>2</td></tr> <tr><td>2020</td><td>2</td></tr> <tr><td>2021</td><td>2</td></tr> </tbody> </table>						Year	Percentage	2016	2	2017	2	2018	2	2019	2	2020	2	2021	2
Year	Percentage																			
2016	2																			
2017	2																			
2018	2																			
2019	2																			
2020	2																			
2021	2																			

Personen met een bijstandsuitkeringen																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
333,5	349	324	310,1	352,3	314,4	NNB														
Bron	CBS - Participatie Wet																			
Omschrijving	Het aantal volwassenen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners.																			
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2021 en laten ten opzichte van 2020 een daling zien. De stijging in 2020 is daarmee weer teniet gedaan. De verwachting is dat er nog een lichte daling volgt in 2022. Dat willen we vasthouden in 2023. Onzekere economische vooruitzichten, kunnen echter leiden tot afwijkende realisatie.																			
	<table border="1"> <caption>Data for Personen met een bijstandsuitkeringen</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Value</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>333,5</td></tr> <tr><td>2017</td><td>349</td></tr> <tr><td>2018</td><td>324</td></tr> <tr><td>2019</td><td>310,1</td></tr> <tr><td>2020</td><td>352,3</td></tr> <tr><td>2021</td><td>314,4</td></tr> </tbody> </table>						Year	Value	2016	333,5	2017	349	2018	324	2019	310,1	2020	352,3	2021	314,4
Year	Value																			
2016	333,5																			
2017	349																			
2018	324																			
2019	310,1																			
2020	352,3																			
2021	314,4																			

Werk - Banen																				
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022														
826,1	836,5	851,4	871,8	859,3	879,2	NNB														
Bron	LISA																			
Omschrijving	Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar.																			
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2021. Het aantal banen per 1.000 inwoners is hersteld van de daling in 2020. Ons streven is het huidige niveau vast te houden. Gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt is dit mogelijk, echter toekomstige economische ontwikkelingen spelen hierbij ook een belangrijke rol.																			
	<table border="1"> <caption>Data for Werk - Banen</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Value</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>826,1</td></tr> <tr><td>2017</td><td>836,5</td></tr> <tr><td>2018</td><td>851,4</td></tr> <tr><td>2019</td><td>871,8</td></tr> <tr><td>2020</td><td>859,3</td></tr> <tr><td>2021</td><td>879,2</td></tr> </tbody> </table>						Year	Value	2016	826,1	2017	836,5	2018	851,4	2019	871,8	2020	859,3	2021	879,2
Year	Value																			
2016	826,1																			
2017	836,5																			
2018	851,4																			
2019	871,8																			
2020	859,3																			
2021	879,2																			

Werk - Lopende re-integratievoorzieningen																			
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022													
417,8	538,1	538	505,3	533,1	NNB	NNB													
Bron	CBS - Participatie Wet																		
Omschrijving	Het aantal lopende reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.																		
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2020, de verwachting is dat cijfers in lijn zijn met voorgaande jaren.																		
<table border="1"> <caption>Data for Werk - Lopende re-integratievoorzieningen</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Cijfer</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>417,8</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>538,1</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>538</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>505,3</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>533,1</td> </tr> </tbody> </table>								Jaar	Cijfer	2016	417,8	2017	538,1	2018	538	2019	505,3	2020	533,1
Jaar	Cijfer																		
2016	417,8																		
2017	538,1																		
2018	538																		
2019	505,3																		
2020	533,1																		

Werk - Netto arbeidsparticipatie																					
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022															
67,7%	68,6%	69,7%	70,9%	71,4%	72,2%	NNB															
Bron	CBS - Arbeidsdeelname																				
Omschrijving	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.																				
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2021, de verwachting is dat cijfers in lijn zijn met voorgaande jaren.																				
<table border="1"> <caption>Data for Werk - Netto arbeidsparticipatie</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>67,7%</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>68,6%</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>69,7%</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>70,9%</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>71,4%</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>72,2%</td> </tr> </tbody> </table>								Jaar	Percentage	2016	67,7%	2017	68,6%	2018	69,7%	2019	70,9%	2020	71,4%	2021	72,2%
Jaar	Percentage																				
2016	67,7%																				
2017	68,6%																				
2018	69,7%																				
2019	70,9%																				
2020	71,4%																				
2021	72,2%																				

Wmo - Cliënten met een maatwerkarrangement																					
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022															
490	500	520	560	580	590	NB															
Bron	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO																				
Omschrijving	Aantal inwoners met een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo per 10.000 inwoners. Het doel voor de komende jaren is het remmen van de groei.																				
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2021, de sterke stijging van afgelopen jaren remt af. Vanaf 2022 wordt een lichte stijging, als gevolg van reguliere vergrijzing en het daaraan gekoppelde beroep op huishoudelijke hulp en woonvoorzieningen, voorzien.																				
<table border="1"> <caption>Data for Wmo - Cliënten met een maatwerkarrangement</caption> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Aantal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>490</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>500</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>520</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>560</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>580</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>590</td> </tr> </tbody> </table>								Jaar	Aantal	2016	490	2017	500	2018	520	2019	560	2020	580	2021	590
Jaar	Aantal																				
2016	490																				
2017	500																				
2018	520																				
2019	560																				
2020	580																				
2021	590																				

